

Casa (R)
Gab.
Est.
Tab. 37
N.º 10

Coemeta

Catalogus

Primus

Cataldi aquile liber primus ad emilia
n uelē philosophātissimū portugalie
regē. ethiopie maritime et indie. d.

Mest aviris: iocūda deo: superūq; cateruis
Lū gemitu: fletuq; cano: reditūq; p auras
Alphonsi in patriā: falso quē cetera lugent
Extinctū: eterno cū multis vere fruētem.
Tū patris/ matrisq; graues ī gaudia luct⁹

Tum varij populi: pro re pro tempore versos.

Sacraq; cum ludis ebure/ festosq; hymeneos:

Jura diem functi successit auunculus heres

Emanuel: summo regnis electus olympo:

Ipse pius: belloq; feror: mirandus vtroq;

Ador letus dominum/ trinum veneratus/ et vnum:

Omnia victuro cantabo secula plectro.

Tu mihi mecoenas: tu sis octavius: et tu

Rex diuine/ precor/ faueas quodcunq; canenti.

In mea tu spira foturum viscera numen.

Ipse licet nostri pars sis non parua aboris.

Jam nec calliope: nec queritur auctor apollo.

Ingenium/ viresq; dabis: tuq; arida pingui

Ipse deo deuoti scriptoris roze rigabis:

Lernere me placido modo si dignabere vultu.

Spero quoq; (aspices rex maxime/ & optime regum)

Jam mea concipient validas precordia vires:

Et facile excelsos potero celebrare triumphos.

Et canere altifono patrum tot gesta tuorum

Carminē: quinetiam magnos equare marones

Sperarem: ac summum nostro contingere celum

Vertice: et haud minimū foret hoc per secula nomen.

Adente tamen cum patre iesum/ diuūq; / hominemq;

Virginis et posco supplex pia numina matris.

Rost letos: festosq; dies: quo tēpore totum
Rerna cum gente simul colludere regnum
Desijt: argentoq; auroq; sacros hymeneos
Et consumatos ebura celebrauit in v:be:

Liber

Sancterenam versus cunctis plaudentibus altam
Constituit conferre gradus solamine multo
Rex pius: ut cuncte mira probitate salutis
Prospiceret: nam difficiles estate calores
Hic ardent: illic leuiores mollius vrunt.
Ac veluti inensum minimis cum paruula remis
Lympba ingressa fretum cuncta tellure relicta
Innumeras cernens ex omni parte profundi
Esse vias: potior: quenam sit nescit: eundum:
Jam dubitat: celo supra: stante equore subter:
Sic me magna loci confundit copia ditis:
Quid primū aggrediar: quid primū versibus ornem.
Est locus hispanis multo celeberrimus oris:
Solis in occasu situs: oceanoq; cadenti
Finitimus (quantum arbitrio comprehendere possum:
Aix opito decies ter milia distat ameno)
Illuc oceanus cubitum leni applicat vnda.
Quem natura aquile medio tulit aere stanti
Persimilem: nam largas vtrinq; eleuat alas.
Donec refert caudam pennis equalibus amplam.
Ante caput lato prospectat pectore ad eorum.
Hunc lusitanus studio vigilante colonus
Excolit: et trito meliorem reddit aratro.
Huius auis sublimis caput: quod vergit ad austrum:
Prospicit aruorum campos: et messibus aptos.
Multa sub alarum bacchatur vinea tractu:
Non minus arboribus varijs q; dulcibus vuis
Fecunda: antiquis non concessura phalernis.
Pars postrema sacris confertos arctat oliuis
Monticulos: multaq; situm conualle figurat.
Chrysofer irrigua iuxta tagus influit vnda.
Quam quotiens voluit: potat iouis ales: et haurit.
Non fons gorgoneus: talem nec tabea campis
Tam dulcem gustu potanti: tamq; salubrem
Fundere consuevit scatebris salientibus vndam.
Quem licet ore bibas avidus sitiente liquorem:

Primus.

Et licet hinc abeas pleno cum gutture potor:
Inde tamen crescet vesana cupido bibendi.
Jam fons archomeni: quem tres coluere decores:
Queq; syracusias terras arethusa beavit:
Ledere coguntur tanta virtute nitenti
Post hac auriferoq; salutiferoq; liquori.
Quid? q; mostroso si quis palearia collo
Jam concreta diu vicioso ex aere portet:
Corruptam seu potus aquam tumefecerit egras
Fauces: et rane forma: aut testudinis hesit:
Hanc bibat: ad tempus collum semestre leuatum
Sordicie: foedoq; malo iam sentiet eger.
Incertum: vtrum hoc efficiat natura fluenti:
Et multis: tantisq; bonum id virtutibus addat:
Seu faciant herene seruata ossa beate:
Illic detente: et murali mole sepulte:
Jam pridem hec totum mittit miracula flumen.
Ex quo virgo loco sanctum dedit optima nomen.
Nutrimenta hominum: que dat pinguis terra tellus
Optimus hic mensor: mensura diuidit equa.
Nam segetum campos: ad solis separat ortum.
Parte alia arbores foetus: vinetaq; et hortos:
Committit facilis culture collibus annis.
Nec hic ille tagus: de quo miranda loquuntur.
Scriptores veteres: nec vana laude recentes.
Non hoc eridanus pressis prestantior vndis:
Utilior ve fluit campo: gentiq; latine.
Quanquam illum vates fluuiozum dicere regem
Audeat: et celebri decantet carmine flumen.
Non aurum solum: verum preciosius auro.
Tempore continuo preduite ducitur amne.
Verum vbi auaricia: vel amore colonus habendi:
Frumentum falso modio decepit ementes:
(Hinc etenim galli: et curta cum veste britanni.
Innumeris satiant arentes nauibus vrbes)
Ex placido ob causas tumidam couersus in iram;

Liber

Erundat totum violento gurgite campum.
Et secum lutulentus agit segetesq; bouesq;
Quicquid et est tuguri: viridēq; ad nereā defert.
Vagantum infantum audires: fletumq; virorum:
Clamantū auxilium summi de culmine tecti:
Nec non foemineis hululatus: aera tundi.
Brunitum: quiuis audiret surdus: acutum
Porcorum: teneat si forte hāra foeda reclusos.
Quos gallinarum oblitus: sed tutus ab vndis
Irridet residens cristatus in arboze gallus.
Sedulū accurrit lembo piscator amicis
Hoc pacto afflictis: et aqua circū vndiq; ventis.
Post triduū peccata hominū miseratus agrestū:
Cessat paulatim: et cursus deponit iniquos.
Nec solum medio iano: rigido ve decembri:
Verum etiam aprili tagus indignatus inundat
Felicem terram: et cuncta vbertate nitentem.
Que tamen adductis vicino ac rure remoto
Stercoribus multoq; fimo confota parumper:
Redditur vberior: nimioq; beatior vdo.
Ad vix ebdomadas septem: si denuo iactent
Semina: calcatas segetes: penitusq; reuulsas:
Agricole in triplices reparabunt frugis aceruos.
Quod si contineat furias has: quinq; per annos:
Res miraret nullis aut visa audita ve seclis:
Prouentum sterilem misero dant arua colenti.
Si quis forte maris stagnantis nosse secundum
Principium cupiat: quonam de fonte paternos
Post longos annos: post agmina multa laborū
Utilium rerum largitor visitet ortus:
Nec mihi scribenti non clausas prebeat aures.
Ipsius exoritur manifesta scatentis origo
Hispane subter vastum carthagini antrum.
Horrendi visu spelea sonantia montis.
Adorq; per anfractus: colles transcurrit: et agros
Telluris varie: multos solando colonos.
Lenibus abradens toletum cursibus urbem:

Primus.

Ad nos diuino nutu: et non paupere cursu
Venit: vlyream (vel vlyrbona moenia mauiis
Dicere) perfudit: magnamq; indagine portum.
Et caput equoreas posuit mansurus ad vndas.
Que prope sunt digne cantu: versuq; perenni.
Certa refert hunc fama tagum: senis hostia patris
Cum primum intrasset: cupidus vidisse penates:
Maternasq; domos: nymphas habuisse marinas
Obstantes: magnoq; intranti dira cientes
Prelia conatu: nullis reticenda poetis.
Primaq; cymodoce venientis spargit in ora
Sumere que potuit iactatis equora palmis.
Lymothoe teneras a fundo dissipat algas.
Et spissas: iudasq; maris: spumantibus vndis:
Quas iacit inglaucos oculos intrantis: harenas:
Cerulea cum persa properans electra niuales
Expandit palmas: digitosq; iniecit: et vngues.
Cetera nympharum pelagi: que maxima turba est:
Viribus: et valuit qualicumq; obsticit arte.
Nec tamen inualide potuerunt vincere fortem:
Robustumq; tagum: cupientem visere sedes
Matiuosq; lares: numerus licet obice multa
Foeminei maior certasset ab equore sexus.
Unum de maribus solum tritona tumentem
Cerulea recinunt venisse ad prelia concha.
Atrocem credens sufflando sistere pugnam
Ignarus tubicen: nec ad horrida bella peritus:
Accendit miseras letali marte sorores.
At placidas choreas cantuq; sonoq; solebat
Mereidum struere: et veros inducere amores:
Sic sedare feras lites: pugnasq; putabat.
Talia natarum sensit certamina tethys
Diffusisq; comis: et tundens pectora pugnis
Accurrit: seq; ad germanica prelia miscet.
Nec quicquam prodesse valet feruentibus iris:
Nec mare turbatum celo tollentibus vndis.

Liber

Clamat: et horribili compellat voce maritum.
Atq; erat assiduo cursu defessus: et acri:
Ille senex Connem quando natura quietem
Abstulit ad vocem consortis percitus imo
Effundo ad tantum properat titubando tumultū.
Totus canicies: a summo vertice ad imos
Usq; capillatus macilento corpore talos.
Lana pedes longo crini par barba tegebat.
Mudus: et humane latissima brachia forme:
Aducosaq; ferens humentia phlegmata tussi.
Adulorum a collo symphonia vasta sonorum
pendebat: varie cure: variq; laboris
Solamen: comites grandes: geminiq; molossi:
A dextra hic sociant vigiles: alterq; sinistra.
Atq; ubi certantes natas: natumq; furentes
Conspicit: ad genitas se vertens voce tementis
Et patria pietate monens: discordia vultu
Mumina presenti: verboq; manuq; minanti
Placaret hec mihi placatis edidit ore.
Quis furor in mentes: cognataq; pectora repit:
Adoribus insolitis que vos insania cepit:
Audetis primum patrio depellere regno:
Et penitus domibus proprijs excludere fratrem:
Non mihi pruiignus: non illi vestra nouerca:
Mater: diuersis nec nati partibus estis.
Insanos cohibete animos: cohibete calentes:
Feruentescq; precor iuuenilis sanguinis iras.
Et veniam petite: infandoq; absistite bello.
Non durium: non vos miniū: mundamq; sonātem
Intrantes isto quondam cepistis honore.
Non tanais: non sic nilus: nec pleraq; nostris
Septibus excepta: caros rediere penates.
Hic multo vtilior: multo fecundior omni
Dictorum coetu: terras: camposq; rigauit
Hispanos: repetensq; domum cum laude suorum:
Pellitur: heu facinus stigmosa labe notandum.

Primus.

An non tot rerum satis est mihi cura mearum?
Dij precor exaudite preces: audite querelas.
Tollite decrepitem: me tollite queso labantem.
Imbellem pedibus: pigrumque et inutile corpus.
Solvite dij superi: misero mihi solvite vitam
Intolerabilibus: variisque laboribus actam.
His dictis: tremulumque caput: tremulamque senectam:
Fessus: iter carpens: tremulo cum murmure motat.
Cerulee: ingenuo excusant commissa pudore.
Affecteque dolore graui miserabile plorant.
Se nescisse suum: propter complurima: fratrem.
Lanicie immixti muscosa per ora capilli:
Diuersusque habitus: prima maturior etas:
A nobis sensus omnis: mentesque tulerunt.
Verba senex non vlla refert: redit unde vocatus
Venerat: et moestas leto cum fratre relinquit.
Landida lux aderat: maius vicina calendis:
Vere nouo: letis quando florentia campis
Stant folia: arboribusque sedes cum garrula questus
Promit auis: cantusque ciet philomena canoros.
Diuersa immiscens variatos voce tenores.
Quattuor hinc licet: aut ad summum quinque diebus
Illuc pergenti moderatis passibus esset
Totum iter: egressi ob solatia mille morantur
Tardius: et tandem almerim vestigia ponunt.
Quod castrum excelsa fundatum turre: locatur
In medio totius agri: duo milia contra
Sublimem intersunt (lustrantis patris abortu
Unde oritur zephyrus) medio iam flumine villam
Si villam fas sit: non claram dicier urbem.
Hunc cunctis certare locum cum vatibus ausim
Esse quod elysium memorant: vel forsitan ipsum
Elysium: quidem lauto: summeque beato
Accedat maius: quam tali viuere celo.
Et finire dies: animamque extendere morti:
Vesperidum fructus prisci mirantur: et hortos:

Liber

Ditiae et alcinoi celo pomaria tollunt:
Non dum illo almerim diuine tempore terre
Constiterat: nec tale solum cum talibus aruis
Venerat in lucem: sub terram inarata latebat
Innumerabilium virtus vberima rerum.
Sed postquam inuictus bello: et cumulatus ob omni
Virtutum: morumque pater: primusque iohannes:
Auctor magnarum: septe pugnatore et vrbis:
Tam dignum fundauit opus: cepere per agros
Mille manus: et mille boues: aperire latentes
Thesaurus: nostra longe campania tellus
Frumento: vinoque minor: nec bethys oliuo
Alterius sese primam ditissima iactat.
Jam nunc sicani campi: iam grandia cedunt
Horrea nobilium quondam appellata quirinum:
Bis: terque: interdum quater: ipso vernat in anno.
Letus arat: letusque serit. metit arua colonus
Letior: et fruges centeno fenore plenus
Reddit ager: statimque velit si voluere terram
Mollitam: poterit duris iacere hordea aristis.
Collectis: tutoque loco: crumeraque repostis:
Jam decollato milium breue seminat agro.
Emathij: illicito quibus exarsere duello
Affines: clarique duces: patrieque tyranni.
Iure locum nostris cedant: aruisque beatis.
Singula quid referam: tanta est clementia celis
Temperiesque loci: voluentis quolibet anni
Tempore: conseruet sanos: et nesciat egros.
Nec non moesticiam innatam: aut aliunde receptam:
Que corpus: mentemque grauatur: penitusque trucidat:
Funditus euellit: totamque in tartara trudit.
Et nocui: moestique loco letantia figit.
Nulla palus vdo: tetroque infecta liquore:
Horribiles visu refouet: ranaeque molestas.
Bufo horrendus abest: nocuusque: et surdior aspis.
Certa venenoso nequaquam est vipera tactu.

5.
Primus.

Non ursus: tigris ve feror: non dentis acuti
Lanus aper: non est rabies inimicus ouili
Adansueto lupo: et varie vulpecula fraudis.
Et que multa nocent animalia: cernere nulli
Contigit in toto querenti cernere campo.
Que tamen occurrent vicinis horrida lucis.
Lanose pascunt pecudes cum mitibus agnis.
Et vacce: tauriq; truces: vituliq; petulci.
Nec domitorum armenta boum: passimq; vagatū
Enumerare licet: numero cum longius illo
Nil credam: quotiens vndosum gramine campū
Percurro: nostras imis mugitibus aures
Adulcent: imbellisq; pecus balatibus addit
Leticiam: tristisq; leuat de pectore curas.
Adq; audire iuuat pecus: et delectat vtrunq;
Execratum animal: mihi rictu: et voce molestum:
Querenti in campo lepores: ipsosq; fuganti
Radices fodiens: et cum radicibus omnem
Inumentem terram turpi pinguedine porcus
Sepius occurrit: de tot mihi milibus vnum
Displicet: a proprijs quesita animalia lustris
Excitat: et varias cogit mutare latebras.
Quocunq; ingrederis: se sponte cuniculus offert.
Et citus ad notum: paulum clamaueris: antrum
Effugit: aut aditu tacitus speculatur in antri.
Quid volucres narrem innumeras? cāpoq; patētis:
Nec non littozibus passim discrimine nullo
Estatesq; hyemesq;: ad semina iacta volantes?
Quarum ego (sic viuam felix) si nomina scirem:
Non dedignarer nostra: pro more: thalia
Dicere: de alitibus tantis meliora notemus.
Anseribus veratur ager siluestribus: aer
Tunditur: insipidis quorum clangoribus alas:
Erectumq; leuant collum: pulchreq; salutant
Adansueti: agnoscunt similes genus esse suorum.
Quid? q; apollineis vilescit holoribus anser?

delectatio huius
agris

Volucres

anser

Solus

Libër

Jocundo: gratoq; iuuant: et carmine leni
Semotos turba: ad facienda poemata vates.
Quid ve grues dicam: res est miranda; vetustis *Quintus*
Digna notis: estate solent mutasse recessus:
Et quesisse nouas patrias: vbi frigoza regnent.
His autem inuenies totius quolibet anni
Adense: volare locis: et ameno pascere campo:
Inidificare humenti: atq; oua fouere palude.
Inaturam fetidi: miseriq; ciconia rostri. *romula*
Luranti sese spiris infesta colubro
Vertit: idem crepitans: siluoso insulsaq; nido
Seruat: et horrifera viuit more volucrum.
Lanta nec alternas contendit visere sedes.
Ad nostram hæc terram quã nemo venire notauit.
Solum improuisam venisse repente videmus.
Non alte desunt aquile: super ethere pansa *aquila*
Querentes oculis prædam vegetantibus: ala:
Grandior aspectu: et que seuior omnibus vna est:
Has inter volitat: quondam que viscera furis
Caucasea (vt referunt) laniauit rupe promethi. *Vulturnus*
Hic tityi vultur diro: pigroq; volatu
Consequitur socias: pastum aspernata priorem
Non abit hinc: quanquam proiecta cadauera lōgo
Sentiât olfatu: terras peragrare beatas
Baudet: et extremos menses consumit: et annos:
Fonia attagen: cuius dulcissimus igni *217*
Luntarumq; sapor volucrum sanissimus assus:
Ornat lautorum positus cenacula regum.
Illiq; assimilis penna: et par corpore perdix:
(Fulua minus: mollisq; minus raucissima perdix)
Usq; cateruatim: vel cum perdice coturnix
Dant venatori centum solatia regi.
Tris auibus similes tribuit natura volatus:
Non tamen equales: humile hec volat: altius ille.
Ketia: vel laquei capiant: vel corniger arcus:
Accipiter: vel qui volitat supra æra falco:

6
Primus

Lineus aut hominem bos falsus imagine verum
Condens: dum simulat: legat intra viscera pastum:
Regia sunt ipso: et regalia fercula gustu.
Non ego diuitijs cosmici: lauti ve metelli:
Pergameis ve bonis: si iugera pauca duobus
Culta bouum paribus: vaccas totidemq; tenerem:
Inuideam: nam me felicem hac sorte putarem:
Ut fruticosus ager: nec habendis aptus aratro
Frugibus: alueolis: apibusq; ornatus: abunde
Dat fructum: ceram multo cum melle liquetem
Quod minime rebar: studiosos ditat egenos.
Quid memorem varij generis: varijq; saporis:
Pregrandes: minimos: tractos hoc flumine pisces?
Copia tanta fluit: quouis venundata paruo:
Longinquas: nedum vicinas nutriat vrbes.
Ingenteiq; salis taceo candentis aceruos:
Montibus assimiles: quales agragante reperti
Atq; non fuerint: placidi non vnda comachi
Effecit tales: quapropter ad arma citauit
Lardatos venetos molli ferraria cultu.
Quodq; magis mirum: et maiori laude canendum:
Tot numerata bona: et tantarum comoda rerum:
A lectore suo non longo limite distant.
Hec pene e mensa discumbens omnia quiuis
Prospectu minimo celsa spectabit ab vrbe.
Ledia corporibus num desit silua fouendis?
Igneeq; frigoibus pellendis apta ministro?
Omni ad degende vite non deficit vsum.
Et: quia posteritas gaudebit noscere: quantum
Protensi spacium: latiq; sit vberis: extat:
Quantum vix gallus mannus pertranseat vnum:
Quadrupedetq; diem: stimulis vrentibus aluum.
Externos ego complures: patrieq; remote
Hac transisse scio: non vlla mente morandi:
Tum captos specie: et campi vbertate patentis
Indigene probitate noua: virtuteq; gentis:

Liber

Extremos vixisse dies: finisseq; dulcem
Al patre ploratos peregrino: matreq; vitam.
Testis ego nunc ipse mei: nec testis iniquus
Scilicet hac vna causa: sum ad cetera falsus.
Nunq; me cupidū leti: mortisq; tremende
(Si qua mihi recti pars est in pectore sensus)
Agnoui: semper timidi: cordisq; pusilli:
Verum vbi vectus equo (seu irem forte pedester)
Nūc ipsum peragro: quocūq; in tēpore campū:
Traiicioq; tagū: nitide: placideq; fluentem:
Siue velim mediam gressus conferre per urbē:
Siue foris: vallis perscandere labra profunde
Vallis non sterili saxo: cretaue tenaci:
(Quales esse solent multe prope flumina valles)
Arboze fructifera: et plantata vite referte.
Tum primum clare spaciosam virginis edem:
Altaq; francisci mox cerno templa beati:
Juncta monasterio trini: quē credimus vnum.
Planicies eadem picti delubra catelli
Continet: ingenti fertur qui voce fidelis
Pro gregibus contra latrasse luposq; canesq;
Altera vestales sub eodem nomine seruant.
Qualibet hic apte distincta sacella locantur
Parte: sacerdotes que ad mystica sacra frequentāt
Letaq; quāq; domum resonis concentibus ornant
Organa: nec suavi desunt psalteria cantu.
Pinnatis muris celsissima cesaris heret
Regia: que contra delubra notata minatur.
Quando huc ascendo: cuncta hec taciturnus: et ethram
Sideream intentus contempro: et aera purum:
Brande cor ad placite sorbendum pocula mortis
Qui fueram parui: fibris mihi crescit in imis.
Et totiens clamo: magni o regnator olympi
Aspice: et humanis fac me obdormiscere rebus:
Tolle animam celo: terrisq; relinque caducum
Venerat vnde prius: mortali semine corpus

Infatiabilibus moriendo vermibus escam.
 Ad castrum redeo: castro felicius omni:
 Atq; omni: quamuis pulchra formosius arte.
 Cui merito meritum regina philippa: volente
 Fundatore: dedit nomen: solatia totum.
 Nunciat almerim lingua anglica: iusta marito
 Visa fuit causa e patria cepisse paterna
 Nomen consortem: oppidulo et posuisse beato.
 Hic ergo statuunt celebres percurrere saltus:
 Et mostrare locos sponse: venatibus aptos.
 Defessi q; dies paucos captare quietem.
 Egerat occiduas sol vespertinus in oras:
 Et tactos loris cursu maiore premebat
 Fuscus equos: placet in primos irrumpere saltus:
 Unde leues agitent ceruos: apros q; frementes.
 Cum primum e castro turba comitatus equorum:
 Rex cum regina: et cara cum principe princeps
 Exit: de silua fruticosa per auia ceruus
 Experrectus adest: cum ceruo dente minaci
 Brandis aper: plaudunt iuuenes; plaudunt q; puellae:
 Hunc lentum passu: celerem clamore fugantes.
 Turba ruit comitum: nec quicquam proficit: obstat
 Densati frutices: spinosa q; silua ruenti.
 Dux tunc: emanuel (nunc rex fortissimus) inquit
 Vos comites canibus fugientem figite ceruum.
 Ille aper: ille: mihi cursu perdendus: et hasta.
 Nec ait: et citius verbo dimittit habenas:
 Et velocis equi ventrem calcaribus vrit.
 Currit equo: nullos catulos nullos q; molossos
 Secum agit: auratum gladium precinctus: acuta
 Vibrabat dextra currens ocysimus hastam.
 Nil frutices obstant: dum: vepres q; nocentes.
 Et que obstare duci poterant: vel calcibus audax
 Conculcat sonipes: vel preterit omnia saltu:
 Adagnanimo dant cuncta viam: dant cuncta volati
 Successum: stetit ante feram letissimus actam.

Dentibus infrendens: extensis auribus: ore
 Sufflat in instantem: et tardus se abdomine gyrat
 Ad nemus: et cauda crispans et corpore setas
 Conuoluit frutices: et se conuertit in hostem.
 Dente acuens dentem iam bellum dente minatur.
 Sed neqz tentanti bellum fuga: nec mora prodest.
 Flicet insequitur: validoqz hastile lacerto
 Figit in vrsinam certo conamine frontem.
 At ferus infixam probo oscide reppulit hastam.
 Et spuma: raucoqz sono rotat impete cecus:
 Ad leuam pronus genuino insultat in ipsum
 Quadrupedem: quem pene ferit: ni strenuus ictu
 Letifero indomiti penetret dux viscera verris.
 Aduenit ante alios solita pietate secutus
 Alphonsus: carusqz nepos: carusqz sodalis:
 Et stratum miratur aprum: miratur adustos
 Dentes: ipse quibus similes elephantus aduncet.
 Laudat regalem: celeremqz per auia predam.
 Tum fortunatum vocitat: colloqz lacertos
 Implicat: et tales offerri cursibus optat.
 Desinat ergo suum meleager tollere summis
 Laudibus: et taceat post hac tyrinthius aprum.
 Ex tantis vnus: cursuqz celerrimus ibat
 Preceps: petrus homo: tota prudentior aula:
 Pulchraqz effigie melior: letaqz: grauiqz:
 Adusarum decus: et rigidi seruato: honesti.
 Ferret opem domino: quam posset ferre: sereno.
 Confossamqz feram geminato vulnere gaudet.
 At subitus lino fluidis sudoribus atrum
 Siccat: tergendo decusso puluere vultum.
 At phrygio enee quondam noctesqz: diesqz:
 Siue domi: seu sorte foris: longum ve per equos
 Seu terram: comes assiduus pergebat achates:
 Sic ducis herebat lateri emanuelis: ad omnem
 Hic vir fortunam constanti mente paratus.
 Post hunc accelerat gonsaluus gutture rauco:

Venator leporum (quem circumfusa sequuntur
 Turba canes) credens solitam per devia praedam
 Excitam: cupidus silue: cupidusq; ferarum:
 Immemor et legum: totiusq; immemor artis:
 Quam sibi pegasides mostrarant fonte sorores
 Dionio: docuit vel quos oenotria mores:
 Raptabat vittam fessa ceruice solutam.
 Obstupuere omnes: iuuenili in pectore tanti
 Robore cum multo virtutem ardere vigoris.
 Nec mirum: a puero cum sit nutritus honestis
 Artibus: assuetus nullos vitare labores.
 Nutricis nullas habuit: care ve parentis
 Blandicias: rursus molli dulcedine nullas
 Delicias: quibus ingenium corrumpitur altis
 Principibus: camera regis seruiatus et aula:
 Impubes etate: senex virtute: sophiaq;
 Obstitit aduerse patienti pectore sorti.
 Aspectu tanto clarebat: et indole tanta
 (Siqua forent) odijs pulsis: animisq; malignis
 Integer infensum ad verum vertisset amorem.
 Siue daret musis operam: seu rebus agendis:
 Algoris nimij patiens: nimijq; caloris:
 Ardentem tolerare sitim: tolerare voracem:
 Indomitamq; famem tranquillo corde solebat.
 Et minima pro laude suum tam vile putabat
 Corpus: vt interdum mediocri ductus honore:
 Se non horruerit magnis offerre periclis.
 Et quecunq; ageret: tacitus maiora gerebat:
 Quam verbo cuiqua prudens spondebat amico.
 Et castam dignamq; deo: celoq; superno
 Durit in hanc ipsam etatem: perq; omnia vitam.
 Bellerophonteam speciem: sanctumq; pudorem
 Excellens: mores veterum superauit auorum.
 Nam neq; parthenope siculis armata sub antris:
 Nec cum parthenope modulo soror vtraq; cantus:
 In sua constantem flexissent vota canentes.

Liber

Non cera clausis: sed apertis auribus audax
 Sicanium transire fretum potuisset: et audax
 Sub pede triuisset sirenum et carmina: formam:
 Tam frugis: et tanto ducens moderamine vitam.
 Fortior at nulla: nullaque virilior illo
 Tot laertiades sapiens cumulauit honores.
 Jamque dies aderat: festum seruare verendus:
 Et sacro socias indixerat ore per vrbes
 Iusticiam: poena: ac diuina lege sacerdos:
 Optatam quo se (comitantibus vndique regni
 Principibus: multoque argento: auroque superbis)
 Sancter ena sponsus cum nupta intrare parabat.
 Atque profestus erat martis: belloque ferocis
 Ille dies: festum quem fecerat ante sacerdos.
 Quisque suum infectum preconis iubente reponit
 Adunus: et ad magnos gestit descendere reges.
 En gemina dimittit acum cum forfice sartor.
 Contractusque pedes curuata ad pectora surgit.
 Cessat item sutor nitidos tractare cothurnos.
 Calceus in tabula positus dimittitur alta.
 Lauti tonsoris metuenda nouacula dextra
 Ferramentata: minimaque includitur arca.
 Quisque volubilibus cretata vascula palma
 Contendit formare rotis: fragilemque lagenam:
 Figere totigeram figulus iam negligit ansam.
 Ossutas calo gerulas: ac vlcere foedas
 Soluit: et ad solitum pastum transmittit: et herbas.
 Ecce volatilibus cymbis sociante deorsum
 Natorum magno populo: turbaque clientum
 It comes abranti: et studio descendere certat.
 Non opus hic remis: nec velis: flamine nullo
 Sponte sua veniunt vnda ducente carine.
 Fronde coronatus lauri: myrtique virentum:
 Nescires: genitor ne: an de tot filius vnus.
 Aurea puppis erat: panno decorata nitenti
 Alc ornata foros: prozani fulgebat ad ipsam:

Diuinaque
 ob myrti ad puerum

nam et
 dicitur

Non vnus erant hic ornamenta coloris.
 Antennam coccus velabat purpura malum.
 Hinc lupus ad citharā cantabat: hic orpheus alter
 Creditus est cantu violentum sistere flumen.
 Hinc bernardinus facie: vultuq; benigno:
 Murato plectro fratrem sociabat amicum.
 Quid tot prestantū seriem? quid singula fratrum
 Conscribam? regno: vel summo pontificatu
 Quilibet ex meritis censetur dignus eorum.
 Non adeo clara: nec tanta prole beatus
 Laomedontiades priamus: nec tempore nostro
 Baluicius: nuper fortunatissimus omni
 Hesperia: quanta clarescit prole iohannes
 Almedei comes insignis: comitisq; propago:
 Fulgozem tantum dextra bellante merentis.
 Parte alia petrus multo cum remige vectus
 Nauigio pannis compto: varijsq; tapetis:
 Expectans medio venientes flumine reges:
 Ludebat: raucoq; tagum clamore replebat.
 Nunc tuba flata dabat sonitum nunc tibia cantum.
 Unda quibus tenuis resonabat: et vndiq; tellus.
 Ex humili natus: plebea gente: sed ipse
 Mobilitauit auos propria virtute vetustos.
 Medum complures natos: pluresq; nepotes:
 Et de se posthac essent quicumq; minores:
 Ex meritis fecit generoso sanguine claros.
 Vir sapiens: prisci plenus grauitate catonis.
 Consilio magno pollens: et pectore magno.
 Cui non immerito reges secreta solebant
 Credere: adhuc per cuncta suo splendore nitescit.
 Idq; fides: grauitas cogunt: atq; ardua virtus.
 Omnibus alcauius talem se gessit: et omnes
 Impleuit numeros: quamcunq; accepit agenda.
 Quattuor ex natis solum ferrandus adultus:
 Et maior natus leue: lateriq; paterno
 Astabat: resonaq; lyra recitare mazonis

Liber

Carmina tendebat: vel que scripsisset amice
 Ipse sue: musis tener oblectatus amenis.
 Tandem progreditur comitū stipata ducumq3:
 Nobiliumq3 virum lux optatissima coetu.
 Dissociata venit terra: gaudenteq3 celo.
 Et socer ardenti rex fulgentissimus auro
 Ad ripam leuis paribus congressibus ibat.
 Cum sponso regina nouo iam pone sequūtur.
 Quiq3 erat ante alios meritis clarissimus omnes
 Sanguineq3 emanuel: studijs spectādus: et annis:
 Longeuū associat sibi: clare stirpis alumnū.
 Isq3 fuit soboles prisorum candida regum
 Ad archio: consilioq3 potens: ac prole virili.
 Cetera turba locum (vt potuit) sortita decentem:
 Aut lento sequitur: celer aut precedit euntes.
 Puluis in astra volat pedibus reuolutus equorū.
 Nec bene (si quis erat) capiebat gaudia lippus.
 Nec mora: flumineis cantuq3: sonoq3: nitentes
 Excipiuntur aquis non vlllo turbine reges.
 Aureus aurata cum quisq3 in puppe resedit:
 Et ratibus: minimisq3 agitari nauibus equoz
 Principibus tantis: ac tanta mole beatum
 Gaudens spectabat leto noua lumine princeps.
 Adarsq3 gubernaculum: veli bellona rudentes
 Seruat: et hortator remorum vocibus instat
 Admercurius: mediaq3 meat: remeatq3 carina.
 Et simulac agili tetigerunt remige labrum
 Alterius ripe: panno: auro: torque grauati
 Puppi descendunt: deiecto funditus vnco.
 Qui legatus erat presto lucena: latinis
 Excepit verbis totius nomine sponfos
 Concilij: laudatq3 ipsos: laudatq3 parentes.
 Hastatoq3 auro hinc: atq3 hinc velatus vterq3
 Sponsus: carpit iter: qualem dedit optima morē
 Nostra fides: christū: matrēq3 colentibus a'mā.
 Turatam vicomes freno: totamq3 nitentem

At puer ex multis mulam ducebat agaso.
 Ipse quoque argenti generosus amictus: et aurum:
 Vir reges: dominamque equitatem passibus equat.
 Hic aderant mauri cantuque: modoque triformi:
 Tundentes palmas: sponsaliaque ore canentes.
 Corde tamen falsi mahomettica facta colentes.
 Nec non nasuti vepi: semperque timentes:
 Vitati quidam: palmis sua sacra ferebant.
 Psallere congaudent: et ineptis vocibus instant.
 Huncque chorū allecrus nuperque neophytus ambit;
 Scurra senex: macieque et paruo corpore foedus.
 Dente carens: linguaque potens: ut stentora totum
 Vocibus eruperet: quanuis damnatus in illa
 Ob scelus infamis pregrande foramen haberet.
 Ad ore suo risum excutiens: et qualibet arte
 Adagnatum infidus captans vestemque: cibumque:
 Tempus adesse videt: digestum stercus aselli
 Querit: et inuentam silicem pro stercore sumpsit.
 (Dum properat) captus forma: captusque colore.
 Tumque sacerdoti primo: habramoque vocato
 Ingenti ornato mitra: et patulo ore canenti
 Coniicit in guttur lapidem: tetrumque barathrum.
 Ille autem iactū a fetido: lesoque palato
 Conspuit: et geminos iecit cum sanguine dentes.
 Quos habuit: neque enim plures recutitus habebat
 Sic periurus pene iocoso strangulat ictu
 Pontificem: socium legis: sociumque gehenne.
 Ingens mitra cadit: vanis distincta figuris.
 Sanguineo apponit dextram perterritus ori.
 Incuruanque caput tremulum titubando sinistra
 Colligit excussos: putresque ex puluere barrhos.
 Quique aderant: risere omnes: risere gementem
 Judeum: mutilum: ac indignis vestibus album.
 Aupta verecundos ad sponsum vertit ocellos
 Subridens: niueum collum: vultusque serenus
 Cum gemino ardentes sparserunt sidere flammis.

Forte fuit fidei: secteque antonius illic
 Eiusdem: verbis clamantem mulsit amicis
 Chirurgus: siquidem posthac se iactat eburnos
 Facturum: quales nunquam natura dedisset.
 Ad portam ascendit: quā alte cognomine marmes:
 Propterea pario quodque alto marmore constet:
 Principio ciues legimus dixisse vetustos.
 Hic vetuli: tremuli que senes: etate negatum
 Quis fuit inualidis ad primam tendere ripam
 Corporibus (valido quamque sint roboze mentis)
 Undique conueniunt: ad dandumque oscula dextre.
 Inter equos: adeo ceci que auidi que ruebant:
 Ut: nisi clauigeris multis circumdata: multis
 Septa satellitibus fuerit qui fuste cateruam
 Confusam: domineque sinum: dextramque petentem
 Arcerent: caderet mulierum turba: virumque.
 Vel fractum ceruice caput cum crure dolendum.
 Cedere vel dominam instantes: densimque ruentes
 Retro coegissent: dare vel formosa iocose
 Terga fuge: et tales fugientem infringere motus.
 Donec honoratam veniunt ad virginis edem:
 Que medio constructa foro suscepit ouantes:
 Intran: et sacra lympha pro more: sacerdos
 Abluit: a quocumque malo quocumque periclo:
 Orantes tacito: sacroque expiat ore.
 Stratus ubique nitet: pendensque ex ordine pannus
 Loccineus: qui leticie det signa future.
 Parteque tectorum chordis distentus utraque:
 Prestabat gratam subter pergentibus vmbraam.
 Ut facies aulea domus pendentia totas
 Delabant: arabum varias redolentia costas.
 Hinc lentos fessi ad vicina palatia gressus.
 Dimittente vias vmbrae titane diurnas:
 Dulce quieturi: spectata nocte tulerunt.
 Quam fuit illa dies tenebroso candida mundo:
 Cum primum effulsit massa que chaosque remotis:

Et certam in formā ductis a numine summi
 (Qua nil mortali melius fecisse videmus)
 Eterniq; dei: facili celestibus aura:
 In rebus & humanis: ipsi qui consulit orco:
 Tam fuit ista dies: albo numeranda lapillo:
 Leta triumphantis: propter cōnubia: regno.
 Hec dum sancterene: magnorum ad vota parentū:
 Luntorum assensu populorū: auraq; geruntur:
 Concilium vocat omnipotens: diuūq; coronam
 Constituit: verusq; pater: nostrumq; redemptor.
 Soleq; splendidior: cunctoq; nitentior astro:
 Qua micat: et terris horrentia fulmina mittit:
 Celicole turbe nullo turbante profatur.
 Jam satis hispani populi: cum matre: paterq;
 Cum socero socrus: totus pene hactenus orbis:
 Unica dilecti ceperunt gaudia nati.
 Postulat etheream sedem nunc candida virtus
 Illius: et celos intra: vestrasq; choreas
 Post habitis terris: merito suadente: referri.
 Dixit: & excelsū verbis tremefecit olympum.
 Assensit placido celestem maxima vultu
 Turba beatorum: quid nunc optatius: inquit
 Gratius aut toti potuit contingere celo?
 Quam magnus terre princeps insonsq; quiescat
 Eternum: felix securum ducat et eum:
 Nobiscum elysijs fracto iam carcere campis?
 Atq; vtinam in lucem cum primū est editus almā:
 Et misera vita plumis venisset apertis.
 Una tamen coetu contraria surgit ab omni
 Mater: odoriferos eademq; ancilla capillos:
 Et niueas perfusa genas ardente rubore:
 Astitit ante pedes genitoris dulcis alumni.
 Idem qui natos supra carissimus omnes.
 Virgoq; virgineo pauca hec effudit ab ore.
 Ille licet meritis nostro mereatur olympo
 Angelicas inter turbas: animasq; beatas

Liber

Viueret: et illius cōmercia sancta plācerent:
Ultamen afflictam vitam: miserandaq; matris
Tempora condoleo: priuate lumine tanto.
Quo sua spes pendet: quo pendent gaudia solo.
Nec peperit: parietq; alium: quo leniat egram
Arentes inter se se moestissima curas.
Si fecunda foret: vel spes foret vlla nepotum:
Ad regna heredes: qui ve hec ad iura venirent:
Ut ilius terra celos habitaret inani.
Aditte precor: senio confectum ducere cursum
Mature: aut saltem de se iam prole relicta
Liquerit inuisas aucturo semine terras.
Fulgentem primo post hec archangelus ensem
Coram rege suo gemina cum lance reponit.
Quid dubitamus adhuc? animis cōcordib⁹ inquit:
Optatum iuuenem nostro preponere celo?
Nec lusitanum regnum rectore carebit:
Si veniet: felix eterno vere fruetur.
Inq; locum illius succedet maximus heres
Emanuel: tanto ingenio: virtuteq; tanta
Preditus: oblatas facile qui tractet habenas.
Regnorum: vel que ipse suo maorte pararit.
Frater vt est vnus: sic equum filius vnus
Prebebit matri lianoze: seq; sorori.
Vincta redemptoris michaelē affante: quieuit
Adater: et ad sensum se se conuertit eundem.
Adurmura leta polo tacito: letosq; susurros:
Conuentu in tanto diuersa parte notasses.
Quisq; suam interea fidibus resonantibus aptat
Barbiton: ac omnem modulatis vocibus artem.
Expectantq; auidi varijs concentibus altum
Excipere alphonsum: feliciq; addere turbe.
Jamq; dies decreta deo: iam fatifer hore
Generat: optabat quam celi curia: punctus.
Adortalis quam nemo datam transcendere speret:
Imminuat quanquā vitijs corruptus: et occet.

Alquile liber secundus.

Atriferum proceres vna cum rege petebat
 Leticia: cantuq; tagum: cum rosibus ibat:
 Et flauis celerabat equis se tingere phoebus
 Oceano: nitidumq; caput: radijsq; decorum
 Jam pene abdidit falsis ardentior vndis.
 Tempore: quo grauidos rabiosa canicula campos:
 Et terras: ramosq; suis cum frondibus vrit.
 Cum nemora insipidis oneroso ventre cicadis
 rauca sonant: similem rana sociante tenorem.
 Turma equitum: comitūq; ruunt ad litus amenu.
 Et tum concurrunt: veluti concurreret hostis
 Aphricus: et tremulas cannas: hastile iocosum:
 Bis: ter in aduersos vibrant: dextraq; remittunt.
 Pars natat: in medio gaudens se mergere riuo.
 Et modo summa petit: modo se demittit ad imum.
 Lenuus hic cumulo in salientes desilit vndas:
 Et caput imbriferū emergens cū corpore nudo
 Ostentat: properatq; citus conuoluere fundum:
 Kursus harenosum: spatium post lubricus amplo
 Exit: anhelantes ducens: fessa ilia: folles.
 Alter amicorum ductu: precibusq; coactus
 Umbabus palmis reiecta veste natator
 Scindit aquas: scissis: pro remo brachia iactat.
 Rex equitat: risuq; probans quecunq; modesto:
 Stipatus magno spatiat per loca coetu.
 Ut natus (quia forte propinquā nouerat horam
 Discessus) hominū turba semotus ab omni:
 Siderei secum potius sublimia celi:
 Quam fragilis curas meditando: et inania terre:
 Currit equo: modicasq; manu dimittit habenas.
 Non nisi campus erat: via lata: et recta patebat.
 Nulla silex: nullusq; lapis: nec fragmina toto
 Littore: si queras: possent quesita videri.
 Aditis equus: mitis domino parere volenti

Seu ludis agitare leues pro tempore cursus:
 Siue ferire truces latebrosos montibus apros:
 Pro re: proq; locis: vngues ponebat: et armos.
 Magnus alexander non tantum cognitus ipsi
 Bucephalo: quem nullū sustinuisse toroso
 Comemorant dorso: nisi notū colla prementem:
 Quantū erat alphonso: nutum subiectus ad omnē
 Barbaricus sonipes: non flagrans cursibus ethon:
 Nec: cum carceribus pollucis cyllarus ardens:
 Dissus ad optatam preciosa ob premia: metam:
 Quondam tantus erat. solum sermone carebat:
 Sed tamen humano capiebat cetera sensu.
 Emanuel aberat: dilecta per oppida lento
 Bressu discurrens: animū instaurabat honestis
 Delicijs: vt qui nunq; vel raro quierat
 Carus apud proprios populos: veteresq; penates.
 Id cause fuerat: cum principe: regis in aula
 Nutritus: nullo momento temporis ausus
 Linquere germanā: regem: tantumq; nepotem.
 Omnia spernebat (quanquā damnosa fuissent
 Lunta futura sibi) retinebant vincula cari
 Sanguinis: et consuetudo firmata benignis
 Adoribus: integram potuissent vertere nusq;
 Et dominis: socijsq; ducis cū corpore mentem.
 Ergo ioanniades lentis colludit habenis:
 Et velocis equi spumantia colla refrenat.
 Solis ob occasum cumprimū nigrui orbis:
 Sic penitus nulli rutilantes cernere vultus
 Contingit: phoebea polo post terga relicto.
 Excidit in preceps equus: et sessorē tenente
 Apprensam genibus sellam: generosa cucurrit
 Turba virum: que prestet opem: tollatq; cadentē.
 Causa fuit puer implicitus: sub crura volucris
 Ductus equi: nam sponte puer de parte sinistra
 In dextram properauit iter: quod sepe videmus
 Accidere: in media: populo spectante: platea.

Compertum nulli quisnam puer unde parentum
 Quale foret nomen: quo ve hinc aufugerit audax
 Inter tot pedites equitesq; extrema minantes.
 Accurrunt comites: et claro sanguine nati.
 Qua circūfusus turba comitante solebat
 Ire domo: remeare domum cessantibus oci
 Adunibus: clamare iesum cognomine christum.
 Voceq; virgineum magna implorare fauorem
 Non cessant: subitaq; manu: tremulaq; iacentem
 Semianimem eripiunt: arius preclara propago
 Silvarum: camere qui primas qui ve cubilis
 Regis habet: prope turbato pectore primus
 Sustulit: alphonfus presto fuit alter (honesto
 Alboquerca domus genuit quē sanguine) et vna
 Viribus expositis in plano cespite ponunt.
 Strata super chlamys: et varius refouebat amictus.
 Et multis vnus superum secreta deorum
 Ignorans: et que suprema sede creator
 Iusserat: horrifico clamans hec verba boatu
 Irupit: et ad gemitum multos fletumq; coegit.
 Proh dolor infandum facinus: spes vna parentū:
 Et soceri: et socrus non postponenda voluptas:
 Humani generis speculum pregrande: decusq;
 Corporis: atq; animi virtutibus vnica phoenix:
 Quadrupedis stulto arbitrio ratione carentis:
 Venerit indigne ad suprema pericula fortis.
 Ut pater ad iaculum fortune segnior: aspros
 Calcibus inculcans: pectus turbantia: casus:
 Tardus adit: vultūq; atrum videt: ante serenum.
 Et geminum: quondam celi duo sidera: lumen
 Aspicit occlusum: nec respiramina nati
 Sentit in ore pij: gemit: secumq; volutat.
 Huc: illuc oculis in frigida pignora fixis:
 Regales mutat vultu sudante regressus.
 Et nunc apposita dextra: nunc fronte sinistra
 Vium exerceri multis properantibus ignem

Casus ex quo qd
 primus morat
 affert

Imperat: ad motum calefactat pene cadauer.
 Redditum et ad primam formam: primūq; vigorē.
 Tantūmodo infelix sermonis perdidit vsum.
 At leo magnanimus non arcto carcere clausus:
 Si quando videt inuisum: velletq; mouere
 Certamen: nec claustra sinunt: capit horridus irā:
 Et cauda: facieq; animoq; intrinsecus ardens:
 Circūquaq; locum calcatis passibus ambit:
 Sic indignato rex vertens lumina vultu:
 Alterno gressu natum taciturnus obibat.
 Hoc fortum pacto: elatumq; amplexibus: intra
 Adoenā perpetui nimiam vicina fluenti
 Apportant: fuluas spacium breue diuidit vndas
 Sancterena: lapidis quantum diuerberet ictu:
 Contingatq; puer: nam pars hec vltima ville
 Que cōiuncta tago: magis omni parte remota est:
 Flumine contiguo preterlabentibus vndis.
 Hinc prope parua domus postrema valle recepit
 (Vallis enim sursum saxosa crepidine vtrinq;
 Sacram augustini recto tendebat ad edem)
 Impositum scuto lachrymis sociantibus alto
 Prognatum: et generum tantoꝝ: vincula: regū.
 Cum ripe alphanen dicunt vulgaria vallem.
 Nec lesum corpus: tenerumq; afferre licebat
 Longius: extrema cum celsa palatia starent
 Parte loci: et motu ascensus grauiore noceret.
 Pauperis egreditur dominus cū coniuge tecti.
 Petrus erat: solers piscator: nomen ab illo
 Forte trahens: tali felix in sorte futurus.
 Quis lianoꝝ parēs feret hec tibi nuncius? aut quis
 Helisabet coniunx audebit promere verbum
 Primum: et horrendi narrare pericula casus?
 Usque adeo iam nullus erat: cum regius: vstis
 Sublatus veluti ferientibus aera plantis:
 Ocyus vxori: nuruiq; pedissequus atrum
 Nunciat euentum: insperataq; fata sinistro

Numine: et ad ripas descendere mandat vtrinqz.
 At placito tecte nido: pureqz columbe:
 Fundentes gemitū pro grato carmine surdum:
 Si polus intonuit: vel grandī turbine tellus
 Adugit: attonite fugiunt: nidumqz relinquunt:
 Et quonam volitent amissa lege volandi
 Incerte: donec longinqua sede residant:
 Sic nurus: et socrus: bine sine felle columbe:
 Percusse tremuere nouo: tantoqz tumultu:
 Utraqz de laribus furibunda mente volarunt.
 Quo furoz: et quo ploratus: clamorqz trahebant.
 Ah quantū tenerosqz pedes ledebat: et artus:
 Durum iter insuetis: silices: quas gressibus ipse
 Triuere infirmis: mouissent: eraqz muta.
 Quod minime generosa pati prudentia quiuit:
 Cum primū aduertit tam tristes ire pedester
 Sic: vt erant phaleris cataphracte: crineqz: mulas
 Oblatas pauide: membrisqz tremantibus ambe
 Conscendunt: paucis titubantia corpora forti
 Donec iter pergant: firmantibus vndiqz dextra.
 At venere: auide circūsedere cubantem:
 Hinc mater lachrymas: mouet hic moestissima cōiūp
 Colloquium: prior hec mater de pectore fundit.
 Mate repentinū quidnam tibi contigit: et quod
 Ade miseram: nusquā speratum sentio vulnus:
 Dic mihi nate: refers nullū cur nate roganti
 Responsum: nosti ne tuam nate optime matrem:
 Immemor es nostri: fare: et mihi vita parenti
 Cum lepida placidos vultus ostende loquela.
 Ille nihil: tantum gemitus de corde profundos:
 Hac dum sponte sua: et resupinus voluitur illac:
 Emitterit: fortis tali sermone maritus
 Cogitur in lachrymas: subitoseqz erūpere questus:
 Quiqz aderant: fleuere homines: et mollius intus
 Demisere animos materna voce seueros.
 Vera loquar: nostris oculis perspecta: manuqz

Nota mihi: forsan venturo tempore nullam
 Allatura fidem: tam tetro sponsa dolore
 Cordis: et a tantis mentis conflictibus acta
 Exanimata animū (tumido quo sepe solemus
 Præua: fere recta: et pro præuis recta probare)
 Omnia dissimulans: lachrymoso percita casu:
 Non oblita sui virgo perfecta decori est.
 Coram flere negans: lachrymas sorbebat inanes:
 Nec pia spargebat madido de lumine rozes.
 Occulto imbibitis siccata dolore rigabat
 Viscera: et intentos oculos in coniugis ora
 Figebat: supplexq; deos orabat in horas
 Quales vero animos: et qualia corda teneret:
 Adstrabat vultuq; graui: tristiq; figura.
 Pauca loquens: animoq; bono: supraq; virilem:
 Nunc hos: nunc illos sic exhortata monebat.
 Non esse officium spirantem flere virozum.
 Sed sanctos placare: deūq;: vt tempora poscunt.
 En color: en solite: referens: præstantia forme.
 Solum non loquitur: nulli miranda videri
 Nec noua res debet: cum tantus: tamq; recenter
 Obtigerit iuueni casus: nunq; ve cadenti.
 His verbis motus animi pressere silentes:
 Oraq; ceperunt siccare madentia: qualem
 Quisq; habuit panno: sudaria poscere nulli
 Cura fuit: rugosus erat solamen amictus
 Cuiq; suus: tersere cadentes fluminis instar
 Mellitas pluuias: et ab ipso corde fluentes.
 Supplicibus votis superos: donoq; sabeo
 Orari instituit rex prouidus.
 Nox erat: et terris: induxerat atra tenebras:
 Languida cum rigū viuentum membra sopoꝛē
 Carpebant: latoq; horrenda silentia mundo.
 At non in tota sentire silentia posses
 Sancterena: tacitumq; nihil sub nocte notasses.
 Horribiles strepitus vario clamore sonabant.

Andiqz sollicito currebant agmine turbe
Luiusuis generis: scitantes: vnde tumultus:
Et pavor insolitus tranquille irrepsit vbi.
Tot tantam diuersa dabant funalia lucem:
In claram plebea diem gens territa noctem
Credat conuersam: et melius vestigia firmet.
Altera lux aderat: nec adhuc de faucibus egris
(Quod fieri plerūqz solet) lesoqz palato:
Vox vlla exibat: vite: mortisqz tremende
Indicium: vultus viuentis: et ora manebant
Nunquid apud superas inter qui numina sedes
Ducebat sermone moras: mortalia credas
Curare: aut mutire ingrata loquentibus: ex quo
Decidit: eternos reptens: verosqz triumphos:
Raptus abit: vacuumqz anima: liquisseqz plenum
Spiritus: motuqz suo spirabile corpus
Dicitur: vt bi duo exequias: et digna pararent
Funera: curriculo leuius maiore parentes
Cum populis ferrent: qz si violenter ademptus
Cum cecidit: vite spe non breuiore relicta
Fret ab incertis regna ad certissima terris.
Jam dudum solito nigrantes tristior alas
Indutus: vultum pullatus: et ora volarat
Nuncius: aerias pennis sublatus in auras:
Et citius verbo casum per regna dolendum
Vulgarat: noti primum emanuelis in aures:
Nature cecidisse decus: cecidisse columnam:
Que virtute sua: et miro munimine fortis:
Artificesqz omnes superans: ne tecta labarent:
Ne ve simul ruerent excelsa palatia tectis:
Sustentabat opus solidis radicibus altum.
Perculit accensos animos ducis atra querela.
Et prudens summi tecti putat esse columnam
Alphonsum: dominum: fratrem: carūqz nepotem.
Ecce manus: stantesqz pedes cecidere: caputqz
In vilem demittit humum: similis morienti.

Flereq3 non potuit: nec: si potuisset: habebat
 Sumeret vnde pias lachrymas: vitalibus humor
 Intimus aruerat membris: vdisq3 medullis.
 Flebilibusq3 modis iuuenis clamare volebat:
 Heu heu me miserum: vox intercepta dolore:
 Et totiens repetita nequit prorumpere in auras.
 Lesa tacet: claudit solitos iam pulmo meatus.
 Ipse videbatur letale subisse periculum.
 Tale incerta nouum dederat prenuncia facti
 Fama: leuis primo: mox aspera: re quoq3 maior.
 Aut animam afflasse: aut spem nō superesse salutis.
 Quisq3 aderant varij generis speciosa iuuentus:
 Longeuiq3 senes (quorum prudentia mundum
 Lana regit) celerant amplexu tollere lapsum:
 Tamq3 repentinum dictis sedare furorem.
 Affuit ante alios cuncta virtute probatus
 Adoribus et cunctis ad maxima queq3 iohannes
 Cumq3 nihil facerent: veluti compellere corpus
 Ad armorem frustra multo conamine tentent;
 Illius ad vocem ceruicem substulit: atq3
 Pallentem pene occluso cum lumine vultum
 Non nihil erexit: viresq3 in pectore fracto
 Assumpsit: medijsq3 viri requieuit in vlnis
 Solantis: siquidem generosa hic stirpe creatus
 A duce primeuis nunquam diuertit ab annis
 Tanta fides: et tantus amor: doctrinaq3 et artes
 Comperte iuvene in tanto: tenuere reuinctum.
 Quinetiam eiusdem duxerunt vbera lactis
 Infantes: vnamq3 duo nouere parentem.
 Nec solum camere prima est custodia: verum
 Totius seruare vigil bona creditur aule.
 Ut se collegit: paulumq3 in corda recepta est
 Mura salutaris: famulos iubet ire paratum
 Vestibus: et cultis ornare altare figuris.
 Nec prius hinc statuit (quāuis vrgentia cogant)
 Cedere: diuinam q3 rem pro more sacerdos

Compleat: idq3 facit nato iam sole: fugatis
 Aduentante die: tenebris: hanc perpulit horam
 Non multo ante: ducis tam dirus nūcius aures.
 Verbaq3 francisco non dissimulanda fideli
 Committit: mandatq3 paret celer ire minister.
 Hic quoq3 ferrandus geminato nomine fultus
 Prima elementa dedit domino: grauioraq3 primis
 Postmodo monstrauit: musas qui callet et artes
 Egregias: magnus consumat magna sacerdos.
 Nec mora: festinat paucis comitantibus amens
 Et flens ad miseros torquet vestigia luctus.
 Non cerere: aut potu moerentia mulserat ora:
 Et quicumq3 viam longam peragrare paratur:
 Ieiunus fulcire solet vinoq3 ciboq3
 Fratrum stomachum: genium ne fraudet amicum:
 At coi dux alma ducem: coctiq3 phalerni
 Expertem natura tulit: fastidit odorem:
 Medum hedera viridi precinctum tēpora iachum.
 Pro potu lachrymas: pro libis ignea tecti
 Interiore loco cordis suspiria sumpsit.
 Quiq3 videbantur passus: distantia centum
 Millia: triginta cum iam distare tomare
 (Quod castinaldo regnante nabantia dictum est)
 Fertile sancterena decliui tramite constet.
 Jā pulchros oculos: et ad omnia queq3 modestos:
 Afflictos spissis lachrymis: tumidosq3 videres:
 Cumq3 tumore adeo sensim rubuisse: madente
 Dixeris in vultu geminos micuisse pyropos.
 Et primum venit: multos astare frequentes
 Paruam moesta domum suspiria promere circū:
 Et gemitus reperit tacito sub murmure pressos.
 Fuscus in occiduas tepidis ardoribus oras
 Hesperus: e nimium flagrantibus ire pararat:
 Intrat: et vt vidit tonso cum vertice corpus
 Proiectum: nec posse sonos ad verba rogantis
 Adittere: tum geminās vetitas de corde querelas:

Comprimit admonitus: seq̄ hinc auertit: et extra
 Egrum animum varijs plorās cruciatibus explet.
 Solliciti quenq̄ prohibebant flere medentes:
 Et strepitum fieri: renouauit viscera matris
 Frater: et ad largum mouit precordia flumen.
 Tum soror affecto summissis vocibus inquit.
 O vtinam nodo frater deuinctus eodem:
 Sublatusq̄ fores lateri: costisq̄ nepotis.
 Nampe pepercissent dirumpere stamina parce.
 Dirarum solus reuocasses fila sororum.
 Dum licuit conferre gradus: pro more duobus:
 Non vlli vestrum quicq̄ venisse sinistri
 Scimus: in hanc lucem tali sub lege creatos
 Antiqui meminere patres: mirabilis arte
 Predixit certa: tales horoscopus ortus.
 Hoc effata modo: rubicundos siccant ocellos
 Et vocat ad se se lachrymantē: et multa gementē
 Germanum: tragicosq̄ animos solata furentis
 (Ante alias luctu in tanto solanda) recepit
 In gremium: et caris languentia colla lacertis
 Implicat: et durum tempus pertranseat: optat.
 Spemq̄ inter posita: et rodentem corda timorē:
 Ambobus peiora timens: afflictasq̄ mater
 Immemor ipsa sui: fel indignata veneno
 Vipereo immixtum instillat: pro dulcibus vndis
 Et pro consuetis dapibus: refrigerat artus
 Arentes: talisq̄ sitim a pulmone liquore
 Pellit: et expectat nutantis tempora fati.
 Tertia lugubres habitus: et nigra figuram
 Erummosa dies aduenerat: vltima rerum:
 Viuida qua niuee claudentes lumina fronti
 Non exorate ruperunt licia parce.
 Hora: qua exciderat pene hinc conscendit eandem
 Irridens terrena plagam: qua venit in aluum
 Aternam: natura virum cum fingeret olim.
 Non: si calliope fautricum prima dearum

Et cum calliope vatam curator apollo:
 In mea corda suo spirent de pectore numen:
 (Quantocunq; vigent) hec ad noua fata vocatis:
 Dicere luctificas voces: epicedia: fletus:
 Ictumq; humanis hululatus ethera possem.
 In chaos omne solum prima caligine versum
 Esse videbatur: rebus color vnus: et idem
 Alter erat: fletus quem cum clamore viroꝝ
 Horriferum reddebat opaca nocte solutus.
 Heu heu perdidimus dominũ: clamatur vbiq;
 Perdidimus dominũ: cui nos lux nostra relinqs:
 Tu spes insignis: tu fundamenta domoꝝ
 Nostrarum: fatiq; vtinam: sortisq; superbe:
 Permutare vices: et morte rependere mortem:
 Permissum a superis: q; gauderemus obire
 Ananimes: letiq; diem: quo vita rediret:
 Cuius vita valet vitam: mors tradere mortem.
 Quinetiam tenera mauris etate libenter
 Vel pubescentes firmato roboꝝ natos
 Captiuos: aut supplicio grauiore necandos
 Cuncti hilares: alacresq; animo offerremus amico:
 Si lex nature reuocari sanguine posset.
 Heu populorum subsidium: regnoq; labanti
 Firma salus: inopum cunctorũ tutor: et hospes.
 Virtutum fautor: vitioꝝ maximus vltor.
 O vitream: o nulli fidam: vafrisq; refertam
 Fortunam insidijs: natum sub luce benigna
 Efficis astrosum: rabidaq; libidine cuntas
 Adetiris gentes: in casus trudas acerbos
 Quem minime decuit: fors o fors impia: que nos
 Pocula thessalicis succis vndantia cogis
 Sorbere: et nobis miseris: nostreq; tremendam
 Perniciem proli: nullo curante: datura:
 Num fortasse sibi medicoꝝ defuit egro
 Copia: diuersi num ditia munera regni:
 Que prestaret opem morientibus herba salubris:

Quicquid fuscus arabs: et quicquid fuscior indus
 Thuriferis legit in campis: et diuite terra:
 Andiq3 certatim adductum: non defuit aurum:
 Argentum: gēmeq3 maris preciosa supeller.
 Questibus his miser: lamentis: fletibus: omnē
 Implebant horrore locum: fallacior echo
 Dissonat: et similes reddit vanissima voces.
 Thracia quem genuit studijs abdera nefandis
 Fortunam ingenio solitum ridere iocantem:
 Et lete casus: et acerbe ducere tanti:
 Quicquid erat fletu dignū: misereq3 dolendum:
 Verteret in risus: siue hoc sapientia docti
 Seu faceret natura magi: vertisset amarus:
 In luctus: fletusq3 miser: si nostra tulissent
 Secla virum: vel nostra viri infortunia vani
 Tam miserabilibus tetigissent cladibus aures.
 Sed que noluerat lachryma plorare cadenti:
 Quid dignum miseranda viro non egit aperte?
 Ut penitus vidit libitine munus auare:
 Esseq3 felicitis de vita principis actum:
 Non ori: roseisq3 genis: capitiq3 pepercit.
 Jam desperati: et nullam redeuntis ob artem
 Velle mori cupiens in coniugis insilit vlnas.
 Quanq3 illam multi amoueant a tristibus ausis:
 Euasit tamen: et se se moribunda iacentis
 In gremiū laniata sinus: laniataq3 crines
 Coniecit: care lapsam eripuerē camille:
 Virgineusq3 chorus: nec defuit aulica virtus.
 Non flat: nec reflat solito spiramine vitam.
 Partibus exanimi venientia cordis ab imis
 Admura: singultim non exaudita cadebant.
 Totum corpus erat sine sanguine: roborā mentis:
 Et virtus inerant animi pietasq3: fidesq3.
 Lacteus insperfo candor per membra rubore
 Lutheus effuso de sanguine: pallidus idem
 Adhæsticia iam totus erat: mirabile dictu

Et maiora fide recinam spectacula: noctes
 Una duas: totidemq; dies immota sedendo:
 Nil exuta: stetit: siccis ieiuna labellis
 Ante virum: insomni vigilans custodia cura.
 Sederat effigies morientis lurida tantum
 Et macies squalore tremens in corpore toto.
 Ah noua nupta: nouo moerore insueta: quietem
 Abnegat: indomitum renouans orbata dolorem
 Adortua pene magis: q̄q; coniunx ipse videtur.
 Regia congestos a sopis itura sub ignes:
 Non tanta pietate sui commota mariti:
 Adole draconigena lapidum cū perditus vrbe est:
 Non inuita sequi se se per fata parauit:
 Quanto ardore viri exangues iam puberis artus
 Funestis luctata malis: contusaq; totum
 Delisabet corpus: pre morte secuta virago.
 Hunc diuturna dies pueris firmarat amorem
 Obsidibusq; datis: tanq; sponsoribus olim.
 Nam cum ferrandus genitor: genitorq; iohannes
 Dum sua terrarum confinia seruat vterq;
 Forte colubrose stimulis veratus erinnys:
 Arma mouere armis: et martia bella parabant:
 Seuisentq; animis: et crudo plurima leto
 Corpora vulneribus diris confecta dedissent:
 At summo delapsa polo concordia voces:
 Verbaq; conceptos animi sedantia motus
 Hinc: inde iratis vultu prompsisset amico.
 Pacassetq; duces: stragesq; necesq; minantes:
 Quo circa statuere suos in pignora natos
 Proq; fide: et placite firmo pro foedere pacis:
 Tradere: ab alterno tum iam custode regendos:
 Ipsa viri dum sponsa potens sit nubilis: et dum
 Sit puer vxori socius: soboliq; creande
 Legitimus: quanq; senis maturior annis
 Foemina coniugij leges impleret honesti.
 Oppidulo in mora: mediaq; in parte locato

Liber

Regnorum: finesq; sito pulchre inter vtrosq;
Ambo: magnorū soboles clarissima regum:
Claudentur: circum vigili custodia cura
Assidet: illesi peragant dum tempora iuris:
Et dum felici consumatos hymeneos
Omne conficiant: simulac adoleuerit etas.
Hic primas doctis sub preceptoribus artes
Discit: & ediscit nimiū studiosus vterq;
Qualis et vna solo tenera arbor: et altera pingui
Consita nutritur: multam spargente colono
Tempore aquam: septas spinis et arundine circū
Quaq; niue: imbreq; defendit nimioq; calore
Assiduus custos: super instantesq; volucres
Aut saxo: aut ficta prohibet vera ve sagitta.
Callidus hec faciens matura vt postmodo poma
Colligat: et vitam letus ducatq; beatus:
Talis vterq; breui castro seruatus alūnus
Et tutus: prohibente malum custode futurum;
Vixit: vt ex illis populi: cari q; parentes
Optatos caperent maturo tempore fructus.
Viuendi modus is: multos exactus ad annos:
Induxit: tantum mulieriq; auxit amorem.
Quo nunc depereat: quo seq; miserrima fractis
Viribus extinguat: corpusq; exangue mariti
Ad nigrum societ nullo vitante sepulchrum.
Nec minus orba parens: vere pietatis imago:
Insatiabilibus lachrymis: luctuq; benigne
Matris: et infelicum infelicissima matrum
Prestitit officium: poscebat vti vnica proles:
Et nati sapientis amor: migrantis in altum
Ex oculis celum: fatoq; ruentis equino.
Collapsam tacuisse diu: potuisseq; nullam
Fundere cōmemorant materno more querelam.
Spiritus oppressus subiti grauitate doloris:
Attonitusq; noui pro magnitudine casus:
Linguem amisso lingue sermone diserte

Secundus.

reddiderat: mutamq; diu videre ministri.
 Et merito ante alios tali tanteq; parenti
 Extitit officijs natus carissimus omnes.
 Quippe solent omnes regine tradere dulces
 Lumpriū mittunt ad claustra miserima natos:
 Adoribus externis: externo lacte fouendos.
 Ipsa tamen proprioq; sinu: propriaq; papilla
 Sustulit: et nulli nutricum iussit alendum.
 Preterea pulchro aspectu: lepidaq; loquela:
 Effinxit similem: vel moribus optima matrum
 Hunc illi natura parem. reddebat amatum:
 Et carum pietatis opus: studiumq; bonarum.
 Leniq; in matrem cunctis reuerentia rebus
 Affatu: letusq; animo: qui letus et ore:
 Parentem se se genitrici queq; volenti
 (Seu minimis: siue in magnis tentata fuissent)
 Prebebat: quod vix vlli contingit adulto.
 Aut horrere solet natus crescentibus annis:
 Aut si non horret: refugit precepta parentum:
 Vel patris: vel sint blande mollissima matris:
 Impubes ex quo teneris excedit ephēbis.
 Hic quanto vltius surgens properabat ad euū:
 Lenius hoc patri: et matri parebat amice.
 Qualis erat clymene facies phætonis acerbo
 Funere: post multos terre: pontiq; labores:
 Vel qua lampecie: vel qua phætusa fuisse
 Fertur: in arboream nondum cōuersa figuram:
 Talis regine moesto color hēserat ore:
 Dimissis terris cum venit in ethera natus.
 Antea magnanimus muto: vitaq; carenti
 Singultim genitor spisso dedit oscula fletu.
 Terq; crucis: memor ipse sui: memor ante recessuz:
 Non vllō posthac visurus tempore supplex:
 Infractusq; animū: misere lachrymando trementi
 Defuncti in frontem fecit signacula dextra.
 Vix dum prima domus egressa limina matres:

Tundentes rigidis lactentia pectora palmis:
 Vallassi palee modico distantia cursu:
 Altea directa via e regione petebant
 Tecta (neqz aspectu poterāt sufferre cadauer
 Pauca post horas ad busta horrenda ferendum)
 Cum subito nulli visas e nubibus illuc
 Fama fuit venisse nouem de vertice ad imum
 Vestibus indutas lugubribus: omnia gestu
 Humano: formaqz pares et corpore diuas.
 He sunt thespiades magni ingeniosa tonantis
 Progenies: cuncti decoris cunctiqz leporis
 Et grauium morum: canescen tilqz sophie
 Altrices: quondam a cunis rapuere cubantem
 Et dulci fouere sinu: lauere scatenti
 Castalio: et sacro satiarunt lacte tenellum.
 Tumqz sua (vt potuit) repleuit quelibet arte.
 Nunc autem illius memores etatis: ab alciis
 Nonie venere iugis: helicone relicto.
 Nec desunt fato aduerso: sorti qz supreme.
 Quarum insperato: subitoqz ad triste cadauer
 Aduentu: que in parte domus visura sedebat:
 Extra demisso vultu cytherea recessit.
 Siue metu vano: potius seu mota pudore:
 Inter honoratas metuit consistere musas.
 Jam flere extinctam horrifico cum carmine lucem
 Incipiunt: et queqz modum seruare decentem
 Contendit: neu quicquā preter funebre cantet.
 Calliopea comis sparsis: vitta qz soluta
 Pierij regina chori: lauteqz caterue.
 Angue genas laniat: digitis radice capillum
 Vellit: et euulsum priuato lumine donat.
 Aptaqz temporibus dicta est hec nenia muse.
 Care puer quondam: nunc inuidiose supernis
 Principibus: cape munus tali tempore dignum.
 Et iacit: et manibus diffusos vellere crines
 Certat: et hoc totiens repetit lachrymabile carmen.

*Genius adfuit
 hinc nunc fuit*

20
Secundus.

Dei mihi forma decens vbi nūc? et fulgida binis
 Fronte supercilijs medio distincta decoro
 Lumina: sideribus certantia viua coruscis?
 Dei: quo natiuo: roseoq; colore notatus
 Eandor abit: lingue quo concessere lepores?
 Ade miseram: nitor omnis abest: presentia mure
 Plena venustatis: risus abiere pudentes.
 Tu placidis verbis lybicos mulcere leones:
 Jungere pantheras ouibus: serpentibus agnas:
 Et minimo nutu gryphes: bacchoq; dicatas
 Tigres: tu poteras seducere cautus hyenam.
 Vere fumiceas nebulas: nubesq; vagantes
 Cum tonitru in pratis: et pleno frugibus aruo!
 Cesarei aspectu vultus: frontisq; serene
 Mellebas: atrosq; dies in candida letus
 Tempora vertebas: mixtū ioue nate: merumq;
 Cum ioue cōmune imperium terreq; poliq;
 Jure tenens: solius habes nunc dius olympi
 Ingentem partem: et celi moderaris habenas.
 Tecum abiit pietas: et tecum nescia virtus
 Contremere: exēplar paribus morumq; magister
 Sed quodcūq; ioui placuit: laudare necesse est.
 Aut (licet inuitos) animo equo ferre decebit.
 Liquisti vanum plenumq; laboribus orbem.
 Sorte q; mutata terris meliora petisti
 Regna: reuisurus consortia numina claris
 Luminibus: sūmosq; deos animasq; beatas
 Prestantum heroum: bello qui laude perenni
 Pro patria genitrice mori trepidantibus ausi
 Pectoribus: duriq; ferum cōmittere in hostem
 Proelia: et innumeris animas offerre periclis.
 Aut alias orco infesti: mortiq; dederunt.
 Illic semideum: et violati cesaris vmbra:
 Ilyseumq; patrem: geminosq; videre licebit
 Romulidas: et cecropidas pluresq; sacratos:
 Viuentes celos intra: sedesq; deorum

Talia dum caneret: gemeretq; fideliter orsa:
 Vox audita domus penetralibus abdita venit.
 Immo regnantem cernet cum virgine christum:
 Immensumq; patrem: quē trinū scimus et vnū.
 Angelicosq; choros: sanctos et vilia crudo
 Verbere (apud iustum florenti digna corona)
 Sanguinolenta bonū summū referentia: passos
 Martyria: eterne laudis: vereq; salutis:
 Tutum iter ad superos: celestia regna: triumphos.
 Obstupere dee: simulac vox illa latentis
 Incertiq; hominis tonuit: tamen ordine coeptū
 Officium peragunt lethea sorte frequentes.
 Que monuit: monitumq; simul cū voce repressit:
 Diua fauens herena fuit: que lecta potenti:
 Et demissa throno: sociaret ad vsq; sepulchrum
 Nullis horribile: electiq; ⁊ pene loquentis
 Corpus: et a nullo feruens absisteret actu.
 Interea caput ad celum: demissaq; colla:
 Et reuoluta parum puluino corrigit aureo
 Uranie: genibusq; manu dat verbera vtraq;
 Tertia melpomene: peplo velata seueram
 Tristius effigiem positoq; simillima panno
 Semet sternit humi: nigroq; ex ore querelam
 Factat: ad extensi calces accedit alūni.
 Et secum indignata furi tremebundaq; moeret.
 Damnat et in nostro quicquid risibile mundo est.
 Quarta potens opere: et vultu spectanda superbo:
 Composite arrepti cervici bellica clio
 Dissidet: et flabro frigentes ventilat artus:
 Immemoresq; fuge prohibet considerare muscas.
 Vel si quicquā aliud spurcum: fetidumq; putetur.
 Ruget et euterpe luctum: sociamq; sororum
 Ter caput in se se quatiens mugitibus addit.
 Candida q; alternis contundit pectora pugnis.
 Et quantum iocunda fuit: tristata recumbit.
 Terpsichoreq; eratoq;: et nuptis apta thalia

monuit q; punit
 fides q; iustitia

Vener

monuit q; punit

ter

ter

terpsichore q; erato q; et nuptis apta thalia

21.

Tertius.

Contemptis ludisq; iocisq; et cantibus: intra
Interna exceptum moerorem corda tacentes
Significant: nec posse queri sinit intimus horror.
Fudere nec lachrymas: stant sacro vt fulmine tacte:
Et veluti statue tres: circum altaria mute:
ultima Ultima pegasidum polyhymnia munere functa:
Funereo: satis ingrato iam fecit honori.
Iridas et cistas: quas secum adduxit eburnas:
Inter tanta mala: et pene inter funera leta:
Effert: quas tacitas pullata veste ferebat.
Et capit illinc: aspergitq; opobalsama circum
libatim Liuida libatim cum multo tempora nardo.
Hinc violas: vernaq; rosas et lilia: et ipsis
Dijs gratā ambrosiam: et siculis qđ nascitur agris
Suaue thymū: atteis apibus qui pastus: r hyblis:
Nec quod discorides prefert: dimittit amomum.
Jam non mortalis defunctus funere vite
Visus erat: viuos gemino cum lumine vultus
Adstrabat: viuos referens sua signa per artus.
Qualem sepe rosa immittit matura colorem
Vere nouo: letis cum stant plena omnia terris:
Talis virgineus puero fulgebat in isto
Lando: et infusi formosa per ora rubores.
Quod si preceptam valuisset musa loquelam
Tradere: iam nostro nunq; cessisset ab ore.
Quā dare si poterat: properansq; volēs q; dedisset:
Quod quia non potuit: semper dolitura reledit.

¶ Quile liber tertius.

Atereā tristis celebrat dū funebre carmen:
Et pene ad mediam pubes parnasia noctē
Exercet lamenta super miserabile corpus:
Iuppiter ob clarum tam magni principis ortum:
Et casum infandum: properat succurrere parti
Funeree: si quis rebus foret vsus acerbis

Liber

Fabrorum: circa bustum: pheretrūq; dolandum:
Vel circa ingentem tabularum (que essa vocatur)
Texturam: mandat claudo fabilia nato
Ponere: flatiferis animareq; follibus ignem:
Igneaq; mollitum crebris contundere ferrum
Ictibus: et paulum horribiles cessare cyclopas
Usq; laborantes tonitrus: et fulgura: contra
Lōfabricare malos. brontes: steropesq; facessunt
Adagni iussa iouis: nullam fornacibus atris
Dant operam: nec dant incudi spissa bicorni
Verbera: consueti manibus collidere vtrisq;
Una tamen fabros robustos cura fatigat:
Qua ratione: et quo breviori tramite: paucis
Tam longum transire queant iter inde diebus.
Deq; cauernosa descendunt ocyus etna:
Et salinuntea tinctas carbone figuras
Quisq; lauat properis manibus foedissim^o vnda.
Sed nec fluminea vultus aspergine nigrum
Amouere situm: vestigia prima laboris
Certa manent: q̄ quēq; probēt q̄ ve arte magistrū.
Eolie hippotades regnator rupis: et arcis:
Cui data ventorum rapidorum tota potestas:
Patri ad hec noscens mentem facienda potentis:
Quattuor a vinculis ventos: et carcere soluit.
Et iubet ante alios vulcanum ferre duosq;
Incolumes: et semper nudum corpus habentis
Adaxima cura quidem: non sit tamen equa ferenti.
Ipse pedes mancus nabatheum ascēdit in eurum.
Terga noti subijt nudus prelarga pyracmon.
Se se fulgureo steropi supponit amicus
Alphicus: et bronten aquilo crepitantibus alis
Corripuit: patrijs volitant e montibus omnes
Occiduas versus nullis prohibentibus oras.
Jamq; brevis lipare: iam regia strongyla primum
Et siculum: tuscumq; salum: velocius vno
Quida palpebre ferientis lumina motu:

Sardo umq3 fretum: mox vnda ligustica tergo
 Linquitur: equoree tantum sensere tumultum:
 Et timuere dee: ne quid violentia portet
 Tanta mali: trepide caput erexere parumper:
 Ceruleis superas mussantes oribus vndas.
 Ut quicq3 non esse mali: nihil esse pericli
 Aduertere: iterum vultu latuere madenti.
 Tum narbonensem solitum conferuere multis
 Vorticibus: solitum multas sorbere carinas:
 Tranquillum tranat soboles titania pontum:
 Jamq3 fatigati longo balearica cursu
 Adaius anhelantes cursoribus equora tingunt.
 Sistereq3 exoptant sessores littoze dextro:
 Ut requiem capiant ipsi: capiantq3 ministri
 Horrendorum operum: per milia mille rotati.
 Urbs fuit equoreas quodã placidissima ob vndas
 Cliuoso fundata solo: celoq3 salubri
 Inter aragonias nequaquã ignobilis vrbes:
 (Dum fallax fidei fauit fortuna) sagunthum.
 Quam nunc monuitrum vulgari nomine dicunt.
 Hinc iter arriperent ad regna vacantia fato
 Tutius: et tumida multo breuiatius vnda
 Alati medio volitantes: aere cori:
 Sed tamẽ arbutis: vinetis: pinguibus aruis:
 Et secte segeti dentata falce: timentes
 Damnum inferre aliquod vel genti grãde periclũ:
 Ad leuam flantes rapidum vertere volatum.
 Dextra valentine iam moenia protinus vrbis
 Aspectu perdunt oculis hebetantibus: atra
 Nocte grauis cura est pelagus transcendere: cunctis
 Viribus: et fortes positas attingere metas.
 Per mare telluris confinia parua propinque
 Circueunt: quoniam fruticosis montibus ischmos
 Prominet: hispaneq3 secant carthaginis equor.
 In quod oliuiferis bethys delabitur vndis.
 Quondã atiqua domus mauroũ: subdita tãdem

Liber

Effera gens: inimica deo: ferroq3: animoq3:
Adagnanimi regis frenum captiua remordet.
Adorq3 fretū angustum furiosis flatibus intrant.
Leua parte latent sublimia moenia septe.
 (Et referunt) septem decorate collibus vrbis.
Adoenia parua quidē: tamē vt pulcherrima dicas
Alcasaris: post has sinuato littoze tinge
Ardua: que antheo memoratur condita mauro:
Sese perspicuam longe venientibus offert.
Hinc abila est: ilinc erecta cacumine calpe
Obijcitur: prisorum aliqui dixere colūnas
Herculeas: quibus abruptis admisse furentem
Alcides canitur non notas nereia terras.
Hincq3 sui capit oceanus primordia cursus
Littus ad hispanū: lybicūq3 atq3 vsq3 triquetram
Abluit: ionium simul: egeumq3 profundum.
Nulliusq3 licet turbetur flamine venti
Hoc mare: vel sit hyems: muscata vel ardeat estas:
Impete terribili larga vnda superuenit vndam.
Dextra autem (paulo vltius) sunt hispalis arua:
 Aqua deduxit vulgatum hispania nomen.
Hec lusitano lybie pars dedita regi:
Adultis culta viris: quos portugalīa nutrit:
Dat vires ad iter nixu maiore volandum.
Lertatimq3 ruunt nullo moderamine venti.
Dumq3 notus solito furiosius ire laborat:
Ercutit ex humeris cōmissum pondus in vndas.
Nec se adeo celerem potuit demittere vector:
 (Et lapsō prestaret opem: penitusq3 labanti)
Quin bis: terq3 caput: totumq3 immergeret vndis
Corpus: et hac illac vndarum nescius ingens
Brachia iactaret chalybem tractantia cyclops.
Quin salsam potaret aquam: vomeretq3 repotā.
Ipsius immo sui fabrilisq3 immemor artis
Adortuus obstantes pugnis diuerberat vndas.
Et velut incudem repetito malleat ictu.

Et nunc spumofum mare calcitrat anxius: et nunc
 Inuoluit caput in vastissima crura: pedesq;
 Pōnit vbi hirsutum debet preponere pectus.
 Doris: et ipsius nate risere natantem.
 Neptunusq; leuans viridanti tempora barba;
 Et cum neptuno tenero lautissima cultu
 Lymothoe strepitum stagno sensere profundo.
 Deformem risere fabrum: fundumq; petentem.
 Hunc tandem notus eripiens puerile gementem:
 Coeptum carpit iter: sociosq; celerrimus equat:
 Adagno distantes spacio: insanumq; querentes.
 Tum posito paulum cursu iunonia proles
 Et despectus amor: pallenti percitus ira
 Intumuit: monuitq; notum: vinciq; catena
 Perpetua dignum: et retineri carcere clamat.
 Se reus excusat: culpam sefforis inepti
 Per superos omnes: stygias iuratus et vndas
 Affirmat: nullas quoniam rexisset habenas
 Hactenus: et nullos vsus nouisset equorum.
 Atpote carbonem: ferrum: follesq; animantes:
 A puero solitus siculis tractare caminis.
 A nostro: gades superantes orbe remotas:
 Jam tua vincenti gratantes littoza radunt.
 Protinus ad leuam piscosa salatia cepit.
 Quam modo: sectuual verbo dicere recenti.
 Tum latera aerie pertingunt ardua fessi
 Palmele: cunctis vbi pondus grandius auri.
 Illo sublimis constat plenissima turris
 Cuius erat custos rodoxicus nomine gillus
 Asper homo: veluti geticis nutritus in agris.
 Lumina parua tenens: et sicca tempora fronte:
 Corpore villosa: et curuato ad guttura naso.
 Spectatus tamen in dominum probitate: fideq;
 Hic vbi tantisper percusso cardine value
 Personuere domus: oculos leuat ille grauatos:
 Nocturnosq; ratus fures: clamore cubantes

Excitat ad furtum pueros: atq; arma capeſſit.
 Hucq; illuc vacua temerariuſ errat in aula.
 Optate hinc tandem telluris culta videntes:
 Et ſegetum plenos arſis meſſoribus agros:
 Propoſito fini totis conatibus iſtant.
 Nil obſtat: frutices tantū dumoſq; ruboſq;
 Conculcant: ipſaq; fuga radice reuellunt.
 Multaq; harena volat vulſis immixta rubetis.
 Arida planicies nullis habitata colonis:
 Uſq; tagum: ſolum riuum cognomine frigum
 Concernunt: domus infamis caupone maligno
 Ventorum ruit in curſu cum coniuge praua.
 Tum vetuſ in flumen: mediumq; per aera tectum
 Spargitur: in fluido ſorbetur foemina riuo.
 Vir magis: ad mortem properans: euadere certat.
 Dum natat infelix: veterem conſperit amicum:
 Pro ſtipe donata qui ſarta tranſuehit alno.
 Clamat io germane: precor ſuccurre labanti:
 Succurre tuo: nunc o ſuccurre ſodali.
 Ille autem craſſo riſu: tremuloq; cachinno
 Mem male latro: quid hoc? pro vino: virus: acetum
 Tu mihi vendideras totiens ſclerate: ſub vndas
 Imodo tartareas: nunq; petiture ſupernas.
 Illuc mendose hemine: ſextarius illuc:
 Illuc vrceolus: putrem mentitus amurcam:
 Falſaq; cum vero ceſſerunt teſſera ſigno.
 Lernite caupones: et voſ quicunq; ſoletis
 Vendere: et humanis tractare negocia rebus:
 Quiq; voluptati: nulla ratione retentus:
 Corporee: ſpreto celeftis numine patris:
 Securuſq; tui: ſtellateq; immemor arcis:
 Bluto ſtudes: nullumq; putas pro crimine corpus
 Puniri: noſtris aures precor arrige dictis.
 Karo deum ſclerata hominum peccata malorum
 Ferre diu: et quāuis trina bonitate repletuſ
 Ferre diu ſoleat: tamen impunita recuſat

Linquere: et interdum viuentia crimina poenis
 Affligit meritis: nec funera prouidus ultra
 Ultima vindictam expectat: sed pectore seuit:
 Supplicijq; moram dira grauitate rependit
 Hinc zamoensem relegunt furiantibus oram
 Cursibus: et calido suffocant milia flatu
 Potorum temeti culicum: morsuq; trahentum
 A bene sopitis viuo cum sanguine vitam.
 Jam beneuentane pinus: denseq; cupressus
 Abiecte vellent sortem: sterilisq; myrice.
 Adilleq; post passus campestri tramite saluam
 Pretereunt terram: hic petrus gorrea coactam
 Seruabat gazam vigili custode tot annos
 Emanuelis opes: ducis ad preclara superbi.
 Non fremitus recubans: non murmur sensit euntū:
 Quod testudinea sopitus turre iaceret.
 Seu quod arundinibus motus resonare solebat
 Ille locus: rapidis prudens non credidit austris.
 Seu quia cum famulis ex silua fessus opaca
 Dudum monticulas ceruos venatus: et apros
 Venerat: et somno refoueret membra profundo.
 Ador placide campos mugie post terga relinquūt.
 Quos fertur campos habitare georgius essa:
 Vir fortis bello: et generoso sanguine clarus.
 Quem consanguineum mostrant insignia regū.
 Lestibus: et iaculis: cursu dubiaq; palestra:
 Herculeos omnes: phrygiosq; hac arte valentes
 Vincere consuevit: tulit aurea premia victor:
 Et decus egregium: si qua in certamina venit:
 Adagnorū magnus: volucrūq; equitator equorū.
 Vere hic socraticus nebulosa palatia temnit.
 Clarorumq; ducum cōmertia: more quirinum
 Urbane sapiens vitam preponit agrestem.
 Nos fremitus sensere canes: sensere lycisce:
 Latrant: et resonis latratibus ethera pulsant.
 Hic famuli: seruiq; et fidus coetus: alumni

Obstreptū: et rapidos motus murmurq; putarūt
 Sisyphios homines: vel quos deuicerat hostes
 Patronus: forti discordi tempore: dextra.
 Conclamant dominūq; vocāt: crebrisq; cubātem
 Vocibus obtundunt: velut ignis adureret agros
 Seq; repentinis turbati casibus armant.
 Induit hic miles veteri rubigine plenam
 Lorica: hic gladium cingit: clauam ille trilibrem
 Arripit: et longi sumunt hastilia ferri.
 Protinus ille oculos: et languida: membra caputq;
 Erigit ad vocem clamantum: ac talia secum
 Euoluens: vocitat stultos hac voce clientes.
 O corde obtusi: stolidiq; et pectore inanes
 Quid volucres vētos: qd murmura vana timetis?
 Ponite tela citi: et cum telis ponite vanum:
 Et miserum de corde metum: sic fatus eburno
 Cervicem lecto demisit: et ossa quiete
 Adelle magis dulci ad clarum iam mane rigauit.
 Mouerat hesternis petituros vespere ventos
 Ex oriente plaga vulgata cubilia solis:
 Adaximus astrozum: celiq; instantis hāruspex
 Siue ex conflictu arboreo: siue arte: vel usu
 Flamina non falso terris ventura canebat.
 Venti autem incolumes felici sorte reponunt
 Sancterene: siculis quos iusserat eolus antris.
 Atq; ibi sic positus opus ad miserabile fabris:
 Vicinum leni petierunt flamine montem.
 Ares mons dictus cantatam vatibus etnam:
 Parnasumq; iugo sacrum: musisq; dicatum
 Exuperat: vaste rupes: vasteq; cauerne
 Efficiunt aptum ventis sine carcere claustrum.
 Sessorum vbi fabrilis iam munere functos
 Expectent: quos ad vulcania regna reportent.
 Atq; domos intrare queant horrentia paruas
 Corpora: paruarum coguntur scindere partem.
 Adiratusq; nouem: et merito veneratus honore

Castalides: secum contracta fronte stupescit:
 Sacratū que causa chorū iam fonte relicto
 Duxerit huc: nanq; ex diuis: orisq; pelagis:
 Non alium preter se se venisse putabat.
 Et tamen ex oculis lachryme: et suspiria toto
 Pectore proueniunt: animū monstrantia moestū.
 Tum petit: ostendant onerose munere vite
 Perfunctum: neq; enim cupidiq; nouiq; valebant
 Ferre nimis: quin ora: habitū: corpusq; viderent.
 Calliope dextra velati lumina vultus
 Detegit: et faciem recubantis: et ora salutant.
 Nec mora: quisq; suū solerti preparat arte
 Officiū: capit hic ferram: capit ille dolabram.
 Que quocunq; meent sibi ferramenta ferebant.
 Tuncq; secant veteres elephātes: maxima ab indis
 Lopia portatur: vel talia munera molles
 Ethiopes ad nos mutata merce remittunt.
 Quattuor electi iuuenes: proceresq; pheretrum
 Robustis elatum humeris perferre parabant
 Ad destinatum per rustica predia templum.
 Regia conduntur quo cuncta cadauera tecto.
 Hinc quod triginta latissima milia distat.
 Non dum clara dies aderat: nec phoebus ab ortu
 Soluerat alipedes: ardentem e naribus ignem
 Efflantes: sed adhuc croceis auroa capillis
 In terris se se placidam remorata tenebat.
 Ipse sua vulcanus agit decus arte: manuq;
 Corpus vbi tenerum recubet: saxoq; quiescat.
 Et citius coepto tabulas limaui eburnas.
 Fixit et argenti mira compagine multos
 Clauiculos: struxit pheretrū omni pulchrius arte.
 Et tunc eiecto ligno (quo ponere primū
 Corpus odoriferum caste voluere sorores)
 Illud idem vellet lecto componere eburno.
 Nec tamen indignas: durasq; inuoluere palmas
 Audet: id aonides diuino numine missas

Liber

Efficere inuitat: se se ad diuersa parando.
 Ergo ille amplexe niueo posuere pheretro.
 Certantesq; ostrum sternunt ⁊ desuper aurum.
 Cum fletu horrendū clamorē vsq; ethera tollūt.
 Audijt exanimis cara cū cōiuge mater:
 Irrectam intentis retinebant cordibus aurem.
 His dum se accingunt: atras delapsa per auras
 Aduenit: adducto secum tritonia nimbo.
 Increpitansq; nouen turbato numina vultu:
 Cui seruatis ait collo: regi ve futuro:
 Celatum gemmis torquem precioq; carentem:
 Quod vita gessit: fas sit gestare sepulchro.
 Sic ratio rerum mater: sic manda' honestas.
 Afferriq; iubet cunto preciosius auro:
 Et cunto argento petris gestamen onustum.
 Quo nil diuitius: quo nil fulgentius vlli
 Mercanti in lato licuit concernere mundo.
 Felices arabas quāuis penetrasset et indos:
 Ecce catenatos series gemmata lapillos
 Tortilibus distincta modis radiante pyropo
 Adirandum ostentat nature munus: et ipsam
 Quam nec pyr goteles: nec mulciber edidit artem:
 Durior hic adamas: qui non nisi sanguine mollis
 Redditur hircino: nodoq; insertus eodem
 Crysolithus: iaspisq; virens: nitidiq; cylindri
 Leticia adducta pellunt de pectore curas.
 Rodentes animū: rodentes debile corpus.
 Hanc velut insignem dotata minerua coronam
 Ambabus manibus: vel corde tremente iacentis
 Ponit: et amplexo materna dat oscula collo.
 Hic claudus (nec claudus erat: nec munere turpis)
 Ingentes humeros prebet: neruosaq; colla.
 Tresq; libenter idem peragunt: et pectore fortes
 Unanimesq; boues veluti sub aratra feruntur.
 Qui ve parati aderant humeris efferre cadauer
 Ista repentino fieri miracula facto

Inferius hunc versum ⁊ sequentes

*Lapilli (p. 7)
in q. f.*

Obstupuere: manus cohibent scapulasq; reseruant
 Et capite obstipolachrymososq; esse sequuntur:
 Participes lachrymarum: participesq; dolorum.
 Postico fracto: quo dudum intrarat eodem
 Cum cecidit: turba flentum comitante virorum:
 Effertur: scandunt altum trans moenia cliuum:
 Difficilemq; viam: natiuis vndiq; clausam
 Arboribus: nec saxa loco teterrima desunt.
 Non labor vllus erat (quanuis labor ante fuisset)
 Tam triste affectis: et ad aspera queq; paratis.
 Parte hac lustrata: clarum iam manentebat.
 Lazarus hic et rochus agunt: insignis vterq;
 Militia: dignus celo eternaq; corona.
 Hincq; suos nequunt alia diuertere gressus:
 Quin prope pretereant: iurtaq; palatia regis.
 Regia virginibus: matronis plena pudicis:
 Que vetite iussu regine exire: frequentes
 Atria seruabant: seq; intra tecta tenebant:
 Atq; vbi senserunt plorantes fata benigni
 Principis: attonite clausas petiere fenestras.
 Quas furiosa manus reserans: huc disijcit: illuc
 In fractas: ferri ad bustum videre cadauer
 Infelicis heri: clamant et candida strictis
 Pectora contundunt pugnis: tenerasq; papillas
 Ex teneris multo reddunt liuore tumentes.
 Horriferis feriunt hululatus aera crassum.
 Quinetiam fortasse aliquae formidine mortis
 Exempte: fractis illinc cervicibus issent
 Precipites: subitoq; animam cum corpore casu
 Extinssent: inopes sensus et corde furentes:
 Plurima ni multo tenuisset cratula ferro.
 Exanimis cecidere omnes: con fractaq; colla
 Prosternunt media spissis singultibus aula.
 Aureolas discissa comas collactea surgens:
 Fortis in eratos nullo moderamine postes
 Illidit niueum repetito verberare vultum.

Una tamen cecidit non surrectura: beatrix
 Magni animi virgo matura etate: facti.
 Ante diem infelix seclis ploranda futuris.
 Que consanguineis lucrum miseranda reliquit.
 Ut cum damnosus tractu consurgit eoo
 Vultus: et adducens humentia nubila secum
 Dissipat incursum aut flatu comburit arantum
 Culta bubulcorum: et pleno si forte roseto
 Incubet: in tenero rosa que pulcherrima ramo
 Florebat: sparsum amittit candore ruborem:
 Aut cadit innatum perdens siccata colorem:
 Aut euulsa solo totis radicibus aret:
 Mox putrescit humi vento disiecta furenti
 Sic cecidit viso speciosa cadauere passim
 Turba puellarum: pars fracto squalida collo
 Exanimisq; diu: tandem male fota reuixit.
 Pars animi rapto sensu: penitusq; reuulso
 Concidit: in primum nunquam reditura vigorem:
 Naiades: et dryades numeroq; politior omni
 Mater amadryadum: vel cultrix montis oreas
 Prodit ab ijs latebris: quibus occultata latebat.
 Quicquid in arboribus: vel quicquid fontibus esset
 Numinis excitum: ad luctum properauit acerbum.
 Ibant: nec sacras potuisses cernere nymphas.
 Solum pergentum vestigia summa notare:
 Et solum gemitus poterat sentire dolentum.
 Arboribus densum nemus est: nullaq; bipenni
 Tempore succissum longo: salientibus undis
 Leue strepunt viui vario cum murmure fontes.
 Diffusum spacio: quantum discernere posset
 Lynceus: hac oculis et contendentibus illac.
 Hic se mille fere tutantur ab hoste fugaces.
 Capreolis etenim: et semper speculantibus apris
 Et ceruis ac damis felle carentibus atro
 Tarde defessis: motaq; timentibus herbam
 Que cupido natos venantis ab ore sequentis

Sæpius eripiunt: et prædam perdere cogunt.
 Virte hæc: quam natura parens docet optima rerum.
 Tutâ domus: campiq; situm cû vallibus ornant.
 Siue lycaonia quisquã de stirpe superfit:
 Hic latitat: prodit tenero insidiatur ouili.
 Prætorum regum iussis seruatur asylum
 Intactum: vere credas felicia tempe.
 Et quia perpetuis folijs: ac fronde virescit.
 Non vnquã rapido gelidum violatur ab igni.
 Nomine mozeram veteres dixere coloni.
 Hinc prope serra locus procere culmine terre:
 Ruralesq; case: et sublimis regia tecti
 Suspicitur: saxo late constructa vetusto.
 Cui licet et merito romana palatia cedant.
 Scilicet eternũ dicas: primiq; ioannis
 Regis opus: terris qui talia fundere suevit.
 Quanc; multa dies: distantia longa locorum:
 Non facile huc quenquã graijs trãsmittat ab oris:
 Attamen interdum delo: delphisq; relictis:
 Fronte loci placida: lucoq; adductus ameno:
 Germanã ducens secum: sociamq; dianam.
 Huc celeres conferre gradus latonius heros
 Per varios populos diuerso limite gaudet.
 Hac met forte die veniebat delius alta
 Ex silua: annosos ceruos venatus et apros:
 Ex humeris vacuam pharetram suspensus et arcũ.
 Et simul audiuit nymphas hululare sinistrum
 Plorantũq; hominũ mixtas cû murmure voces:
 Esse ratus nympham de coetu forte sororis
 Venantẽ: que vim pateretur virgo virilem:
 Festinat plus more: siti defessus et estu.
 Vidit odoratũ capulum: gemmaq; nitenti
 Artificis dextra distinctum: vestibus aureis:
 Obscurã ad foueã: tenebrosa q; ad antra: vacantẽ
 Inuidia: iam mox casuro verme replendam:
 Afferrĩ: ex planctu lachrymantũ: et voce sequentũ:

Mouit ab indigna (quē nollet) morte peremptū:
 Indoluit: nulla diuī gravitate retenta
 Concutitur: gemitumq; imo de pectore fudit.
 Ignea turbato demisit lumina vultu.
 Vnosaq; arma feris perdendis apta recusat
 Vestire vltterius: nec retia tendere summis
 Verticibus: frangitq; arcum: frangitq; sagittas.
 Atq; illum fama iam pridem nozat: eundem
 Sic vultu: sic ore virum studiosus auebat
 Nosse: sed optantem vetuerunt fata maligno
 Sidere: ruperunt tenui constantia filo
 Stamina: nil tutum rebus sperare futuris.
 Non tamē interea phoebo aduentante retardant
 Leptū iter artifices: properis sed gressibus orbam
 Accelerare viam coetus festinat anhelus.
 Jamq; alcanetum: cuius pars valle profunda:
 Pars in sublimi cum castro rupe locatur:
 Adueniunt: pheretrum tristes fessiq; ministri
 Tantis per ponunt: reparantq; quiete laborem.
 Tum miseri modicoq; cibo vinoq; resumunt
 Absumptas luctu: et vario discrimine vires.
 Cetera turba hominū peditūq; equitūq; sequentū
 Immemor infausse vite: proprieq; salutis:
 A tali penitus potu: taliq; refectu
 Abstinet: et tantū lachrymas effundit amaras.
 Quolibet huc habitu lugubri rure fluebant
 Imbelles vetuli membris: et voce trementes:
 Firmantes solito vestigia torta bacillo.
 Nam validi patres et matres longius issent.
 Viribus hoc pacto assumptis: minimaq; quiete:
 Propositam carpere viam: velocius equo.
 Jamq; propinquabant ventose ad ruscula ferre:
 Quando comes ville regalis marchio: regum
 Progenies: regni primatum maximus heros:
 Et tot magnanimi prestanti pectore nati:
 Obuenere viam multa cum gente dolentes

Ad casum infandum: quem dudum nuncijs ater
 Attulerat: leso properabant corde remoti.
 Tum primogenitus: magnū qui fulmen in armis
 (Sive eques ille gerat: pedes aut pro tēpore bellū)
 Esse solet: palmas tollens et lumina celo:
 Dat totiens caput in pheretrū: vellitq; capillos.
 Cesariemq; diu cultam: peramq; per omnem
 Etatem: digito succensus rumpit et vngui.
 Uir pater insanam: vix frater mitigat iram
 Henricus: quāuis esset solamine dignus:
 Solatur tamen adducens q; plurima: natu
 Ad aiorum: renouat fletum renouatq; dolorem
 Afflicte turbe: dominū ad suprema sequenti
 Flens castigatoz lachrymarū: omnisq; decori
 Insignis monitor: pulchro mitissimus ore.
 Nos inter magnus: mediusq; etate iohannes
 Frater: ab orbata propter solamina: matre
 Que varijs preposita modis afferre valebat:
 Pellereq; erumnas sapientior omnibus vnus
 Detentus casu in tanto: luctuq; recentis:
 Non iter (vt decuit) fuerat funebre secutus.
 Mondum ter decies plenos accedit ad annos:
 Quicquid aristoteles: agrigentinusq; magister:
 Quas ve leontinus gorgias nouerat artes:
 Diuino seruat totum et sub corde profundo.
 Quem quali quantoq; deus: natura: potentem
 Fecerit ingenio: presentia maxima monstrat.
 Qui sit fas vero sublimem pro ioue sedem
 Possideat: munus presul mediocre ministrat.
 Nam sancte crucis appellant modo vulgo priorē.
 Ad ortua fessorum quorundā corpora vidi
 Ipse meis oculis: siue ardentissimus estus:
 Seu faceret multo glomeratus in aere puluis:
 Seu dolor internus cruciasset funere tanto:
 Vel potius coniuncta simul mala tanta furentes
 Duxere ad subitam: crudelia stamina mortem.

Luctus ad quos
 et ad offitium
 detentus

in fine
 in fine

Alquile liber quartus.

Defessū tandem silicōso tramite templum
 Adueniūt: q^o ferre patrē: et pietatis alūnū
 Artifices turba procerū comitante pararant.
 Nec citius tanto finem potuere labori
 Ponere: nanqz illa venerunt fortiter horas
 Qua sol flāmifero longinquas lumine terras
 Omnia perlustrans: odiosa clauserat vmbra.
 Nec domus albenū: et saxo cōstructa superbo.
 Quam vulgus batalla vocat: bellūqz latinus:
 Hic dū deponunt vacuū sine pectore corpus:
 Condereqz expediunt multo cū thure sepulchro:
 Ipse suis manibus velatam marchio formam
 (Non etenim tantū dominū migrasse valebat
 Credere tam stricti vinclo deuinctus amoris:
 Nec suadere sibi poterat) dum detegit intra
 Oblongum capulū: vultu concernit eodem:
 Iisdem oculis: iisdem quibus ante coloribus esset.
 Hec lachrymādo senex: pariter gaudēdo sub astra
 Viuit adhuc: en viuit ait: succurrite viuo.
 Osqz manusqz calent: non mortis signa videntur.
 Tum propere poscit gelidam: quā spargat in ora.
 Poscit odoriferas subita formidine costas.
 Ad oesticiāqz omnē miranda in gaudia vertunt.
 Alta domus resonat ferientibus aera palmis.
 En volat interea tante nouitatis ad urbem
 Nuncius: a patribus venienti haud creditur vni.
 Tum quia res melior cunctis sit rebus: et omni
 Gemmarū genere: et cuncto preciosior auro:
 Tum quia non facile ad lucem: vitamqz solutum:
 Et semel e nostro dimissum carcere quenqz
 Dij reuocant: non quod nequeant retinere cadentē:
 Dum cadit: aut sursum penitus reuocare sepultū:
 Sed quia raro sinit deus: ob delicta: redemptor
 Talia labifero promi miracula mundo.

Alter et alter abit: qui iam confirmet vt actum:
 Letitiaq; noua populos: et vtrunq; parentem
 Suscitet: et miseros faciat deponere fletus.
 Deu nequeunt (quãq; celũ perq; omnia iurent
 Numina: quod cuperent: pro quo sũmũq; parentes
 Donarent precium: vitam quin insuper ipsam
 Exponant nati pro vita proq; salute)
 Credere: sed postq; tam creber nunciũ affert
 Dicta fide dignus. fieri valuisse putarunt
 Celesti interdum quod multis numine cessit
 Omnipotens qui cuncta potest inuertere cuncta.
 Ex templo afflictis animis rediere vigores:
 Cordaq; letitia ingenti pulsata calescunt:
 Frigida que tanto fuerant modo facta dolore.
 Prima parens et mille nurus tetra atria lete
 Vel magis attonite tanta nouitate relinquunt.
 Cordeq; promentes gemitum: risum ore modestũ
 Et tectis exisse iuuat: iuuat alta petisse
 Tempia deum: precibusq; et votis reddere grates.
 Rex tardus veluti duro cum robore stipes
 Hinc quotiens spisso ferro succiditur: illinc:
 Ficta putat: strepitusq; et murmura tanta vetabat
 Atq; ad promendum sermonem lentus: et iram
 Sic ad credendũ q; lentas porrigit aures.
 Nec verbo retinere valent: monituq; frementem
 Et plane insanam reparato principe gentem.
 Lanatum quisq; ex humeris letatus amictum.
 Excutit: et placidos clamando ad sidera vultus
 Erigit: attonitusq; nouo per compita casu
 Peneq; ridiculus detonso vertice currit.
 Et pacto quocũq; potest erumpere certat:
 Siue pedes: seu vectus equo nihil ire recusat
 Longius: vt possit recidiuam cernere formam.
 Nemo fuit turba ex tanta populoq; virorum
 Qui non arrectas nuganti protinus aures
 Prebuerit: tantum pater et generosus alumnus

Primorum a primis annis: perq3 omnia primus.
 Hic lupus almede: abranti dilecta propago:
 Et primogenitus comitis: nulliq3 quiritum
 Arte: fide: belloq3 velis musa ve probare:
 Seu cithara: possis vnquam reperire secundum.
 Ex nimis animi conflictibus ille iacebat
 Semianimis strato in paruo: domibusq3 paternis.
 Ipse suos resicans querulo clamore capillos:
 Audibat quecūq3 supra narrantur: et illis
 Porrigere infelix nequit: et miserabilis aures.
 Cūq3 reclamarent totiens solamine miro
 Viuere quem cuperet: quem desperasset: eundem.
 Ite ait: et celebrate pium sine murmure funus:
 Et cineri prestate focus sua thura sacratis.
 Degere apud superos: et nullo fine perennem:
 Quem mihi solantes iactatis viuere credam.
 Dixerat: et lecto languentibus vndiq3 membris
 Incubuit: lachrymisq3 miser manantibus implet.
 Accurrit gemitum ducens perterrita mater:
 Et soror et genitor: fratrumq3 exercitus ingens:
 Hortaturq3 graues: tantosq3 extinguere questus.
 Nec tante valere preces sedare furentem.
 Compressus tandem lachrymis: imoq3 dolore
 Conticet: et victus tam tetra nocte quieuit
 Hic celer egreditur: venientesq3 anxius vltro
 Scitatur: salue ne satis tuteq3 fuissent.
 Ille autem veniens animos concussus: et artus:
 Dissimulare nequit demisso lumine verum.
 Sed quod erat moesta manifestat et ore figura.
 Jam nox per celi medium deuecta ruebat
 Inq3 diem tendebat iter: cursuq3 volabat.
 Ecce iterum in lachrymas: iterū in suspiria: fletus:
 Loguntur miseri nullo moderamine verti.
 Heu quid inauditum casum insanumq3 dolorem:
 Aut quid tam torte referam letalia matris
 Fata: quid euentum plusq3 mortalia passe?

Perdiderat natum semel: ereptumq; sepulchro
 Adandarat tradidit: et genitricum more gemebat
 Extinctum terris semel: exceptūq; supernis
 Sedibus vltimus iam non deflere timebat.
 Siue dei iussu: seu fati numine: cursum
 De dala quem dederat natura peregerat: vnde
 Uenerat horrendis tenebris concesserat insonis
 Nec spes defunctum vita reparare dabatur.
 Fama tulit viuum: fuerat qui mortuus: et qui
 Eterno somno sopitus ad antra cubaret.
 Ingeminat seuos pietas materna dolores.
 Et renouat cumulatq; nouis corda ictibus ima.
 Pro semel amisso dilecti pignore nati
 Plorat mater amās: et verberare pectora tundit:
 Nec vero inuersa pro conditione ferentis
 Omnia nature: natum bis flere coacta est.
 Ut si mercator natiuam atq; arte nitentem
 Possideat gemmā: multisq; laboribus emptam:
 Quam dum forte manus inter contractet eundo
 Excussa in medias minime reparabilis vndas
 Decidat: et nūquam visurum speret eandem.
 Tum mox nescio quo reparatam fluctibus astro
 Audiat: et primo sciat hanc sibi more futuram:
 Letitiam in duplum moesto de pectore vertit:
 Quod quia composuit mendosus nuncius: auget
 Ad oesticiā in quadruplū penitusq; intrinsecus vrit.
 Sic animo: sic mente fuit: sic turbida mansit
 Regina interius percepto funere vero.
 Interea dum sollicitis matresq; viriq;
 Sancterena iecoris stimulantur ad intima curis:
 Ad meroeo iuuenem lachrymantes condere busto
 Festinant: bis quisq; vale post funebre carmen
 Concinnuit: sparsitq; suos de more capillos.
 Post hec corripunt ad propria cōmoda gressus.
 Parsq; forū: pars multa domus secreta petiuit:
 Quo se nona dies patria pietate moeretur.

Externi fabri (quia longa per equora cursum
 Facturi) volucres reuocarunt illico ventos.
 Hi soli veniam redeundi a rege petendam
 Esse putant: ratioq; monet: fas: iuraq; poscunt.
 Regem adeunt taciti: et submissa voce salutant
 Seq; reuersuros signis: motisq; labellis
 Declarant: si forte aliud per cuncta paratis
 Quod fieri munus cuperet: proponere vellet.
 Rex inter casum: et tanti infortunia luctus:
 Ante omnis animū memorem: gratūq; laborum
 Pro se sumptorum retinens dare iussit et auris
 Argentiq; ingentem nullo cum pondere massam.
 Et spoliū horrendi squamosa pelle draconis.
 Quale ad nos tellus solet aphyrica mittere monstrum
 Hinc abeunt: repetuntq; suas velocius edes
 Currere quo alipedes poterant terraq; saloq;
 Inter et hec turbata domi: turbata forisq;
 Petrus vlyreo bis denas littoze naues
 Quamprimū lybicas iam traiecturus in oras
 Alcasauus spectans regis mandata tenebat.
 Que saxis: trabibus: constipateq; tigillis:
 Calceq; cementisq;: queant trans equora castrū
 Undiq; munitum contra aphyre obstacula gentis
 Condere: pro passi tutando nomine christi.
 Cumq; retardaret rex ob moerentia iussum
 Admittere: tam subito casuq; illisus acerbo:
 Credidit armate qui ductor classis: et autor
 Ibat in infidos: pigrosq; ad prelia mauros
 Consilium mutasse suum pro tempore regem.
 Ergo relaturum celerem responsa moranti
 Transmittit regi: vt que sit sententia poscat.
 Rex mortale nihil: quouis sit pondere magnum:
 Ad superos vllō spectantia vertere facto
 Debere: aut primam mutare ac frangere mentē:
 Sed reuocare nefas: infectam turpe relinquit:
 In mauros properet: que iam mandauimus infit.

Ille bono augurio: diuisq; fauentibus alto
Tendit vela mari: ventisq; ad vota vocatis:
Baudia commiscens luctu: fert omnia secum.
At proceres: comites et qui de sanguine claro
Aut humili de gente forent: desistere nullis
Nec cessare queunt lachrymis: nec parcere malis.
Verum ne renouent curas clamore parentum:
Intra tecta premunt gemitus: tacitiq; retentant.
Maioresq; malo cruciantur: spiritus egri
Fortius inclusis exurit ignibus ardens:
Et cum morati ludiq; magister honesti
Errato pueros aliquo comprehendit: et acri
Verbere castigat: ferit hunc in clune flagello:
In palmis illum ferula detorquet utrisq;
Hunc alapis pugnisq; petit: perq; inde capillum
Proiectos etate capit: tunc asper in omnes
Difficilisq; furit: gemitu promptisq; querelis:
Perq; genas riuus manantibus omne scholarum
Concutitur tectum: seui terrore docentis
Ador quisq; iterius lachrymas questusq; minaces
Imbibit: et secum taciturnus murmura iactat:
Et nulli auditas voces singultat in auras.
Jamq; nouem cessere dies: quo tempore clausum
In tectis pater obscuris: tetriscq; latebris
Prestiterat: nec se cuiq; prebere videndum:
Nec compellandum (quantū vis intimus esset)
Duxerat: ut patrius mos obseruare iubebat.
Hinc lecti venire viri lugubribus omnes
Vestibus induti: demissoq; humida vultu
Lumina gestantes: verbisq; leuantibus egrum
Contusumq; patrem properata ob fata salutant.
Tum quod centenos maiorum more per annos
Debebant: nullo discrimine soluere tendunt
Officium: tris flendo dies: totidemq; tenebras
Ante sui orbatū conspectum regis: et ora
Ieiuni explerent: grauibsq; doloribus acti.

Istud idem lacero vultu: laceroq; capillo
 Ad tres ante pedes: matrisq; ante ora iacentes
 Proposito supra sexum mentemq; virilem
 Ostendere animum patrone: et cordis amorem.
 Jam dolor: et pressus defectos spiritus artus
 Siccabant: non membra suū seruare vigorem
 Alterius poterant: nam deficiente ministro
 Deficit et dominus: paulatim tingere victum
 Et minimū tentare cibum cepere trementes.
 Ad tribus ex tantis nuribusq; oracca nequibat
 Prepositis dapibus: medicis hortantibus ori
 Porrigere afflicto: quod conducibile sciret
 Spiritibus: membris: nervis totiq; futurum.
 Internus penitus iam siccis ossibus humor
 Collapsam frangebatur humi: totamq; necabat.
 Que quātum fuerat pleno formosa labello:
 Totaq; pinguidulo fulgebat candida vultu:
 In maciem tantum facies conuersa rigebat
 Horrida squalenti: membris titubantibus ore.
 Hanc mira pietate monet: mulcetq; puellam:
 Et dat in ora cibum: et verbis regina medetur:
 Lentum digna modis sapientum: et mille figuris
 Solari: tamen extremis: verisq; periculis:
 Ad discere extremis multo se fortior audet.
 Altrati: nigriq; dies de more priorum:
 Legitimoq; patrum priscorum ex ordine ducti:
 Seruatiq; diu: nullaq; in parte recisi
 Discessu abstulerant latitanti claustra parenti:
 Linquunt vallassi tenebrosas funere sedes:
 Ingratasq; domos inuisaq; littoza moestis.
 Nocturnisq; suas repetentes gressibus edes:
 Atria cesareis herentia sedibus intrant.
 Quas matrona domos primo viduata marito:
 Et generosa satis: socrus villana iocannis
 Adenesij: antiquo seruabat amore suorum
 Ad aiorum: et nullas meliores esse putabat.

Afficiuntur tantum nostris et rebus aurosum.
Jam sedata parum: tranquillaq; pectora matris
Et patris et populi breuibus: paucisq; diebus
Constiterant: pulsaq; oculis caligine tersis
Quid fas quid ve nefas certo discernere possent.
Virginis auratam curru properante tenebas
Iphoebe domū: mediūq; volans nō amplius arē
Tendebas nitidis aliena inferre quadrigis:
Exequias cineri cum iam celebrare recenti
Et dare dona: preces effundere thure parabant.
Stat signata dies stat cuiq; reuisere raptum
Ante diem iuuenem: stellis celoq; relatum.
Non multi regem proceres comitantur euntem.
Quāquam multa cohors equitū peditūq; superbe.
Fortune casus passim sociasset ad omnes.
Quisq; suum faciebat iter: quacūq; libido
Et mens tendenti fuerat: dum sic modo in vnum
Conueniant: neq; enim cuntos cepisse coactos
Coniūctosq; vie poterant: non villa nec agri
Ipsascere: nam tectum estiuus dabat omnibus aer.
Atq; vbi regnorum gens omni parte fluentes
Conuenere loco: sublimiq; arce residunt:
Ipsars vineta domū statuit: pars lustra ferarum
Esse sua ad paruum letatur temporis vsum.
Ipsic nigra areolis diues tentoria ponit
Ille sub ingenti siluarum fronde quiescit.
Lannarum: fruticumq; teges sine pondere tectū
Ipsumentum multos defendit rore iacentes.
Ipsic tum constituunt plateas: vbi vendere certe
Vendendis posite mulieres rebus: et emptis:
Ipsic vnicuiq; cibaria plura valerent.
Ipsic vaccas: vitulos: iunices in frustra trucidat.
Ipsic flumineos hec vendit pisces: illa marinos.
Ante alias folgada aderat foedissima vultu:
Ipsic asperior verbo: verum dulcissima factis.
Ipsic ficus: mala: pira: et pomorum deniq; quantum

Liber

Alcubaza parit riguis vberima riuis
 Larius ignotis: pro vili vendit amicis.
 Struxerat excelsa sacri testudine templi
 Post onus expositum comendatumque sepulchro
 Contextum e multis diuino numine montem
 Docta ministerij fabricorum dextera lignis.
 Que textura quidem tabularum erecta cacumen
 Tectorum tangens: funalia viua per omnes
 Flentibus ardenti fundebat lumine partes.
 Intransi a dextra moles quadrata minansque
 Tot gradibus tymbam constructa tenebat inanem
 Rex paulo ulterius mentem lugubris et ora
 Nec non emanuel pullata sede silentes,
 Vespereas modulis exercent tristibus oras.
 Adueniente die curantis sanguinis agnum
 Thurificant celebrantque suis altaria sacris:
 Qualia solennis nostro de more sacerdos
 Instituit: diuersa choro modulamina vocum:
 Et recinente sacros iocundi carminis hymnos.
 Princeps sacrificat bra carensi presul ab vrbe
 Huc veniens: electa ferens bonus agmina pastor.
 Ornabat tonsum nitidis caput infula gemmis:
 Et nitidis multo melior sapientia gemmis:
 His actis torquere animos et corpora passim:
 Et laniare caput penitusque infringere pergunt.
 Nocte sequente sopor fessos obrepit amarus.
 Quo gemina luce: et gemina quo nocte carebant
 Tum vox de celo liquidas demissa per auras
 Auditur: regemque monet turbare quietam
 Felicemque animam tutissima regna colentis
 Atque triumphantis rapti per secula nati
 Jam cesset caueatque irriter numen amicum.
 Quid fles? quid tetras promissis de pectore voces
 Magni animi o princeps: lachrymis quod ceteris ora?
 Quid tua conuellis spisso precordia questu?
 Oblitus sophie antique oblitusque decori?

Peccat qui contra celestia iussa faceffit.
 Quiq; dat errandi causas: magis ille putatur
 Legibus errare: et duplices incurrere poenas.
 Errandi cum causa tuis sis maxima regnis:
 Dum te tantopere laceras: teq; ipse refundis:
 Represso graui facis et te crimine dignum.
 Ferales depone precor fletusq; profundos:
 Et prudens concede dei pro tempore iussis.
 Non equus eripuit natum tibi: non puer ausus
 Obfuit alipedum medio concurrere curlu.
 Immensi sustentat opus: quiq; ardua mundi
 Secreta ratione regit: vitamq; perennem
 Sepe negaturus prauis: melioribus offert:
 Fecibus e medijs illum miserisq; tenebris
 Sustulit: indignum terras habitare caducas.
 Ille diu carus populis: et vtriq; parenti
 Vixit: et e terra superis celoq; superno
 Expectatus abit: fruiturq; optatus amenis
 Angelicisq; choris: diuumq; quiescit in vlnis.
 Nec lugere decet: quem iam deus euocat vltro
 In gremiumq; suum recipit: refouetq; receptum.
 Aspice quanta volet circum concentibus alnum
 Sanctorum natum et sanctarum turba piorum.
 Surge igitur populumq; tuū pro funere moestū
 Plus nimio lachrymantem plus nimioq; dolētē:
 Et caput in duros geminato verbere postes
 Tundentem: et totam ferientem plantibus edem
 Solare: et tecum casus hortare quietos
 Perferat: immodicos luctus cohibeto tuorum
 Foemineū populorum hululatum: et saucia molli
 Dulce corda modo. sic diuū immota voluntas
 Exposcit: caueatq; dei sibi concitet iram.
 Insanire vetat quem: supra iura gementem
 Damnat: et certam mulctam penāq; relegat.
 Nec ait: et pariam repleuit odoribus edem:
 Nec cuiquā coetu in tanto se monstrat euntem.

Rex alias tales voces: monitusq; deorum
 Congressumq; alias solitus per sepe mereri
 A somno excussus: secum mirabile duxit
 Esse nihil: tacitusq; manus cum vocibus ambas
 Corde preces fundens erexit ad ethera supplex
 Adane fit: et primos procerum primosq; clientum
 Quos sibi participes rerum vult esse suarum
 In medium conferre iubet: narratq; recentes
 In somnis visus: monitusq; ex ordine diuum
 Deu nihil est mundis tenerisq; fidelius illis.
 Ecce monet taceat: s; quo magis admonet: armat
 Hoc magis ad lachrymas et ad horredos vlululat^s
 Scinditur in varias regis mens anxia curas:
 Quando animi tantos motus: et turbida nullis
 Pectora moerentum exemplis monitisq; valeret
 Sedare: et melius mentes mulcere furentum
 Tunc hec afflictis moeriturisq; insuper addit.
 Quid tante lachryme profunt: tanteq; querele?
 En iam me rapitis: iam iam modo fata sequemur:
 Adenatumq; simul cumulate flebitis: eia
 Fletibus exaturate animos: vndate meatus
 Fluminibus lachrymaru internos: vellite totam
 Et prosus laniate animam: et sine vulnere corpus
 Actotiens totiensq; mihi renouate dolores.
 Quin rapide flamme rapida superaddite flammam.
 Num fortasse magis que fletis: quam mihi vobis
 Filius ille fuit: finite orbem viuere patrem:
 Ducereq; infastu dederint quem fata recursum.
 His dictis commoti omnes iam tristia ponunt
 Omnia visceribus que radicata latebant
 Nec cessant siccare genas: siccare madentes
 Aut panno aut manibus nullo cu murmure vultus
 Exequijs sacrisque anime: quam credimus inter
 Viuere celestem numeru iam rite peractis
 Et post muneribus celebratum vinctumq; cadauer
 Donatumq; suis: dimissa mente sepulchro

Semineces repetunt qua quisq; exiuerat: oram.
 Et gemitu luctuq; pater cesserat: et alto
 Jam dudum crebros fletus de corde fugarat.
 Nec non effuso lachrymarum flumine siccus
 Constiterat populus singultibus vndiq; missis.
 Sederat effigies morientum pallida tantum:
 Et macies squalore tremens in corpore toto.
 Arida in alternum vertentes lumina lumen
 Optabant oculis iterum plorare coactis.
 Ergo graues genitor diuina voce querelas
 Pōnit: et ad summū conuertit gaudia celum:
 Corpus et indignum putrē iam vermibus escam
 De flere hinc vllō lugereq; murmure censer.
 Sed precibus meritis sanctos orare deumq;
 Festinat: factumq; probat mandataq; diuum
 Se seruaturum totos promittit ad annos.
 Non vltra queritur: secumq; imurmurat: vt fit
 Abstulerit quotiens mors immatura parenti
 Egregium natum: nulli virtute secundum.
 At mater: coniunxq; nouos tolerare dolores
 Fatorumq; datas nequeunt admittere leges.
 Quodq; magis crucietur habet: qd'q; int' aduret
 Esse nurum secū minimo vix tempore natam
 Sentit: et ad proprias sedes regnumq; paternum
 Et ferdinando propere genitore vocari.
 Difficilisq; nurum durusq; sinebat abire:
 Tamq; repentinum reditum inuisumq; recessum
 Legatis missis socer abnegat: improba quando
 Et res crudelis: vel crimine digna notari
 Famosisq; notis: labemq; ferentibus esset.
 Obstāt: quanta potest adhibēs medicamina dictis.
 Luctaturq; diu: sed nulla proficit arte:
 Non vllis reuocat precibus: dimittēre tandem
 Cogitur atq; vna multis comitatus euntem
 Prosequitur: planāq; eburam: montēq; rotūdum
 Preterit a dextra: saxosum stramotium: elue

Tritifere: mox hinc vicina oleuentia cepit
 Turre potens: nostri iam terminus vltimus agri.
 Flumen ana est mediū: trutina quod corripit equa
 Bellantes quondam dubio pro limite reges.
 Hinc breue tendit iter proprios visura penates
 Adenesijs comitata viris: post mille labores
 Adaterno amplexu: amplexu fruitura paterno:
 Optatisq; sororibus oscula mutua longis
 Lolloquijs mixtis lachrymis: ex corde datura.
 Cetera nobilium redit indignata dolensq;
 Turba virum: comes abranti moestissimus omnes
 Ad oesticia exuperat patremq; miserrimus equat.
 Qui mediam peragrare viam dum ceperat egre
 Concussus nimis lachrymis et questibus imis
 Destitit inceptam superare viriliter heros.
 Indugrediq; eburam (propter solemnia multo
 Concelebrata die sponsalia: qualia nusq;
 Diuitijs auroq; ante hac audita fuerunt)
 Non patitur mens lesa patris: proceresq; recusant
 Sancterenam contra: infando pro funere nati
 (Quāq; illic requies animi requiesq; laborum
 Alere tantummodo et campo solante daretur)
 Ire negat: penitusq; inuisam temnit et horret.
 Nec duo grata magis toto sunt oppida regno
 Regibus: aut cuiq; curas sedare volenti.
 Venit vlyream septembri mense coactus.
 Cumq; dies paucos grauida requiesceret vrbe:
 Incidit in morbum: et febrī vexatur acuta.
 Turba venenatum veri iam nescia credit.
 Nec quod erat ratione putat: q; spiritus actus
 Concussusq; malis et primo saucius ictu
 Corporeum possit violenter frangere claustrum.
 Vel qd ab excelso quem diligit ethere regum
 Et rex et dominus dominatum iuppiter: illum
 Visitat: et meritum poenis affligit amicis.
 Ne mox eternis ob turpes torqueat ausus

Supplicijs: nulliq; locum det poena quieti.
 En totus mixtis pueris: mixtisq; puellis
 (Paruula turba dei mentem mollire furentis:
 Et reuocare valet: si qua est sententia contra
 Adortales prolata malos: contraq; tyrannos)
 Ardua cum precibus promittens vota: patentes
 Supplice corde deu populus concurrat ad aras.
 Hicq; pedes nudus: totos hic nudus et artus
 Sollicitis animis magna contendit in edem
 Virginis hic templum repetens: ia virginis orat
 Numina mille vocans: totidem funalia spondet.
 Proq; suo prime sistendo rege salutis:
 Jurant se diuis argentea signa duros:
 Que veram promissa fidem sortita fuerunt.
 Ex auro totas quidam sculpsere figuras.
 Non vnum: sed cuncta petunt delubra vouentes:
 Orantesq; deu: cum numine quoq; precantes.
 Cumq; diem: et longa faceret gens sedula nocte:
 Omnipotes faciles oranti prestitit aures.
 Incolumi regi primu: solituq; vigorem:
 Effigie: vultuq; suos: oculisq; colores
 Restituit: natum spargens per membra decorem.
 Non potuit melius summi sapientia patris
 Tam grauibus curis tam tetrus corda querelis
 Consulere oppresse genti: et prima vngere plagam
 Unguento meliori: et tota reddere sanam.
 Sicut vbi egrotam quis habet crudo vlcere dextra:
 Et dolor internus turbet: crucietq; gementem:
 Sole sub et luna clamoribus ethera crebris
 Verberet: et demens medicantes respuat herbas:
 Tum si forte caput subitum susceperit ictum:
 Qui penetret pellem perituro: ipsamq; medullam
 Voluat: et assuetam desperet adire salutem:
 Nec varij medici vario medicamine profint:
 Immemor et lese dextre: plageq; prioris:
 Nescius ipse sui: morienti occurrere clamat:

Hic cunctus populus sublato principe ciues:
 Ac riuus ad mortem properanti rege dolebant.
 Protinus indomitos in maxima gaudia luctus:
 Tristiaq; in sortem vertentes fata secundam.
 Deponunt habitum signantem extrema malorū:
 Atq; nouas: nitidasq; et lauto corpore vestes
 Abrasa capiunt barba: comptoq; capillo:
 Qui prius auulsus: scissus: tonsus ve renatus
 Esset: et ad diuū iussum se quisq; reform at.
 Jam tranquilla quies regni: et status altus agebat:
 Ducebatq; animos aliqua ad solatia reges:
 Cum regina memor cari lianoza mariti:
 Quo fragili euentu ferret solamen amico
 Opportuna viro (quanq; nihil ille requirat
 Quod magis optaret) paulum de pectore nubes:
 Jam dudum obductas eiecit: et ore benigno
 Ex multis vnum regalis seuocat aule:
 Secretamq; refert famuli capientis ad aurem.
 Augustine mei iecoris scrutator: et alme
 Maxime seruator fidei: feruentior ito
 Auerium: quod non multis hinc milibus ertat.
 Et pede non segni redeas cum pignore nostro:
 Ut cōmunis amor de hinc inter meq; virumq;
 Viuat: et alterius partes possessor amoris
 Vendicet: et nati teneat prope iura prioris.
 Id mea mens longas noctes immota: diesq;
 Cogitat: et fieri mandat mihi diua voluntas.
 Que quotiens proprio maternis ingemo votis:
 Ante oculos totiens patria bonitate nitentem:
 Excultumq; nouis puerū virtutibus offert.
 Nec meus emanuel omni probitate repletus:
 Quicquid amica soror statuet: dirumpet ineptum.
 Adulta meum cogunt reddi cor mollius: ultra
 Cōmemorata: fides: amor: obseruantia patris:
 A balbis nunquā in me declinabilis annis.
 Est coniunx: fraterq; mihi patruelis: et idem

Nec duo vincula valens: pater vnicus: adde superno
 Instinctu natura pares: similesq; reuinxit.
 Aboribus ingenijsq; nihil distamus vterq;
 Altera ni mulier: ni vir cordatior alter.
 Non patior differre moras: vade impiger affer
 Huc mihi progeniem: que leso pectore moestas
 Et nostras: patrisq; leuet dulcissima curas.
 Ille sue domine mandatis paret: iterq;
 Arripit: et multo coetu sociatus euntum
 Post posita: spretaq; mora: non gressibus egris
 Ad oenia sublimi tenuit circūdata muro.
 Hunc augustinum referunt gerona vocari.
 Siue gero a verbo: aut gyro cognomē adeptus;
 Siue sit a scythie memorando flumine gerro:
 Quod magis ad verum declinat: nomen ibero
 Berione adducunt alij: quem fortibus ausis
 Amphitryoniades animis et roboze: et armis
 Pace vel insignis piceum detrusit in orcum:
 Queq; gerit: preclara gerit: bene munera gessit
 Regia: nil prudens extra mandata faceffit.
 Suscipit oblatum puerū: quem pene sepultū
 Diua ioanna soroz regis: iam grandior euo:
 Vestales inter primis natalibus ipsas
 Nutrierat: carumq; sinu propiore nepotem
 Querij moresq; bonos: artesq; paternas
 Discere curauit: cum fari ceperat infans.
 Manq; patris iussu: cum primos edidit ortus
 Abranti: que villa loco fuit aptior omni:
 Almede quoniam regit hanc domus optima: regi
 Fida nimis: multos ad cuncta probata per annos.
 Illuc consilio magno transfertur alendus.
 Hunc amita optatū proprijs excepit in vlnis
 Anxia: et internis aluit data pignora fibris.
 Et quanta potuit cura perduxit alumnū
 Incolumē: iussis donec famulisq; paternis
 Reddidit: et studijs vite spoliatur honestis.

Liber

Lustra duo natus primeuã sciuerat artem:
Et multo grauiora suis euoluerat annis.
Nam puer hoc nihilo plus tempore vixit ibidem.
Verum amita: atq; omnis sacrarũ turba sororũ
Extinctum puerum veluti sepelire pararent:
Velatum vultũ: velataq; pectora scisso
Deserte tundunt spissis velamine pugnis.
Tantum prima valent viui cunabula lactis
Ad veri primas partes: ac dulcis amoris
Cogere nutrices: et si non sanguine vinculum
Infanti: puero ve foret nutricibus vllum
Sola tamen ratio diuturni temporis vna
Concordes pietate viros: animoq; perenni
Redderet externos: contra: si vincula iuris
Sanguinei multo mortales fune ligarent:
Nec versare simul: nec re verboq; liceret:
Germani: fratres: nati: patresq; nepotesq;
Externi fierent: a deo conuiuere magnum est.
Non ab re video: pueri primordia tanti:
Undeq; cõceptus fuerit: quo numine nostram
Venerit in lucem: non fictis versibus altum
Atq; opus enarrare pium: sic numina poscunt:
Et ratio ipsa iubet stimulis vrentibus equam:
Acceptamq; deo: et non pretermittere notam
Ad ateriam: ne iura tori quis forte iugalis
Tam sanctum violasse putet cũ crimine regem.
Non contra leges cohibentes frena maritis:
Tale quid admisit: monitis celestibus ausus
Rem gerere: vt duplici firmaret regna sedili.
Nam licet emanuel regali sanguine fultus:
Iure suo regnis posset succedere auitis:
Non tamen vna satis tutam: sed plurima nauem
Ancora vincit: et a vento defendit: et imbrĩ.
Cum lianora supra mores: sexumq; virilem:
Innumeris dotata bonis: equanda deabus:
Medum reginis merito prelata superbis:

Corporis ac animi numeros impleuerit omnes:
 Seu tamen astrozum cursus: seu sidera certis
 Limitibus prefixa modum: seu fata tulerunt
 Ne fecunda foret primū connixa marito
 Pignus amoris et ingens inter vtrūq; futurū:
 Vel rerum natura parens cum fingeret alio
 Formaretq; virū totis compagibus: vnum
 Esse volens: late toto qui splendeat orbe:
 Sit cum matre sua conata effundere vires:
 Utraq; constiterit magis hec spoliata vigore.
 Hinc sterilis mater primo infecundaq; partu.
 Nam nequit innatū (quāq; infinita fatigent
 Contractentq;) potens natura amittere robur.
 Sed si continuo vexata labore: parumper
 Cesset: ad assuetum redit instaurata teporem.
 Aspicias vt primo tellus discissa colono
 Reddere que soleat centeno foenore fruges:
 Hec eadem multo minus affert messe secunda
 Paucis post annis (licet humida stercoza iactes)
 Dat minus: assiduo quanto magis vris aratro:
 Intermissa suos reparat robusta calores
 Sic natura iouem retinens elementaq; secum
 Dat recipit proprio de femine fessa vigorem.
 Tum pater immensi qui prospicit omnia celis:
 Omnia prospiciens bene prospicit omnibus: et qui
 Metitur trutina cunctis leuiore merentem:
 (Ut solet) ad nostrum demisit lumina regē
 In somnis igitur cum mens a corpore pigro
 Dissociata graues discursus alta volutat:
 Sentit adesse sibi multis de milibus vnum:
 Concilijs lectum angelicis ad talia missum.
 Et veluti monitor vix firmis consule rebus
 Et generi: proliq; tue: regnisq; futuris
 Voce sub obscura increpuit: seq; eripit atras
 In tenebras: et nulla pedum vestigia liquit:
 Flicet ad vocem somno languente grauatus

Rex experrectus vertens huc lumina et illuc
 Non potuit quod non aderat vidisse: nec illud
 Quicquid erat: presens oculis vidisset apertis.
 Sed sentire dei potuisset numen amicum.
 Immortalis enim non se mortalibus vllis
 Perspicuum certumq; solet prebere videndum
 Quic licet affirmant manifestis maxima signis
 Numina congressus aditusq; habuisse deorum.
 Esse vaporiferum motu grauiore soporem
 Credit: sepe homines qualis premit astra volantes.
 Dum supera intentis meditatur et infima curis:
 Constitit: et secum prudens non cogitat omen
 Euenisse nouum: sed languida membra solere
 Spiritibus confusa suis emittere grandes
 Terribilesq; animi sopito corpore motus.
 Ergo soporatos leni somno irrigat artus.
 Non dum bis senos obliquo cynthia cursu
 Egerat in primo celo mutabilis orbis:
 Quando iterum celestis auis fulgentibus alis
 In faciles tenuem delapsa per aera terras
 Aduenit et rapida se se tulit ocyor aura
 Ad regem: somno quem matutina rigabant
 Tempora lenitum: qua nulla est certior hora
 Que magis apporet veros insomnia visus.
 Tum mens cuiq; viro purgataq; fecibus astat
 Libera pituitis: omni caligine pulsa.
 Celsaq; ob aduentum fulsere palatia tanti
 Numinis: et vario splendor comixtus odori
 Totius quo tecta domus perfusa calebant:
 Excitat afflatu regem: sine voce loquentis.
 Nec somnolentus vigilantem percipit aure
 Quodcumq; a superis mandatū nuncius affert.
 Maxime rex summoq; deo carissime regum:
 Num decuit mea dicta tibi tam obscura videri
 Dicta: quibus quiuis potuisset reddere lucem:
 Presertim docto: supra et nubem inter acuto:

An rude et obtusum ingeniū tibi fata dederunt?
 Non ne volas? quotiens opus est super ipsa volare
 Sidera? et ascendis superas penetrabilis edes?
 At nomen sic facta tenes iouis alitis: an ne
 Dicere non capio: nec inheret mentibus audes?
 Verba tibi nuper nocturnas lata per auras?
 Nulla tibi ambiguo delphis oracula dicto
 Directo mentem possent diducere sensu.
 Unus plura sapis septem: quos grecia doctrix
 Ethera ad imensum supremis laudibus effert.
 Excute membra graui: languentiq; excute somno:
 Deq; palatina nuruū vnam delige turba:
 Que dabit in lucem partu certissima natum:
 Prestantem forma: prestantemq; arte futurum.
 Idq; tua in primis consors lianora probabit.
 Nam quicquid statues diuino numine iustum:
 Et factū magno assensu: magnoq; monebo
 Consilio superū. mitte hanc me assumere curam:
 Sarra sibi occurret: que causa prolis agende
 Ancillam sterilis nolenti leta marito
 Obtulit: et sacri non fregit iura cubilis.
 Hec ait: effulsit domus: effulsere penates.
 Cum splendore simul redolent fastigia summi
 Culminis: et qui vix parco: tenuiq; grauatur
 Dum recubat somno indulgens: molliq; quieti
 Rex: caput ad tantam lucem diuiq; recessum
 Eleuat: et supplex fundit pia verba: precesq;
 En tua dicta libens capio: et tua iussa facesso.
 Quin secum tacitis votis cōplurima voluit.
 At primū croceis surgens optata capillis
 Et terris auroa timens phoebumq; diemq;
 Cesserat: ille celer fugientem pone subibat.
 Conciliū procerum vocat: et tum visa recenset.
 Assensere dei fieri mandata iubentis:
 Ardua quantūcunq; forent incerta: monentq;
 Iussa nisi properet celestum implere modestus:

Adagnū forte malū regnis populisq; futurum.
 Jam tribus exceptis cōpletis mensibus annus
 Transierat: nota regis probitate beati
 Tantoꝝq; operis operum vigilantibus: ijsve
 A puero rebus quas pro celestibus egit:
 En grauida deus ipse marem producit ab aluo:
 Artubus integrum: vultu formaq; decorum.
 Assimilemq; patri: qualis vix creditur alter
 Legitima quondam generatus matre supernus
 Adoribus: ingenio: salebris: specieq; fuisse.
 Ille genus quāuis materna stirpe superbum
 Factet: et a recto diuorum sanguine ducat.
 Infanti subito felicibus omnia rident
 Ominibus: ridetq; pater: ridetq; nouerca
 Absentes: voluit proprijs lianoꝝa sub alis
 (Tāta fides in magnū et amor: pietasq; maritū est)
 Tollere tam tenerum cunarū a tempore: vt inde
 Adente: manu. visu: quocunq; iter esset: haberet.
 Cui cardinalis cum sacro in fonte lauaret:
 Et faceret veri victurū cum grege christi:
 Adagni equitis nomen posuit celeste georgi.
 Hinc soror optabat latebroso inclusa recessu
 Differri tribuiq; sibi: dum grādior artus
 In Robore firmasset plumales: spemq; virilem
 Queq; forent puero digna: ad facienda dedisset.
 Quo cum ageret durum: faceret felicius eum.
 Non tam vicit amor: (nihil est hac cōiuge maius)
 Bermane: q̄z fas: ratioq; potentior omni
 Telorum genere: insigni pro munere mitti
 A patre permisit mira pietate nouellum
 Sponte sua sacrate amite regina nepotem.
 Nunc repetit: vultu quod iam donarat amico:
 Interno cupiens secum quocunq; pararet
 Pergere: ferre sinu: tantum virtutis et equi
 Officijs parte ex nulla cessura dearum
 Possidet: hac melius: nil hac est dignius ipsa:
 Nec queat arfuro concerni sanctius orbe.

Cataldi ad ioannem inuictissi-
mū portugalie regem arcitinge.

Magne deū cultor placido me cōspice vultu:
Et timide aspira felici flamine cymbe
Rex inuicte precor: nostra memorande camena.
Teq3 precor supplex opus hoc quodcūq3 serena
Fronte legas: nullasq3 putes in carmine nugas
Esse meo: et quāuis moris sit fingere vatum:
(A quibus occlusa est grauior sententia rerum)
Hoc tamen inspecto nil me finxisse libello
Credideris: nam vera canit mihi fautor apollo:
Ipse quibus faciles lector modo prebeat aures.
Felsina vicino seruat clarissima campo
Eriguam siluam: cuius natura perenni
Tempore radices nunquā lesura peregīt.
Arboribus densus locus est: soliq3 negatus.
Quo coeunt vates si qua ijs est cura canendi
Perpetuo q̄ floze nitet: q̄ fronde virescit
Assidua: blande volucres vbi dulce queruntur.
Lenis et in medio nitidis fons garrulus vndis
Obstrepit: ac magnis locus est virtutibus aptus
Auper ego huc veni viridi mea tempora lauro
Ornatusq3 caput myrto de more virenti
Accipio calamum dextra foliumq3 sinistra:
Atq3 italos cantare duces cantare trophea
Ordior: ingenium mihi ne rubigine longa
Torpeat: et lauto musarum in munere desit
En tum phoebus adest: turba comitāte dearum:
Quem prope calliope stabat: reliqueq3 sorores
Distinctum pulchro cingentes ordine currum:
Ad citharam resonos cantus suauesq3 canebant
Tunc ego sollicito diuos veneratus honore
Percontor: que causa chorū huc adduxerit omnē
Phoebus vt est primus: sic primum cōtrahe dixit
Contrahe queso manus: animū hinc auerte furētē.

Et quo macte tuos quonam transferre labores
 Iteris et longum frustra disperdere tempus?
 Consule me: et tibi vera canā regesq; monebo:
 Eternum carmen quorum laus digna meretur
 Optimus occiduis portugalis in oris
 Rex alphonsiades: multos dominatur in annos
 Inuictus: nulliq; minor pietate: fideq;
 Reddere iura solet: quo non est equior alter
 Nec fuit in terris tam recta lance ministrat
 Justiciam: nullo tractans discrimine gentes.
 Non secus ac cuiq; det ius astra petenti.
 Huc ergo o vates: huc vos conuertite mentes.
 Hic sacras optate deas: hoc puluere anhelet
 Vester equus: dulcisq; feret noua premia palme.
 Hoc haurire licet gelidos e fonte liquores
 Hinc auidam: hinc explete sitim: sed gutture pleno
 Tu licet hinc abeas: maiorem protinus vnda
 Excitat illa sitim: placida et tam lenis inundat.
 Quam centum ficcare queant non amplius vrne.
 Hic sit mecoenas vobis: hic pollio tantum.
 Quos memini claris multum fauisse poetis.
 Orator: vates, nullus quoq; deniq; doctus
 Hoc duce perdet iter rectum nullusq; peribit
 Nauta: sub hoc misere iactatus sidere ponto.
 Hec deus atq; lyras subite increpuere canoras
 Et cecinere dee: resonis concentibus astra
 Percutiunt: vere campos hic esse putares
 Elysios: tam dulce sonant tam dulce canentes
 Ascendunt curru proprias sacra numina sedes
 Ecce mihi cecidit calamus: ceciditq; papyrus
 E manibus: latias monitus nec dicere pugnas
 Audeo: sed munus susceptum desero: meq;
 Regis ad immensas statuo conuerture laudes.
 Attamen ingenium titubat minimūq; vigorem
 Sentit adesse suum: nec par pro munere tanto
 Quid faciam? an ne tacens temnā mādata deorū?

An tamen vt phoebo malim parere monenti
 Res ausim tentare meis non viribus equas?
 Nescio quid mostri magnos contēnere diuos:
 Turpe quoqz est tenui reges depingere versu.
 Esto: sit antiquis tua vis celebranda poetis:
 Quod totum ingenti fama lustraueris orbem:
 Non despero tamen parnasi posse per altum
 Ire iugum: et capiti phoebeam innectere laurū:
 Si modo paulisper leni aspiraueris aura.
 Tum nec apollineum: sacratarum ve fauorem
 Pieridum: coeptis humili cum voce reposcam:
 Eia age musa precor saltem nunc illa canamus
 Prælia: que alphonfus rex inuictissimus olim
 Bessit in infidos populos: poenosqz feroces:
 Quos non magna suis romana potentia vicit
 Viribus: indomitum quāuis pacauerit orbem.
 Effera nimirū gens est: ac nescia cuiquā
 Parere imperio: nullis conterrita factis
 Thura negat superis: et leges seruat iniquas:
 Contemnitqz fidem sanctam: nec numen adorat
 Virginis intacte: furijqz agitata prophanis
 Jam negat esse deos: nisi quos amentia fingit.
 Miliacisqz minus q̄ hic perpetratur in oris.
 Nam cui vis retinere datur sine crimine septem
 Uxores: nulliqz locus consistit honesto.
 Sanguinis et ratio stat nulli: ducere fratres
 Germanas impune licet: neptemqz nepoti
 Lex scelerata iubet coniūgi: pluraqz dictis
 Comittunt scelera: ad que anim⁹ referēda phoret.
 Iuppiter vt tam grāde nefas prosperit ab alto:
 Accersit genitum maia: cui talia celi
 Stelliferi rector pacatis vocibus inquit.
 Vade per audentes securo tramite gentes
 Admercuri: atqz adeas nulli superabile regnū:
 Et refer alphonso maurozum crimina regi.
 Sidere qui penitus felici deleat omne

Illorum genus: aut diuersas ire per orbem
 In partes cogat: domitis aut frena reponat:
 Aut nihil omnino tali de gente supersit
 En nitidis celo proles cyllenia pennis
 Deuolat et nixu properabat vlyx bona regna.
 Non tam sollicitus fuerat carthaginis arces
 Cum peteret phrygioq3 duci cum iussa tonantis
 Promeret: vt latium promissum classibus iret
 Phoenisse magno iam dudum captus amore
 Jamq3 propinquarat celebrare ad moenia terre:
 Fecerat et finem magno longoq3 labori:
 Cum se defessum leuiter presensit euntem
 Idic diuum interpres: paulum requiescere coepit
 Aleria in quercu: fessos dum mitiget artus:
 Donec se reparet: dulces dum carpserit auras:
 Et se turbatis totum talaribus aptet.
 Illico spirantē flatum recipitq3 quietem:
 Et reficit vires: valeat melioribus vti.
 Nec mora maiori nixu: spissoq3 volatu
 Carpit iter: claram facilis deus aduenit urbem.
 Ingressus tandem dios spirabat odores
 Aubeq3 in obscura mira nouitate nitebat.
 Ignarus populus contracta fronte stupescit:
 Unde nouo euentu cunctus resplendeat aer:
 Et nimis etheream causamq3 videre latentem
 Bestit et ad subitum casum cōplura volutat:
 Esse deū sentit magnoq3 assurgit honore.
 Ille tamen pergit celsiq3 palatia regis
 Contendit paribus: nec non nitentibus alis.
 Plena satellitibus: tyrijs circūdata pannis
 Regia fulgebat: pictisq3 aulea figuris
 Pendebant laqueis a summo vertice ad imū
 Atq3 subintrauit tectum: regemq3 sedentem
 Conspicit in solio: pulchro demore salutat.
 Exponitq3 dei facundus iussa potentis.
 Ipse pater diuum maure cū crimina gentis

Ferre diu nequeat: vanū quod numen adoret
 Te capere arma iubet: socijs comitantibus vna
 Alphrum inuade solū: et iam sub tua iura remittas.
 Censet enim rerum ac summi dominator olympi
 Ex tot principibus qui clara per oppida regnant
 Te solū dignum: talem mereare triūphum,
 I cito sperne moras: veniet victoria tecum
 Atq; tuis coeptis melior fortuna sequetur
 Dixerat: ille animos q̄zq̄ fortissimus heros
 Erigit: et secum prenoscit mente sagaci
 Nuncius vnde noua veniat mirabilis arte.
 Tumq; ait o summi interpres quicunq; tonantis
 Hec tua dicta libens capio: et mandata faceffam.
 Vix ea protulerat: plura his dicturus habebat:
 Ille abiit: gressusq; deum patefecit euntem.
 Adilleq; odoriferis cedens loca cuncta repleuit.
 En citius dicto properant edicta per vrbes:
 Que quisq; insulso preconē iubente capessit.
 Festinatq; suo domino parere: nec vllas
 Ferre moras patitur: vastas pars altera classes
 Comparat: hec equites: pedites pars altera cogit.
 Qualis magna duces: et atriden cura premebat
 Et labor ignotum troie cum grecia bellum
 Intulit: ipsa tamen supremos passa labores:
 Adaxima dum iustis vastaret pergama flāmis:
 Talis erat feruo: qui sollicitabat ad arma
 In libycos patrem: natum: populūq; fidelem.
 Pars vna et gladios: et acuto hastilia ferro:
 Balistasq; leues: catapultas nauibus addunt.
 Et quodcunq; potest inimicos ledere telum
 Accumulant: ariesq; malus super additur istis.
 Additur inuentum nuper mirabile bombis
 Quod valet emissum troianos frangere muros:
 Effeda multa leui celeriq; rotantia canto:
 Quicquid et horrifona fabricauit mulcifer etna
 Adijciunt: amplustra etiam q̄z plurima trudent.

Nec desunt pharetre (quales vir gnoscia tellus
 Protulit) armatis plene varijsq; sagittis.
 Et calathis longis cerealia munera stipant
 Interius: lymphaq; cados: implentq; phalerno.
 Pregrandēq; onerant nauem: ne debita vite
 Deficiant: neq; enim tuti ire per auia ponti:
 Aut aliter se se sperabant hoste potiri.
 Ecce dies aderat: qua rex se ad bella pararat
 Alphonfus: belloq; sagax natū esse recusat:
 Sed regno remanere iubet: cupit ille venire
 Feruidus: hostiliq; refert occumbere ferro
 Ad alle: patri comitem quā se nō donet eunti.
 Arma ergo ante alios iuueniles induit artus:
 Sub quibus egregium decus: egregiūq; vigorē
 Ostentat: nō quale viro concesserit vlli
 Natura: vt credas illum maurote fuisse
 Vel ioue progenitum: gentem ni noueris huius.
 Tandem structa ratis: rebusq; ad bella paratis
 Jam validis oneratur equis: et milite lecto
 Completur: regesq; sua pro puppe sedentes
 Tendere in arcillam: que ter stat milia centum
 Precipiunt: leniq; noto dat vela carina:
 Non tam fama volans ad colchos durit ouantem
 Esonden: minyasq; noua nec lymtre profundū
 Tam letos secuisse ferunt cum vellera quondam
 Durate pecudis per multa pericula adibant:
 Quam rex et comites letiq; alacresq; propinque:
 Infideq; aptis veniebant nauibus ore.
 Incipit elatis velis adnare per vndas
 Et facit acta salum spissis albescere remis
 Paulatimq; leuis motu nutare videtur
 Proza suo: puppisq; parem facit emula cursum,
 Hoc dum sollicite discedūt littoze naues:
 E speculis regina suis iam cuncta videbat:
 Tollebatq; animos: reditūq; optabat eunti
 Leta viro: supplexq; manus ad sidera tendens

Felicem natum felicia queq3 reuerti
 Orabat: patrijsq3 deis spolia inde referri
 Hinc quoq3 plaudentes pueri: in fontesq3 puella
 Et matres: tremuliq3 senes sine murmure nusq3
 Ad oenia cingentes spectabant lumine fixo
 Nec arcillanus dudū presenserat hostis:
 Et se se muros intra munimine multo
 Clauserat: et saxis: iaculisq3 atq3 arcubus ijs ve
 Quecūq3 inuenit vim defendentia telis
 Lautius infensus totam muniuerat urbem
 Absentemq3 hostem verbo deridet inani.
 Jam prope transgressi non segni remige littus
 Vicinūq3 solum lene spirantibus euris
 Attigerant: subitus vortex cū ingentibus vndis
 Sevit in instructas voluitq3 per equora naues
 Heu quanti periere viri: quot fortia casus
 Corpora consumpsit pelago: rex prouidus intus
 Ingemuit fortiq3 animo solatus amicos:
 Hac ad neptunū se vertens voce precatur.
 Quid deus exerces in nos immanius iram?
 Quid ve rates gentesq3 meas sic perdere tendis?
 Num merui: num grā de scelus cōmisimus in te?
 Te numenq3 tuum placauimus: hostia multo
 Ante tuas aras cecidit pinguisima cultu.
 Non frater: non magna soror: quocūq3 vocauī
 Tempore destituit: nec diuū quicquid vbiq3 est
 Siste precor rabiem pelagi: seuosq3 tumultus
 Comprime ventorum: mortemq3 auerte nefandā.
 Actanti miserere mali: miserescere vestrum.
 Vix ea finierat: cū iam tumor omnis aquarum
 Et fremitus vnde q3 maris cecidere sonantis.
 Quod solitū vndarum vomitu cōferuere et estu.
 Hinc atq3 hinc quādo prerūpitur vnda tumescens.
 Et truculenta vorat nautas: ceu dira charybdis
 Absorbet locus ille rates: vomit impius vndas
 Et celer inde rapit vomitas: non vlla carina

Hac nisi cum magno poterit transire periculo
 Optata tandem primus vestigia terra
 Sed tamen inuisa culta: gentiq; premende
 Rex figit: celerem quem cetera turba secuta est.
 Deponuntq; onera: et que bellis apta ferebant
 Explicuere manu trepida de nauibus: et tum
 Conficiunt paruo spaciosum tempore vallum.
 Quo se tanta hominū tutari milia possint.
 Aligeribus longis locus est: compageq; multa.
 Perpetuusq; cauis circūdatus vndiq; fossis
 Circunquaq; tenens operosa foramina versus
 Hostilem nīmū trepidantia pectora gentem
 Donec castra locant: vires exercitus omnis
 Preparat: et vitam subita cum morte rependit:
 Omnia perspiciunt properari ad moenia mauri:
 Extemplo magnūq; metum magnumq; dolorem
 Concipiunt: neq; enim vanū presaga timebat
 Sensus ea: nanq; neces et strages mente videbat
 Ante oculos fieri: vt magica presenserat arte.
 Quo vitio immodico gens barbara cuncta laborat
 Jam cum temp⁹ erat clausos irrūpere in hostes:
 Alta iubet tolli ductor vexilla manipulis:
 Quandoquidem oblonga ferri testudine muros
 Fregerat: hincq; iter inuadende fecerat vrbī.
 Nullum opus in terris ita inexpugnabile constat:
 Quod non tale suo tormentū conterat ictu
 Namq; vbi per minimū postrema ex parte foramē
 Igniculus lambit confertū puluere corpus:
 Emitterit tonitrum saxūq; volatile longe
 Proiicit: in prima quod fixum fronte manebat.
 Hoc est illud opus: cui fulmina sacra tonantis
 Conferri possint: sonitū flammāq; et odorem
 Dant similem: et cunctis sunt pene simillima rebus.
 Rex licet ardentēs omnes: fortesq; videret:
 Et licet hortatu consortum nullus egeret:
 Attamen hec placido voluit mitissimus ore

Pauca loqui: magis armaret quo in prelia cūtos.
 O quid ego socij: quid vos exhorter ad arma?
 Si pro me primis animā diffundere ab annis
 Non renuistis: amor iam pridem cognitus imo
 Vester inest animo: proprios e corpore natos
 Esse meos volui: vestras nunc promite vires:
 Et solitos mostrate animos: quibus ante fuistis.
 Scitis enim requiem post partos esse labores
 Propositam: fortiq; viro laus magna futura est
 Vobiscum moriar: vobiscū secula ducam
 Omnia: dum mites producent stamina parce
 Eia agite armato et constanti pectore in hostes
 Tendamus: memores laudis memoresq; decori.
 Quinetiam dextrumq; iouem: martēq; secundū
 Credam: quoniam sunt hec mādata deorum
 Nec ait. ere dato signo prius ore sonoro
 Inuadunt equites celeres peditesq; frequentes
 Adoena circundant: ruit omnis in agmina turba:
 Vibratūq; leui iaculatur missile dextra:
 Et subiti ex arcu raro fallētia mittunt
 Spicula: dant certū capiuntq; in corpora vuln^o.
 Inq; vicem gladijs densis nitūtur et hastis.
 Tum gelidi horrores penetrarunt corda pauētum
 Ad aurozū: quos hinc man^o atq; hinc regia cingit
 Tum care matres manibus sua viscera natos
 Arripiunt: mediosq; sinus in pectora stringunt.
 Filius interea clara comitante iuuenta
 Aggreditur muros: ex leua parte patentes
 Dudum per fractos: media et dominatur in vrbe.
 Nec non se domito victorem prebuit hosti.
 Cuius ob aduentum value panduntur et illuc
 Certatim per tela furens irrumperere gaudet
 Egregius miles: vincendi tanta cupido.
 Cui se se pater immiscet: velut igne corusco
 Fulmen ad inferiora polo demittitur alto.
 Et ferit hunc: caput illi abscindit: concidit ille

Stratus humi: certo transsossus pectora telo.
 It cruor effusus: tanquam fluitaret enipheus.
 Pars reliqua effugium querens annititur hostem
 Euitare trucem: verum locus abnegat: et fors
 Quid faciant domiti: fas est concedere fortis
 Et se victoris manibus prebere tenendos
 At cum terribiles taurozum armenta leones
 Ingressi: quos dira fames: et acerba furentes
 Impulit huc: animal toruum feruntqz vorantqz
 Horrendisqz iubis et aperto comminus ore
 Nunc hunc nunc illum quatientes: cornua contra
 Infert turba minor: quantam natura parauit
 Pro se fundit opem: donec cessisse necesse est:
 Et se demissos prebent maioribus: et se
 Crudius iratis laniandaqz corpora tradunt:
 Illi autem rabiem satiati: sponte recedunt:
 Et rigidi exhaustam predam: laceramqz relinquunt:
 Sic rex bellipotens stipatus gente fidelis
 Castabat iusto pro christo Marte rebelles:
 Infestosqz canes: que gens inimica deorum
 Nusquam passa iugum fuerat: quam mille p' annos:
 Ad ille duces petiere suam: succumbere nulli
 Ad aluit: et victam dici se turpe putabat.
 Tum pater alphonso pacatis hostibus: ambas
 Sustulit in celum palmas: summoqz tonanti
 Adente pias grates peragit: sociosqz requirit:
 Sustulerat quos atra fero mors fortia bello
 Corpora magnanimūqz gemens ex corde maraluā
 Querit: et hinc socium henricum: duo lumina regni
 Qui fuerant: equites ambo: comitesqz probati.
 Audijt vt nudis illum cecidisse sub armis:
 Vir potuit gemitus: et vix sedare dolorem.
 Quin pene illachrymans suspiria duxit ab imo
 Pectore: tam clari casu concussus amici.
 Tantum etenim fidei: tantum probitatis in illo
 Mouerat: henrico post bella superstitite gaudet.

Conscia mens regis: nãq; hic fortissimus annos
 Post paucos: urbem constans dũ seruat eandem:
 Comprensus varijsq; dolis et fraudibus extra
 Occubuit muros: quo facto gloria maior
 Contigit heroum nulli: nec mortua virtus
 Adilitis esse potest: post funus florida viuet.
 Inter et hec primum custodibus vrbe retrusis:
 Atq; trucidatis: proprios: et ad ardua promptos
 Imponunt: qui cuncta regant: recteq; gubernent
 Sic inimicorum dijs exhortantibus acta
 Strage virum: foedeq; animis in tartara missis:
 Inquirunt alacres iocunde fercula mense.
 Et laxare animos: et corpora fessa duello
 Adulcere incipiunt dapibus: letoq; lyeo.
 Ipse suo dominus proceres placidissimus ore
 Incitat ad nitide presentia pocula coene.
 Hortaturq; leuent mentes: et membra quiete:
 Instaurentq; epulis: siquidem fortuna secundis
 Nobiscum nunc rebus agit: iam viuite leti:
 Viuite ait: moestoq; omnem de corde timorem
 Pellite: et heroas animis assumite vires:
 Hoc licet hoc fas est: superos meliora daturus
 Speremus: quoniam non surda iuppiter aure
 Adortales audit: iusta et non praua petentes:
 Que fortune felicis gaudia patri:
 Que ve fuere simul nato: gens cetera plausu
 Vera conturbat: crebrisq; obtunditur idem
 Vocibus: assimiles echo vanissima reddit.
 Nec dum iocunda peraguntur gaudia mensa.
 Phoebus ad occasum tendebat rosidus orbem:
 Et celeres agitabat equos: axemq; vehentes:
 Oceano flauos properabant mergere crines.
 Tunc oculos nox atra premit: somnumq; requirit
 Defessis: ita dulce petunt: stratumq; cubile.
 Lui se demittit totam maurotia pubes:
 Excipiat plenos integra nocte sopores.

Qualiter audaces spaciosa per equora naute
 Factati: horrendo remis velisq3 labori
 Incumbūt: miserasq3 studēt quo euadere vitas
 Tempestate queant: pluuia hinc obscuraq3 nubes
 Pessimus hinc auster perflat mortemq3 minatur
 Horribilē: scopulis hinc stantib9: hincq3 procellis
 Id noctem atq3 diem patiuntur: littoza tandem
 Semianimes apprendunt ad somnūq3 profundū
 Se se quisq3 iacit: repit sopor intimus artus:
 Taliter irriguam carpebant lassā quietem
 Adembra virum: quos mortifero victoria bello
 Lassarat: fractosq3 animis et viribus omnes
 Reddiderat: tales non quales ante fuissent.
 Hoc deuicta modo: hac est expugnata ruina
 Perfida gens: et nunc primū superata reuinctas
 Post sua terga manus dedit: alphonsumq3 timere
 Coepit: et inuicto regi parere coacta est.
 Postera lux aderat: croceisq3 auroza capillis
 Cesserat e terris: illasq3 reliquerat vdas:
 Cum sic progenies primos edoardica verbis
 Aditibus alloquitur: monstratq3 pericula sortis
 Esse benigna duci: quotiens deuincitur hostis.
 Illorumq3 animos hortatus (qualia princeps
 Aditibus narrare solet post dura pericla)
 Adiores queritur belli superesse tumultus.
 Urbs fuit equoreas (est nūc) placidissima ob vndas
 Tinge: quam bello multi petiere potentes
 Prestantesq3 duces: frustra sed tempore lōgo
 Pugnauere suis opulentam viribus urbem.
 Nam claris munita opibus: munita superbo
 Adilite: contemnit vicinos improba reges.
 Ingeniumq3 loci facit: vt securior omni
 Parte sui maneat: nullosq3 insana timefcāt
 Quin et ab antheo memoratur cōdita mauro.
 Hinc abila est: illinc erecta cacumine calpe
 Obijcitur: priscozum aliqui dixere columnas
 Herculeas: quibus annexis reparasse receptum

Alcides canitur mare: nec prius vnda refluxit:
 Quam mons imposito nexu laxatus vterq;
 (Siue sit a nostris nuper memorabile fictum:
 Fabula seu fingat veterum mostrosa viroꝝ)
 Permisset aquas solito iam calle reuertit:
 Hincq; sui capit oceanus primordia cursus
 Littus ad hispanū: libycūq; hinc vsq; triquetram
 Abluit: ionium simul: egeumq; profundum.
 Idq; sua regnū cupiens ditione tenere:
 Arma parata mouet: fidos proceresq; ducesq;
 Conuocat: et recti pandit penetralia cordis.
 Vidi iam pridem vestre obseruantia mentis
 In me quanta foret: vidi rigidissima bello
 Pectora: noui animos extrema et ad ardua fortes.
 Vos ego multarum per tetra pericula rerum
 Expertus totiens: nullorum tela potentum:
 Crudeles ve minas: aut horrida tela vererer.
 Quinetiam auderem terris quodcūq; pericli:
 Tantum nos animi mouit fiducia noti.
 Nunc quo nos fortuna vocat cedamus: et illic
 Ad arte fauente decet solitas extendere vires.
 Bens fera littoꝝibus nostris vicina coheret
 Regibus inuitis: quam nutrit barbara tinge.
 Que scitis quot iniqua viros: quot tradidit orco
 Armigeros: quasi semper inexpugnabilis omnes
 Negligat: imperiū nunquā captiua subiuit
 Illa meum (non vana loquor) vos omnia nostis.
 Pergamus quo fata monēt: nō impia regnet:
 Non impune ferat: dictis quibus annuit omnis
 Turba virum concoꝝ animis: tū tendere gressus:
 Largisq; optatam contingere passibus urbem
 Festinant: nullumq; putant pro laude laborem.
 Curua anus interea tantarum conscia rerum:
 Conscia confecte cladis: tantiq; paratus:
 Ex arcillana fugiens tremefacta ruina
 Nuncia deuicti populi preuenerat: et cum
 Euerfas narrauit opes: stragemq; suorum:

Vulneraq; et plures diro certamine cesos:
 Et ni tingensis fugiat: ni deserat urbem:
 Comonuit similem cedem: subitaq; futuram:
 Haud mora (vix acto vetule sermone monentis)
 Tingensis pavidus patria decedere terra
 Contendit: celeriq; fuge se se inserit vltro.
 Hic pedes: alter eques: citius quo prestitit: exit:
 Est alij qui tardat iter: tardatur et ipse.
 Quo ve magis fugiunt alij: tanto magis intro
 Se se inuolentes ad pristina claustra reuertunt:
 Est qui discumbens e mensa ad talia surgit:
 Semefasq; dapes nitida inter prandia turbat:
 Pontanti rursus cyathus cadit ore: manuq;
 Fractus humi: sparso potu pro veste bibentis
 Tantis erat terror properantis regis in hostem:
 Quo iam precipites ex alta pene fenestra
 Corruerent aliqui: mentis caligine cecis
 Detenti subito nisi comonitore fuissent.
 Quisq; suū infectum nimia formidine munus
 Deserit: attonitusq; fugam per compita querit:
 Hic plenam in fouea numis celer occulit vnam:
 Adrosusq; senex pergat securior extra:
 Argenti veteris condit graue pondus: et auri:
 Effosseq; sagax terre super addit aceruum.
 Hic non vlla patrem natozum cura remordet:
 Nec soror est fratri cure: fraterq; sorori.
 Infantem a cunis tantum trepidissima mater
 Arripit (ah pietas sola hec est digna notari)
 Et secum transferre parat quocunq; vagatur. |
 Imbelles quidam mira pietate parentes
 Eripuere humeris: et donauere salute.
 Sunt qui correptos iungere ad aratra iuuenos:
 At quecunq; domi retinent: saltē optima plaustro
 Longe aliquo in tutū portent: vitentq; ruinam:
 Extremū vite damnū exitiumq; ferentem.
 Qui libyam fugiunt: horum carthago recepit
 Ingentem numerum: quorum pars inscia pontum

*Ingenia tingensis
 Inuolentes ad
 claustra reuertunt*

Transfretat angustum: securos incidit hostes.
At velut in lato sparsi cum gramine cerui
Agmen ouans teneros flores pascunt et herbas:
Unus agit turbam cautus: vallemq; per omnē
Prospectat huc illuc erectis cornibus astans:
Interdum misso presentem mordicus herbam
Dente secat, timidus caput et citus eleuat altum:
Tum forte improuisus adest venator: et acri
Voce canes sociosq; vocat: fugit ocyus agmen:
Insequiturq; furens animalia concita casu:
Vst illi exciti loca se in diuersa receptant:
Nam pars vna nemus repetit pars altera rupes:
Inq; lacum hic pronum se proijcit ille timore
Longinquos campos distantiaq; arua perrat
Non secus arripuere fugas vrbeq; domosq;
Destituere citi: gens summo infida tonanti
Tingenses: aliudq; coacti querere regnum
Effugere metu magni regisq; potentis.
Ergo vbi venerunt celebris prope menia tinges:
Adore suo se quisq; parat tentoria ponunt:
Et se maiorem primo certamine pugnam
In rigidos hostesq; feros cōmittere credunt:
Experti totiens vires: animosq; furentes
Indomiti populi: et nullorum facta verentis.
His dum se accingunt: nullos in menibus hostes
Stare vident: strepitusq; virū cū murmure nullus
Auditur: nec qui patriam defendat ab hoste
Promptus adest: tandem nemo sentitur in vrbe.
Adiratur: cecosq; dolos: fraudesq; parari
Rex putat: et varios sensus in pectore versat.
Mimirū deserta nouo stant omnia casu.
Adittitur astuta scrutator callidus arte:
Cautius aduertat valeatq; occulta referre.
Ut redijt: valuas vrbis vidisse patentes
Alteriusq; oculis quantum prosperit acutis
Nil vidisse refert: solos audisse hululantes:
Latrantescq; canes: nihilum sensisse fatetur

Humani: tacitis plene omnia fraudibus inquit.
 Quid faciant? intrare vetat timor anxius: obstat
 Ire pudor: vinciq; nefas et cedere turpe est.
 Verum magnanimo virtus in principe: nusquam
 Contremuit: quantoq; magis versatur iniquis
 Casibus: audendo tanto prestantior extat.
 Rex placido astantes vultu circūspicit alas:
 Instructasq; acies: en nunc ego primus amici
 Experiamur ait: tacita quid fraudis in vrbe:
 Quid ve doli captent: dat vincere certa voluntas.
 Irruit armipotens: hominū quē mille phalāges
 Plus solito armate vi magna pone sequuntur.
 Adilitis arma sonant: cursu fulgentia equorum.
 Dat tuba conflatis sonitum dat concaua buccis.
 Tū strepitus clamorq; ingens super ethera venit
 Nullos inuenere dolos: nullasq; paratas
 Insidias: preter spem queq; latentia cernunt
 Non vir per solitos hosti: non foemina vicos
 Occurrit: qui prestat opem: qui clamet ad arma.
 Omnibus inueniunt viduatam viribus vrbem.
 Reliquias profugum duo vasta cadauera tantū:
 Annosumq; senem prendunt: lectoq; cubantē.
 A quo narratum casum: didicereq; factum
 Preteritū: post hec rex optimus omnia mandat
 Adilitibus tribui bona: qualiacunq; fuissent.
 Et loca capta iubet fido custodeq; multo
 Seruari: metuens stultam gentēq; malignam.
 Postq; sedatam tingem munivit ad vnguem
 Ventibus electis (quid enim solatia victor
 Differret?) captam graditur stipatus ob vrbem.
 Lernereq; externum gaudet studiosius agrum.
 Et noua fautorum secum miracula diuum
 Contemplatus: agit grates: quibus esset agendū.
 Erectisq; oculis ad flammea sidera supplex
 Collectas tendit palmas: milesq; comesq;
 Hoc faciunt: inter se se mirabile narrant
 Euenisse nouum: que multis vicerat annis

Et gens que plures contempserat aspera reges.
Hec eadem nullo propugnatoze subacta est
Sponte deum voluisse feram deuincier urbem
Hoc pacto affirmant: seclī monumenta futuri
Digna qz describi longis annalibus aiunt.
Nunciū attulerat tante preconia palme
Regine: et cunctas regi cessisse secundas:
Et cito venturum spolijs narrarat onustum.
Nec mora nobilium ignara cum plebe viroꝝum
Turba petit magni gaudens delubra tonantis:
Sacrāqz thura deis ponit: sua vota resoluit.
Idqz in maritate tanto pro munere matres
Percipiunt: manibus tensis et poplite flexo
Procumbunt aris: et numina sancta precantes
Expectant certa victores laude maritos.
Rex vero in patriam gressum: reditumqz parabat:
Et vacuam nautis ad proxima littora classem
Nauigiumqz iubet duci: quod lecta viroꝝum
Lorpora prestantum: regumqz imposta vehebat.
Et que de laribus portarant: arma recondunt.
Electamqz ornant varijs ex frondibus alnū.
Hocqz coronata proza de littoze cedunt.
Optatasqz domos per itinera tuta canentes
Traiiciunt: zephyroqz sinus afflante penatum
Attingunt: nullo ventozum turbine iacti.
Hinc quia victori regi pater ipse fauebat
Omnipotēs: reduces ad vlyxbona regna reuertūt.
Hec pax alma graues animi depellere curas
Cogit: et ad centum regem solatia vite
Inducit: placidoqz sinit requiescere regno.
Nil melius recto: nil pace salubrius ipsa.
Nam iubar in prima celi quod parte refulget:
Et quod postrema non tantum luminis affert:
Quantum iusticia: excelsus nō staret olympus:
Nec genus humanū terras habitaret inanes:
Si que per luxum nīmiū fruticante recidit
Ense superuacuos prudens ex arboze ramos

Abfozet astrea: et pronas in turgida mentes
 Non premeret: motusq; feros et crimina duris
 Arceret vinclis: quo circa ille ille supernus
 Qui data pro meritis homini sua premia pendit:
 Ante alios tanti regis bene corrigat actus.
 Felicemq; animo: rebusq; et corpore seruet.
 Solus qui lato cesar dominetur in orbe.
 Cui talem natura (tot inter munera) formã
 Prestitit: haud magnus qualem describat homer⁹
 Quod si peliden: quisq; miratus achillem:
 Hectoraq;: aut veros habuit quos roma quirites:
 Viderit hunc: veluti diuū venerabitur ipsum.
 Cui licet interdum faciles non prebeat aures
 Iuppiter: humanis solitus succurrere rebus:
 Non tamen iratus misere infortunia vite
 Conqueritur: sed iusta probat quecūq; deorū
 (Quãq; dura nimis fuerint) iubet equa voluntas
 Sacrorū illi cura prior: nam mane reuisit
 Tempa dei: quem fidus amat: quem fidus adorat.
 Quem trinū credit (mirum celeste) latentem.
 Virgineumq; colit numen celebrisq; frequentat.
 Vbi perfoluit diuis soluenda: precesq;
 Fundere cessauit: sacris comitatus ab aris
 Egreditur: raucumq; sonū dent cornua mandat
 Rex comis: querulosq; canes: eupidosq; ferarum
 Precipit a nodis solui: dominaq; catena:
 Liberaq; excipiant blandis animalia caudis
 Jura sui: dulciq; aura per prata fruantur.
 Blandicijs domino celeres occurrere perstant:
 Plurima conantes veras imitantia voces:
 Quo libertatem signo predamq; futuram
 Adstrant: hec certus quibus est ad munia sensus:
 Humani tantū sermonis deficit vsus.
 Pars alijs intenta studet bene prouida rebus:
 Flagranti vt sonipes cocco sternatur et ostro:
 Qui sustentet onus: latisq; quietius armis.
 Portet inoffensum: seruetq; per omnia regem.

perfecto homine

48

Cataldus ioanni potētissimo
portugalie regi. S.

Effeci iam illud potentissime rex: quod tibus ab
hinc fere mensibus faciundum mihi mandaueras.
Nihil est enim tam magnum tamq3 arduum quod
causa celsitudinis tue efficere nō studerem. et cōtra.
Nihil foret tam vile tamq3 infimum: quod item cel-
situdinis tue causa exequi dedignarer. Sum semp
ad omnia quātūuis magna minimaq3 nutu tuo pfi-
cienda paratissim⁹ et quanq3 presenti operi extremā
manū eram adhibitur⁹: quia tamē a quibusdā auli-
cis intellexi: quātūlūcunq3 et q̄lecūq3 opus foret: vi-
dendi eius nō mediocri desiderio te teneri: non ab re
visum est mihi maiestati tue perlegendū tradere. in
quo quantū mihi elaborandū fuerit: silētio pretereo.
tū quia res noua: ac tractatu difficilis erat (hoc pre-
sertim dicendi genere) tum ob librorū inopiā: q̄ sum-
ma incōmoditas est: Nam q̄ ex italia mecū traduxi
volumina: iuris ciuilis non alterius sunt facultatis.
et in huiusmodi cōpositione omne pene autorū gen⁹
discuti oportuit. Siq̄dē nihil sublimi⁹ homine pfecto
eiusq3 sensibus in hoc seculo inueniri potest. Smitto
animā qua nihil prestantius a deo optimo maximo
nobis tributū est. a qua quisq3 human⁹ totus pēdet
et quantū sincera gratosus propinquusq3 fit morta-
lis deo: tantū cōtaminata odiosus alienusq3 creato-
ri suo existit. lege itaq3 quicq̄d est. Spero vbi legeris
recteq3 intellexeris: legenti: intelligentiq3 nō inio-
cun- dum: nec inutile futurum. Valeat. L. L.

Cataldi ad eundem regem de
perfecto homine liber.

Maxima prisorum: viuentū maxima regū
Gloria: qui q̄d idem gratia nomē habes
Es qui magnanimos inter regesq3 ducesq3:

S

Unicus: vt phoenix creditur inter aues:
 Perlege iocundū iocunda fronte libellum:
 Si vacat: aut minimū fac precor ipse vacet.
 Perlege quicquid erit: non aspernabere lectum:
 Quin tibi que placeant cognita: multa leges.
 Hoc magis accendāt: hec q̄ tua iussa fuerūt:
 Aspera: me miserum: res nimis ista fuit.
 Non minus hanc prima gratā tibi spero camenā:
 Illud opus quanuis teq̄ patremq̄ canat.
 Jam licet a curis animos laxare seueris:
 Et breuis hec etas longior esse queat.
 Temploꝝq̄ licet cultor: rerumq̄ piarum
 Assiduus sanctis fungeris officijs:
 Attamē exiguum fas est secedere sacris:
 Quo mens ipsa recens altius exagitet.
 Pompilius sacris interdum cessit ab aris:
 Nec minor est illi cura relicta deum.
 Se pater eloquij musas legisse fatetur:
 Nec tamen officij cura prioris abit.
 Quid vetera enarro: nostri baduerius auctor:
 Implicitus cui stat continuusq̄ labor:
 Ardua plura facit: summo venetoq̄ senatu:
 Si tamen offertur dulce poema: legit.
 Post redit ad solitas grauiora negocia curas.
 Quodq̄ prius munus gesserat: inde gerit:
 Sic tu pauca legens ad munia prima redibis:
 Et capta melius cuncta quiete geres.
 Proderit humani cognoscere corporis vsum:
 Imperio mentis seruiat etheree.
 Undeq̄ principium tantūq̄ assumpserit ortum:
 Et repetat fracto carcere missa domum.
 Neū nihil est tutum vanis confidere rebus:
 Neū nihil hac certi conditione boni.
 Ingenio soli: soli confide tonanti
 Quisquis es: et tutus nullius arma time.
 Legibus et quanq̄ sim nunc addictus honestis:

Attamen aonides: thespiadesq; iuuant.
 Quod si nostra libens roseo perlegeris ore:
 Jam crescent vires: crescet et ingenium
 Tum potero cecinisse tuas laudesq; tuorum
 Omnia victuris secula carminibus.
 Notus es occiduis: extremis notus eois:
 Ut poteris nostra notior esse tuba.
 Verum q; mores hominū q; q; omnia calles:
 Nostra tuas titubat musa subire manus.

In terris animal prestati^o omnib⁹ vnū est:
 Quod deus effigiem iussit habere sui.
 Nec satus iapeto (vatu quod fabula narrat)
 Finxit: et hinc animam solis ab igne tulit.
 Quinetiam omnipotens animalia cuncta domare
 Prestitit: et domitis posse iubere feris.
 Huius compositum diuino munere corpus
 Innumeras partes: multaq; membra capit.
 Stat caput erectum propter duo lumina visum:
 Ut quod obest: fugiat: quod iuuat altus agat.
 Unica plus alijs capit is pars eminent alti:
 Versutaq; locum que cute summa tenet.
 Obq; capillozum inflexum cognomine vertex
 Dicitur: in prouum vergit et occipiti.
 Istinc quod sparsit genitrix natura: capillum
 (Qui decus est capitis) lingua latina vocat.
 Demissusq; decet multum: iuuenilibus annis
 Conuenit: amisso dedecet effigies.
 Sic operit caput: et se circū tempora fundit:
 Ornat et vt viridi fronde virere facit.
 Synciput hinc apte circumdat et occiput idem:
 Posterior pars hec: illa sed anterior:
 Et quanq; potius porcinum synciput extat:
 Occipiti semper frons tamen opposita est.
 Et cutis oblonga seruat radice capillos:
 Est caro sub binis fronteq; temporibus.

His quoque panniculus feritur qui gingia mater
 nomen habet: vocitat hoc medicina modo.
 Plebosum craneum certis dentalibus artum est:
 Paucaque mendosa pluraque vera vocant
 Tempora sunt iuxta peracutis sensibus aures:
 Percipiunt quicquid cordis ad ima ferunt.
 Parua supercilium distinguit semita duplex:
 Sub quibus extensis lumina bina micant.
 Hi radiant oculi: tanquam duo sidera celi:
 Corporis et vigiles ad loca queque duces
 Quos palpebra super crebro diuerberat ictu:
 Cumque opus est: clausos hec velut arca tenet.
 In medio minime forme spectatur imago
 Spectanti similis: pupula nomen habet
 Nasus habet flantes non larga foramina nares:
 Ex oculis pendens inter utrasque genas:
 Quas tu siue genas appelles nomine prisco:
 Siue cupis malas dicere: utrumque potes
 Post hec equalis tendit mensura labella:
 Que sunt porrecti ianua prima cibi
 Interiusque latent dentes ni riseris: isti
 Dictantis lingue frena priora tenent.
 Interpretisque animi curuanti lingua palato
 Subiacet: hec multum garrula sepe nocet
 Et gingiua suos connectit concaua dentes:
 Non alijs membris conuenit illa domus.
 Hic genuinus inest: positique ex ordine fratres:
 Ostamen hec vno nomine membra voca
 Exterius plane sunt nullo flamine bucce:
 Feruida quas ambas ira tumere facit.
 Istaque sublimis complectitur omnia vultus:
 Est aliud facies: effigies aliud.
 Adentum est: quo densam radicem barba refixit
 Conuenit illa viro: conuenit illa seni.
 Subsequitur pulchrum recto fulcimine collum
 Tot descripta caput sed vocitare potes.

Cerui posterior colli pars altera: totum
Latior in verbo concipit illa caput
Tenditur in longum guttur: quo frumen inherens
Eminet: hoc fruges nomine nomen habent.
Adorq; cauus iugulus: tergoq; affigitur alter:
Extendit mammas pectus vtrinq; duas
Isosagon: portam stomachi dixere vetusti:
Hinc stomachus potum dat recipitq; cibum.
Ad ventrem stomachus cliuo protenditur ipsum.
Ventris et in medio parvus aqualiculus.
Horq; r inde femur (satis hoc vix nomē honestū est
Frondosum setis quod nemus esse putes.
Inguibusq; rigent pudibunda locata duobus:
Testis vterq; quibus semina nostra subest
Quod tacui fas est septeno dicere versu:
Non aliter ratio me iubet ipsa loqui.
Adoeret inops: quisquis studiū sectatur amenū:
Et quem plus equo nyssa heliconq; iuuant.
Nemo meo sensu leges ac iura relinquens:
Tentet magnorum scribere facta ducum:
Vna tamen regis superest spes vatibus huius:
Laudibus eternis quem pia turba canat.
A fonte hoc nitidas vndas sumamus oportet.
Cetera depingi turpia musa vetat.
Tale dedit natura mari non inscia membrum:
Foemineum senis collige carminibus.
Cum sit vita hominum rebus composita duabus:
Vna animi cunctos maxima cura premat
Nunquam mergeris turbatis nauta sub vndis:
Numina si sano pectore vera colas.
Vtere re fragili quantum ratione teneris:
Si secus in stygias mortuus ibis aquas.
A dorso incipiunt humeri: sunt postmodo renes:
Interius solidi pinguiduliq; rubent.
Spinaq; cum costis veluti protensa carina est.
Qua se fulsa super cetera membra locant

Suntq3 nates bine: conferta carne rotunde:
 In quarum media sede foramen inest.
 Lora genu reprimunt: rectissima tibia plantas:
 Alpto sustentant omnia crure pedes:
 Hi totam ducunt nauem: vectantq3 per altum:
 Exornant unguis talia membra decem.
 brachia habent duplicemq3 manum cubitosq3 lacertosq3
 At totidem digitos unguibus illa decem.
 Apta manus domino potum cereremq3 ministrat:
 Qua sine quisq3 suum nullus adiret opus.
 Tutatur contra complura pericula vitam:
 Qua quicq3 ledi iura seuera vetant
 Offendiq3 sinunt hostem moderamine certo:
 Nature ratio lexq3 tuetur idem.
 Exteriora quidem membra hec: partesq3 feruntur:
 Sed que prima latent interiora refer.
 Principium a cerebro mihi dent interna notanti:
 Nec nunc sint nostris singula scripta notis.
 Et sua frigidior virtus est: humidiorq3:
 Ne varius motus siccat et officiat
 Post craneum gemine cerebri velamina pelles:
 Altera dura magis: altera dura minus.
 Et tres ventriculi retinent seruantq3 medullam:
 Hoc hominum constat maxima vita loco
 Panniculos binos cingit mirabile rete:
 Omne basis firmo sustinet osse caput.
 Cor rex membrorum medio de pectore feruet
 Cui villosa caro: formaq3 pyramidis.
 Temperat ardenti parentia membra calore.
 Illesum hoc seruant intrepidumq3 loco
 Datq3 amplum iecori spacium inclinatq3 sinistru:
 Sed tamen auxilio cetera cordis egent
 Distribuitq3 alijs: nec quicq3 suscipit: et si
 Forte capit: repetit omne quod ante dedit
 Illius et magnis feruescunt motibus actus
 Distet ut a nocuis: dura creata caro.

Lunatumq; iecur rubra de carne creatum:
 Aduenit dextrum: continuitq; latus.
 Felq; super flauam retinens vt bursula bilem
 Pponitur: id turbat corda benigna hominum
 Quodq; voluptatem: desideriumq; ministrat:
 Contigit hac ideo parte subire locum.
 Quadratusq; latus splen continet ipse sinistrum:
 Designat formam lingua locata parem.
 A quo proueniunt letum facientia risum:
 Isq; cauernosum molleq; corpus habet.
 Ventilat: et flatus dat cordi pulmo benignos:
 Sunt intestinis viscera longa cauis.
 Sex numero pinguem licet hec nodantur in orbē:
 Unum tantumodo continuumq; ferunt.
 Suntq; pili innumeri: corpus subtile rotundum:
 Sparguntur tenui membra per ipsa cute
 Adulta ligamenta: et nerui: stat multaq; vena:
 Adollis: aquosa caro: terreaq; ossa manent
 Ex his humanum corpus compagibus actū est:
 Quod fragilis formam nauis: et instar habet.
 Qd nihil absq; anima foret: vt nihil inuid⁹ ille est:
 Larpere qui nostrum rusticus audet opus.
N Ac cōpage sato (vacuū neu linqret: ob qd
 Adortua res vite corpus inane foret)
 Omnipotēs aīaz celestia munera quondā
 Spirarat: rebus conueniente die.
 Et tamen hanc firma concessit lege creator:
 Victus homo certo tempore restituat.
 Quam mortale genus nequeat discernere: fecit
 Qui mouet et sentit omnia nata deus.
 Nec fortasse suam concernit lumine formam:
 At celerem motum: cunctaq; magna videt.
 Secerni a quoq; nec velli creditur: vt que
 Extremum nunq; sentiat interitum.
 Candida: pura: nitens: velox: eternaq; simplex:
 Libera nulla magis: subdita nulla minus.

Durior argento: fuluo preciosior auro:
 Tanta dei virtus insita: tantus honor.
 Cui sponse prebere ducem: prebere regentem
 Adaluit: occultas orbis ob insidias.
 Sic animo genitam momento donat eodem:
 Qui sit dur omni tempore: qui ve comes.
 Quiq; procelloso conseruet in equore nauem:
 Qua vehitur summi nympha pudica dei:
 Atq; ita subnixam puppim dare carbasa vento:
 Et iubet vndosum nauiget oceanum.
 Nec desunt fidi socij fidusq; satelles:
 Omnes et frater: vnanimesq; soror.
 Proposito munita bono: munitaq; recto
 Stat ratio: placidum deuenit ingenium.
 Acceleratq; sagax lento sapientia gressu:
 Et quas non facile dinumerare queam.
 Spectatrix aderit dubij prudentia finis:
 Que ve suo gentes temperat arbitrio.
 Luntarūq; fere rerum sanctissima mater
 Justicia: erequitur optima: praua fugat.
 Et que: tela sinu forti vulcania gestat:
 Opprimitur nullo: conteriturq; malo.
 Dux hic precipuus sublimi sede locat se:
 Supremūq; vigil occupat ante caput.
 At prope iam relique loca se in diuersa receptant:
 Et manet officio quelibet apta suo.
 Expectantq; auide mandata capessere regis:
 Inferior nihil his machina maius habet.
 Altus hyperbozeos: pindumq; cacumine vincit:
 Altior etneo: caucaseoq; iugo.
 Cyllarus: aut ardens quiuis incurfibus ethon:
 Ocyus a domino concitus ire nequit
 Nec venatozem fugiens cita dama: nec ibyx
 In per quam celeres a cane versa fugas.
 Nulla auis ex nostris: aut ex terra hirundo volatu
 Longinquo citius itq;: reditq; salo.

Nec magis ipse pater phaetontis ab ethere labens:
In curru vasto ducitur orbe celer:
Deniq; precurrit volucris velocius euro:
Omnia momento peruolat exiguo.
Imperat hoc primū precepta potentis adire:
Et colere ardentem templa: fidemq; dei.
Quid patrie: quid amicis: quid ve parentibus ipsis
Debet: quodq; suū est: reddere cuiq; iubet:
Ad pia subiectus properat delubra deorum:
Laudaq; feruenti pectore sacra facit.
Accensamq; humilis simulac se vertit ad aram:
Has tacito supplex fundit ab ore preces.
Da sator o mundi: daq; o regina dearum:
Si quod cōmisi crimine liber eam.
Degitur humanis: nunc si qua errata dedissem:
Ipsoenitet: erratis parcite queso meis
Da quoq; foelicem euentum: moresq; benignos:
Daq; tuos puro thure litare focos.
Quod si non sapio ramosi compita recti:
Instrue nubifera dogmate ab arce tuo.
Siue hoc: siue pari verbo diuina precatur:
At nobis superum qualia poscit amor.
Egressus sacro repetit loca publica templo
Ad destinatum quisq; ministerium.
Et celer humanis insistere mandat honestis:
Est in quo clausus corpore: corpus alat.
Nec solum credas hunc per tot milia sparsum:
Quot fuerint terris corpora: tot domini.
Verum erit hic alacer: pauloq; remissior alter:
Alter erit segnis: ocyor alter erit.
Atq; vt corporeas constat differre figuras:
Sic animis ipsum quale fuisse reor.
Quem natura parens instinctum prebuit: illi
Inuigiles: in quo prima trophea ferēs.
Quod si concessum diuersa ad munera sidus
Lorseris: incultis tardior ibis equis

Discite mortales nulloq3 errabit is euo:
 Naturas rerum noscere et ingenia.
 Si prestare voles: quecunq3 es: laude iuuentus:
 Id sequere: ad quod te mens animusq3 trahunt.
 Mauta: nemo sciet melius seruare carinam:
 Factatur valido cum violenta mari:
 Illi cura graues pelago vitare procellas:
 Illi cura suas noscere vergilias.
 Adunus idem nulli facilis natura dedisset:
 Forsitan huic nullus aptior alter erat:
 Adilite quis leuius gladiū contractet: et hastam?
 Durius et galeam vertice ferre queat?
 Non nisi mercator merces trans equora mutat:
 Quodq3 suum est: sequitur: officiumq3 facit.
 Quā bon^o oblectat cupidos citharoedus amātes:
 Dum rigat in captis dulcia pectoribus.
 Rusticus equales iungens ad aratra iuuenos:
 Quā bene densatam vomere findit humū.
 Pastor in herbofo dum pascit monte capellas:
 Lautus ad hirsutum conijcit ora gregem.
 Lysippus pariam celat formatq3 figuram:
 Qua spectatores pene loquente stupent.
 Aluarus auratum craterem cudit ad ignem.
 Quo lusitanos territat artifices.
 Dumq3 alius celi scrutatur sidera: nouit
 Cur nigris phoebe: solq3 laboret equis.
 Nouit et vnde sacros iaculetur iuppiter ictus:
 Et subita crebram grandine mittat aquam.
 Consultus voluit numerosa volumina pernox:
 Unde ferat trepidis fortia verba reis.
 Horum quisq3 suas prestabit ad omnia partes:
 Qd dedit his animū: condidicitq3 puer.
 Sic: qui diuersa naturam struxerit arte:
 Fallitur: et nullo munere clarus erit.
 Dirigit hoc pacto vegetum data regula corpus:
 Ad superos donec vincla solutus eat.

Et certe ad sedem eternam vereq; beatum
Elysium: recto tramite confugeret:
Ad se ni varie insidie: fraudesq; latentes
Innumeris vitijs allicerentq; modis.
Nulle mali species: morborum milia vexant;
Et que sub specie credimus esse boni.
Hinc infensus amor: sitiens hinc cura peculi
Urget: et impatiens ceca libido more.
Dollicies fracto proclivis ad infima collo:
Plena voluptatis deliciofa venus.
Obstat auaricia: et nunquam satiata cupido:
Hec aliena cupit: quod tenet illa negat
Hinc sibi cum vano nocitura superbia fumo:
Fraq; cum socijs ambitioq; premunt.
Adde: quod ex illo: quo rerum hominūq; creator
Adirande primum finxit artis auum:
Letifera in terris horrendaq; belua regnat:
Non nisi per saltus cultaq; prata ruit.
Destruit hec segetes: et fruges dissipat: et quas
Adansueto pastor cum boue nutrit oues.
Quā non arma queūt nec summa potētia ab aruis
Pellere: neglectis omnibus arua terit.
Impia nimirum flammis vrenda sicanis:
Cum sibi non profit: perdere magna parat.
Tetrum nomen habet: terrentur nomine gentes:
Hec tu si queras: dicitur inuidia.
Pallida semper adest et toruo lumine spectat:
Blandio: interdum verbula ficta refert.
Et plerūq; silens arrectas porrigit aures:
Auget et arbitrio cuncta relata suo.
Cogitur integram noctem vigilare diemq;
Alterius magno sollicitata bono.
Hec quoniam assidua veratur belua cura:
In toto macies corpore sicca sedet.
Integer est siquis: nulla egritudine lesus:
Hæc sternet forti conficietq; manu

Imbellisq; animus nullo munimine fultus:
 Decidet: et victus colla liganda dabit
 Et quam seruandam donarat ab arce redemptor:
 Perdet: et ad barathrum tracta misella gemet.
 Unde semel vinctis animis remeare negatur:
 Ne satius: primos esset obire dies.
 Innumerabilibus laqueis circumdamur: angunt
 Tot subiti casus: sollicitiq; metus.
 Nunc referam quare mens huc: modo pellitur illuc
 Letaq; cur nulla conditione manet
 Et cur mortales acris discordia veret:
 Quid miseras animas in phlegethonta rapit.
 In nobis nimium mens irrequieta laborat:
 Clausa tenebrosa dum licet esse domo.
 Infatiata modum nescit subnectere rebus:
 Nam data sint homini plurima: plura sitit.
 Qui si quicquid auet: totum cumularet ad vnguens
 His contenta nequit viuere muneribus.
 Cognita iam minimo simili res ardua fiet:
 Cum tamen hoc minimo nescio quid lateat.
 Aspicias vt solitis sparso si linquat in agris
 Incustoditas agmine pastor oues:
 Nunc hanc agna petat pecudem: nunc currat ad illa:
 Sicca sed externis cedit ab vberibus.
 Percurritq; gregem: comperta matre quiescit:
 Anxia materno viscera late replet.
 Sic mens externis confunditur: appetit vnde est:
 Et nequit absq; suo degere leta deo.
 Que colitis iugem sacramq; aganippidos vndam:
 Infera lugubri dicite facta lyra.
 Humanus quotiens animam virtutibus ornat:
 Sincerisq; sinit viuere corporibus:
 Horrendus totiens porte seruatoz opace:
 Ieiunis hululat oreq; gutturibus.
 Quod nequeat tolerare famem: latratibus implet
 Ethera: et inferni concutit omne latus

Ter geminum caput: et totidem ructantia flamas
 Ora rubent: nihil hoc tetrius orcus habet.
 Portitor ex vectis solitus deducere lucrum
 Conqueritur: cymba corpora nulla vehat.
 Dur erebi ante omnes rabiosas concipit iras:
 Currenti videat feruere in axe fidem.
 Ingemit: et fraudes multo conamine querit:
 Quo celeste decus corruat inferius.
 Conuocat indomitam alecto: seuamq; megeram:
 Quas nox tartareas ex acheronte tulit.
 Tisiphoneq; soror furij accita duabus
 Additur: ad facinus tres satis esse putat.
 His simul accitis ingenti voce tremendus:
 Et super assistens imperiosus ait.
 Currite pernices: cocyto mergite corpus:
 Labidum et a stygijs sumite virus aquis.
 Tumq; venenate terras ascendite: et hostem
 Qualibet in laqueos trudite fraude meos.
 Qui dum sanctus agit vitam: bona causa piorū est.
 Jam pridem supero nil fit in orbe mali.
 Hincq; diu nullas animas: mala corpora duxit
 Sedulus incompto remige vecta charon.
 Ite: ite: egregium facinus cōmittite fraudes:
 Nec modo detineat vos mora longa precor.
 Ibitis et celeres inimicam scandite lyntrem:
 Et pugnate mee fortius eumenides.
 Huic animus turba peltata presidet alno:
 Turba nec audentes terreat armigera.
 Decipiendus erit custos hic arte sagaci:
 Aut arte: aut vafrijs fallite blandicijs
 Nec ait: et visus non est truculentior vnq;
 Tam rabies: et tam tinxerat ira iecur.
 Haud mora: queq; libens domini mādata capessit
 Et citius dicto tam fera iussa facit.
 Hinc abeunt iusse: gratantes excipit amnis:
 Prima vbi desiluit: desiluerē due:

Semerfere lacu: dirumq; hausere venentū:
 Quelibet in medio flumine nuda quatit.
 Infecte redeunt tanta feritate: quod vna
 Queq; sibi a socia territa facta timet.
 Ore venena vomūt: efflant e naribus ignes:
 Instillant varias lumina rubra faces.
 Extensoq; furunt: et acuto dente minantur:
 Frangeret hic cautes: frangeret hic chalybem.
 Talis erit descripta trium tunc forma sororum:
 (Si fortasse velit noscere posteritas)
 Qualem nec versu cantatus pingat homerus:
 Nec sciat in tabula ponere parrhasius.
 Mor erit: et primum carpent defessa soporem
 Corpora: mortales cum premet alta quies.
 De tum sulphureo tetrice egrediuntur auerno:
 Atq; volant: veluti flamina mille ferant.
 Lunta silent: murmur tantum sentitur euntum;
 Et nee apparent flantq; reflantq; faces.
 Et simulac agiles terram penetrare supernam
 Contigit: officium quelibet apta parat.
 Nec non cornigeram faciem: primamq; figuram
 Exuit: humanam sumit et effigiem.
 Una senem canum fingit barbamq; ferentem:
 Cui sit sermo graui plurimus ore boni:
 Atq; eremita venit: luco nutritus amaro.
 Seq; noua iactat relligione sacrum.
 Excultum viuo fert leua pumice librum:
 O importunum sacrilegumq; senem.
 Sustentatur iners torto: tremuloq; bacillo:
 Quantis ignari fallimur aucupijs.
 Altera fallacis fortune callida vultum
 Induit: ob multas fulgida diuitias.
 Dextra rotam voluit: plumbūq; aurūq; sinistra est
 Aurea cum libuit: plumbea cum libuit.
 Tertia virgineam fingit pulcherrima formam
 Incedit passis inuidiosa comis.

purpureos induta sinus indutaq; pallam:
A niueo collo leue monile gerit.
Lingit et auratam formoso in corpore zonam:
Ornat et oblongas luthæa gemma manus.
Ferre cupidineos arcus flammæq; videtur:
Excubat in toto pectore blanda venus.
Leua lyram gestat: quam plectro pulset eburno:
Arida quo posset flectere saxa sono.
Et quem non placido cantuq; sonoq; moueret?
Flectitur ad numeros deliciosus amor:
Adutate tandem vultus: tetrasq; figuras:
Festinant animis grande parare scelus.
Sepeq; diuise letalia crimina patrant:
At res: vt tempus erigit: vtq; locus.
At nunc progreditur virgo comitata duobus:
Lautior ad fortes nititur ire viros.
Nec via difficilis venturis atria monstrat:
Tantumq; ducū ianua tota patet.
Ascendit: structosq; foros puppimq; nitentem
Attingit: in solio conspicit esse ducem.
Plenaq; virginibus fulget ratis inclyta veris:
Aurea celesti rore refusa nitet.
Omnis in hanc hospes peregrinā lumina vertit:
Adiratur sociam turba aliena nouam.
Qualiter in placidis spectatur sepe choreis:
Visa sit alterius si qua puella chori:
Quo ve magis culta est: et quo prestantior illa est:
Hoc magis a cunctis conspicienda venit.
Taliter hanc tacite cupiebant nosse receptam:
Lernereq; ardebat curia sancta deam.
Illa verecundo stantes circūspicit ore:
Et similis moeste talibus insinuat.
Salue progenies diuorū: recta propago:
Qui minimo nutu vertere cuncta potes.
Optimus astree cultor: rerumq; sacrarum:
Frugifere pacis magnus vbiq; sator.

Solus si sit opus: rebus sublimibus instans:
 Ardua queq; cies: ardua queq; domas.
 Cuius ab occasu nomen penetravit ad indos:
 Cessit ad australem sarmaticamq; plagam.
 Ad tua maiestas latum memorata per orbem:
 Adoribus et rapuit fama benigna tuis.
 Sponte mea patriam liqui lepidosq; propinquos:
 Nostra sit imperio dedita cura tuo.
 Si libet en vitam primū corpusq; dicamus:
 Vel sub visceribus si meliora latent.
 Si libet excipias: et quod vis munus adibo:
 Exequar integrum seruitiumq; pium.
 Verū me miseret: tanto moderamine vitam
 Secla voluptatis nescia castus agas.
 Privatūq; diu paphie dulcedine: nescis
 Quid ve ioci suaves quid ve cupido valet.
 Quid facies: nil: crede mihi: brevis euolat etas:
 Sit tua forma licet florida: fiet humus.
 Iste senex: paulo fallax productior euum:
 Angitur: infestus excruciatq; dolo.
 Invenit exacte vite: casteq; probeq;
 Quam semel elapsam non reuocare potest.
 Arbore maturos poterat decerpere fructus:
 Ferreq; cum multis gaudia delicijs
 Nunc dolet amissis: frustra q; ea cōsciū optat:
 Cum non vltorius fata seuera ferant.
 Altera: quam spectas auroq; rotaq; potentem:
 Felici alternas omine nacta vices.
 Nam donis opibusq; beat fortuna: creatq;
 Brandia de minimis roborā seminibus.
 Te gaudet preferre potentibus: ac generosis:
 Prestantes inter hac duce primus eris.
 Dixit: et attenda quicquid respondeat: aure
 Percipit: et totum prodigiosa notat.
 At dux hec contra: felix formosaq; virgo:
 Splendida quā facies: quamq; loquela probat:

Te placide excipio: et te corde fouebimus imo.
Donec erit requies artubus ista meis.
Pauca loquebatur: tanq̄ noua nupta marito
Ornata optatos pergeret ad thalamos.
Concilium vocat interea coetumq̄ fidelem
Accersit magno non sine consilio.
En adsunt comites: care venere sorores:
Enseq̄ cum gemina lance ministra venit.
Ipsa sed ante alias domina et fortissima rerum:
Sacra ratio prima vocata chori.
Atq̄ tribunali tanto redolentia spirat:
Sublimem vere dixeris esse thronum.
Ordine distincte pulchro residentq̄ decenti:
Verba facit ratio: cetera turba silet.
Istem quo oblite tui raperis: quo labere preceps:
Istoc dicto effugiunt protinus eumenides
Fictaq̄ uirginitas comitata euauit: ac se
Abdit: et arrectis substitit auriculis.
Et segnes proferre pedes a naue retardant:
Stant dubie an redeant sed domina illa vetat.
Increpat incoepo siquidem sermone labantem:
Se nisi contineat maxima damna monet.
Istec quoq̄ prolapsa collectis vocibus infit:
(Nanq̄ verebatur fontis erinnys iter)
Dic mihi mutata deceptus imagine princeps:
Et qui foemineis captus es illecebris:
Que tua apud superam genitoris gloria sedem?
Que tibi tam fragili premia laudis erunt?
Factus es imperij stellateq̄ immemor arcis:
An non eterni iussa parentis habes?
Iheu heu mollicies corrupti lubrica mundi:
Deflexit clarum cum sene uirgo ducem.
Non ne vides stygie serpentes esse paludis:
Lethaum hippomanes mortiferumq̄ ferant.
Ipreterea datus es diue custodia sponse:
Ine turbet fictus multiuagusq̄ color

Te memorē esse decet suppremo a numine cretum
 Et nosse hec quorsum regna habitanda dedit.
 Cordatoq; vide q; sit breue pectore tempus:
 Versetur quantis obruta vita dolis.
 Et quotiens simili venientes cernis amictu:
 Veste sub ornata mostra latere puta.
 Quo magis insistent: tanto magis ipse repugna
 Et stimulos fortis: fortis et arma caue.
 Es quoq; amazonibus gyro stipatus ab omni:
 Has tu faatrices consule si, quid ages
 De fera victrici committent prelia dextra:
 Conuictum nullis ictibus ire sinent.
 His monitis ratio: solita pro sede quieuit:
 Istud idem socie turba fidelis agunt.
 Sponsa nihil: verumtantis concussa periclis:
 Tamq; repentinis casibus acta: dolet.
 Et dubios rerum euentus titubando volutat:
 Nec secus: ac rapido flumine iacta natat
 Siue sit ex quinta natura mentis origo:
 Siue sit ex alijs accola principijs
 Esse deo genitam penitus nos credere oportet
 Cum docti effigiem comprimant artificis.
 Concretum mixtumq; aliquid nil dicere possis
 Ignea: flabilis: aut humida: nulla trium est.
 Preteritum meminit: presens agit: ante futurum
 Prouidet: hec nullo sunt nisi digna deo.
 Non hanc diuitie attalice: non copia croesi
 A curis possint vellere celicolum.
 Nec iuuat historias: vanas nec nosse fabellas:
 Discerpit versum penthea mater aprum.
 Cur sene phyllirides genitus trepidante feratur:
 Et varijs stellis cinctus ad astra micet.
 Non vt phorciaden ingentem: antroq; cubantem
 Præuauit cautus lumine naricius.
 Cadmeusq; nepos quonam sibi cornua pacto
 Sensit: et a notis preda petita fuit.

Et cybale phrygium casto deuinxit amore:
 Seu bibit e gallo flumine vectus aquam.
 Pasyphae ardori procul hinc subiecta ferino:
 Utraq; cum caris filia pasyphaes.
 Nec molliretur prece: blandiciaq; diones.
 Junonisq; opibus: palladis arte minus
 Et quod mittit arabs: et quod precellit amomū
 Inter odoriferas: negligit armenium.
 Lilia ceruleo haud redolent albentia ramo:
 Nec rosa cum rubris verna papaueribus.
 Blanda licet philomena canat: formosior ales
 Psitacus: et cantu garrula luscinia.
 Voceq; apollinei: pennisq; ad flumina cygni
 Dulce strepant: dudum quos sua fata manent.
 Ad citharam vates mira canat orpheus arte:
 Et linus antiquos voce sonante modos:
 Quiq; salutifere medicine et carminis autor:
 Scitaq; cum sacro calliopea choro:
 Quetet solidas vanis concentibus aures:
 Solum celesti vescitur ambrosia.
 Estq; viris septem sapientior: vnaq; tantum
 Doctior illa nouem: doctior illa decem.
 Verum vbi ad insolitum claustrū celestibus auris:
 Demigrat: nullas cernere vt ante valet.
 Ergo nec ad nutus aruisia vina ministrat:
 Nec dapibus mensam culta camilla struit
 Scilicet eterno sentit perfecta vigore
 Dignius esse nihil: sanctius esse nihil.
 Contemplata sui tantum secreta parentis
 Viuit: et hoc vno est virgo beata bono.
 Visere prospectu quem spretis omnibus ardet:
 Cogitat id noctem: cogitat idq; diem.
 Forsitan audebit quisq; mordere libellum:
 Non elegi dicens res erat ista pedis.
 Quodq; heliconiadas durusq; acerq; coegi
 Insuetam tritis vestibus ire viam.

Nonimus ad proprios numeros debere referri
 Singula: quo cingat laurea ferta caput.
 Materies erat ista graui tractanda cothurno:
 Jam fateor: tenui pectine surda sonat
 Hanc culpam video: presens ita postulat etas.
 Idq; tuo lector concipe iudicio.
 Hectora qui fortem: seu qui cantaret achillem:
 Non caneret numeris culte tibulle tuis.
 Non licet heroo canteris cynthia versu:
 Nec licet alterno carmine bella cani
 Argumenta ferunt gladij horriferaq; tumultus
 Belligerumq; iuuant strenua gesta ducum.
 Res excelsa: decens excelsa poemata poscit:
 Preceptum hoc doctus nemo negare potest.
 At quod pierides limoso calle coegi
 Durus et insolitis pergere tramitibus:
 Nil ego deliqui: regis mandata fuerunt
 Hoc qui saxosum tendere iussit iter
 Unde egressus eram: redeo: frenumq; feroci
 Quod modo laxaram: contraho dexter equo.
 De furie rapiunt animas: he ad lurida trudent
 Flumina: terribilis semina spingis habent.
 Quid frustra querimur? si non rhamnusia votis
 Annuat aut cursu si quid acerba rapit?
 Nitamur largos miserisq; effundere fletus:
 Et lachrymas rupto spargere cum gemitu
 Contingat si forte bonum deperdere verum:
 Semoto a fragili corpore spiritulo.
 Et quotiens inferre homini teterrima malunt:
 Infernis lemures egrediuntur aquis
 Jam tribus hinc annis nocturnā exisse per vmbra
 Stygia referunt tartareaq; domo
 Europamq; asiamq; truces petiere sorores;
 Foeda quibus facies: et color vnus erat
 Nec libuit mutare habitus vultusq; biformes:
 Erecta ignitis cornua luminibus

Uesperiam primum inuadunt: ubi limite multo
Multaq; sub varijs regna iacent dominis
Sopitosq; viros adeunt: somnoq; grauatos
Linguis obrepunt insatiabilibus
Corpora coeperunt horum quasi mortua dire
Lambere: fel stygij deuouere lacus.
Inde venenosos tantis ex anguibus angues
In caput illorum queq; maligna iacit.
Isteq; lenitos linquunt: atq; vnde volantes
Exierant: vncis vnguibus antra petunt:
Extemplo affectis serpit seuissimus ardor:
Omnis in alternum cogitur exitium.
Illico in hetruscos transfert campania vires:
Inferat eximjs vrbibus: arma parat.
Offensus populus stomachosus raptus in iras.
Prouidet illatas pellere ab hoste manus.
Auxilia explorans: vicinas inuocat vrbes.
Hec fuit ausonij prima fauilla mali
Parte alia teucer calabro sua castra reponit
Littore: et ingentes incutit ille metus.
Incutit ille metus: et dat stragesq; necesq;
Nec minus expulsus pertulit excidium.
Pacis amatores veneti: primusq; senatus:
In coniuratos horrida bella gerunt
Qui tenet eterno sublimem pro ioue sedem:
Et cui sacrorum curaq; pacis inest:
Percitus a furijs: contempto numine diuum:
Innocue genti prelia cruda mouet.
Pluraq; noctigene mouere pericula dire:
Omnes vertentes in chaos italiam.
Post etiam venere tuo rex inclyte regno:
Augurio infausto spargere triste malum.
At deus inspecta regis pietate fidelis:
Eripuit sensus eripuitq; oculos.
Et stolidum vetuit facinus crimenq; nefandum:
Solutum inauditum preripuitq; nefas.

Ah ni vitasset quantis incendia flammis.
 Quantaq; robustis aspera militibus.
 Obstitit ex alto coeptis et vilibus ausis:
 Auspice consuluit virgine iusticie.
 Et merito deus ipse tuos bene prorogat annos:
 Quod pius: et iustus: quodq; supernus agas.
 Tutus agris pastor: tutus colit arua colonus:
 Uno potat aquam cum cane fonte lepus.
 Iusticieq; tue reuerentia cogit edacem
 A ignis per pratum ludere molle lupum.
 Rursum: si vitulus foret obuius: ille petulcum
 Demulcet blando mitior ore pecus.
 Arbores aera in spaciofo consita campo:
 Egregios foetus multiplicescq; paris.
 De qua cuncta potest vicinia tollere fructus:
 Liber et hac quiuis arbore poma capit.
 Solum inter tantos inuenti conditor huius
 Extendit palmas: carpere poma ne quit.
 Omnibus huc orbis properat gens cuncta diebus.
 Adiliaq; hinc hominum mitia mala legunt.
 Ethiopes indi q; ruunt aphri q; scythae q;
 Huc europa viris arteq; nobilior.
 Gloria nunc inter fulges celeberrima reges:
 Fulgebis toto postmodo stella polo
 Hunc tibi diffudit maiestas vera decorem:
 Non aglaia fuit: non soror euphrosyna.
 Omnibus effigie comis flauoq; capillo:
 Ludentiq; notas spargit in ore rubor.
 Lucida demonstrant celesti numine lapsum:
 Beneq; perpetuum maxima signa deum.
 Esse nouem credam nutritum lacte sororum:
 Tam cultos promiss aurea verba sonos.
 Idem non paruo ducis moderamine vitam:
 Quod tibi persuadet inuiolata fides
 Glauciaden citius precibus sthenobea pudentem:
 Et phedre hippolytum contemerasset amor:

Quam desiderium vel caste forma puellae:
 De te tam frugis gaudia parua ferat.
 Illesus voces: acheloidumq; lepores:
 Transisses circes fortis et illecebras.
 Non cera clausis: sed apertis auribus audax:
 Transisses latium: sicaniumq; fretum.
 Tanta subest animi constantia: tamq; replesti
 Fruge cleantea: socratica ve sinum.
 Deniq; claudamus modico sermone libellum:
 Narratis nihilo plura camena canat.
 Ille animus constans: qui spicula iacta refellet:
 Extremumq; pius viuet adusq; diem:
 Qui furias audax inuictis conteret armis:
 Nec poterit nodis: fraudeq; decipier:
 Cum socia crassum penetrabit et intima celum:
 Ascendet: propriam comperietq; domum.
 Idq; opportuno continget tempore munus:
 Cum mens iussa deos: claustraq; fracta petet:
 Illic sanctorum turbam multamq; cateruam:
 Lernet virgineos: angelicosq; choros.
 Illic immenso trino gaudebit: et vno:
 Perpetuo inter tot vere fruatur opes.
 Nec via terrificet cliuosi deuia olympi:
 Qua venit: docilis carpere nouit iter.
 Libera mortali: stat libera cuiq; voluntas:
 Si volet hec: sedes ibit ad ethereas.

Ad lectorem.

Qui legis hunc: minime completum crede libellum:
 Nam castigato carmine plura seram.

Cataldi epithalamiū ad illu-
strissimum aluarum: sapientis-
simum hispanie presidem.

In mare iā redeūt post certū flumina tēp^o:
 Exierant: repetunt vnde vagata: locū.
 En pater oceanus relegit: quas fuderat vndas:
 Inqz sinu genitas irrequietus habet.
 Non implozo tuum: quo scribam: numen apollo:
 Nec tua calliope numina diua peto.
 Nam mihi cum nostra ludenti forte camena:
 Nescio quid solito numine maius adest.
 Hinc gener in puppim spirat: socer optimus illinc:
 Illesamqz vehunt flamina bina ratem.
Corda palestine nymphe: musasqz dicaram:
 Pulsarem tenui pectine: siue graui.
 Nec non certus eram: nullas celebrare caducas:
 Oblatis multa cum prece muneribus.
 Ista diu nostris hesit sententia votis:
 Nunquam blandicijs: aut reuocanda minis.
 Attamen vt diam effigiem magne aluare vidi:
 Atqz beatrix lumina filiole:
 Et simul audiui sanctos: moresqz supernos:
 Ac naturalem legitimūqz torum:
 Quo foret in toto mitis concordia regno:
 Jam mea proposito mens reuocata fuit.
 Sumo animum: tentoqz nouam laudare figuram:
 Omnibus abiectis hec mihi cura sedet.
 Tum veniam supplex posco: veniaqz petita:
 Dete de nata dicere pauca libet.
 Nox erat: in pluteo letus dubiusqz sedebam:
 Adusa aditum libro poneret vnde meo.
 Accipio dextra pennam: leuaqz papyrum:
 Leua tremat charta: dextra tremat calamo.
 Corqz micat: crinesqz rigent: mens totaqz torpet:
 Occupat insolitus interiora stupor

Ut salices leni tremuere: et populus euro
Sic monitore mihi membra latente tremunt.
Non metus vllus erat: vires animosq; trementi
Diuum nescio quis in mea corda dabat.
Hec inter: vox clara leues demissa per auras:
Siste catalde manum: poneq; sumpta manu.
Et si vis quicquam folijs mandare notandum:
Quis sit posteritas leta futura notis:
Ahe dictante tuas dextra celerante tabellas
Oblinere: et raptim multa notare potes.
Ahe pigeat. tante domine primordia dicam:
Nunc mea dicta nota: menteq; conde memor.
Non elementa suas retinent hoc corpore partes:
Ut fieri vestrum corpora queq; solent.
Hec facies: et forma potens: sparsusq; per artus
Lando: et effusus tantus in ore vigor.
Longe aliter: quam sint mortalia cetera constant:
Idem opifer: mira sed nouus arte modus.
Non illi humanus genitor: non foemina mater.
Est natura parens: et deus ipse pater.
Hinc que claruerant antiquo tempore nymphe:
Aut magno: aut humili sanguine sint genite:
Supplicibus genibus timide palmisq; supinis
Prestassent totis cordibus obsequia.
Hac presente suo fuerat turpissima vultu
Lindaris: et turpes vtraq; priamides.
Queq; viri absentis castos seruauit amores
Oebalis: abscedat iudice victa viro.
Quaq; poetarum celebrarunt carmina: nostre
Adundasset colchis sedula serua domum.
Armata in sponso et prima nocte nocentes:
Belides: et que illud horruit vna scelus.
Que generata fuit sine patre iuuencula cedit:
Quodq; prior munus donat amica gerit.
Neptuni concedit amor: minoia virgo:
Euryale proeti: tertia gorgonea.

Queq3 superbiuit septena prole virago
 Tantalus: orbatam reddidit vna dies.
 Omnis et antigone: seu laumedontidos esset:
 Quam dea pro lingue crimine fecit auem:
 Siue sit oedipodis thebarum filia regis:
 Tradita fraterna pro pietate neci.
 Threicia secum vexit pater hectoris vrbe:
 Que manibus nostre iure dedisset aquam.
 Antiopesq3 soror bello spectata cruento:
 Capta manu herculea: reddita et herculea.
 Elide quam prauo phrygius certamine vicit:
 Quãq3 labore suam minalion meruit.
 Bnolidaq3: et matrem famulas indigna tulisset
 Esse sibi: pure non nisi pura placent.
 Quãq3 anchisiades violati foedere lecti:
 Transfixam structos fecit inire rogos.
 Volscaq3 per celebres metabi laudata poetas:
 Lũq3 suis eque pantefilea feret.
 Sat veronensi placeat sua lesbia vati:
 Lynthia pulchra suo: puchra corinna suo.
 Stellaq3 collaudet: violantillamq3 canoris
 Ad summũ tollat ethera carminibus.
 Det latona locum: superis det grata dione:
 Utraq3 cum tanta nata parente probet.
 Filia det penei: rapuit quam falsus apollo:
 Hanc nondum in fontem versa colat cyane.
 Queq3 tumens forma conuicia stulta minerue
 Direrat: hinc caudam: squameaq3 ossa tulit.
 Lysimachi roseis cum dotibus additur vxor:
 Et que sub pyrrho fleuerat hermione.
 Que ve sui falsa sub imagine capta mariti:
 Externum insolito pondere sensit opus.
 Queq3 facẽ accensam peperisse in funera pregnã
 Aisa sibi: cuius facta figura canis.
 Que tulit hirsutum polyphemus ventre tumentis:
 Et que ius scythicis; massagetisq3 dedit.

Adoestior hanc coleret stricto fortissima cultro
Que collatini concidit ante pedes
Hanc que vindictam pandione nata prophanam
Ipso rapta exegit lesa sorore soror.
Vergilias latium quas dicit atlantides optent
Hanc si preuideant condere vere caput.
Que se muscolis voluit preferre deabus:
Inspecta nihil hac audeat ore loqui
Quamq; thooas genuit mox et captiua lycurgi
Donarant se se sponteq; seruitium.
Alphesibea nocens: europaq; phyllis et ino
Alpofiq; sui fata secuta viri.
Insons cydippe: galatea q; rustica: seu quam
Meridum genuit mater amara salo.
Uxor et admeti propria que morte redemit:
Jam iam casurum delphica fata virum.
Hippolyte a nato hippolyto quam nomine vero:
Antiquo dictam cepimus antiopam.
Sit romana licet: tetricis vel nata sabinis:
Seu sit arabs: seu sit inda: fatetur idem.
Sponte sua hesperides huic aurea mala dedissent:
Illa licet vigili tuta dracone forent.
Doris et innumerus natarum coetus honoret:
Diuorum cybele que rhea dicta parens.
Mater et euandri fatorum conscia vates:
Nec cumea suum deneget officium
Queq; locum merito tenuit iustissima celo
Icaris: hunc tenuit si qua lycaonia:
Que fugit ad superos astrea parente relicta:
Et que de summi vertice nata iouis.
Queq; ceres natam terris hululauit et vndis:
Inter et humanas si qua reperta deas.
Tris charites aiunt omnem prestare decorem:
At capit ex isto quelibet amne soror.
Deiopea dolens animis vnaq; sorores
Inuidet: occultum dilaniantq; iecur.

Huic tamen esse parem leuiter se credula forme
 Prestare aut forma se meliore putat
 Quem non allerit precibus sthenobea pudicum:
 Nec extinxisset visa figura virum.
 Comis adorasset neglecta euenide coniunx
 Pro qua commisit prelia: tale decus.
 Lenia naricius sirenum carmina fugit:
 Et lepidas voces mellifluasq; lyras.
 Huic tamen optasset seruire fideliter: et se
 Castus ad extremos dedere corde dies.
 Deniq; nec facie: nec sanctis moribus vlla
 Foemina conferri vel dea parte queat.
 Parrhasius nullam: zeusis: lysippus: apelles:
 Pyrgoteles: mentor: praxitelesq; parem.
 Phidiaeque manus polycleti siue timantis
 Vel si quisquam alius prestitit ingenio.
 Lucifer haud quicquam letum sidusq; benignum
 Jocundi exprompsit: iuppiter ipse minus.
 Verum hec interno tantam de pectore lucem
 Prebet: et hoc tantum spargit ab ore melos
 Que duo de supero deus huic concessit olympo:
 Anum quem trinum nouimus esse deum.
 Ophheus in septem non mouit mensibus orcum:
 Adomento nostra hec mouerat exiguo.
 Eurydicen stygio sola hec reuocasset ab antro:
 Quam vir non potuit ferre volebat opem.
 Tisiphonen: socias: triplici qui gutture latrat
 Pacasset vultu: non prece fruge canem.
 Ipsum compedibus vinxisset strenua regem:
 Traxisset vinctum per loca queq; foras.
 Vipera vel campis serpat basiliscus in aphris
 Adansuetos huius gratia reddiderit.
 Nec valet immites tigres inuertere mites
 Vultus hyeneos leniat hic animos.
 Adenaliusq; canis fugientem mittat abire
 Ingentis cordis: sed pavidum leporem

Accipiterq; sequi teneram puramq; columbam
Lasset: et in pecudes non ruat ore lupus
Alpheus rapidos tenuisset ab elide cursus:
Dum sequitur visus o arethusa tuos.
Qui superum contemptor erat primumq; tonantis
Submissit stratus huic fera corda dee.
Non mala peruersi tentassent prelia fratres:
Nec gemini: humana quos lupa fouit ope.
Sed nunc aureole referatur origo puelle:
Sit licet hoc dici nomine grande nefas.
Cum deus in terras nympham demittere vellet:
Inter honoratas plus sit amanda deas.
Ipse throno residens sceptrum regale tenebat:
Omnia conculcans cetera sub pedibus.
Sanctorum magno circūdatus vndiq; coetu
Fulgebat niueis angelicisq; choris.
Naturam rerum genitricem conuocat vltro:
Parenti pandit que sua mens aueat.
Verbaq; cum minimo referens paucissima nutu
Hanc formare deam qualibet arte iubet.
Iussa libens peragit volucrisq; citatio; austro
Separat ad variam perpetuamq; viam.
Adorat holozinas volitans per nubila pennas:
Extremos arabas ethiopesq; venit.
Cum candens ebur et manib⁹ properantibus aurū
Colligit: in tunice lecta iacit gremio.
Adirandi precij nitidos natosq; lapillos
Appensum zona conijcit in loculum.
Nec thus nec myrrham nec pretermittit amomum:
Pluraq; que tellus fertilitate parit.
Cinnama prospiciens et balsama vellit: ad huius
Effectum quicquid corporis vsus erat.
Et piper et costum et varium redolentia succum
Gramina: non cassiam preterit aut hebenum
Visa sibi cumulasse satis quodcūq; fuisset
Utile: sublimis protinus inde volat

Hic redit ad duplex rubrumq3 oblita legendum
 Corallium: forme digna labella noue.
 Trinacriam celeri cursu pertransijt hyblam:
 Et melle hic multo pyridas apta replet.
 Cannarum educit teneros: dulcesq3 liquores
 Succara quos apte voce recente voces
 His lectis properans alemanis aduenit oris:
 Eligit argentum lactiparesq3 niues.
 Vimq3 dat eternam mutandis tempore rebus
 Ne calor has soluat diripiat ve notus.
 It dum longinquos sic officiosa per agros:
 Decerpit rubras candidulasq3 rosas.
 Ex quibus instillet per plumbea vascula lympham
 Adisceat in massam conficiatq3 nouam
 Vere pro liquido non curat tollere quicquã
 Aer flatus erit spiritulusq3 dei.
 Principium extremũ e radijs solaribus ignem
 Excepit minima: sole volente: face.
 Collectis tandem subito faciliq3 volatu.
 Letior ante sui constitit ora patris.
 Atq3 ait: en adsum: quidnã rex optime mandas:
 Ad quoduis munus hec mea dextra venit.
 A nata adductis gaudet: tantaq3 camilla:
 Seruitiumq3 sibi: sedulitasq3 placet.
 Inq3 locum statuit celo comitatus ab alto
 Primum vbi de limo finxerat ire: patrem.
 Tota negat spisso congaudens curia plausu:
 Hunc aptum clamat huncq3 decere locum
 Dicta probat: fieri diuerso semine corpus
 Precipit: excellat que noua forma deas
 Virginis excepta specie: matrisq3 figura
 Qua foret hec vna virgine virgo minor.
 Diuina inprimis argenteus arte catinus
 Amplo cum fundo sternitur et solido.
 Tumq3 lauat semper lotas: lautissima palmas:
 Flectentes se se nudat et ad cubitos,

Adiscet cuncta sua mensura: et lancibus equis:
Versa quoque dure scunt: et reuoluta: parum.
Versanti massam a raphaelē rosacea diuo
Spargitur: et tenerum: molle quoque reddit opus.
Hanc chorus angelicus circum concentibus astra
Percutit: et resono carmine sacra canit.
Omnis diluitur species: confusa quoque in vnum
Forme disposita est apta quoque materies.
Tum primum compage caput mirabile fingit:
Sessura est ratio qua veneranda domo.
Aureus hinc operit crinis de vertice talos:
Et duplex nigrat fronte supercilium.
Corpore procero: pleno: vultu quoque rotundo:
Respondent toti cetera membra suo.
Pro quoque oculis ponit geminos: viuos quoque smaragdos.
Ardentes quoque genis figit utrisque rosas.
Loralia apta rubent labijs: imitantia flammās:
Continuant dentes de niue compositi.
Quanquam non desit quisquam: qui iuret eburnos:
Vel nix: vel sit ebur: nil puto candidius.
Adellea curuato subsistit lingua palato:
Interpres domini que solet esse sui.
Ex adamante facit medium cor dedala pistrix:
Altera pars nervis lactea luteolis:
Scilicet insurgat vitium durissima contra:
A virtute sinat mollior vna capi.
Consumata iacet florenti etate: decens quoque:
Ad decimum quartus additus annus erat.
Tum pater eternus cuncta bonitate repletus:
Quem non vllus homo: se tamen ipse capit:
Sufflat in extense vultum spirabile numen:
In noua celestis funditur ossa vigor.
Surgit: et assurgens genibus titubantibus orat:
Oscula quoque auctoris dat venerata pedi.
Ille manu demulcet eam: et descendere mandat:
Istud idem nimio mater amore facit:

Seraphio coetu et turbis comitata dearum
 Venit ab ethereo sponsa beata polo.
 Et de tot mundi regnis totq3 vrbibus vnam
 Alluaream iussi precipuamq3 petunt.
 Illic seruandam diuino numine linquunt;
 Ut genitam teneant et venerentur alant.
 Omnipotens talem fecit tantamq3 figuram
 Sit morum exemplar virginibus speculum.
 Proleq3 victura regnum fecunda bearet:
 Si nato regis associata foret.
 Tota repentino splendet fulgore caletq3
 Et perfusa bono spirat odore domus.
 Quisq3 futurus erat genitor materq3: sopore
 Excutitur: diuum deueniente choro.
 Letantur gratesq3 deo persolvere certant:
 Et tacitas pura fundere mente preces.
 Excipiunt natamq3 suam reuerenter honorant:
 Namq3 dei noxant numine tanta geri.
 Sic mihi dictabat: sic multo plura volentem
 Audire: et cupidum scribere deseruit.
 Ecce cadit dextra calamus: leuaq3 papyrus:
 Heu: rex membrorum non minus ipse cadit:
 Deficit ingenium: mens deficit, omnia secum
 Siue erato fuerat: siue thalia: tulit.
 Ingemo: et attonitus velutiq3 a fulmine tactus
 Lenuus in tabula pono repente caput.
 Nec quo me vertam scio: si me vertere possem:
 Nil vnquam nostro corpore frigidius.
 Sensi alias animi nostri torpere vigorem:
 Adembraq3 hyperbozea frigidiora niue.
 Corporis at tantam nunquam mentisq3 ruinam
 Credidimus: faciles deteriora manent.
 Occurrit stupido confuso et pene labanti
 Dilecte facies plena fauore tue:
 Anxius implozo tremulis hanc vocibus absens
 Audiat exanimum me quoq3 tollat humo.

Tu seu melpomene: euterpe: aut inclyta dios:
 Vel sis sacrarum prima heliconiadum:
 Redde mee amissum lumen menti q3 vigorem:
 Quicquid et ablatum tu modo redde precor.
 Da mihi quo coeptum valeam complere libellum:
 Interrupta nihil pagina laudis habet.
 Putrida tu placidis animare cadauera verbis
 Tanta tibi virtus insita: pene potes.
 Hoc magis aspira quoniam de te q3 domo q3
 Nostra locuturam musa sponondit opus.
 Vix ea finieram: sensi mea corda leuari
 Afflari q3 suis pectora numinibus.
 Intus hebescebat mea mens obtusa q3 prosus:
 Illo celesti destituente loqui.
 En calor: en vigor: en mens iam reddita viuuit:
 Quod q3 prius potuit iam reparata potest.
 Instrumenta iterum capio: quibus vsa recurrat
 Equoreas blando flamine lynter aquas.
 Adde miserū: quo nā propero: quas soluit in vndas:
 Tutior emporio stet mea cymba suo.
 Presentem quenquā vitium est extollere dictis:
 Turpe q3 mendosas promere blandicias
 Sed si summus honos alicuius: nota q3 virtus
 Splendeat: hanc esset grande tacere malum.
 Saltem clarorum tradenda est mentio scriptis:
 Incitet ad laudem viua litura bonos.
 Non ab re video: paucos dicturus honores:
 Premia virtuti connumeranda tue.
 Hinc vultum precor: hinc auerte parūper et aures:
 Hic meus externis non tibi sermo venit.
 Aluarus hoc regnum cum iam furiaffet erinnys:
 Bene q3 vertisset cuncta elementa chaos:
 Ille sis pedibus manibus q3 et mente serena
 Calcata euasit fortior inuidia.
 Se tutum in tutum merita cum laude recepit
 Inuictus semper intrepidus q3 locum.

Liber

Rege sub alphonso preclara negocia gessit
Multaq; sunt forti bella peracta manu.
Ut maiora quidem afflatis recinenda poetis;
Sub ferdinando plura trophea tulit.
Quem princeps bello seu paci poneret idem:
In bello victor paceq; tutor erat.
Quem seu cum bruto confers prudentia bruti
Aut minor: aut certe non minor huius erit
Seu vis cum prisco meritis conferre catone:
Qualibet hic maior parte catone cato.
Maiorum gentis fortissimus ibat achilles:
Magnus et in bello maximus hector erat.
Si tamen hic noster virisset tempore in illo
Tantum multo fama futura minor.
Cum clava ferus alcides foret obuius illi:
Donasset flexis oscula poplitibus.
Non sibi cum caco certandum crederet: aut cum
Antheo libyco: cum cane tergemino:
Non tot aper: nec cerua pilos: recidua nec hydra
Tot squamas habuit vertice multiplici:
Hic quot maurozum pro christo milia pugnans:
Hac illac sparsa sanguine stravit humi.
Non ita se gessit dur: cui dedit aphyrica nomen:
Ardeaq; in titulos cui fuit exilium.
Laudabant veteres quod erat memorabile factum
Audentes veris scribere plura notis.
Si pro principibus nil veri dicere quirent:
Fingebant proprio quilibet ingenio
Nostrates adeo segnes adeoq; tepentes
Hac tanta rerum noticia reticent.
Hinc licet exclamem o mores o tempus iniquum
O nostri seculi pectora marmorea.
Unam quippe rosam inter sentes mille legebant:
Qua facerent totidem sentibus esse rosas.
Hic totus redolet speciosa rosaria campus:
Nullaq; spina pater: nullaq; spina latet

Quare agite o vates campos intrate virentes:
 Et legite innumeris lilia cum violis.
 Sertaq; de vario componite flore canentes:
 Adorq; triumphali cingite fronde caput.
 Tum nares auidas tali perfundite odore:
 Depositis curis exaturate animos.
 Verum vbi tanta diu cepistis gaudia leti:
 Vestraq; odoratis mens satiata calet:
 Adittite per mundum compactas ire coronas:
 Olfaciet: quisquis tangere dignus erit.
 Quinetiam dominus campi: pomaria liber
 Tota indefesso tollere corde sinet.
 At bona fortune letam facientia mentem:
 Ipse cunctis fragiles possidet vnus opes.
 A patribus partim: partim virtute paratas
 Prudenti ad vitam subijcit arbitrio.
 Tot mauri: totq; ethiopes: tot ad omne clientes
 Obsequium: hanc credas cesaris esse domum.
 Quid: q; ab effigie dignoscitur intima virtus:
 Qualis enim vultus: talis et ipse animus.
 Corpore magnus adest: vi: roboze: pectore maioz:
 Adultum pauca loquens: vnica facta facit.
 Quis sit tam durus: quis sit tam ferreus: ad se
 Quem non alloquijs mitibus alliceret:
 Sepe etenim extremis valuit facundia rebus:
 Quod bellatrices non valuerunt manus:
 Bellozum strepitus: et curas inter edaces:
 Voluit si quid habet lingua latina boni.
 Vultus vt in letis: sic est in tristibus illi:
 Si vitium feruens: praua q; corripiat
 Qua virtute virum xanthippe efferre solebat:
 Costantem cernens ire: redire domum.
 Quodq; magis mirum: et donum celeste putandu.
 Vix dum complevit integra lustra decem
 Aspectuq; adeo iuuenis: flauoq; capillo
 Floret: eo nullus iunior alter eat.

Inter mille duces stantem qui nescius esset:
 Luntorum hunc primum diceret esse ducem.
 Quid vite memorare modum presentis: et actus?
 Sanctius hic omni celibe castus agit.
 Uxorem preter: nullam quesisse fatentur
 Assidui comites: assidui famuli.
 Tantaq; sobrietas (cum non opulentia desit)
 Sit: qui non videat: durus habere fidem.
 Cum rigido aut leni nulla est concordia baccho:
 Fert q; voluptatem vinea nulla viro.
 Hic est ille ducum ductor clarissimus armis:
 Vere romulidis anteferendus auis.
 Cuius dum lateri procerum: comitumq; potentum
 Turba frequens: properis assidet obsequiis:
 A tergo aggreditur malacensis maurus: et ense
 Ferrandum regem: vulnerat esse ratus.
 Ipse sui memor: apprehendit: iustissimus ultor:
 Uxor et a nullo territa facta metu.
 Estructis hominum properant huc milia castris
 Tendit sollicitos rex celerare gradus.
 Discerptum aspiciunt: laniatumq; vndiq; corpus:
 Letantur poenas iure dedisse suas.
 Sic infelicem gladijs in frustra trucidant:
 Tale nefas ausus talia promeruit.
 Tormentis malace hinc in proxima moenia iactant:
 Ossaq; quo fata sunt: accubere solo.
 O quales gemitus: o que suspiria viso
 In caput illato vulnere regis erant.
 Nunc dictis mulcet: manibus nunc tractat amicis
 Turbidior leso pallidiorq; fuit.
 Non consanguineus: sed eodem germine ductus
 Esse videbatur hac et amore fide.
 Ille nec ingemuit: nec casu territus illo
 Subridens pro te hic sic cruor inquit eat:
 Qui solandus erat: placidus solatur et orat:
 Aduneraq; illa dei primiciasq; refert.

Hic inquam primi genitus de stirpe iohannis
 Qui septa posuit primus in vrbe pedem:
 Regia progenies narratur ab ordine quartus:
 Tertius inq3 gradu continuare genus
 Huic ferdinandus genitor bragantia dux est:
 Militie ante alios clarior arte duces.
 Cui pater alphonfus iustis metuendus in armis:
 Gloria qui primi lausq3 iohannis erat.
 Arboris hic truncus generose hic gentis origo:
 Tot velut e nitido fonte refudit aquas.
 Rursus ab hoc soboles serie par nascitur ipso:
 Continuat totidem linea recta gradus.
 Nam primogenitus primis eduardus ab annis
 Editur: alphonfus quo satus ille fuit.
 Alphonfus solum generat post multa iohannem:
 Unicus hic natus rite secundus adest:
 Et quo dux noster celsusq3 georgius ortus
 Egregijs omnes moribus ornat auos.
 Nec solum egregijs veteres hic moribus ornat:
 Doctrina ingenio prestat et arte patres.
 Lacte suo tenerum quem nutriuere sorores:
 Castalij viuus fontibus aonides
 Quem doctrix fertur pauisse hoc fonte minerva
 Fruge cleantea frugeq3 socratica.
 Virginis intacte et que matris nomen adeptae est:
 Natali tanti preluit illa ducis.
 Pinguidulum tetigisse manu et mulsisse benigna
 Traditur: et longos contribuisset dies.
 Exemptumq3 malo dictis omniq3 periculo
 Omneq3 infausto reddidit innocuum.
 Quinetiam radio corpus persculpit eburno:
 Et graciles partes regia membra facit.
 Dum fouet in gremio: medijs dum suscipit vlnis:
 Pro puero ad natum multa precata fuit.
 Dat validas vires toti: verbisq3 leporem
 Ipsi persimilem fingit in ore patri.

Est ea forma decens nullis reticenda camenis:
 Interior multo pulchrior efficitur
 Quicquid sciuerunt illi quos grecia septem
 Et quos doctiloquos itala terra tulit:
 Orpheus et quicquid princeps cognouit homerus
 Quicquid aristoteles: quicquid et ipse plato:
 Afflat in infantis virgo nitidissima pectus:
 Sidereum repetit venerat vnde: polum
 Ista dei gessit mandantis nomine mater:
 Et tantum ipsius numine struxit opus.
 Nec sunt consilio et nutu properata superno
 Ex animis fieret vna duabus idem
 Namq; ex principibus multis hac nemo fuisset:
 Nec coniunx tanto digna reperta viro.
 Annis excedit sponsus trieteride sponsam:
 Hac non est etas aptior vlla toro.
 Ergo vbi de celo tali compage beatrix
 Venit ad hos ipsos nympha pudica lares:
 Fama volat (quanq; nimium secreta lateret)
 Delapsam supera sede fuisse deam.
 Currit adoratum populus plebs vndiq; certat
 Visere: nec vulgis illa videnda datur
 Solum aditus regi conceditur emanuelis
 Paucaq; regali more modesta loqui.
 Adiratur pario radiantia lumina vultu:
 Adiratur sensus dicta notanda nouos.
 Cunctaq; mirando contracta fronte stupescit:
 Aspectu hoc quauis vellet abire nequit.
 Jungere constituit rex et connectere vinclo
 Subdereq; impositae legis vtrūq; iugo.
 Delapsam hanc alij contendunt esse iannis:
 Non autem nostro tempore celicolam.
 Adoribus eximijs captum tantoq; decore
 Jam sociam nato: iam sibi velle nurum.
 Omnibus ingrata interceptum morte nequisse
 Optatum votis imposuisse modum.

Id quocunq; tamen successit tempore: nemo
 Ambigere ex ipsis esse deabus habet.
 Hoc facies: hoc verba probant et gressus euntis:
 Confirmant vera celica facta fide.
 Inuidia quidam vatum figmenta furentum
 Dixerunt: totum nec voluere ratum.
 Idq; probant: quoniam forma genuisset eadem
 Matam aliam mater: peneq; consimilem.
 Nec inter reliquas splendore ardente coruscat:
 Eminent: et diuis annumeranda venit.
 Si qua iocunda valet facie configere quenquam:
 Nec facie duos sola ferire valet.
 Si qua puella suo risu consternat amantes:
 Ista suo risu sternere quenq; potest.
 Ipsa quidem felix: sed felicissimus ille:
 Amplexus caros: basiaq; arcta dabit.
 Nec sermone pares: maior celestis habetur
 Lusitana soror: bethyca sorte minor.
 Subsequitur soror hanc retinens ex virgine nome:
 Que peperit nullo virgo dolore deum.
 Adde q; vna valens animo: nimioq; nitore:
 Plurima cum nostra signa sororis habet.
 Hanc genuit primo genitrix vberima partu:
 Venturam externos sortibus in thalamos
 Jure benealcafer comes alter possidet idas:
 Cum fuerit multis iam repetita procis.
 Nomineq; helisabet: nulli cessura priorum:
 Forme tantus honos: tantaq; dos animi.
 Nec libare alius meruisset virginis aurum:
 Mobilis ille foret: aureus ille foret.
 Solus hic alphonfus meruit: dignusq; repertus
 Amplexu helisabet: colloquijsq; frui.
 Clarus: et a claro generatus sanguine: regum
 Candida progenies: progeniesq; ducum.
 Est quoq; regalis vir regius: omnis in illo
 Effulget mira cum probitate decor.

Cui cedunt equites galli: parthiq; fugaces:
 Adilitia quisquis preualet armifona.
 Et quicumq; aliqua comes est virtute probatus
 Huic prebet vinctas: ore fatente: manus.
 Qui iuuenis nondum bis denos perficit annos
 Cuncta tamen caio cesare digna facit.
 Nam siue hastarum certet concurrere ludo:
 Spectator tanta strenuitate stupet.
 Vel si forte bonas artes euoluere malit:
 In declaranda non habet arte parem.
 Et quodcumq; legit peracuta percipit aure:
 Precipuos inter vt maro sic cicero.
 Cuius tanta nitet sapientia: tantaq; virtus:
 Ut sit cesareis anteferendus auis.
 Primaq; lanugo roboricum vestit: et ornat:
 Cui pharetram si des: frater amoris erit.
 Exprimat effigiem verbo genitoris: et ore:
 Accirco vnus amor: vnaq; cura patris.
 Seu canibus lepores: frendentes ve impetat apros
 Apparet celeri delius altet equo.
 Annorumq; nouem: formaq; georgius ilus:
 Annis hic puer est: sed grauitate senex.
 Natus ad eloquium: doctrinas natus ad omnes:
 Qualis adhuc nullus traditur esse puer.
 O vtinam ambobus producant mitia parce
 Stamina: nestoreos dent superare dies.
 O fortunatam: o plenam virtutibus aluum:
 Fecundum o geminis pectus in vberibus.
 Inter aues phoenix: matronas inter honestas:
 Precipuum retinet alta philippa locum
 Tam forme decore et iuuenili roboze pollet:
 An mater: potius sit soroz addubites
 Cuius forma nitens: sermonis gratia: virtus:
 Stemmata et ingenium virgineusq; pudor:
 Dicere compellunt multos: quam scripsimus illam
 Hanc ipsam tantis laudibus esse deam.

Quacūq; incedit nascuntur milia florum
Idestanis viole lilia mixta rosis.
Parcite celestum mihi parcite turba dearum
Hoc tantum vestra dicere pace libet.
Nai deus a lecta sumpsisset virgine carnem
Sola hec angelicum promeruisset aue
Tempus adesse videns soboli rex optimus aptum:
Alligat hec vinclo corpora perpetuo.
Nulle et quingentis a partu virginis annis
Exactis: tantum concelebratur opus.
Secum verba facit: patriq; deinde puelle
Que ventura forent commoda commemorat.
Aluarus in terris quo non sapientior alter:
Annuit: et dominum consiliumq; probat.
At iuuenis quem tum regis tutela regebat
(Cui rex morte loco cesserat ipse patris)
Dissentire nequit: se paulo intentius intus
Consultit: et totum voluit vtrinq; sagax.
Dantq; fidē spondētq; ratū hinc hymenea futurū:
Quo potuit regno carius esse nihil.
Persoluit grates superis: instaurat honores:
Non cessat meritas fundere quisq; preces.
Jamq; dies electa aderat: solemnia quando
Consumare pia religione parant.
Istq; fuit festus domini maijque supremus:
Quo nil splendidius candidiusq; die.
Regia regine pannis ornata decoris
Ipso fulgebat culmine ad ima domus.
Huc itaq; a laribus veniunt domibusq; paternis:
Non locus in regnis aptior vllus erat.
Nupta verecundis oculis passuq; modesto
Lelicolum turbis associata venit.
Bestat idumeum manibus nitidissima ramum:
Quem secum a superis sedibus attulerat.
It dextra lianora soror rex ipse sinistra:
Quo nihil hoc nostro celsius orbe choro.

Quacunq; incedit vitales spirat odores:
 Egros incessu sollicitosq; leuat.
 Crinibus ex humero demissis aurea solem
 Obnubit radijs sponsa stupenda suis.
 Non venus hos: natusq; volans et cecus et amens:
 Leuia iactantes spicula circueunt.
 Nempe maritatis: et firma lege reuinctis:
 Infandi interdum causa fuere mali.
 Ergo dei iussu: donec sponsalia fiant:
 Non erecturi: delituere: caput.
 Seu paphon hinc ierint: cypriū ve: cythera: erycē ve
 Siue domū idaliam: nil nocuisse queunt.
 Illorumq; loco successit turba dearum:
 Sanctorumq; suo grata caterua deo.
 Angelus alatus veros infundit amores:
 Et iacit alternas thuribulo faculas.
 Tanta ferebatur veterano pompa ministro:
 Liuoso modicum tramite constat iter.
 Queq; syracusij contempsit verba tyranni
 Factaq; propositis horridiora minis:
 Preuia fert manibus cultum: sacrumq; libellum:
 Ad rem quo gaudens enthea dicta legat.
 Quam simulac lentis intrarunt passibus aulam:
 Excepta a regis sponsa parente fuit.
 Quam propter tales illuc coiere propinqui:
 Ire vetabat eam debita causa foras.
 Tibicen: tubicen buccas sufflatibus implent:
 Concinnos fundunt: horriferosq; sonos.
 Nec resonam auratāq; chelim citharedus omittit:
 Omnis in hac camara qualibet arte fragor.
 Presul adest: dudum septensis episcopus: olim
 Lingensis: docto qui sacra more facit.
 Jureq; iurando solemniter omnia firmat:
 Poscit vt inuulsi regula connubij
 Porrigit et sponse librum: quem tangat: apertum.
 Adorq; viro: sanctum iurat vterq; libens.

Tum manui regina dedit tali munere fratris
 Oscula tum frater mutuo pensat idem.
 Credita germane a puero q̄ alumna fuisset:
 Officio hoc grates sponte referre parat
 Tali coniugium pacto vinctosq; hymeneos
 Soluendos nullo tempore perficiunt.
 Quo sine mortales virissent more ferarum:
 Nullus amor sobolis: nullaq; certa fides.
 Urbibus et villis veluti pecuaria siluis
 Erraret coniunx coniuge multiuago.
 Confusis oritur discordia: vulnera: cedes:
 Infelix omni vita quiete caret.
 Consuluit melius brutis natura creandis:
 Noscit ovis natos: noscit et omnis avis.
 Queq; suos norunt: equa pullos: vacca iuuenos:
 Sus lea dama tigris vrsaq; asella canis.
 Nolle suos homini misero vanoq; negatum:
 Hac natura illi parte nouerca fuit.
 Nec satis est tedas cuiquā exercere iugales
 Nec passim nostra nubere lege licet
 Dat censura modum: dat pagina sacra tenorem
 Demonstrant patrum dogmata sancta viam.
 Quicquid ab his aliud fuerit: damnabile fiet:
 Et dignum stygias mergier in latices.
 Betuli: phrygij prauis cum moribus errant:
 Illicito coeunt femina masq; toro.
 Nam datur vxores septenas ducere mauris:
 Siue soror: seu sit nata sorore viro.
 Humanus fieri sponsa de virgine verbum
 Et medio nasci coniugio voluit.
 Quod deus instituens in ameno tradidit hortos:
 Et nihil hac iussit firmitus esse fide.
 Humane hic igitur vite certissimus ordo
 Regnet: in exhaustas ordo daturus opes.
 Et quicumq; alio modo se vinxerit: ille
 Infamem se se sacrilegumq; sciat

Ista quidem nupte sic sponsio facta future est:
 Optanti nec dum tradita sponsa viro.
 In mensem dilata fuit res tota nouembrem:
 Illi quo fuerit illa recepta minus.
 Causa quod hinc genitrix abiit ductura marito
 Deuinctam prius his nexibus helisabet.
 Comiter a notis castelle regibus ambe
 Qui fuit immensus excipiuntur honos.
 Promissamq; diu sacro pignore tradunt:
 Unum de duplici corpore corpus agunt.
 Hancq; moram aduentus regine tramite lento
 Dum nuptura venit ad sua regna: facit.
 Intransi proceres regni comitesq; ducesq;
 Obuenere procul turma superba viam.
 Luce iouis statuunt caterinam mane sequentis
 Hoc solemne sacro concelebrazare modo.
 Edificata nouis intra sublimia tignis
 Tecta patris cunctis gratior aula manet.
 Ditia diuersis aulea nitentia signis:
 Hanc etiam exornant strata tapeta domum.
 Regia vera licet sit fulgentissima phoebi:
 Quam pro tractandis natus adiuit equis:
 Non tamen est melior nostraq; nitentior: in qua
 Iusticie vero sol iubare enituit
 Hanc ad hoc structam velat super aureus aram
 Qui faceret dictus hic sacra presul erat.
 Affines aderant pauci pauciq; propinqui:
 Rebus concordēs mentibus vnanimēs.
 Consortes medio resident comptoq; sedili:
 Vix leuus retinet dextera sponsa locum.
 Proq; viro dux quem dominum bragantia sentit:
 Ipsius et mater pro muliere sedet.
 Matrimum hanc vocitant: ast illū vulgo patrimū:
 Utraq; sunt rectis verba recepta notis.
 Nupta nitens auro et gemmata monilibus: auro
 Torque magis propria luciditate micat.

Primo aditu mitra et fulgenti veste sacerdos:
 (Luius iam deceat summa tiara caput)
 Stans super inflexos genibus: delecta patenti
 Dicta legit libro: tum benedicit eos.
 Postquam libavit: consumptaq; victima cessit:
 Ecce: tuam vxorem suscipe pronus ait.
 Exceptamq; manu: membrisq; tementibus illam
 Indissoluidos tradidit in laqueos.
 Hanc firmata fides populis gratissima ad aram:
 Adaxima regnorum causa futura boni.
 Sic deus excelsa victos conseruet ab arce:
 Ducat et ad prolem multiplicetq; genus.
 Sitq; ea progenies tantos habitura triumphos:
 Antiqui quantos vir meruere patres.
 Perdomet occiduas: orientes perdomet oras:
 Adassylosq; vafros: sauromataq; truces.

C Cataldi consolatio ad ferdinandū
 menesū: marchionē magnanimū.

Quid lachryme psunt: qđ tātos rūpe qst?
 Quid iuuat imeritas dilacerare genas?
 Ecquid flauentes manibus discerpere crines?
 Tundereq; in postes: et laniare caput?
 Non hoc celicole: non hoc celestia poscunt:
 Non pietas: iras est reuocare dei.
 Ut licet eternos sanctos orare: deumq;
 Et tacitas multa fundere laude preces.
 Carmine lugubri fatum: solenneq; funus
 Prima o castalidum calliopea refer.
 Laneus iste habitus post casum principis vnde est?
 Horridus occurrit per fora: perq; vias?
 Fletus et horrendis nostras hululatibus aures
 Verberat: heu multum corda serena ferit.
 Jure fuit regni primorum maximus heros
 Adenesia ducens marchio stirpe genus.

Ad marchionem

Mec non progenies clarorum candida regum
Floruit: et priscos exuperavit auos
Seu fors siue deus repetendi lege creatis
Quod dederat repetit adueniente die.
Nam quater et decies prope lustra vbi viderat euis
Ihos recubans hausit auribus ipse sonos.
Cum cancer phoebo tergumq; pedesq; ruberet:
Et sociâ capri vellet habere domum.
Quod celso quondam cepisti reddere olympo
Admonet: et superas tempus adire domos
Lare tuum molli corpus compone cubili.
Impavidus paucos petre quiesce dies.
Non tibi certa domus: non hec donata perennis:
Sed que non vllis motibus excutitur:
Non te natozum moueat: non cura nepotum.
Aerus amor deus est: et deus ipsa salus:
Dixit et hinc diuis implevit odoribus aulam:
Illuc non visus: venerat vnde abiit.
Cum senior reuoluta toro tremebundaq; membra
Excitat: ac somno lumina pressa leuat
Se genibus titubans firmare senilibus audet:
In celum (vt valuit) tendit vtrasq; manus.
Atq; ait o veri interpres (quicumq;) tonantis:
En tua dicta libens et tua iussa lego.
Nam tot natozum quanquã me cura retentat:
Et consanguineum plurimus angit amor:
Unicus ante nepos alios cognomine nostro
Terrarum cupidum sollicitumq; facit:
(Quippe decus gentisq; mee laus ampla futurus:
Totus auum verbo totus et ore refert)
Non tamen inde piger mundo spoliatus inani
Contemptis terre nubibus ire nego.
Quandocũq; libet: quocunq; afferre pararis:
Non animus seruo corpore serus adest.
Istud idem multo mea mens optauit ab euo:
Hoc ego preter iter cuncta lutosa reor.

Artubus hec tremulis constanti corde locutus
Ponit in hoc ipso frigida membra toro.
Adane fit: et natos secum quos eger habebat
Conuocat: et caram mandat adesse nurum
Quam plusq̄ natam blefis dilexit ab annis
Seruauit carum filia cara patrem.
Tum quod per somnum vidisset narrat ibidem
Seq̄ refert trino velle placere deo.
Iheu cecidere omnes subito ceu vulnere scissi.
Iste flet: hicq̄ gemit: ille dolore tacet.
Ipse senex (quanquam macies extrema per artus
Reperat et totus pallor et ossa foet)
Solatur varioq̄ modo variaq̄ loquela
Nec deplorandum putre cadauer ait.
Sat sibi: sat domui et regno vixisse: parum dijs.
Alterius lachrymas spargere quēq̄ vetat.
O quotiens frustra medici succurritis inquit:
Nil contra superum iussa: medela iuuat.
Regis ad excelsi peruenit nuncius aures:
Et rem: sicut erat acta fuisse monet
Protinus expertum camera fidumq̄ grauemq̄
Visum qualia sint fata: venire iubet.
Gratia tanta viri: facundia tanta loquentis
Casibus afflictos letificare queat.
Qui comes assiduus: nulla collacteus hora:
A regis gremio cessit et a latere.
Cum venit: natos circumplorare cubantem
Comperit et gemitus promere cum lachrymis
Deq̄ bono summo: et veri ratione: deoq̄
Perdocte et grauius plurima verba facit.
Post hec ad primum genitum se vertit: et hortans
Plus alijs moestum talibus alloquitur
Inspice magne comes q̄d fas quid deniq̄ non fas:
Et pone ante oculos pristina facta tuos.
Jam tua in aduersis virtus obducere callum
Debuit: et nullis frangier icta malis.

Ad marchionem

Vidisti quondam dilecte fata parentis?
Et mox alphonfi principis interitum.
Quod non ex animo delendum tempore quoquam
Esse videbatur vulnus vtrunq3 tuo.
Quo grauitas: et quo tua nunc constantia cessit?
Totq3 exempla vbi nunc que repetita dabas?
Quoq3 minus doleas: genitoris conspice vultum:
Verbaq3: signa sui non libitina tenet.
Sepeq3 pro passo cepisti vulnera christo:
Strenuus in mauros dum fera bella geris:
Nec minimum sensere tui genuisse: nec vllum
Afflicto verbum mollius excidere.
Tu primus: fas a primo deducere morem:
Non prius accepto verbere flere decet.
Viuu adhuc: longosq3 dies: vitamq3 superstes
Viuuet: vtrum melius: nouit ab arce deus.
His dictis redijt: narrat quod ceperat vsum
Soluere nature reddereq3 ante datum.
Ni properet celeretq3 gradum rex optimus illuc:
Nil: nisi visurum corpus inane monet.
Ergo celer moestusq3 senem descendit ad egrum:
(Illius prope erant regia tecta: domus)
Nec solita turba numero comitatus honesto
Visitatur: inspecto rege quiescit auus.
Et nunc apprensus manibus: tactisq3 benigne
Ingemit: et vultu dissimulare nequit.
Nunc faciem facie contingit: fouet oscula dando:
O dignum celis emanuelis opus.
Hic quia rex sapiens moriturum morte propinqua
Nouit et aduersus fata iuuare nihil:
Viue refert pater: et patri committe superno:
Ille dat et vitam: dat q3 benignus opem.
Vos nati talem circum modo sidite patrem:
Internas vigili soluite mente preces.
Cumq3 propinquaret celesti marchio vite:
Letus in extremis hec memoranda tulit.

Quid gemitus lachrymasq; mei tot funditis ergo?
 Non mors ista quidem vita vocanda mea est:
 Nulla quies homini in terris: omnisq; triumphus
 Umbra fugax: mala sunt que bona summa putas
 Omnis vita labor: demum labor ipsa voluptas:
 Et bene si trutines omnia: nulla quies.
 Si nitidos atrosq; dies euoluere tentes:
 Longior atra dies: et numerosa magis.
 Hec memorans: nympham spirat cū voce pudicā:
 Restituit superis: ceperat a superis.
 Effertur domibus vacuum et miserabile corpus:
 Pullata tectum vesteq; sericia.
 Extra valuarum limen gens plurima stabant:
 Diuersa eiusdem religione fori.
 Ter centum hinc viuis mediū funalibus atq; hinc
 Horrendis cuncti fletibus associant.
 Non nisi fletus erat: veluti rex almus obisset:
 Aut foret ex ipso patria versa solo
 Turbaq; natorum: quos ius exire vetabat
 Alaribus: vel mos ad sacra busta sequi:
 Heu quantis cruciata malis pene occidit omnis:
 Dum dare complexus oscula sancta negant.
 Atq; erat ex patula lanata veste fenestra
 Clamat: et ad fletum concitat horribilem:
 Hinc ferdinandus cunctorum primus et heres
 Sedato fatum pectore ferre nequit.
 Hinc amor antoni: qui paucis ante diebus
 Prefectus septa venerat vrbe: furit.
 Horrifica henricus detentus voce petebat
 Lernere paulisper corpus inane patris.
 Parte alia geminans hululatum didacus altum
 Lernuus e pedibus pene suis cecidit.
 Et sua pro patrio fato facundia muta est:
 Victus et a nullo milite: victus erat.
 Quiq; nepos vultum vere referebat auitum:
 Et similis verbo nomineq; alter auus.

Ad marchionem

Excessit lachrymarum omnē superante dolore
Admisso sensu cum ratione modum:
Non hunc precepto: precibus vultuq; minaci
Aditigat: ardens funus adire parat.
Ut neptis flauos rupit liano: a capillos:
Qui nec roseo morte pepercit aui
Tertius ad tantos motus plorare iohannes
Nec non singultus cogitur in tremulos.
Qui licet ignoret tristari: flereq; quid sit:
Flet tamen: et fratris subterit vsq; latus
Monius a cunis (res est miranda) parentum
Ploratus sensit planctibus horisonos.
Cum tribus in lucem vix mensibus editus esset:
Atile per noctem dulceq; lac renuit.
Et veluti sensisset eum migrare sepulchro:
Agit et astantum turbida corda ferit.
Tota domus confusa tonat: pariesq; trabesq;
Horrendam promunt limina tristitiam.
Optius afflictos nullus solatur amicus:
Adartia q; sanctis foemina blandicijs.
Hecq; philippa fuit cunctis prelata virago:
Non secus ac bello pantefilea foret.
Quid ploras generosa domus: quid mollia viuo
Tamq; repentino stigmatē corda notas:
Ille satis vixit regnoq; beatior omni:
Quodq; deus dederat forsq; peregit iter.
Quod tibi longa dies referet prudentia multo
Est melius carpat: diminuatq; malum.
Nobilium interea et procerum bona turba viroꝝ
Quo deceat nigris vestibus associant.
Hunc pulchro (licet hoc pulchri nihil) ordine coetū
Instruxit petrus vir grauis alcaſauus.
Quenq; suo constare loco: certumq; tenere
Lautus iter: doctis vocibus ire facit.
Didacus hic dux regine: regisq; sorore
Matus: lugubris corpus et ora venit.

Aluarus huic patruus comes est: insignis ubiqz:
Seu bello: seu vis ponere pace virum.
Filius inuicti quondam: sobolesqz ioannis
Orphana: qui a forti milite nomen habet.
Hic maralua comes: tingensis episcopus illinc:
Qui tenet a petra nomina presul erat.
Plurima turba genus referens a sanguine regū:
Hic aderat: longum quam memorare foret.
Declinem tenuere viam: lentosqz deorsum
Maxima qua ferri est porta: tulere gradus.
Obstipis: moestisqz preces effundere passim
Adixta viris certat religiosa cohors.
Hinc magdalene perradunt templa beate:
Ede salutata mox rapuere viam.
Adiliaqz huc hominū properabant vndiqz visum
Nec capit angusto tramite tanta locus.
Tunc opifer deponit opus quod quisqz parabat
Solerti ingenio cudere: quodqz manu.
Argenti aurifices seruant crateras: et auri:
Ad pompam tendunt exequiasqz nouas:
Sutor: et huc sartor: vel cementarius: et qui
Pulchra facit pulchris baltea virginibus:
Tonsores: fabri: et genus id: miserabile plorant.
Qui ve dolore nequit flere: recumbit humi.
Ad tua perueniunt vincenti limina martyr:
Janua que ducit turre superba foras.
Quiqz sui fuerant: terra funalia frangunt:
Et caput in pheretrum sepe dedere suum
Ador super impositum iumento ferre sepultum
Sancterenam versus accelerare student:
Jam ruber oceano surgebat phoebus eoo.
Ibat et expulsis nubibus acta dies.
Allandrum venere situm prope fluminis oram:
Quod circum multis clauditur arboribus.
Hicqz decem robusti homines: animoqz valēres:
Inuiso ligno ponere colla parant.

Ad marchionem

Id pietate noua quod quisq; fuisset alumnus
Ualdius effusis viribus efficiunt.
Cumq; per exiguum spatium procederet: et cum
Ferretur proprijs pompa ministertjs:
Ostea siccatis diuino numine membris
Forma senis nullo conspiciente volat.
Pondere iam vacuum capulū sensere ferentes;
Adole cadauerea nec sua colla premi.
Gaudentes stupuere simul que causa leuasset
Tanto onere ignaros addubitare facit.
Adurmureq; inter se casum pressoq; susurro
Significant: gressus nec minus accelerant.
Estus et ardentis recoquebat membra diei:
Et fluidus lasso corpore sudor adit.
Hanc modo continuis villā modo gressibus illā
Moratis oculis oreq; pretereunt.
Phoebus iter medium cursu transcenderat: ultra
Se magis occiduam verterat hesperiam.
Jamq; in conspectu templi sedisq; perennis
At reparent vires per breue constiterant.
Obuia densa venit primatum turba viroꝝ
Pars equites: summo donet honore senem
Quoꝝum aliqui multos gens enutrita per annos
In tabulas crebris ictibus ora dabant.
Inspecto domini quidam cecidere pheretro:
Turbarat tantus saucia corda dolor.
Occurrit lupus almede funebribus ater
Vestibus: et socerum turba secuta venit
Hic socer ille domus erecta columna iohannes
Adenesie: vna fides regibus vna quies
Scipio si bello presit iam fulminat alter
Consilio certus delphica dicta sapit
Clarus auus: clari proau: genitoꝝq; fuerunt
At splendoꝝe nitet clarioꝝ ipse suo
Interea denuꝝ numerus fatale resumit:
Quod grauius medio pondere sentit onus

Admirandum credunt: sed iam subiere quod horrēt:
 Rectum iter et minimum busta et ad antra patet.
 Tonsa cohors fratrum largis distincta coronis:
 Excepit psalmos ore ciente sacros.
 Structa salutiferis crucibus preposta iuuentus
 Preuia francisci corripit edis iter.
 Fletibus heu quantis quantis hululatus implent
 Ethera subuerti dixeris omne solum.
 Plurimus intus erat tabulis compactus aceruus:
 Nonine qui vulgo dicitur essa nouo
 Cerea quem circum lambentibus aera flammis
 Dant ipsa maius lucidiusq; die.
 Donec terrene domui ingrateq; parenti
 Terram committunt: quod parit illa vorat
 At vero tante nouitatis causa fuisse
 Traditur hec: merito que memoranda venit.
 Filius hic casu cum non potuisset ad egrum:
 Defunctumq; suis gressibus ire patrem:
 Et vetulo munus deus hoc conferret amico:
 In terris donec intumulatus erat.
 Plus alijs illum quia dilexisset: amoris
 Post obitum voluit signa dedisse deus.
 Miraclo vita cassum consurgere iussit:
 Inq; colubrensis dirigit vrbis iter.
 Nulli visa senis recidiui fertur imago
 Tranquillo fuscas aere per tenebras.
 Ortaq; nimbo volitat ceu nubila ventos:
 Et citius iussu iussa superna facit.
 Prostratum nitido lecto somnoq; grauatum
 Inuenit: et vocitans pulsat vtraq; manu.
 Nate o nate mihi quondam dilecte: quid audes
 Stertere? quid recubans ocia tanta teris?
 An non ille meus tu filius ante ioannes?
 Vincebas in me qui pietate tuos?
 Quo nunc cura mei? pietas quo debita cessit?
 Cesserunt veterum quo monumenta patrum?

Ad marchionem

En te adeo: cum te potius nos ire decebat.
Adaior amor meus est: quam tua sedulitas.
Nec plura his: velut umbra fugit: fugit ocyor aura:
Et redit: vnde prius venerat: ad pheretrum:
Ille caput motat: languens ad verba monentis
Erigit: agnoscit ilicet esse patrem.
Surgit: et amplecti et manibus cōprehendere vellet:
Osculaq; illachrymans tradere sancta pedi.
Tangere cum nequeat: turrim clamoribus altam
Personat: inq; solum concidit exanimus.
Ad miserum: miserum repetēs: non oribus vngues
Abstinet: in terram datq; feritq; caput.
Ad me infelicem mors impia perdere fas est:
Si mihi iusta venis: me quoq; tolle precor.
Cur patre amisso: domino male grata videbo
Terrarum ereptis lumina sideribus?
Alphonsus: soli cui credere corda solebat:
Dat saltum e strato: currit et attonitus.
Lancerota simul note virtutis alumnus:
Post alij ad casum: fida caterua: ruunt.
Formoso dominum et procero corpore stratum:
Clamantem tetrīs vocibus inueniunt.
Semianimem stupidi tollūt: properiq; iacentem:
Et flentes tepido composuere toro.
Quidnam tale rogant: fuerit: que causa repente
Quod ve malum insolitis noctibus obtigerit.
Non queo: me miserum: verbo depromere factum:
Adens mea torpescit: menteq; lingua tremit.
Tantisper requiem capiam dimittite: sicco
Nunc lymphæ viceolum porgite: vel cyathum.
Quid statis pigra gens: ac barbara: pocula posco
Cretea: vel modo sint lignea: ferte: date.
Fercula non vilis precij permulta feruntur:
Lataq; cum medico mox medicina fuit.
Nil capit: in fletus tantum prorumpit amarus:
Loguntur stantes flere: nec vnde sciunt.

Paulatim querulus causam ploransq; gemensq;
 Incipit infaustum pandere principium.
 Tum magis horrifero sonuerunt templa boatu:
 Et si quassa sua fulmine turre cadant.
 Lactonus credens aliquos ex pluribus hostes
 Irrupisse domos: tela parata rapit.
 Qui cum cepisset vulnus letale recenter
 Armat se timidum vertice ad ima pedum.
 Adissa quietantem pacem furiarat erinnyis:
 Insuper in arma urbem verterat et strepitus.
 Egreditur tandem: et calcatis passibus intrat:
 Ultimus apparet: ridiculumq; pecus.
 Risit turba virum: risit pene ipse iohannes:
 Risissent lapides: et tabulata domus.
 Diuerso luctu dum terris ista geruntur:
 Hic dum pre cunctis filius exanimat:
 Donec vlyree natozum maxima pars flet:
 Concutit et spissis pectora verberibus:
 Angelicos inter genitor: coetusq; beatos
 Felix: diuinam flentibus orat opem.

Cataldi querimonia ad iohannē emanuelē
 qua primū se excusat q̄ raro ei scribat.

Asterū vereor vocites: pigrū ve cataldū:
 Vel tactum ingrata rusticitate notes:
 Quod tibi rara mei studioso littera venit:
 Argueret sensus officiosa meos.
 Inq; tuas nunquam venere poemata laudes:
 Adutuus inter nos qualia poscit amor.
 Bina exempla tibi poterunt abducere: de me
 Iudicij falso pectore si quid habes.
 Aspice prudentem (nec me censebis iniquū)
 Qui valet et bello militiaq; ducem.
 Hanc aciem struit ille magis: munitq; cohortem:
 Qua magis offendi cautus ab hoste timet.

Aspice et agricolam: terram q̄ findit aratro:
 Officium quanta sedulitate facit.
 Ante solum prudens purgat q̄z semina iactet:
 Uberior quo sit frugibus ipsa seges.
 Qui: si spinosum videat bene conterit agrum:
 Quo ve magis fruticant: hoc magis arua colit.
 Sic in amicicia mihi qui titubare videtur:
 Hunc propero placidis conciliare modis.
 Qui mecū vincit media virtute tenetur:
 Adulcere hunc blando carmine duco nefas.
 Verum quādo datur scribendi optata facultas:
 Sponte: suo merita confero laude loco.
 Tu vero e multis quem nos delegimus vnum:
 Adulcendus nullis es mihi blandicijs.
 Dij tibi dent longam et dignam producere vitā:
 Dentqz senescenti sit leuis aura: precor.
 Per te nomē habet: per te mea musa nitescit:
 Te duce apud regem non nihil aucta valet.
 Si quid agā modo scire cupis: cur squalid⁹ angari
 Totum funestis accipe carminibus.
 Et quānqz nostre bene nosti tempora vite
 Ad oesticie plenum nostra referre iuuat.
 Perqz deum iuro: et sancte per numina matris:
 Et per totius numina sacra chozi
 In Rege sub elapso duo lustra peregimus: et vix
 Integre letum vidimus ire diem.
 Alvarus ingentem roboricus tēporis huius
 Accepit partem: dum negat hospitium.
 Maiorem herodes cepit tantāqz pilatus:
 Dum lacer oblatum nescio quid repeto.
 Et nunc exactor nūmorum regius: illis
 Invidet: et partem flagitat exiguam.
 Nam dum sancterene concessa diaria posco:
 Poscenti menses preteriere duo.
 O spes fallaces: o doctis tempus iniquum:
 Adergitur in minimo navis onusta lacu.

Adq; capistratum ducit carillus: et acre
 Verberat: i tali viue poeta loco.
 Istos esse tui non credas regis alumnos:
 Suis sua compositis moribus esse solet
 Non sic mecum egit rodricus francia: non sic
 Plurima diuersi turba ministerij.
 Est mala tiphernus res est crudelis egestas:
 Si sit eam peius dissimulare: refert.
 Scripsimus ad multos: et gratia nulla relata est:
 Ad miserum: forsan rustica musa fuit.
 Rustica musa fuit: nullo condita sapore:
 Vel quia non cecini qualia scurra canit.
 Diues eram: volui fieri de diuite pauper:
 Possem aliquas studio noscere litterulas.
 Nec me propositi desertum poenitet acti:
 Dum croeso: et cosmo ditior attalico.
 Non mihi latrones: fures: pueri ve timendi:
 Nam nostra est omni tuta crumena loco.
 Materie argentum nobis est eius et artis
 Audeat vt cupidus ponere nemo manus.
 Defuncto scripsi complura volumina regi:
 Inde nihil: tantum verbula blanda tuli.
 Inq; diem placido spondebat munera vultus:
 Inq; dies ibam letior illecebris.
 Et quod de tanto sperabam principe donum:
 Horridus incultam barbam eremita fero.
 Et fero lanatas a tonso vertice vestes
 Usq; pedes: meruit tale minerva decus.
 Venimus ad nihilum: superis celebremus honores
 Laudemusq; pium corde verente iesum.
 Seruissim cuiuis: dederat fundumq; laremq;
 Et quo calfacerem frigida membra: focum.
 Tantalus in medijs vndis sitit: et nequit idem
 Jam iam tactura tangere poma manu.
 Sic ego diuitias inter uersatus et aurum:
 Tango oculis: iubeor sed cohibere manus.

iAudus eo: sed liber eo: nil querimus vltra.
 Seruiet hinc nulli nostra camena viro.
 Quo ve magis risum moueã: crassumq; cachinnũ:
 Audi vexantem pectora pituitam.
 Tanta boni regni fama est: nascentis et auris:
 Et bene cum domino me satis esse boni:
 Non cessent itali siculiq; venire quot annis:
 Credendo auratos inde redire domum.
 Quem nunquã noui: memini nec nosse parentes:
 Jam consanguineum peierat esse meum.
 Nil nisi tristitiam referunt: chlamydemq; coacti
 Vendere: sponte fugam protinus arripiunt.
 Quandoq; adueniunt nostra de stirpe propinqui
 Hi licet inuito viscera dilaniant.
 Pretereo acceptos pro vero sepe labores:
 Et que habui multis tedia multa modis.
 Bens ignara boni falsam dum comprobat artem:
 Logor in ignaros pro sapiente loqui.
 Quod cum non esset verum discernere posset:
 Optabam: vinci non ratione: mori.
 Cum vidi argento preponi stercus et auro:
 Dilutum sensi funditus ire iecur.
 Et nisi galuani mecum sententia rectis:
 Actum de misero iam fuerat siculo.
 O vtinam tali viguisses tempore: solus
 Et tantis poteras eripere ipse malis.
 Mei mihi quam durũ est verũ narrare neganti:
 Dirius est fidei contemerare fidem.
 Nec duo si docto eueniant hominiq; probato:
 Ex sano insanum quis fieri dubitat?
 Nemo tam patiens: tam sanctis moribus extat:
 Cuius non vertant improba verba animũ.
 Defuit immo parum (dimissis legis habenis)
 (Amisso penitus mentis et arbitrio)
 Quin cultro aggrederer mordẽtes impius hostes:
 Aut nasum a vultu dentibus arriperem.

O si sarmaticis aut indis natus in oris:
 Adularum nullus cognitus esset amor:
 A puero vel me seruator ad arua colendum
 Excultum nulla miserat arte pater.
 Vel precepisset: seruarem tytirus hedos:
 Quod subij: poteram non subiisse malum.
 Non mihi castaneus spatioso ianitor aule:
 Clausisset geminas asper in ora fores
 Castaneus: mihi castanea qui durior ipsa est
 Cortice spinoso cum cadit ante diem.
 Nec eadem a nullo puerozum montis (vt aiunt)
 Atria visenti facta repulsa foret.
 Siue satellitibus culpa: in sulso ve regenti:
 Seu domino rerum sit tribuenda: latet.
 Omnes sponte hilares ad regia tecta ruebant:
 Ut mea cura: leues accelerare fugas
 Atq; ita gaudebam iocundus abesse per annum.
 Ibam (lentus adhuc) quando vocatus eram.
 Preconem rerum nullum decet esse suarum:
 Sordescit proprio laudis in ore sonus:
 Adulta exēpla tamen mostrant et dogmata christi
 Nec non sanctorum dicta notata patrum
 Ingrato memorare bonū: exprobrare maligno:
 Esse recensentis cum gravitate decens.
 Postquā sedaram mihi quosdā extrema minātes:
 Dum studeo innatam pellere barbariem:
 Ecce rebellantes video: non herculis hydra
 Tam dira in quenquā: nec truculenta fuit.
 Huc heliconiadas nymphas: artesq; politas:
 Duxi vix nostris cognita temporibus.
 Tum nitidos hausit nostro de fonte liquores:
 Et pepulit siccam maxima turba sitim.
 Non auxi solum studijs: sed moribus aptis
 Erudij iuuenes: erudijq; senes.
 Demū si qua fides prestanda est vera fatenti:
 Lumine priuatis: lumina prebuimus.

Liber

Istud idem latias scio me fecisse per vrbes:
Non mihi sed summo gloria danda deo.
Illic non habui stultas nec prelia rixas:
Ipsa sua virtus egide tuta fuit.
Testis erit: quantum sapientia regnet ibidem
Petrus: vallassis ante ferendus auis.
Quem non conspectu: cognoram nomine: dum ius
Pontificum reserat doctor in vrbe senis.
Hunc bulgarinus legum doctissimus auctor
Laudat: felsineum dum venit ad studium.
Paruus et in paruo cumulatus corpore quadrat:
Seminaq; quo minor est: hoc preciosa magis.
Non adeo paruus: nequeat mediocris haberi:
Lorde giganteo grandior est animus:
Testis item gonsalius erit consultus ad vnguem
Iuris: et expertus quidlibet ingenio
Alciueda domus genuit: verum inclyta mores:
Et varium sapere contulit italia.
Cui totiens turbam deceptam vera monenti
Obstitit indomita gens ea duricia.
Quicumq; est sermo mihi: portugalia pro se
Alurea (lecta quidem patria) gensq; legunt.
Non eques ausonius siculus ve extollitur vllus:
Non locus: aut vrbes: aut generosa domus.
Si quis forte mihi non credat opuscula voluat:
Lusimus externis qualiacunq; locis.
Post habui patriam genitricem regis amore:
His regnis dulces postposuiq; lares.
Te quoq; postposui veneranda benonia regi:
Parce mihi nutrix optima: parce precor.
Nec patrie sit vile solum indignumq; putandum:
Est quouis magno principe digna domus.
Arte: viris: opibusq; potens et diuite campo:
Bello fortis: equis insula sicilie.
Auctores taceo: quos fecundissima tellus
Omni virtutis edidit in genere.

Nec vox prima mihi patrie de laudibus erit:
 Portugalesi cetera scripta damus:
 Nec quæquã verbo: nec re: vel murmure lesi:
 Laudo bonos: rursus corripio reprobos.
 Ergo res omnis pretermittamus ineptas:
 Et fari de re nos grauiore iuuat.
 Qui rapuit nostrũ quondam dulcedine pectus:
 Illius in libro mentio nulla meo.
 Parq; pari reddam: vite sic postulat ordo:
 Immemor ille mei est: immemor ipse sui.
 Cum primũ vidi effigiem vultumq; serenum:
 Huic cingent: dixi: pilea rubra caput.
 Aureus est totus: vel summo a vertice ad imũ:
 Aurea verba refert: aurea cuncta facit.
 Una tamen menda est fulgenti corpore: plumbo:
 Admixtos tantum fertur habere pedes.
 Non dicam nomen: per lucida signa patebit.
 Appellant tali nomine: quale tuum.
 Jam binas ternasq; dedi: non reddidit vnas.
 Excusat varius perpetuusq; labor.
 Esto: ita res habeat: saltem mihi nunciũ ore
 Consuetum salue reddere debuerat.
 Si quid inest recti turbato in pectore sensus:
 Durare in longum nulla secunda puto.
 Contra: non semper tempestas seuit in alto:
 Instabilem voluit fors violenta rotam.
 Qui maria et terras celi vertebat et orbes:
 Ecce iacet: nullo vindice sub tumulo.
 Isemus multi tetras nigrasq; sub vndas:
 Isem ego: spes diui ni emanuelis erat.
 Herculeos animo: sensu superasse catones
 Tam iuuenem regem publica fama tonat.
 Tam faciles mores nunquã mentemq; supernã:
 Ad ille oratores concelebrazare queant.
 Viribus: ingenio: doctrina: corde: fideq;
 Quas habet: immensas (censeo) vincit opes.

Quinetiam casu foret omnis perdita virtus:
 Comperta hoc vno fonte perenne foret.
 Ledat alexander: concedat cesar: vtrunq;
 Ex libris tantum nouimus: hunc oculis.
 Quattuor excelsos vidi: regesq; potentes:
 Quorum per mundum fama stupenda fuit.
 Si tamen huic nostro opponas: fortasse nerones:
 Augustumq; nouis legibus inuenies.
 O rem mirandam celi: dignamq; vetustis
 Inoni codicibus: aureolisq; notis:
 Ad oesticias inter luctus: tantosq; labores:
 Consperi domino plaudere quenq; nouo.
 Veste sub horrenda ridentia corda tenebat:
 Fulgebat speculum cordis in ore sui
 Est deus in terra: quanuis deus alter olympo est
 Grande malum: terre non cecinisse deum
 Adentiar an verum fatear: rogo perlege nomen
 Inobiscum deus est nunciat emanuel.
 Non hoc cesareas cantemus pectine dotes:
 Ad aiestas maius tanta meretur opus.
 Sed nostros casus: nostra infortunia amico
 Quo pede pandamus cepimus eximio
 Unde egressus eram redeo: et querimonia cepta est
 Fortunam hec narrat pagina parua meam.
 Natus adhuc quenam mereamur premia nescit:
 Est puer atq; vtinam desinat esse puer.
 Ipse quidem mecum puer est ad cetera canus.
 Consilio pollet: pollet et ingenio.
 O quotiens illum: quotiens a mille periculis
 In his humeris presum fortiter eripui.
 Querium testor: testor mundumq; deumq;
 Et loca per que aditus sepe fuit geminis.
 Qui preceptor eram: matris iam nomen habebam:
 Et patris ah pudor est: dicere quanta tuli.
 Ad eaq; etiam gessi medicum: pro frigore et imbre.
 Proq; calore amite mouimus aspra sue.

Ille autē bona verba sagax de pectore promens:
 Lenibat lesum corde dolente animum.
 Surgā ego: tu mecū surges pater optime: quicquid
 Fortune accedet hoc erit omne tuum.
 Hic amor: hec pietas octo deduxit ad annos
 Hanc spretam nullo munere caniciem.
 Artes quas docui: taceo: moresq; viriles:
 Alterius cum sit non memorare meum.
 Iphylirides citius centum seruasset achilles:
 Et totidem bacchos voce tremente sener:
 Quam te seruassent tenerum (mihi parce) georgis:
 Tantus erat motus continuusq; vigor.
 Quin opus argus erat vigilantia lumina circum
 Quaq; tenens: et adhuc vix satis is fuerat.
 Siue pedes: seu vectus equo peragraret: obibam
 Assiduus custos sollicitusq; latus.
 Spiritus ardescens cunctas feruebat in horas:
 Uno nec poterat igneus esse loco.
 Non vite timidus tantum sua lumina seruat:
 Quam mihi de domino sedula cura meo.
 Singula non refero: si singula queq; referrem:
 Masonis nostrum grandius esset opus.
 Deniq; tantus amor fuit: atq; ea cura regendi.
 Ipsi efficerer immemor ipse mei.
 Ad portum tandem libyce asperitatis alumnū
 Perduri: quenam premia digna dabit?
 Scilicet abiecto ferri patietur a fello:
 Adeq; diu rabida forte perire fame.
 Scilicet in stabulo tacitum dormire magistrum
 Exultans risu leticiaq; sinet.
 Vel mihi continget senece quod contigit vni:
 A stolido in munus fata nerone tulit.
 Adagnas querit opes: multū valet ardua virtus:
 At minimum poterit: si sibi desit honor.
 Mei mihi iam pridem q; littus arauimus et q;
 Jam mea sunt bibulo semina iacta solo

Et deus huic parcat: genitoris parcat et vmbra:
 Non odisse queo: quos semel excolui.
 Tempore multorum hoc satis est dixisse laborum
 Nullum me preter se tenuisse virum.
 Vbi per patrem splendebat copia rerum
 Innumerabilium turba secuta hominum.
 Interdum nostre stetit hec sententia mentis:
 Adutare in prauum mitius ingenium.
 Et buscaijni personam effingere duri:
 Vertereque in satyram que bonus edideram.
 Et faciam: nisi quis bilem reuocarit et iram:
 Tota quibus flammis interiora tument
 Nec tantum tranquilla tenent mea pectora mellis:
 Viperei quantum turbida fellis habent.
 Conditio infoelix: ac vita miserrima vatum est:
 Adherentes sua flent: leti aliena canunt.
 Hospitium montis maioris tale dederunt:
 Quo nullum muse pertimere magis.
 Non ferrator erat solum: ferrarius idem
 Hospes robusto corpore et arte ferox.
 Ignitum ferrum: dum crebro malleat ictus:
 Bene mihi emisso malleat ere caput.
 Et cum fecissem verbum dominoque querelam:
 Ille suo inuertit seria more iocos.
 Pro lecto iam vile solum nudumque probavi:
 Tris noctes potui: non tamen ulterius.
 Cogor ab hac exire domo: puerosque canesque
 Adduxi comites per loca cuncta meos.
 Et quando inuenio lepores vulpesque lupinas
 Insequor: et strictas sentit asellus apes.
 Post redeo ad pennas: aquile quas addere nostre
 Aitor: vt integris viribus alta volet.
 Cornigero fauno similis: similisque tremendo
 Effigie: dispar corpore phorciade.
 Talis vita mihi: donec fortuna quietem
 Afferat: aut virtus emanuelis agat.

Interea vale incolumis felixq; iohannes:
Qui merito ex diuis nomen vtrūq; tenes.
Cum rege in nostris (vt spero) legere libellis.
Ipse me non paucis inuidiosus eris.
Nunc sterilis sulci: et macri sum cultor agelli:
Vix tenuem prebent arida prata cibum:
Quem fortuna rotis sublimem deprimit altis:
Hunc eadem rursus tollere in astra valet.
Quod mihi si posthac veniat felicius euum:
Teq; tuba eterna vel tua facta canam.
Leta erit illa dies: letis prelata diebus:
Letior illa mihi qualibet hora die:
Qua te iam presente fruar: lepidaq; loquela:
O mihi plus oculis semper amate meis.
Tu vere es sapiens: es tu cantatus apollo:
Transcendis celsis sidera verticibus.
Virtutem ceruice geris sublimis amicam:
Hostem marmoreo calce premis vitium.
In te animū: in te mentem: in te precordia fixi:
Quid dicam? nostre es altera pars anime.
O me infelicem: cur a te distrahor? hoc est
Sepe quod in tecto moesta canebat auis.
Cū decus: ornamentum: et gloria nostra supersis:
Eia age sis vite duxq; comesq; mee.
Nos tamē equo animo casus toleramus acerbos:
Et patimur fortes hanc ferimusq; vicem
Deniq; crudeles truncent ni stamina parce:
Inijciantq; auidas ni mihi fata manus:
Ingrata minime me rusticitate notabis.
Quā soleas melior credere seruus ero.
Tunc ego neglecti sedabo murmura vulgi:
Liuor et in stygias mortuus ibit aquas.
Si mihi mecoenas fueris (presentia quiuis
Imploret vates numina) flaccus ero.

Responsum

C Ipsiusmet cataldi respon-
sum eiusdem iohannis emanu-
elis nomine.

Molesticia plenum legi cultumq; libellum:
Nec mea dum legerem mens satiata fuit.
Quin pene ad lachrymas fletuq; coegit ad imū:
Tantus erat moeror: tanta querela tuus.
Nec tua (parce mihi) querimonia iusta videtur:
Quauis iure suo iusta vocanda venit.
Qui sapis antiquam canescentemq; sophiam:
Concussum nullis motibus ire decet.
Inter tot curas et tanta negocia regis:
Non possum charte parcere: nec calamo.
Ad rem non ficto versu nunc pauca notabo:
Impedit internus nam tua corda dolor.
Quid quereris catalde vicem sortemq; malorum?
Fac valeat praua vis tua sorte magis
Nam decet aduersis sapientem tristiter angere:
Armatum misere suppliciterq; loqui.
Ecquid aristotelis quidnam preclara platonis
Scripta: tot autores quid didicisse iuuat?
Quid pater eloquij quidnam tibi profuit: et quid
Pierio infantem fonte bibisse iuuat?
Heu heu debilitas animi conflictata labantis.
Qui modo fortis eras: tam cito mollis ades.
Semper ego te fortem constanti corde putauī
Fortune aduersus tela minasq; trucis.
Si coelum in terram rueret: si ad sidera tellus
Fret: et hinc mutent cuncta elementa situm:
Non animo inuicto sapiens adamante mouetur.
Queso animi motus comprime queso tui.
Qui nimium latrat: domino cedente: molossus:
Quiq; data iratus verbera ferre nequit:
Non ne odiosus hero: et fastidia gignet alenti?
Et stomachum faciet: qui modo charus erat?

Adoeres: perdidit dominū regemq3 fauentē:
 In quo pendeat spes tua: vita: salus:
 Non est quod doleas: nō est quod pectora tundas:
 Quod natura dedit ille peregit iter.
 Inq3 locum illius successit maximus heres:
 Cui tua: plus alijs: docta camoena placet.
 Et placet: et claro tribuet maiora poete
 Pluraq3: quā populis publica fama canat.
 An doleas: quod natus adhuc tua premia nescit:
 Sit puer: et timeas desinat esse puer.
 Est etate puer: senior maturus ad artes:
 Has quibus ingenuū sit caruisse nefas.
 Et cito cognoscet quantum tua strenua virtus
 Postulet: ac digno munera digna dabit.
 Quod male te herodes tractarit quodq3 pilatus
 Nil mirum: officio est functus vterq3 suo.
 Omnibus id faciunt nullo discrimine: fallunt
 Damnant et nocuos innocuosq3 premunt.
 Ante redemptori fecisse opprobria nostro
 Testibus innumeris littera sacra docet.
 Sed magis admiros carillū: quippe probatum
 Nec non vrbani credimus esse virum.
 Et lupus almede vir prudentissimus illi
 Litterulas blandas misit amore tui.
 Hic inquam: cui tota domus sit regia cure:
 Tota facultatis regia et aurifere.
 Alter atlantiades amphion creditur alter
 Et linus ad resonam concinuisse lyram.
 Ultra non potuit fortasse extendere vires:
 Adorq3 satisfaciet: si qua daturus erat.
 Quiq3 tuum rapuit quondā dulcedine pectus:
 Hunc ipsum sensi cor rapuisse meum.
 Et sensi et tacui: raptoq3 quieuius illo:
 Possidet: et domino restituisse negat.
 Non egre catalde feras: hac vtitur arte
 Callidus in quos vis raptor apollineos.

Responsum

Quatenus ex auro totum depingis eundem
Plumbatos tantum questus habere pedes:
Id plumbum nostro sensu prestantius auro est:
Qua sine nil totum particula niteat.
Cumq; opus est: idem volucris velocius euro:
Optima queq; gerit: optima queq; iubet.
Donec erit tellus: donec mare flumina current:
Lustrabit donec phoebus vtrinq; domum:
Siue erit ille pater sanctissimus: orbe quieto:
Seu cinget meritum rubra tiara caput:
Te preceptorem seruabit corde sub imo:
Immemor accepti non tamen officij.
Si fortuna bonos cursus inuertit iniquos:
Que iocunda semel risit: acerba furit:
Desine mirari: sumus hac nos lege creati:
Fors nunc leta leuet: nunc inimica grauet.
Aspice tassinum: qui tris errauit in annos:
Et tamen aduersis pectore fortis erat.
Dux quoq; dulchius quesita per atria quodam
Adendicasse graui dicitur arte cibum.
Hi duo mutata tenuerunt sorte priorem
Fortuna inuita non sine laude locum.
Sic tibi si qua pati contingit dura maligno
Sidere: fulgebit postmodo leta dies.
Parthenope magni: magni te fessina fecit:
Adagnifica nunquam defuit vrbe locus:
Si fors externum paulo infelicius vrget:
Cum non prestetur: quod mereare: decus
Non tamen ista diu patiere incōmoda: virtus
Tempore non longo tanta iacere potest.
Sis licet incomptus barbam tonsusq; capillum:
Non tamen est animi vis renuenda tui.
Et falsa oppressus sis paupertate: nequimus
Etheree caras temnere mentis opes.
Nil facit ornatos homines: nisi prouida virtus:
Et morum probitas: et decus ingenij.

An ne doles: si quis codrus tua flumina turbet:
 Jam censente meo cesare clara fluunt.
 Adde q̄ alphonsi defles miserabile fatum:
 Laus erit insignis et memorandus honor.
 Cedro o lauro dignum: latoq; teatro
 Coeptum opus: ad calcem ducere fata sinant.
 Inuidus ob tantum compluraq; scripta tacebit:
 Nisi penitus stulto stultior esse velit.
 Tuq; boni quantum nostris impenderis: omnes
 Scimus: et externis non minus ista patent.
 Atq; cupidineos taceo querulosq; libellos:
 Te quibus ad mortem seua sagitta ferit.
 Quid: quod amicorum numerus non desit honestus:
 Quo nihil in terris sanctius esse reor.
 At mittam reliquos de stirpe georgius ortus
 Adnesia: Damon non ne in amicitia:
 Qui licet amisso ploravit rege: quiescit
 Et dominum in primis gaudet habere novum.
 Jam posuit moestas moesto de pectore curas:
 Totum delicijs leticiaq; replet.
 Nec non ficerius celesti lapsus ab aura
 De stygio poterit te reuocare lacu.
 Qui peragit mihi quodcumq; emisit ore
 Nec nisi magna refert: nec nisi sancta monet
 Adultum pauca loquens: aliena libentius audit.
 Tantum socratice pectore frugis habet.
 Comis ut effigiem: sua sic precordia prebet.
 Candidus exterius: candidus interius.
 Ad nos si venies: tanti solamen amici:
 Et tibi curarum grande levamen erunt.
 Viue igitur letus: vanamq; ex ore querelam
 Et vanum pavidum corde repelle merum.
 Admuraq; abiecti nihilum ledentia vulgi
 Neglige: iudicio non satis equa tuo
 Dummodo te laudet qui non liuore tumescit:
 Qui sacra castalijs tempora mersit aquis:

Elegiarum

Dummodo in hesperijs primus celebrere poeta:
Et dum viuendum carmine primus eas:
Dumqz meo regi placeat tua maxima virtus:
Impugnet laudes ille vel ille tuas.
Deniqz si qua tuum non belua dissipet agrum:
Nec mala que spargis semina carpat auis:
O quales poteris: quales producere fruges:
Qualia et o letus arboze poma leges.
Non ego mecoenas: nec ero tibi pollio: amicus
Integer: aut veluti filius vnus ero.

C Elegia: que tullia inscribitur: in
qua de amice fuga conqueritur.

Non sic iasidos lento flagrauit amore:
Saucius ileo vulnere minalion:
Nec tua tam pressit te lesbia cara catulle:
Nec te quem cepit cynthia luminibus:
Quam male ob amissam cruciat me cura puellam.
Iheu erit illa mee maxima causa necis.
En quid aget: qua ve arte dabit sua carbasa vento:
Fluctuat ignotis ancoza littozibus.
Quisquis habet nostram dño nec reddit amicã:
Ihic precor irati sentiat arma iouis.
Sis vbicunqz libet nostre spes tullia vite:
Ad dominum (quãuis lenta) reuerte tuum.
Verbula dic vbi nunc: roseis que ficta labellis
Factabas: nostri prima fauilla mali:
Pferfida dic vbi nunc false periuria lingue:
Et quibus angebar dic vbi lachrymule:
Quodqz tibi multũ placuissem in amore: negabas
Velle mihi magnum preposuisse iouem.
Et te (nam memini) quondã presente solebam
Ad citharam placidis hec cecinisse sonis.
Non inuat aureolos gemis ornare capillos:
Te neqz vt ex humeris splendida palla tegat.

Illa nec a collo preciosa monilia fulgent:
 Contenta omnifere dote parentis ades.
 Arridens nitidos quotiens deflectis ocellos:
 Illa dies leta est: illa serena dies.
 Miseris: arridet tellus: et quam pede calcas
 Sponte sua vario flore nitescit humus.
 Quod si quam terris credamus adesse deorum:
 Tullia sola dea es: tullia sola dea es.
 His tamen e nobis multo maiora tulisti:
 Ultra massagetis que leuis aura tulit.
 Est locus arboribus densus: soliq; negatus:
 Tuta domus multis qui solet esse feris.
 Hinc tibi qua fieret monstrabam preda ferarum:
 Qua ve foret frendens percutiendus aper.
 Unde vel annosus soleat descendere ceruus:
 Assuetus quo sit currere colle lepus.
 Ibas interdum per prata virentia mecum
 Tendere frondosis retia verticibus:
 Et tam aderas velox: quod tecum currere nusquam
 Certasset solidis hippodamia rotis.
 O me felicem clamabas: forte videres
 Captiuas tensis retibus esse feras.
 At cecidisse feros in retia videris visos:
 Horridula solitam voce reposcis opem.
 Nunc iuuat et nemorum te te immiscere puellis:
 Quis facit annexas longa chorea manus.
 Nunc vngue et placidos tenero decerpere flores:
 Omnes quo veneris munere templa dee.
 Et semel ad riuum fessi cum venimus ambo:
 Dulciter et palmis haurit vterq; suis:
 Ante refers properabis aquis o riuule versis
 Quam cadat e nostro pectore parisius.
 Lusit vterq; pari ludo: carpsitq; vicissim
 Dulcia cum caris oscula colloquijs.
 Cumq; leui maculasset aper mihi vulnere dextram
 Ingemis: ac summis vocibus astra feris.

Elegiarum

Tunc ego turgidulos tergendos flentis ocellos:
Clamabam lachrymis fac moderere tuis.
Atque ubi dixissem ornata procede figura:
Adius ut ex ipsa splendeat arte decus:
Ista colant alie subridens molle puella
Inquis: et o quantum fluxit ab ore faui.
Candidulum tangens pectus tenerasque papillas:
Dicebam: sunt hec inuidiosa deis
Lactea connectens nostris tua colla lacertis:
Signabam minimis pulchra labella notis.
Adultaque ludentes comisimus apta iuuentem:
Qualia contendas esse petenda ioui.
O quotiens blandis cogebar credere verbis:
Fallaci o quotiens credulus arte fui:
Nam quondam ut nostro sensisti in pectore febrem
Te nimium supplex ad pia vota paras.
En tibi (falsus erat) cecidit tuus inquit amator
Muncius: estque avidis preda relicta feris:
Hinc niuee rubuere gene rigido vngue rescisse:
Quale per argentum consita coralia
Omnia fingebas: ac fidum fallere amantem
Sedula: sic scelerum foemina nouit iter.
Non elego posthac dentes depingere eburnos:
Nec decus audebo tollere ad astra tuum.
Adhuc repete: et nostro viues celeberrima versu:
Viuat ut eternis cynthia carminibus.
Si minus: armatos in te stringemus iambos:
Fabulaque hinc vulgi nota loquacis eris
Scribere maiorum vellem variosque tumultus:
Infractasque acies horribilesque tubas:
Regis ut hispani labantur tempora: et astrum:
Armaque: ut ex omni parte supernus eat:
Nisi nostras deflere vices iustasque querelas
Logerer: et prauas labe notare fugas.
Non premit arcto phylax: nec me premit ipse bootes:
Non indignati fulmina seua patris.

Unde nives boreas: damnosus perferat imbres
 Zuster: et vnde leues flare solent zephyri:
 Quid ve cauernosa pertractet mulcifer etna:
 Quas vmbrae calidis eacus vrat aquis:
 Nec iuuat aut quot sint finiti secula mundi
 Mosse: aut signiferi corpora zodiaci:
 Sed libeat tantū cum nostra ludere amica:
 Ludere: et ad primam vertere amicitiam.
 Non sic agna lupum fugit accipitrē ve columba
 Effugit vt vultus nostra puella meos.
 At cito ventorum languescunt lilia flatu:
 Sic tua sordescat forma superba precor.
 Istaq; deformem facies vertatur in arcton.
 Audiat has vtinam iusta diana preces.
 O mihi dilecti nimium nimiumq; sodales
 Foemineas moneo temnite blandicias.
 Ne vos decipiant vestro pendentia collo
 Brachia: nec blandis oscula mixta sonis.
 Nec si iurabunt per numina virginis alme:
 Credite: nec veri per sacra templa dei.
 Vel ne decipiant aurum vestesq; nitentes:
 Veste sub aurata sordida multa latent.
 En redijt primos ad cursus herculis astrum:
 Non modo luna suum ter quater egit iter:
 Viuere quo caris et amatis tullia moechis
 Coepit: et huc illuc noster aberrat amor.
 Dumq; per externos foedatur adultera lectos:
 Etneas viduo datq; rapitq; faces.
 At licet herculeas venias fugitiua columnas:
 Phoebus et vnde suos currere cogit equos:
 Te sequar hyberno miseram velocior euro:
 Capta dabis vinctas post tua terga manus
 Vir folia auctumnus tot habet: vir ripa lapillos:
 (Poeniteat ni me) verbera quanta feres.
 Ferte dee clamabis opem: succurrite nymphe.
 Ad miseram: a domino torqueo: ipsa meo.

Elegiarum

Saxa: nemusq; tuo resonabunt vndiq; luctu:
Echo promittet: vana negabit opem.
Ah quanto melius poscenti sponte redires:
Quam tua sic cedi membra tenella sinas.
Durior esto fores natiuo marmore: non ne
Flecteris precibus: tot lachrymisq; meis?
Traiciam tandem me cultro: triste cadaver
Logeris sparsas flere soluta comas.
Ferre tam non es: nec tam fera: quin pia flendo
In mea lachrymulam spargere busta velis.
An ne times fortasse minas: rigidumq; flagellū?
Lassa q; ad tantum non iuuat vlla scelus?
Per phoebumq; iouemq; ac cetera numina iuro
Tullia: me repetens nil patiēre mali.
Immo dabo amplexus: centenaq; basia strictim.
Inobiscum solito dulcior ibit amor.
Felix hippolytus: nocuos euaserit arcus:
Inuictus steterit turpibus illecebris.
O felix siculus: nulli qui seruus amice:
Seua pharetrati spreuerit arma dei.
Sanguinolenta feri solers per pascua martis
Duxit equum: patrij pinguis & arua soli.
Nec minus aurelius ferrandum carmine regem:
Alc mecoenatem scripsit: et eius auos.
Quamdiu harenosas labetur rhenus in vndas:
Lenis et assiduis ripa madebit aquis:
Tandiu vtriq; viro stabit celeberrima virtus:
Famaq;: quas nunquā destruet vlla dies.
Horum stultus ego prestat vestigia secter:
Quam meretricum sic iurgia mille pati.
Deu miser est: si quis sequitur tua castra cupido:
Lui mala pro domina plurima ferre licet.
Bessario quotiens exclusus solue columba:
Solue fores dicit: pande columba fores.
Flectere qui verbis sarum: qui carmine ferrum:
Quiq; sua poterat flectere cuncta lyra:

Anius potuit vix corda domare puellae?
 Foemineum variat tantum in amore genus.
 Nocte gelu siccum: vrentes sub sole calores:
 Sepe sitim longam ferre coactus erat.
 O quotiens voluit cecas restinguere flammās:
 Igne sed ardenti seuior arsit amor.
 Dum prece dum cantu timidā lenibat amicam:
 In nihilum iuuenis pene solutus erat.
 Dura infelices que non patiuntur amantes?
 Sepe sibi crudam non timuere necem.
 Forsitan hunc nostrum quisq; contemnet amorem:
 Et dicet ficto nos in amore queri:
 Dij faciant illum similes sentire furores:
 Nec sit qui flenti prebeat vllus opem.
 Quinetiam victus tremulo mihi clamitet ore.
 Dei mihi parisi verus amator eras.
 Quomodo nūc referā scelerata aufugit: vt exin
 Nota sit eois: nota sit hesperijs.
 Forte quiescebam molli cū virgine lecto:
 Ipse graui: illa nihil pressa sopore iacet.
 Nox erat: et terris animalia cuncta silebant:
 Ecce nimis tristi voce queruntur aues.
 Excitor: et clamans heus tullia: concido lecto:
 Curro: sed illa vt auis visa volare mihi est.
 Ingemo: nō paruis hululās clamoribus heu heu:
 Ad miserum quid agam: me miserū quid agā?
 Inde mihi infelix ex illo tempore vita
 Ducitur: ac omni tempore talis erit:
 Mi mihi ab insanis reddatur tullia moechis:
 Tullia: que vite causa necisq; mee.
 Ergo quisquis habes nostrā retinesq; puellam
 Aut redde: aut tecum prelia dura geram.
 Prelia dura gerā: rabidos vomiturus iambos:
 Adortiferi et quantum pectora fellis habent.

Elegiarum

Elegia ad iuuenes: quo pacto
rapta sibi anima: cogatur imp
fecto regis opere deserta adire.

S qua sit in terris pietas audite querelas:
Audite o iuuenes hec mea damna ꝑcor.
Quis tam durus erit: nostros si viderit artus:
Qui queat a fletu continuisse pio?
An harum si possent tantos sentire dolores:
Deflerent: quanuis fors sua flere neget.
Vel me si videat: que tot modo vulnera fecit:
Vei mihi clamaret cur ego lenta fui?
Vei mihi si poteram siculum seruasse poetam:
Et poteram tantum si vetuisse nefas:
Cur sic stulta meas clausi tot vocibus aures?
Debueram vatis mitior esse sonis.
Sed iam flebilibus numeris mala nostra canam?
Ut meus hic casus notior esse queat.
Et quo prima meos rapuisset tullia sensus:
Torsissetq; feras in mea corda faces:
Jam statui nunq; fallaces querere amicas.
Siue diana foret: seu foret illa venus.
Tum magis hoc statui: nulli seruire puelle:
Cum fuit ausa meos destituisse toros.
Scilicet agnoram curas expertus amoris.
Vanius esse nihil: peius amore nihil.
Nullus erat iuuenum: qui me felicioz iret.
Nec qui me fastu vinceret: alter erat:
Tum: quia non poteram vanis recalescere curis:
Jam fortunatos inter habendus eram.
Et residem mentisq; inopem vocitare solebam:
Forte puellarum si quis amator erat.
Non nisi prestantes gaudebã incubere ad artes:
Non nisi calliopes me retinebat amor.
Quinetiam sacras nitebar discere leges:
Efficerem cari iussa relicta patris.

Unaq3 plus alijs vrgens me cura premebat
 Inceptum regis magna domantis opus.
 Jocundus dulces inter versabar amicos.
 Ductabant medio turba benigna foro.
 Tunc ego liber eram: & nulli subiectus amori:
 Jam poteram alati spernere tela dei.
 Sed mihi libertas non hec duravit ad annū:
 Seu mala fors: seu sic iusserit ipse deus.
 Alcius exarsit grauioraq3 spicula iecit:
 Lesit et insolito vulnere pectus amor
 Tempus erat: quo vana licet lasciuq3 fari:
 Saltat et ad placidos foemina virq3 sonos:
 Cum presente viro mutatum ridet amātem
 Liberaq3 intendit queq3 puella iocis:
 Laruatus cum quisq3 puer iuuenisq3 licenter
 Bestit: et in ludis fessina tota manet:
 Tunc: dum plaudentem solus spatiabar ob vrbē:
 Intentus nugis carminibusq3 meis:
 Vidi: quam cuperem nunq3 vidisse puellam:
 Ante suas stabat deliciosa fores.
 Leta vago informes spectabat lumine vultus:
 Et personatos mollius ire viros.
 Dextra blanda venus: sed leua parte cupido
 Stabat: et armatus letifer arcus erat.
 Et cui tum tacitus dixi: insidiantur amanti:
 Infelix aliquis noxius ista feret.
 Stultus ego haud noui: fraudes mihi ab hoste parari:
 Ecquis non cecus re solet esse sua?
 Dum propius tendo: et propero trāsire periculum
 (Non etenim tutus sat mihi visus eram)
 Nato mater ait iuuenis contēptor amorum
 Nostrarumq3 facum maximus iste fuit.
 Qui: dum gesta canit versu natiq3 patrisq3
 Imperio nostro dupplice parte nocet:
 Euehit in celum quos non placauimus hostes:
 Res quibus alta placet: nulla iocosa placet.

Elegiarum

Per quos nec carpunt: nec tentant dulcia poeni
 Carpere: in externum preda redacta iugum:
 Et dum se tantis miscere laboribus audet:
 Nulla audendo meo semina spargit agro:
 Traiice non dubia venientis corda sagitta:
 Saucius exemplum bella canentis eat.
 Illa deos inter: varijs circumdata flammis:
 Quam tamen addubites num venus ipsa foret.
 Utq; verecundos in me coniecit ocellos:
 Et nitidum roseo fudit ab ore decus:
 Haud mora contentum neruo violentius arcum
 Latat: et in pectus tela refixit amor.
 Addit et hec leso subridens verba cupido:
 Inunc: et nostras temne poeta faces.
 Nulla superbe tibi poterunt hoc demere vulnus
 Carmina: nec resonis scripta soluta modis
 Errabis posthac totam male saucius urbem:
 Optatamq; tibi quisq; negabit opem.
 Non medica magica ve miser sanaberis arte.
 Eluferet hec tantum sola puella malum.
 At leuis incauta traiectus arundine cervus
 Errat: et huc illuc per nemora atra fugit.
 Dum furit infixum lateri depellere ferrum:
 Concidit a longo tramite victus humi:
 Sic ego ab insidijs ceci concussus amoris:
 Conabar frustra ponere tela dei.
 Tandem luce illa totam peragrauimus urbem:
 Dum me conuictum reddidit ille furor.
 Inde iugum grauius voluit me ferre cupido:
 Iussit et vt raperet visa puella animam.
 Altera lux aderat: domineq; ad limina curro:
 Tradere quam poterat si voluisset opem:
 Ecce decens auro gemmisq; ornata capillos:
 Ad templum lentis passibus illa venit.
 At vidi: tremuere animi: riguereq; crines:
 Sisto gradus: donec preterit illa: meos.

Magnifica incedit: famulis comitata duabus:
Queq; iter ostendat: preuia pergit anus.
Transit et hanc sequimur venientem segnius: ac si
Tardaret nostros lenta podagra pedes.
Intrat: et vt pario lympham de fonte capessit:
Ter vultum sacra pollice signat aqua.
Accedit propius: supplex procumbit ad aram:
Atq; preces tacito fundit ab ore ioui.
Sedulius interea veneranda veste sacerdos
Aduenit: et sancto murmure sacra facit.
Ad contra appono: nihilum iouis ara mouebat:
Tantum ad fulgentis conijcio ora decus.
Illa parum limos oculos mihi conscia vertit:
Et spem sanandi vulnus honesta dedit.
Idq; quater sacro prudentes egimus illo:
Iheu fuit hec nostri flamma secunda mali.
Ista quidem in templo totiens repetita voluptas
Exitit: egressis altera maior erat.
Quando salutabam veniens prope limina stantem:
Lauta inclinato vertice signa dabat.
Tum me non falsa clamabam voce beatum:
Credebam votis consuluisse meis.
Verum supremos cum me differret ad actus
Angebar varijs sollicitudinibus.
Plurima pretereo fragilis solatia vite:
Qualia tentando prima iuuenta capit.
Virimus hoc fato non paucis mensibus ambo.
Nec valuit quisquam ponere dissidium.
Sed fortuna bonis: et magnis inuida rebus:
Noluit vltorius gaudia tanta pati.
En vetat ad templum dominam: vetat ire per urbem
Custos non vlla conciliandus ope.
Dij facerent: nuquam foret hec mihi cognita virgo
Adens misero hereret: que male rapta fuit.
Pingere non ausim que sit prestantia forme.
Nec quantis animi dotibus emineat.

Elegiarum

Hoc vnum dicam: claro generata parente
Ducit ab antiquis patribus illa genus.
O quotiens dictis carpebam durus amantes:
Nunc velut etneis ignibus excrutior.
Et sine mente fero: cogorq; insanus adorsum
Portugalis linquere regis opus.
Siquis erit vatum: qui sit mihi carus amicus
Adunus idem merita compleat arte precor.
Materies est illa graui cantanda cothurno:
Clarus erit quisquis sumpserit illud onus:
Vnde: q; auctori rex inuictissimus vltro
Prebebit larga splendida dona manu.
Ast ego desperans animam reparare reuulsam:
Contentus vacuum perdere corpus ero.
Hac igitur statuo subitus decedere terra:
Et tenebrosa feros pergere ad antra locos.
Illic vmbrose fiam bonus incola silue:
Donec erit requies ossibus vlla meis.
Donec squalenti cedat de corpore flatus:
Qui superest: minimū quem superesse reor.
Ferrandus quotiens anime pars altera nostre:
Insanas dixit sperne catalde faces.
Sperne cupidineos arcus seuq; pharetram:
Damna feres tantum: nil ab amore boni.
Huic ego respondi nequeo me soluere vinculis:
Quod mea durus amor sub pede colla premit.
Atq; valentinus facunda voce monebat:
Desine parisi: desine amare precor.
Quid tibi vis: fies (mihi crede) insanus: et ibis:
Nec venies ipsa sanus ab anticyra.
Diuide mi qd amas: partemq; impende dolorum:
Qdq; onus exhibeas pectore ferre nequis.
Diuisus minor est diuisus lentius ardet.
Ignis: et effusus lenius vrit amor.
Non locus est dixi nugis: hunc tolle furorem:
Si constas nostre fidus amicitie.

Ille iocabatur: mecumq; ardore premebar:
 Plus solito infensus exagitabat amor:
 Deniq; post vanosq; iocos dulcesq; lepores:
 Cervicem quatiens hec mihi verba tulit.
 Non te curaret proprijs epidaurijs herbis:
 Nec medice primus qui fuit auctor opis.
 Adde quoq; consittus monuit notissimus omni
 Hesperia: genuit terra sicana virum:
 Hic inquam: cui iure locum barbatia liquit:
 Ingenio tantum consilioq; valet.
 Istud idem multos fecisse fatemur amicos:
 Flectere tantorum nec valere preces.
 Jamq; aliquis dicet si mens a corpore rapta est:
 Unde hec tam promptus carmina culta facis?
 Numen inest nobis magniq; potentia phoebi
 Inspirat moestis hec referenda modis.
 Namq; sui vatis casum miseratus iniquum:
 Hoc mala defleri carmine fata iubet.
 Quid ve fatigantis referam crudelia noctis
 Tempora: post primam me grauis hora vocat.
 Sternimur et fractos lecto demittimus artus:
 Addeq; soporari non sinit vlla quies.
 Tertia nam redijt: nec adhuc dormiuimus hora.
 Enumero quartam: nec mihi somnus adest:
 In quinta tandem spero requiescere lassus.
 Nec rigat in quinta perdita membra sopor.
 Cogimur hoc pacto totam percurrere noctem:
 Dum spectata dies in mea damna venit.
 At primum cessit croceis auroa capillis:
 In curru niueis solq; refulsit equis:
 Surgimus e madido lachrymis ⁊ sanguine lecto
 Vesteq; lugubri corpus inane tego.
 Egrediorq; foras: ⁊ totam concitus urbem
 Peruagor: estiuum nec mihi tempus obest.
 Miratur iuuenum: miratur turba viroꝝ.
 Unde meo languet mortuus ore color.

Elegiarum

Si quid habes rogat: nullū queo promere verbū
At pudor et domine dicere fama vetat.
Pro me nil timeo: cum nil deperdere possim:
Omnia: que poteram perdere: cepit amor.
Non mihi diuitias: nec gēmas opto: nec aurum:
Nec peto magnorum tecta superba ducum.
E media tantū cupio discedere vita:
Nam mea stat vetita clausa puella domo.
In me ferte faces: in me constringite ferrum:
Stringite telorum quicquid obesse potest.
Hoc facite vt citius tenues dissoluat in auras:
Quam sit ab assiduis vita agitata malis.
Hocq; bonum facite o vates cari q; sodales:
Si vos cura mali commouet vlla mei.
Clara solet multis prestare bononia sensus:
At mihi surripuit insidiosa meos.
Hec studijs armisq; potens et diuite campo
Constat: et excellens vnica nomen habet.
Hec pia solenni complures munere donat:
At tamen amentem reddidit et stolidum.
Jam non grata ceres: iam non sapit ipse lyeus:
Hoc domine aspectus corpus inane fouet.
Nam quamuis raro contingat posse videre:
At tamen id multum raro videre iuuat.
Vidimus ardentem positus ex ordine lignis:
Et pene extintum leniter esse focum.
Hunc tamen admotum fomentum suscitāt ignē:
Flammaq; dat vires quas ve tenebat habet.
Sic ego: quādo datur domine vidisse figuram:
Excitor: et viuo qui modo nullus eram.
Propterea postquā fuero digressus ab vrbe:
Tristis ad incultos deueniamq; locos.
Non hic spiritulus iocundas imbibet auras:
Aspectu domine si caret ipse sue.
Illico preda canum potero: vel preda luporum:
Vel potero volucrum sordidus esse cibus.

Si nihil istorum laniatum forte veniret:
 Jam siccū assiduo sole cadauer erit.
 Tum facile arripient furioso turbine venti:
 Neqz ferent longa diminuentqz via.
 Nec vbi peruenient ad amicam nuncia nostrā:
 Ingemet: et facti poenituisse volet.
 Ingemet: z frustra cupiet reuocare qđ actū est:
 Nil medicum exacto funere adire iuuat.
 O quotiens rigido vngue comas lacerabit z ora:
 Sic licet et saxo durior et chalybe.
 Et lusitanus casu rex corde dolebit:
 Una mali tanti qui mihi causa fuit.
 Dum superest igitur flatus: viteqz fauilla:
 Nec francisce volo sit tibi cura mei.
 Arboris in tenero mādamus cortice lauri:
 Nec sint funestis carmina sculpta notis.
 Infelix habuit fatum miserabile vates:
 Sustulit aura leuis corpus: amica animam.

C Elegia: que caterina inscribitur
 in qua de cupidine conquerit:
 et qđ datam bis fruendi occasio
 nē sua culpa amiserit.

Quid me seue puer: nūqz satiate fatigas:
 Quid fera cum sicco sanguine bella geris.
 Ecce recrudescunt mea vulnera: nulla putavi
 Zela mihi antiquis horridiora iaci.
 Defleui iuuenis querulo te tullia versu:
 Defleui faculas pantefilea tuas.
 Hicqz fuit tectum ferientis nomen amice:
 Ne foret expresso nomine lesus amor.
 Nunc quia tranquillo nauis cōmittitur alto:
 Pandantur proprijs omnia nominibus.
 En me lustra nouem pharetratus tūbat agentē:
 Quid tibi iam gelido cum sene cece puer.

Elegiarum

Cecus es: et merito cecum pinxere vetusti:
 Adhuc cares: nedum lumine corporeo.
 Non hec apta tuis etas: nec digna sagittis:
 Nulla tibi laus hoc vulnere nullus honor.
 Percute lasciuos pueros iuuenesq; calentis:
 Adhuc pigros cursu quo decet ire senes.
 Vixebam liber turba semotus ab omni:
 Tutus ab insidijs cypria diua tuis.
 Nulla puella meum valuisset flectere pectus:
 Nympha foret quanuis: vel iouis ipsa soror.
 Siue quod intentus curis grauioribus essem:
 Distortus nullis sollicitudinibus.
 Barba vel hec potius cum iam canesceret: et cum
 Leta minus facies et minus apta foret.
 Non pudor audebat iuuenili insistere ludo:
 Adhuc tamen optabat hocq; volebat opus:
 Diuitias pauper cupit egrotusq; salutem:
 Id quo quisq; caret optat habere bonum.
 Appetit ista senex multo iuuenilia plusquam:
 Junior: hic potis est: debilis ille nequit.
 Hinc quod non poteram prouectus querere honeste:
 Tendebam fictis vocibus arguere.
 Cumq; manus aliquis tollens ad sidera supplex:
 Ridet amatores sic miser inquit amet.
 Audijt orantem precibus rhamnusia iniquis:
 Adhuc catenatum sub pede calcat amor.
 Calcatur et huc miserum truculentus raptat: et illuc:
 Verberat et diris calcibus exanimum.
 Et fessus nitidis mutum super euolat alis:
 Ador redit ad cedem: nec licet inde mori.
 Non licet: et morior viuendo: morteq; peior:
 Vita mihi tantis exagitata malis.
 Id mea vel nostrum pascunt peccata parentum:
 Immo mea in dorso tale merentur onus.
 Si qua sit in terris pietas clamare solebam:
 Nunc nec apud superos ingemo sit pietas.

De caterina tenet coctis infixa medullis:
Inijcit ardentem in mea corda faces.
Hec fuerant alijs alias confixa sagittis:
Non tamen hac vna certior vlla fuit:
Non citius liquido narcissus fonte solutus:
Hac mihi q̄z visa saucius aruerim.
Quāuis ille puer: quāuis grauis ipse senecta;
Non tamen igne minor est mea flamma suo.
Hec sic alcides tunica discerptus anice:
Fudit anhelantem folle crepante animā
Versus et in saxum iacui: cum pectus et ora
Lum vidi sparsis colla nitere comis
In lapides vertere homines phorcinidos angues:
Adutauit sensus nunc noua forma meos.
Ut redij capta paulatim molliter aura:
Sensi mundigeri solis ab igne rapi.
Atqz vtinam post hec mansissem saxeus: et non
Sumpsisset partes prima figura suas.
Sed referamus vbi: quando: quo pfida pacto:
Hac miserum tetras truserit in tenebras.
Huper forte domi plauti amphitryona legebam:
Hac que vespereum temperat hora diem.
Adensis et augusti medius: suprema sororum
In pluteo stabat calliopea meo.
Candida cum subito est roseo distincta colore
E celo ante oculos lapsa puella meos.
Obstitit intranti: vultuqz accensa seuro
Increpat: illa suos retulit egra pedes.
Ipse tamen facto dolui: subitaqz repulsa:
Statqz adhibere preces et reuocare domum:
Sed quod ego optabam celesti numine donum
Demissum medio cernimus esse sinu.
Alter quippe dies et iam processerat alter
Ecce minutatis gressibus illa venit.
Excipio placide et verbis mulcemus amicis:
Lum precibus nostris e regione sedet.

Elegiarum

Instita cui viridis patrie de more tegebat
Alzona totum corpus adusq; pedes.
Altera nigrabat scapulas et pectora supra.
Qui tegeret suras leue: cothurnus erat.
Nec preter vidi nullum velamen in illa:
Cum mihi per vicos obuia facta fuit.
Dumq; verecundis oculis me conspicit inquit
Iduc tua me virtus et bona fama tulit:
Orphana sum: pauperq; vtroq; orbata parente:
Quos immaturo funere mors rapuit
Edidit in lucem me mater vlyrbona rerum:
Adorq; colubensis vrbis alumna fui.
Coniugio repetita procis sum mille per artes;
Ihic ex diuitibus diuite dote venit.
Ipaupertate alter: verum virtute repletus:
Sed nulla hoc virtus tempore nacta locum.
Ihic genus ostentat patrumq; insigne suorum:
Ipreter auos: nil quod nobile iactet: habet.
Ihmina preterea percurrens plurima dixit:
De tot quid capiam consule: quid ve legam:
Et si quid poteris donare impende libenter:
Effundam pro te vota precesq; dec.
Cum tales sensus animo depromeret imo:
Ex diuis aliquam diximus esse deam.
Subsisto: et mecum sibi quid velit ista reuoluo:
Insidijs totiens captus et illecebris.
Verba loquebatur perfusa leporibus: et que
Lor pylij allicerent excuterentq; iecur.
Incitat hinc amor ad fandū: quod turpe putabat
Et multo ratio mixta pudore vetat.
Cum quod quesierat: dedimus iurata spondit:
Sponte reuersuram posteriore die.
Cessit et expecto vnus promissa diei:
Adense videbatur longior vna dies.
Alter et alter abit: pigro numerosior anno
Quarta dies: mihi sunt secula sexta dies.

Oblitam statuo conquirere siue retentam:
 Vereor: quem sciter: nec pudor ipse finit.
 Quem ve rogem: ignoro: solus tacitusq; pererro:
 Et fora perlustro nobiliumq; lares.
 Suspicioq; oculis vigilantibus vndiq; stantem
 Ante palatinas atria celsa fores.
 Et matronali fulgebat septa corona:
 Floribus a varijs vt rosa cincta nitet.
 Ut me prosperit: gemino cum lumine vultum
 Demisit: magni signa pudoris humi.
 Hoc ego prospectu viri qui perditus ibam:
 Et spem concepi que modo nulla fuit.
 Nemo suo spernat rerum vilissima fastus:
 Nec putet equali pergere fata gradu
 Omnia vertuntur: nec in vno cardine perstant:
 Mutata alternant conditione vices
 Maxima nunc cernis: contra mox infima cernes:
 Quis stabilem humanis credat adesse modum?
 Pauperiem sanctam diues non horreat: et non
 Ad ordaci informem murmure pulcher agat.
 Carpere neu validus tremulã inuisamq; senectã:
 Ne ve ioco quenq; ledere tentet auum.
 Fortuna oppressum caueat contemnere felix:
 Egrotum nusquam rideat incolumis.
 En ego ridebam multos in amore furentes:
 Si flerent dicens nil miserabilius.
 Nunc iaceo victus nullo reparabilis auro:
 Non dabit hippocrates non mihi phoeb⁹ opẽ.
 Factatur tumidis solers dum nauta procellis:
 Dumq; regit dubiam per freta vasta ratem:
 Laude vacat: laudes et mun⁹ grande meretur:
 Integra portum cum rate tutus init.
 In laqueos recidi: et quas fugi prouidus: artes.
 O irretitum ridiculumq; senem.
 A notis habear quanquã delirus et amẽs:
 Non tamen ista loqui digna rubore pudet

Scripta etate senex:pectus iuvenileq3 robur:
 Non cessura quidem viribus herculeis.
 Nec gibbus nec struma meum foedissima corpus
 Turpat:habent viuum cetera membra decus.
 Sum quoq3 (ni fallo)mediocri corpore maior:
 Quem decet albenti sparsus in ore rubor.
 Dente vno caret os nostrum interiore sinistro:
 Squalida densatis longaq3 barba pilis.
 Forsan et aspectus hanc propter foemina nostros
 Horruit a vano territa facta metu.
 Multi illam fictam:multi dixere proteruam:
 Simplicior nulla est:nullaq3 candidior.
 Judeamq3 fuisse licet vicina dicat:
 Ade tamen accendit et magis vrit amor.
 Si quis et a vili primum duroq3 bubulco
 Corruptam rapta virginitate ferat:
 Fudim⁹ indecores lachrymas gemitusq3 pfundos
 Et ferit insolitis ictibus ossa furo.
 Proq3 aliquo interdum fertur prostare lucello:
 Deceptam clamo me miseretq3 sui.
 Lauta semel manicis quondã matertera vinxit:
 Tenderet huc illuc et fugitiua foret:
 Deniq3 si quodcũq3 scelus cõmitteret audax
 Lunta puellari simplicitate tegam.
 Omnia viperee potius mendacia lingue:
 Liuore aut sparsa hec credimus esse malo.
 Ast (vt ego demens totũ qđ sentio premam
 Siquid adhuc mentis et rationis inest)
 Confingunt ea praua mei et solantur amici:
 Ex animo penitus decidat illa meo.
 Decidat:infami peream ne morte laborant:
 In me quisq3 suo fungitur officio.
 Non cadet:internis herebit viuida fibris:
 Unicaq3:optanti dum mihi vita comes.
 Post etiam interitum (prius hinc si cogar abire)
 Jam mea viuentem queret imago meam.

Annozum flos ipse tribus vix edita lustris:
 Hoc facies monstrat: hoc sua dicta probant.
 Vultus inauratus crater argenteus illi est:
 O fortunatum qui bibit inde virum.
 Atque ea sic multe nostros petiere penates:
 Nummosum fama prodiga dextra facit.
 Soluar ab hac: lego peligni precepta poete:
 Qui docet insane non adamare liber:
 Opprimor: et medijs positus fornacibus vroz:
 Luget et accensos ista medela focos.
 Non species hominis: non qui color ante vigebat
 Est mihi: me viso tartara flere queant.
 Neque alcotini comes admonet: arguit acer:
 Neque puer amentem: discipulusque notat.
 Irridetque simon: et rerum conscius harum:
 Scit nihil: et tacita carpitur inuidia.
 Nec suadere valet sibi: nec credibile clamat:
 A tanto cupidum continuisse bono.
 Non cepi quicquam iocundi: pocula philtris
 Plena bibi: rodunt dilaniantque animam.
 Quod si cepissem: nullus me promere littoz
 Logat: et hoc nullus tortor ab ore trahat.
 Verus amor tegitur: falsis sit nulla voluptas:
 Sentiat hec contra forsitan amator erit.
 Non troiana meis maiora incendia flammis:
 Quamvis troia suum transijt vsta diem.
 Ignibus assiduis ardet vulcanus et etna:
 Non ego ab indomito carpor amore minus.
 Quantum per terras phaeton disperferat igne:
 Raptus equis preceps: intrepidusque puer:
 Quatus per phlegethonta fluit rapidissim⁹ amne:
 Tantis inest cordi: visceribusque meis.
 Nec tam perpeffus teterrima fata perillus:
 Dum tua iussa miser graie tyrane facit.
 O si caucaseus fierem calanus: inultas
 Das possem illesus saltibus ire pyras.

Noscim⁹ hoc vitium genitū magnumqz fatemur:
 Et piget: et nequeo funditus excutere.
 Quo magis ex animi contendo sedibus illam
 Eijcere: ante animos hoc magis illa sedet.
 O vtinam inspecta mutatus membra puella
 Protinus in quoduis corpus inane forem.
 Qualiter in silicem propter periuria battum
 Detecto furto vertit atlantiades.
 Daphnis ab irata mutatus pellice sarum:
 Versus es in fortem celme adamantia ioui.
 Borgone ab antiades perijt cephe naqz turba:
 Nec eadem nobis visa tulisset opem.
 Herculeeqz lychas deiectus roboze dextre:
 Euboicis scopulus sedit in equoribus.
 Pinus atys tum cura deum carissima matris
 Immemorem fecit improba nymphea sui.
 Infelix fueram tantis de milibus vnus:
 Vitassem infandum pessima fata malum.
 Tantalus: irion: et sisyphus: ac malus omnis
 Non sua vt ipse luo crimina nostra: luunt.
 Summa deus bonitas hanc pestē tolle furentē:
 In stygios vel me fulmine trude lacus:
 Orpheus: amphion: linus: et caducifer: vlla
 Non animum possent arte iuuare meum.
 Solatur veterum stolidum me coetus amantū:
 Quorum colla feror sub iuga traxit amor.
 Delius igniferum sensisse cupidinis arcum
 Traditur: in manibus cui tamen arcus erat:
 Ilia corripuit mauxorem: plurima magnum
 Turba iouem: tutum nil ab amore fuit.
 Neptunus gelidis arsit calefactus in vndis:
 Cuius et in nigra est fuscina larga manu.
 Et semeles suis proles contentus amavit
 Cornibus: in superos seuit et iste dolor.
 Terrarum qui mostra ferus vastantia terras
 Exinxit: puero colla liganda dedit.

Filius incaluit sapientis nomen adeptus:
Et pater: et quos non enumerare datur.
Si qua mihi magicis fecisset vulnera circe:
Hec possent magice demere carminibus.
Ut caterina suis oculis mihi spicula iecit:
Nulla: nisi hec oculis auferet ipsa suis.
Ex sene vel fierem iuuenis pulcherrimus: eson
Factus ut egregia colchidis arte fuit.
Hac etate mee domine fortasse placerem:
Adusa nihil prodest: nil in amore sophos.
Quid faciet: falsas errat mea cymba per undas:
Tu cytherea faue: tu rege vela ratis.
Ex tribus vnus erit mittendus nuncius: is qui
Leniat austeras: duriciamq; domet.
Est alternus amor primus legatus: abunde
Fracturus colli vincula foeminei.
Nuncius alter erit versatio stricta frequensq;
Solvit amatores compedibus cupidos.
Optima cuntarum medicina pecunia rerum
Tertius: etherea deuehit arce deos.
Aptior hec nostram reparatū nūcia nymphā
Adittetur socijs anteferenda suis.
Eloquio oratrix mollibit marmora: nedum
Adontanis ducet bruta cacuminibus.
Sola hec prestabit quod nunc desidero: sola hec
Tradet in amplexus gaudia tanta meos.
Altera penelope sit vel lucretia: collum
Hac duce submittet impudibunda iugo.
Si secreta fides comitesq; modestia presint:
Augusta ingenium deteget ipsa suum.
Interea mecum casum solabor amarum:
Non vllis constans flere cupidinibus.
Quisq; meo exemplo si nescit viuere discat.
Errati ne se postmodo poeniteat.
Oblata est quotiens placitarum occasio rerum:
Non mora sit: celeri cōmoda carpe manu

Elegiarum

Arboze poma tibi dum sunt matura legantur:
Ne facta alterius putrida ve illa gemas.
Quodq; gemas ploresq; magis laniesq; capillos:
Grata diu populo fabula: risus eris
Risus eris: nullaq; volens medicaberis arte:
Hec summa est: age quod poeniteat minime.
Hoc cape consilium quicūq; es captus amice:
Letus amor placeat displiceatq; venus.

Elegiarum liber secundus in lianozam insidiantem.

Insidias lianoza noua parat arte cataldo.
O admirande calliditatis opus.
Qui semel euasit fallentia retia ceruus:
Horrida qui fugit spicula: vitat aper.
Et licet esuriens piscis qui senserit hamum:
Carpere mortiferum pertinet ore cibum:
In scopulos illisa ratis: nat cauta per vndas:
Et trepidat flammis: ignibus vsta manus.
Ille ego sum: cupidum quem leserit armifer hamus
Ille ego quem retis implicuere plage.
In scyllā o quotiēs recidi: barathrūq; charybdīs:
Emersi rabidis vix ego nudus aquis.
En miserum fortuna salo demergere tentat:
Adgerar: palladio ni tegar auxilio.
Pulchra puella quidem sed thaidē notior ipsa
Externum sua me gesta latere putat.
Seu me de patula spaciantem forte fenestra
Viderit: aspectus effugit egra meos.
Et geminas furibunda fores: inimicaq; claudit:
Ponit et inuisas insidiosa seras.
Seu mihi per vicos aliquos: sit ve obuia templo:
Auertit vultus facta superba suos.
Ut rapere argenti multū mihi possit et auri
Mititur ardenti mille placere modis.

Nec tamen in oculis est tanta pecunia: quantam
 Infelix falso nomine capta putat.
 Se modo conductis lasciuia monilibus ornat:
 Se modo concessis inuidiosa colit.
 Sequz palam iactat magna de stirpe creatam
 Ah demens: non stirps: forma pudica placet.!!
 Ac veluti nunquam nouissem pellicis artes:
 Adatronam fingit cesareumqz genus.
 Lactea dum simulans pulicē per pectora captat:
 Summoto vendit fercula linteolo.
 Vicini ancillam fictis audacula verbis
 Increpat: huc ad sis praua catella tonat.
 Hec facit vt diues capto mihi mente videri
 Possit: et haud opibus pauper egere meis.
 Ad populum phaleras: iuueniles decipe mentes.
 Lanicies nulla hec se sinit arte capi.
 Non emo rem fetidam tanti pygmea: cupido
 Cum matre oderunt munere quisquis amat.
 At prestare queam musas: et gaudia: vitam:
 Constantem inulta cum pietate fidem.
 Letera de nobis despera posse referrī:
 Quo magis insistas: hoc min⁹ ipse darem.
 Ergo tuos posthac dimicito querere fastus:
 Quelibet e media plebe placebit amans.

¶ Ad mariam virginem
 petens veniam.

Virgo mei miserere precor miserere fatētis:
 Adaius pene meū te miserante scelus.
 Non semel erratum bis ter quater inscius egi:
 Sed delictorum milia mille malus.
 Sum meritis poenis et seuo verbere dignus:
 Extremo dignus sum quoqz supplicio.
 Interdum vano prauoqz cupidine capti:
 Ex nihilo longam finximus historiam.

Elegiarum

Laudavi vitium quod erat dānabile mōstrum:
O plenum vento stulticiaq3 caput.
Proq3 deo balbus tacui: pro virgine mutus:
Ipar est vt scutica: carcere: morte luam.
Da veniam supplex oro peccata fatenti:
Est peccatori parcere diua tuum.
Virgine virginior: puraq3 pudicior omni:
Omni candidior candidiore nites
Nec solum petimus parci: intercede benigne
Ad natum pro me stella serena reo.
Quem totiens culpa: totiens offendim⁹ atro
Crimine: que varijs spero piare modis.
Tu pietas de fonte scatēs suauissima manas:
Lorda rigas hominum: nec qua rigare negas.
Immo salutiferas virtutum vberrim⁹ vndas
Iper scatebras sedans fundis in ora sitim.
Valuarū summi clavis rectissima celi:
Tartaree terroz perniciesq3 domus.
Egrotis medicina venis certissima et egris:
Defessis miseris: tristibus vna quies:
Ipuellis viduis et desperantibus affers
(Atpote desertis vndiq3) presidium.
Te duce mortiminas euadit nauta procellas:
Intrat et ad tutum tutus ab hoste sinum.
In bello fortis non sentit vulnera miles:
Subq3 tuo illesus numine victor abit.
Tu lucina viam parientibus obuia mostras:
Non facit hoc phoebi: non soror ipsa iouis.
Si quis eques seu forte pedes furiantibus vndis
Turbida pretrepidus flumina traiciat:
Et iam demersus periturus nomine clamet:
Virgo mihi presis: o miserere mei:
Diuam sentit opem: et dextra properāte leuatus
Fautrici grates haud mora letus agit.
Vel si quis vasta preceps de rupe feratur:
Et memor in casu virginis huius eat:

Non memori caput: aut frāgentur crura ruentis:
Humani es generis lux: via: vita: salus.
Captus et a mauris et vinctus colla catenis:
Te vinculis liber auxiliante fugit.
Jam pulso axilla aut manibus fulcimine claudus:
Bratando celerem mutat vtrunq3 pedem.
Non tantum auerij zephyrus cumulauit harenae:
Littoribusq3 tuis aphyrica fusca notus:
Quanta per immēsum spargit miracula mūdum
Mater ab afflictis virgo vocata dei.
Nemo poetarum posthac in carmine musas
Inuocet: vranie sit ve thalia soror.
Nisi forte hac specie celebretur cynthia nostra hec:
Luminibus veris que tenebrosa fugat.
Tetra fugat: ducitq3 diem nitidissima terris:
O iubar aureolum purpureumq3 decus
Et demū quicumq3 vocat tua nomina supplex:
Nulla subit terre: nulla pericla sali.
Tu dilecta dei meruisti filia dici:
Sublimiq3 throno lecta fuisse parens.
Non verba inuenio: sint respondentia vite:
Adraclis: forme nymphea superna tue.
Angelicis comitata choris: comitata deabus:
Funderere non cessas sponte rogata preces.
Nisi tua iam pridem virtus insisteret ardens:
Terra data aut flammis diluuiō ve foret:
Felices homines fortunateq3 puellae:
Quis tuus accedet gratia larga fauor.
Nam dum versantur fetidi inter stercoza mundi:
Aduersis nūquam fors violenta premet.
Non hinc migrantes gustabunt infera tristes:
Sed leti in supero nectara fonte bibent.
Atq3 sua excellit forma quascūq3 figuras:
Et quascūq3 deas fama vetusta canit.
Assidet ethereo in thalamo carissima nato:
Et fruitur summo virgo beata bono.

Elegiarum

Que radiat multis radijs circumdata: quorū
Nescitur radius qui magis eniteat.
Alter flammifero fulgentia lumina soli
Prebet: vt hac titan lampade cuncta regat.
Celestes alter turbas animasq; beatas:
Ac totum empyreum lumine clarificat.
Hec duo si nescis funalia: scito sorores.
Vna pudicitia est: altera virginitas.
Deniq; sit finis nostri sermonis: et inde
Si dabitur plectro iam grauiora canam.
Nulle oratores: magnoꝝ milia vati:
(Qualis erat cicero qualis homerus erat)
Virtutes laudes per secula mille notantes
Nulla parte queant accumulare tuas.
Proq; tui nati seruis orare memento:
Te precor in primis: sit tibi cura mei.
Sit tibi cura mei: et notū quo tramite pergam
Fac mihi: tu portus perfugiumq; meum.
Si noui rectum firma vestigia callem:
Si minus: ad veram dirige planiciem.

Ad marchionem magnanimū
principē de ignorantia vitanda.

Magna fuit pelopis: cicero inq̄: culpa parētis
Qui nullis natos artibus erudit
At tua magnanime o princeps laus maxima cōstat
Exemplis ornas moribus arte tuos.
Vitanda est velis: vitanda inscitia remis:
O pater in cuius filius arbitrio.
Omnia cunctorum errorum stultissima mater
Subuertit nulla cum ratione solo.
Effera et indocilis toruoq; asperrima vultu:
Iniectis profert ardua verba minis.
Corpore terribilis: nam vertice nubila pulsat:
Atroq; infernas cum pede tangit aquas.

Tetrāq; sulphureos effundens ore vapores:
 Inficit astantes continuoq; necat.
 Emittitq; nouas dumoso e pectore sentes:
 Flant geminis auster naribus et boreas.
 Dextra tenet viuum leporem: sed leua colubrum
 Sub niuea tectum veste latenter habet.
 Et quando ostendit candentē: porrigit atrum.
 Hac hominem incautum mergere fraude solet:
 Etatem mōstrant sparse per corpus equine
 Albentes sete: duriciamq; probant.
 Nauta fugit scopulos medijs dum nauigat vndis
 Discibus aut mergis ne sit in ora cibus:
 Vir sapiens huius vetule cōmercia vitat:
 Magna vorat tumidis ista charybdis aquis.
 Quēcūq; extremi fiunt in partibus orbis:
 Nota sibi iactat: et bene scita tonat:
 Et quod non didicit per se vult scisse videri:
 Esseq; natura non opus arte refert.
 Turpiter externos quotiens vsurpat honores:
 Id sibi quod non est arrogat vsq; suum.
 Formosam doctam falso seq; omnibus vnā:
 Amissis prefert improba luminibus.
 Foedaq; conspectu: multo foedissima vultu:
 Attamen his longe turpior est animus.
 Omne malū: scelus omne facit: qđcūq; nefandū
 Hec regina suo perpetrat ingenio.
 Nūc summa est leuitas: grauitas nūc summa videt
 Intolerabilius hac nihil esse puto.
 Barbaries omnis vitij plenissima: plusq;
 Vensignara animi motibus afficitur:
 Quam qui sit studijs excultus et arte politus:
 Natura prauus sit ferus ille licet.
 Non ne intactus ager solitus producere spinas:
 Frugiferas domino prebet aratus opes?
 Hac duce germanas ausus violare pudicas:
 Filius: heu natas blande cyrille tuas.

Elegiarum

Atreus in fratrem: minus exarsisset in atreum
Frater: ab his mulier si mala pulsa foret.
Furta: latrocinia: incesta execranda patrantur:
Adixta vel his multe mortis adulteria.
Hac duce diuersi bella intestina tumultus
Citibus insurgunt perniciofa lues.
Hinc bellum quantumq; mali quantumq; sinistri
Elferat: ex ipsa noscere pace liquet
Qua regnante: vigent q; plurima comoda reru:
Qua dempta proxsus perdita queq; iacent.
Adortua neglectis cerealia munera campis:
Et tua culta minus vinea bacche dolet.
Oppresseq; hululant vidue: et miserabile plorant:
Et sua pupillus tempora lesus agit.
Armorum strepitus inter variosq; tumultus
Quid deceat quid non cernere nemo valet.
Sacrilegus: raptor: thalamiq; inuasor honesti:
Cum reliquis properat prompta rapina malis.
Hinc homicida fames: seuit crudissima pestis:
Adiranda regnat quilibet arte dolus.
Adors cuiq; occurrit: clamor: luctusq; pauorq;
Hec sunt bellone gaudia letifere
Hic qui pro patria fortis pugnare tenetur:
Uastanti quouis hosteq; peior erit.
Haptatur pietas: vincto clementia collo
Sternitur indignis per sacra templa modis.
Tantum causa ignorantia crassa malorum est.
Que non ista prius ceca videre queat.
Hanc nate comitantur anu: quocunq; vagatur:
Quas enixa feris partibus exposuit.
Filia prima gradu cerebrosa superbia lento:
Fra leuis sequitur: it tacita ambitio.
Hec si quis cupiat q; sit formosa doceri:
Hatabus prodit cum comitata tribus.
Qualiter horrendus consurgit saucius ictu:
Dum teneris natis: dum sibi bufo timet.

Cui fera tísiphone alecto et rabíosa megera
 Jam iam venture grande cubile parant.
 Culcitra per piceum componitur ignea fulcrú:
 Et cum puluino lintea pestifero.
 Non linere vnguento stygio non vngere cessant
 Queq; pedes: tetrica signa futura domus.
 At mulcere caput supera contendit ab arce
 Angelus: ah renuit: infera sola iuuant.
 Hanc deus excelsa cernens de sede malignã
 In barathrum caris cum tribus ire finit.
 Ad studijs cultũ redeamus et arte peritum:
 Diuersa et longa distat vterq; via.
 Hic vir si peccat: noscít peccata: maliq;
 Pœnitet admissi: suppliciumq; subit.
 Labitur: et lapsus caput erigit: actaq; damnat:
 Casurus nunquam postulat et veniam.
 Inde creatori summo fit gratioꝝ: vt si
 Jam repetat proprium de via ouile pecus.
 Inuentus nullus: lectus ve aut cognitus extat:
 Belua quem non hec eritio dederit.
 Ergo malam properi et duri radicitus herbam
 Vitamur nostris vellere pectoribus.
 Id multo melius puerili tempore fiet:
 Quam cum firma suo robore perstiterit.
 Hoc age vir prudens: et vitam vtrãq; parabis:
 Ex oculis tenebras mente repelle tuis.

¶ Ad dionysium emanuelis regis
 ex sorore nepotem.

Alma dionysi de te mihi perculit aures:
 O quantũ vellem non habuisse datas.
 Aut habitis saltem surdus nimis auribus essem:
 Audirem ne quo tristia tanta modo.
 Unde ferum teneris irrepensilibus vlcus
 Quod nusquã scimus tale fuisse: sedet.

Num tua promeruit pietas: num gratia: mores?
 Num tam formoso tantus in ore lepos.
 Hoc erat vnde miser gemitus suspiria questus
 Adittebam nullis turbidus indicijs.
 Nec poteram stupidus causam nouisse latentem:
 Nec mea qui curis corda leuaret: erat.
 In varias vello: multo discrimine partes:
 Fundo luctificas ore madente preces.
 O vtinam falsus subsistat nuncius: et non
 Se curto gressu prouehat vltterius.
 Adendacem o superi faciant perq3 omnia fictum:
 Adurmura vt interdum falsa sonare solent.
 Quin et in auctoris seuissima pectora vertant:
 In fonti fons quod finxit inesse malum.
 Sit quicūq3 tamen: timor anxius occupat artus
 Opprimat: oppressos dilaniatq3 meos.
 Surge dionysi patrios inuise penates:
 Et cole qui quondam te genuere lares:
 Te genitrix: oculis que te plus diligit vnum;
 Optat te regum maximus emanuel.
 Te lianoza simul dudum regina: sorozq3
 Adatris: id exoptat dux quoq3 frater idem.
 Non auiam memoro: pre cunctis vna nepotem
 Nec cupiunt vultum regna videre tuum.
 Teq3 gubernator meritis vulgande ioannes
 Adenda tuis: priscis anteferende precor.
 Effice ne qua tibi prudenti crimina mater
 Patria pro spretis legibus obijciat.
 Audi si qua tibi pietas innata resedit:
 Si cor contingit iusta loquela tuum.
 Non fuerat satis extra tot vixisse per annos?
 Immemor altricis cum patre matre domus?
 Durus adhuc patrie neglectis iuribus audes
 Ossa peregrino linquere velle solo?
 An tibi defuerit quicquā genitricis in vlnis?
 Non honor: aut vanus regius iste fauor.

Ferrandus quanq̄ helisabet diuinus vterq̄:
 Est quibus in seruis rex gener emanuel.
 Siue velis armis concurrere: quēlibet hostem
 Et quis oppugnes hic locus arma dabit.
 Horrida belligeros tellus alit aphyrica mauros:
 Ethiopes armat colchica terra novos.
 Siue tuam ludis placet exercere iuuentam:
 Ludicra lusuro structa theatra ferent.
 Forte magistratus maioris gessisse superbos:
 Turba equitum septus ibis et agminibus.
 Ipse parum sapiens habitare mapalia mallem:
 Et tuguri quicquid vita beata dar et:
 Quam vos excelsi (fugienda ceraunia) mōtes:
 Nil tutum summis viuere verticibus.
 Nati quisq̄ sumus patrie primū: inde propinquis:
 Tu contra: externis commoda plura refers.
 Erumnisq̄ tuus genitor confectus et annis:
 In proprio vellet te refouere sinu.
 Te si contingat discedere: cernere possit:
 Ille licet viridi roboze fortis agat.
 In te cuius amor patres excedit amantes:
 Unus q̄ natus: totus es ore pater.
 Tu quoq̄ cur reditum noni pyrera moraris
 In patriam: rogo quid consule iura velint.
 Et per te sapis: et iuris pater vnicus olim
 Interpres: causa hac iura sequare patris.
 Oblitum ne tue matris dulcisq̄ sororis
 Esse dionysi forte coegit amor?
 Si te non aliud patrijs distraxit ab oris:
 Hoc persta solito durius arbitrio.
 Illic mater erit: soror et tua patria noni:
 Sanus vbi dominus (credite) tantus agat.
 Quod si firma salus contingat: viuite ibidem:
 Nec pigeat dulces deseruisse lares.
 Ipse etiam pulchra hac patria lectaq̄ relicta:
 Vobiscum cuperem vel sine laude mori.

Elegiarum

Ad comitem de michaele
curie regalis.

Laudari nulli: scis me laudare merentem
Dalcotini: spes mea firma: comes.
Esse nefas credam: si de tot milibus vnum
Laudatis: taceat nostra camena virum.
Effugit ingenium: facundiaqz: occupat horror
Tanti conantem dicere gesta ducis.
Qui tenet ex equitum celesti principe nomen:
Curia regalis dant cui nomen aui:
Sunt quecunqz facit romanis digna triumphis:
Digna qz cedris ponier in tabulis.
Huc auus et proauus generosum sanguine reddunt
Quos virtute ornat qualibet ipse magis.
Hectora laudarunt veteres laudatus achilles:
Et cum laudato patre neoptolemus.
Maricijqz ducis virtus a vatibus ingens
Scribitur: haud nostri cernitur esse minor.
Siue domi seu forte foris pro tempore regi
Seruiat: ad mentem queqz iubentis agit.
Clarus eques: modo fit miles: modo velitis arma
Induit: utrobi non nisi victor adest.
Aditibus est mitis cum blandis blandus amicis:
Elatis idem redditur asperior
Condidicit nullas annis puerilibus artes:
At tamen ingenio cuncta docente sapit.
Aspectu placido pulchroqz et pulchrior intus.
Facundo varius manat ab ore lepos.
Larga multa manu gaudet conferre merenti:
Immeritoqz pius non nocuisse studet.
Quale sit officium forsitan petis hectoris huius:
Committit cesar omne ministerium.
Precipue pimus murane ianitor aule:
Imperat afferri quoqz silente dapes.
Tam fido emanuel meritis sua pectora credit:
Tanta illi virtus insita: tantus honor.

In libycas ductor traiecit classibus oras:
 Expugnare arcem hic obsidione parat.
 Inuidia socius seu fato coetus iniquo:
 In turpem vertit hoste premente fugam.
 Ipse manu parua comitante: ruentibus aphis
 Obsticit: et multa strage cruentus abit.
 Deniq; meoniden fuerat si nactus: haberet
 Nomen inextinctum perpetuumq; decus.
 Deu quantum refert quali nascaris in euo:
 Secula felices prisca tulere viros.

C Mandat muse vt adeat comitem alco
 niti: suum errorem excusans.

N Ei mihi qd laudis? decoris qd musa tulisti?
 Adagnanimus fecit cu tibi verba comes?
 Felsina quid frustra sensus tibi prestitit olim?
 Egregias artes quid didicisse iuuat?
 Ecquid cesareis ornatam legibus? ecquid
 Si tuus in latio maximus extat honor?
 Quid ve sub inuicto iadudum rege triumphas?
 Reginam quid te carminis esse iuuat?
 Hoc tuus est error maior: quo maior haberis:
 Ah potius vellem mortua musa fores.
 Ille loquebatur mitis: tu austera ferebas
 Vertice detecto lenia verba loqui.
 Dic mihi quo vultu regem? qua mente potentes
 Audebis posthac rustica adire duces?
 Et pueris senibusq; diu derisa iacebis:
 Si non errorem corrigis ipsa tuum.
 Ergo cito propera comitisq; palatia tende:
 Sunt vbi nobilium candida turba virum.
 Ibis: et optatas cum iam perueneris edes:
 Obstantes modico murmure tange fores.
 Janitor vt cernet musam pulsare cataldi:
 Laxabit celeri limina tota manu

Elegiarum

Tu cauta et supplex prudentibus vtere verbis:
 Fac neglecta procul sit modo rusticitas.
 Premonedo coram tanto decet ire modestam:
 Et caue quod multū garrula lingua nocet.
 Si coniunx aderit sapientior omnibus vna:
 Inter germanas annumerata nouem.
 Ingressus fiet maior fandiq; potestas:
 Errandi tante maior in ore metus.
 Postquā dicendi tribuetur copia stanti:
 Ad ore tuo hec nostro nomine verba refer.
 Salue diue comes generoso sanguine crete:
 Clarior et proavis nobiliorq; tuis
 Defensor fidei poenorum terror et ingens:
 Unica spes belli: militieq; decus:
 Adusarum fautor: nosti qui palladis artes:
 Quiq; tuo multos corripis arbitrio:
 Virginis in sacra que nos commisimus ede:
 Nouimus: hesterno crimina magna die.
 Non venerata fui merito (me corrigo) honore:
 Errati veniam da precor insoliti.
 Et ratio: qua tum temeraria forte videbar:
 Externe quoniam non mihi notus eras.
 Culta virum quanq; summū te verba sonabāt:
 At facit hic habitus vt videare minor.
 Dumq; loquebaris mecum: stupefacta manebā:
 Ignorans qui vir: qualis: et vnde fores.
 Facundo nitidas fundebas ore figuras:
 Pauca verecundis verba fuere modis.
 Versabam dubio varios in pectore sensus:
 Donec percontor qui vir: et vnde genus.
 Ut mihi septensis prefectus diceris vrbis:
 Et pater hoc ipso nomine clarus eques:
 Obstupui: subitusq; pauor: subitusq; rigauit
 Ossa tremor: pedibus pene meis cecidi.
 Parce precor fesse: magnozum parcere lapsis:
 Erroris veniam noxia posco mei.

Non nihil errorem defendit causa loquentis:
 Qua posset dici maxima culpa leuis.
 Quod non vlla tuo radiabat fibula amictu:
 Aurataq; minus torque superbus eras.
 Non talem: qualis fueras: ignara putauí.
 Sum decepta: miser talia mundus amat.
 Adens tua sublimis rebus contenta supernis:
 Fumida socraticus sub pede cunta teris.
 Scilicet eterni scrutans penetralia celi:
 Integra corruptis anteferenda putas.
 Fortunent meritos superi natosq; domūq;
 O alcotine gloria prima domus.
 Hactenus hec: et si qua iubet: tua iussa faceffam:
 Inseruire tibi mens mea prompta cupit.

C Mandat muse vt adeat
 reginā: seq; illi excuset.

Hactenus ingratham nulli te musa fuisse
 nouimus: id prestes officiosa precor.
 Indue fulgentes: nitidasq; ex ordine vestes:
 Et tua virgineas sparge per ora comas.
 Aurea candenti suspende monilia collo:
 Pendeat ex humeris purpura palla tuis.
 Sume nouos vultus: totam compone figurā:
 Deniq; nunc quicquid pone decoris habes.
 Et castigato pete summa palatia gressu:
 Adagna vbi stat comitū: magnaq; turba ducū
 Nec te terrificet regine fama: nec ingens
 Regia: diuitijs dignior attalicis.
 Adite habet ingeniū: quā spectas ire supernam:
 O te felicem: culta camena placet.
 Tandem vbi sidereas lianoze veneris edes:
 Pulsabis dextra bis: ter honesta fores.
 At te seruatoꝝ spatioso senserit aule:
 Adstrabit placido preuius ore viam.

Elegiarum

Cumq3 suis illam cernes: mensaq3 sedentem:
Post positam coenam regificosq3 cibos.
Lauta verecunda: non tristi fronte salutes:
Inq3 tuos solers lumina verte gradus.
Credo dabit dextram: porrecteq3 oscula dextre
Sūmisso nimiū poplite prona dabis.
Atq3 vbi pro nobis dabitur tibi copia fandi:
Intrepido tales pectore funde sonos
Salve digna pio et generoso principe mater:
Que duo cum magno vincula rege tenes
Vos deus hoc iunxit: q3 pro te virgine princeps
Nullus erat: tanto principe virgo minus.
Fama diu de te que iam vulgata canebat
Ecce probas: plusquam concinit illa: facis.
Adira tue referunt homines preconia laudis:
Attamen es factis clarioꝝ ipsa tuis.
Venerat hesperijs: siculisq3 aduectus ab oris
Parisius: secum leue ferebat opus.
Qui dicturus erat coram consorte: paratus
Stabat: ab aduersa sedula parte venis.
Incipit: et comis perdoctas porrigis aures:
Et que narrabat callida mente notas.
At vidit fulgere decus: vultumq3 serenum:
Lapsam de celo credidit esse deam.
Atq3 parum vidit te incedere: protinus inquit
Hec regina sacri calliopea chori est.
Nesciit attonitus quid dicat: prospicit omnes:
Erroris veniam nunc petit ipse sui.
Quod tamen erratum dono maiore rependet:
Incepit de te condere maius opus.
Ingenij quicquid tribuit natura: vel artis
Illis nitetur promere carminibus.
Spero poetarum non formidabit acumen:
Nec grauis argutū iudicis arbitrium.
Hincq3 per hispanas: italaq3 legere per vrbes:
Hispanis: italis: maior amazonibus.

Et tecum princeps ibit: tecumq; legetur:
 Spes tua: spes populis vnica: spesq; patri.
 Nulla tui in libro ad regem fit mentio: at huius
 Principis immensum tollit in astra decus.
 Quem fore speramus: mundū qui nomine lustret:
 Rursus et antiquos eruperet proauos.
 Plura canit vates: orator singula narrat:
 Quelibet ars proprio fungitur officio.
 Nec tamen a vero (ludat quanq;) ille recedit:
 Hoc pacto eterne premia laudis habet.
 Dixi: et si quicquā cōmisi: ignosce fatenti:
 Ad aiestate tua dicere plura veto.

CAdandat muse vt conueniat
 amicos: quos consulat.

Musa qđ expectas: caros cito cōsule amicos
 Effuge damnosas sedula musa moras.
 Indue lugubres tam moesto in corpore vestes:
 Sit tua plus equo turbida forma precor.
 Non auro: lauro ve comas interere cures:
 Ornet nec niueas indica gemma manus.
 Non ego te tali iubeo procedere vultu:
 Quali regine es pergere iussa lares.
 Aut flens: aut flenti similis properabis: et illis
 Talia tu nostro nomine verba refer.
 Quesi fortassis nimiū tibi multa videntur:
 De multis prudens dicere pauca potes.
 Vos: quibus eloquiū et rerum prudentia nota est:
 Vos: quibus altisonans paruaq; musa placet:
 Vile quid imponant maturo cernite vati:
 Qui nisi supremū scandere nouit iter.
 Ethera thespades solitus ductare per altum:
 Candidus immundū cogitur ire lacum.
 Ah nimis exhorret tetras intrare latebras:
 Assuetus clara luce per astra frui.

Epigramatum

Arma virum potius cantu cecinisset honesto:
Aut quod socratici constituere libri.
Non tamen id cause est: vilem cur ferre laborem
Negligat: impositum cudere coepit opus.
Aera componet: ventosq; in carmina vertet:
Quod veteres versu non posuere: canet.
Verum consumptum rebus tam vilibus eum:
(Posthabitis claris) non sine laude: dolet.
Non magis enee: nec magnus notio: hector:
Nec magis augusti cesaris arma forent:
Nec tam prestantum legerentur bella quirinum:
(Imperio quorum subditus orbis erat)
Maxima quam regum clarerent gesta: ducumq;
Portugalensum: magnaq; facta virum.
Vos: quibus eloquiū et rerum prudentia nota est:
Vos: quibus altisonans paruaq; musa placet:
Iudicio totum recti censete profundo:
Adentiar: an potius: dicite: vera loquar.
Atq; ita veridici nostro succurrite regi:
Consulite: et sanum tradite consilium.

Epigramatum liber primus.

Ad omnes reges de iohanne aquila et gallo pyrata.

Cedite viuentes reges: concedite prisca:
Ledeq; quod maius regib⁹ orbis habet.
Et tantum nostro regi cedatis oportet:
Quantum aquile cunctas cedere fas volucres.
Qui quanq; magnis animis et viribus estis:
Non pudor est: vincant principis huius opes.
Subtriceo dotes animi: quibus alter apollo est:
Subtriceo diuam corporis effigiem.
Fortune tam magna manu bona possidet vnus:
Troeseos: indos: exuperetq; arabas.

Epigramatum

Siue humanarum mouet admiratio rerum:
Ipse metum rursus moesticiamq; monet.
Tali vita modo mihi montis alumna quieti
Ducitur: hanc placidam precipuamq; reor.
At vos: qui nitidas inter gaudetis amicas:
Dicite num vestra fors mea sorte minor?

¶ Ad posteritatem de
henrico cotino.

¶ Centaui henrici cotini dicere laudes:
Sed tenues vires mēs mea sensit hebes.
Quid facerē? quantū centum concessit honoris
Ipse etas: tantum solus honoris habet.
Qui si bella gerat: surgit tirythius ardens:
Hispanis: gallis: notus et ausonijs.
Siue toga magnis tractet de rebus: acumen
Tale micat: docti quale platonis erat.
Aditior hoc nemo: nemo iocundior ipso:
Hosti: si sit opus: fit leo terribilis.
Qua re age posteritas numeris celebrate canoris
Tuq; faue ingenijs rex bone quisquis eris.

¶ De perfecto amore: concordiaq;
regis: regine: et principis.

¶ Artē anime triplicē genuit natura: sed vna
Queq; triū pariter fixa duabus inest.
Prima est magnanim⁹ rex: regina altera: pnceps
Tertia: quis eadem mens: eadem studia.
Que minor etate est: forma: virtuteq; par est:
Sed que sit melior dicere: difficile.
De quibus a superis hec est sententia: q; si
Vna trium desit: mox alie pereant.
Hanc animā cuncti veneremur: sponteq; nostros
Debemus toto dedere corde dies.

Epitaphia pro eodē pncipe.

Alphōsus pnceps hic sext^o ab ordie regū est
Alta nimis raptus post hymenea fuit.

Qui vix infelix tria lustra peregerat: et dum

Currit equo: preceps ante tagum cecidit.

Unicus vt natus: toto sic vnicus orbe:

Celo: non terra viuere dignus erat.

Ferrandum: helisabet: soceros: patrēq; ioannē:

Exanimēs: sponsam: et te lianoza facit.

Forma: fides: pietas: grauitas: facundia: mores:

Baudiaq; hic secum cuncta sepulta iacent.

Aliud.

En decus extinctus nature alphonsus et artis

Princeps: extremus prima iuuenta dies.

Prestiterat cui mars animos: sua muner a pallas:

Cui dederat phoebus quicquid honoris habet.

Hunc europa pijs lachrymis celeberrima fleuit.

Bens sua tartareas truditur in tenebras.

Aliud.

Vna auis in terris: sic filius vnicus: et sic

Alphonsus toto princeps fuit vnicus orbe.

Aliud in quo natura et fortuna tristant.

Fecit opus natura pium: confirmat amice

Fors bona: mutato numine rumpit opus.

Alphonsus princeps opus est hoc: vtraq; moeret:

Hic q; rupit: quod par facere illa nequit.

Aliud.

Horibus alphonsus cato: pulchritudine phoeb^o:

Raptus equo preceps occidit ante diem.

Aliud in quo ipse loquit.

Vos moneo o reges: nullis confidite rebus:

His nisi: quas gratas creditis esse deo.

Alphonsus princeps hic sum: nihil ecce reporto

E vita: nisi quid mens operata boni.

Aliud.

Quo melior nullus: quo non formosior alter:

Alphonsus princeps: mors violentus equus.

Epigrammatum

Aliud: in quo ipse viatorē alloquitur.

Done modum lachrymis: questus deponere viatorē

Approbo quod iussit: constituitque deus.

Alphonsus princeps ego sum: dum litore curro:

Lapsus equo preceps ante tagum cecidi.

Aliud: in quo loquitur viator.

Es tu ne alphonsus princeps: gēs terraque moesta est.

At deus exultat: angelicique chori.

Aliud.

Si decuit nunquam miseros effundere fletus:

Nunc decet: et pulchras dilaniare comas.

Alphonsus cecidit princeps: qui moesta reliquit

Omnia: quo casu cuncta elementa dolent.

Aliud.

Cuncta cadunt: virtusque manet: memor esto iuuentis:

Alphonsus princeps en iacet hoc tumulo.

Aliud.

Deu fortuna nimis iuuenili quem abstulit evo:

Erepto ante tagum protinus ecce dolet.

Unicus alphonsus princeps fuit: omne decorum

Quod natura habuit: huic pia contulerat.

Aliud.

Alphonsus tumulo princeps celsissimus isto est:

Defuit egregium nil: nisi longa dies.

Aliud: in quo ipse suos alloquitur.

Vos precor o genitor: mater: moestique propinquis:

Ut se quisque suis temperet a lachrymis.

Alphonsus princeps inter celestia viuo:

Cum socijs summo ferula ministro deo.

Aliud.

Principis alphonsi tam moesta est funere mater:

Decessit dubium est ille: vel illa magis.

Aliud in quo ipse patrem

et matrem alloquitur.

Parce pater fletu et mater moestissima: nam me

Alter habet genitor: altera mater habet.

Alphonsus quondam princeps: perfectior illo
 Nunc fruor eternis letus imaginibus.

Aliud

Terra dolet: gaudet celum: exanimantq3 parentes;
 Alphonsi per equum principis interitu.

Aliud in quo ipse loquitur

Air pater aut genitrix tã me lachrymãdo quietũ
 Uerat: quam flentis emanuelis amor.
 Flere precor cesses o dulcis auuncule quõdam:
 Alphonsus princeps qui fuit: ante deum est:

Aliud

Et celum: et tellus: ignis: mare: muta q3 moerent:
 Amisso alphonso principe tam iuvene.

Aliud

Spes erat hesperie alphõsus: qui sidº olympo est:
 Ante sibi nocuit nil cecidisse diem

Aliud

Ante tagũ velocis equi dum laxat habenas:
 Alphonsus princeps migrat ab hoc iuuenis.
 Si bustum posset uiuos ostendere vultus:
 Clamares: ah q3 mors violenta fuit.

Aliud

Ut fuit in mundo cunctis carissimus: eque
 Alphonsus toti princeps acceptus olympo est.

Aliud

Non fuit in terris: nec erit sublimior: inde est
 Alphonsus princeps imberbis adhuc situs astris.

Aliud

Princeps cui lianoza parens: genitorq3 ioannes:
 Aiuentum alphonsus flosq3 decusq3 fuit.

Aliud

Qui forma nulli fuit et probitate secundus:
 Alphonsus princeps: hic iacet ante diem.

Aliud

Alphonsus fruitur celesti nectare princeps:
 Ossa licet duro marmore clausa cubent.

Epigramatum

Aliud.

Solerat in terris princeps alphonfus: at inter
Nunc micat angelicos gloria celsa choros.

Aliud.

Quo tellus ornata fuit: iam gaudet olympus:
Alphonfus princeps: mors sibi cursus equus.

Aliud.

Fulgebat mundo: nunc fulget gloria celo:
Alphonfus princeps raptus equo iuuenis.

Aliud.

Adoribus iste senex: iuuenis fuit optimus annis:
Alphonfus princeps precipitatus equo.

Aliud.

Alphonfus princeps quondam: nunc raptus in altis:
In me si pius es: non lachrymare precor.

Aliud.

Qua sol occasum properauerat ante tagu hora:
Alphonfus princeps raptus equo est iuuenis.

O rem miranda: nigruit tum sole cadente
Orbis: sic tanti principis interitu.

Aliud.

Adortalis: qui totam spem in humanis collocas: lege
queso casum hunc miserandum et inauditum. Alphon
sus iohannis secundi regis et lianore regine portugalie
vnigenitus: gener ferdinandi et helisabet castelle re
gum: post nuptias auro argentoque ac preciosissimis vesti
bus celebratissimas: quales antehac nunquam celebra
te sunt: dum sancterene cum patre multisque regni proceri
bus: obambulandi gratia equo curreret: princeps iuxta
tagum decidit: perdita loquela: equo impedito cuius
dam pueri interposito. Sequenti die eadem fere hora:
qua cecidit: migravit ad deum pulcherrimus: libe
ralissimus: sapientissimus princeps: annorum decem
et sex. Summo mane in monasterium (quod belli
dicitur) ubi cadauera regia reponuntur: allatum.
Solennissimisque exequiis: ex omni regno confluentibus

bus hominibus: sepultum et piissime ploratus. *Ca-*
sus accidit mense iulij: die martis decimo tertio sta-
tim post occasus solis: millesimo quadringentesimo
nonagesimo primo.

CAd ioannam regiam sororem:
vulgo infantā: de varijs petitori-
bus: et quo modo sit viuendū.

SIme forte roges: vel si non ipsa rogares:
Huc inopum dicam cur bona turba ruat
Singula non possem (numero quid longius illo?)
Dicere: de multis carmine pauca canam.
Clara ex siluarum generosa gente creata:
Et prefecta iesu sacra monasterio:
Pituitam melius venientum nouit: euntum;
Inanq; frequentate sedula cura rote est.
Si quis eat romam: vel si quis venit ab illa:
Aut christi ad fratrem: munera certa petit.
A seuis alius capto latronibus auro:
(At potuit) nudus huc quoq; vertit iter.
Quicumq; euasit saluis rabiosa carinis
Equora: mendaci quo sit habenda fides:
De te vincenti queritur pie sancte malignus:
Illisamq; gemit in tua sara ratem.
Qui nunquam didicit: fuerit nec cura studendi:
Pergere sollicitus preparat ad studia.
Inelligiosus erit: castam qui ducere vitam
Horret: et hinc spreta relligione fugit.
Auerium properat: furcis qui dignus et igni:
Intrepido vultu poscit amore dei.
Nec desit qui crura liget: graue fingat et vlcus:
Et claudus nummum voce tremente petat.
Proq; fide hic pugnans testatur vulnera: et ille
Abscissas teucro iactat ab hoste manus.

Epigramatum

Anus forte fuit leno: aut deprensus adulter:
Confesso fugit corpore vulneribus.
Alter vel rapuit: delictum ve improbus ausus:
Damnatus poenas iudicis ore dedit.
Si quis equis italo in bello spoliatus et armis:
Non repetit pro quo prelia gessit: eques
Sed pedes a domina pulso de fronte pudore:
Extorquet scripto munera magna dato.
Atq; aliquis pera barba longoq; capillo:
Natum se antiqua stirpe modestus ait.
Isq; verecundus non hostia singula pulsat:
Sed tantum limen non pudet ire tuum.
Ille hierosolymam vadit sanctumq; sepulchrum:
Indos hic falso se penetrare refert.
O stultam gentemq; mala: qua stultior illa est:
Que minime cernit quid pietatis opus.
Egrotis confer: senibus sine viribus: ijs quos
Vivere sudore non decet: aut nequeunt.
Cetera: fallaces scelerati turba putentur:
Indigni vita liberiore frui.
Quid? q; et argenti multum pallentis et auri:
Sepius occlusum vilis amictus habet?
Sed nec adhuc dixi causam: miserabile vulgus
Nec loca cur tritis vestibus adueniat.
Ingens hispanas volitat iam fama per vrbes:
Degere te hoc pingui diua iocanna loco
Nata: soror: neptis: regisq; proneptis: et vltra.
Effulges magnis vndiq; principibus.
Pauperibus fereris largiri multa libenter:
Que doleas: miseros quando iuuare nequis.
Quodq; nepos egre peregrino interprete gaudet:
Confusus proprii viribus ingenij:
Fallitur: ac dubius rapidis errabit in vndis
Consilio vitam ni sapientis agat.
Et minimi summiq; viri sapiente ministro
Lunta gerunt, sine quo grandia facta cadunt.

Illesam a nocuis fac te prudentia seruet.

Insidias mira quilibet arte parat.

Que tibi nunc cecini: qui dicta refellere tentet:

Non faciet propter te: tua dona volet.

Hec ego (nec fallo) seruo mihi crede fidelis:

Te: te propter: amo: non tua propter: amo.

U

De quodam indo.

Uenerat extremis (sic dixerat) ind^o ab oris.

Ethiopem quanuis osq; colorq; probet.

Inq; rotam celeres tritam tulit aduena gressus:

Iper claram a domina poscit amore dei.

Illico foeminea properant pia fercula dextras:

Affertur munus quale solet paribus.

Postquam sedauit ventrem potuq; ciboq;

Ut minimum renuit omne: quod obtulerant.

Adducens pro se dictum mirabile: q; non

Et tanta soleant talia dona dari

O prauum: o plenum mirandis fraudibus indū:

Ipsē quoq; insidias qualibet arte parat.

C

Ad caterinam.

Caterina vides dñe pia nuncia prauos:

Que merito ex diue nomine nomē habes:

Hic petit a domina nummos: petit ille fauorem:

Tanta petitorum deniq; turba ruit:

Quod si prompta daret: semper: quecunq; petūtur:

Bina mali effoderent lumina carnifices.

Ad ioannam regiam

sororem: qualiter dan

dum.

G

Se tuis dandū moneo: nō omnibus eque

pauca dabis noto pluraq; seruitio.

Porrige et externis: hoc his sed porrige pacto:

Aut nihil: aut multum: ne tua fama minor.

Ad eandem vt prouideat pestilentie.

O reginarum mihi que regina videris:

Pastor oues seruat: tuq; tuum populum.

Epigramatum

Idq3 cito efficias: nanq3 egrotante sepulto:
At det opem: frustra currimus ad medicum.
Hoc pacto primū superis: mundoq3 placebis.
Famaq3 maiorum iam tua maior erit.

¶ Ad eandem egrotantē.

Ipsa iaces lauto (fama est) egrota cubili:
Nec minus hoc casu gens tua cuncta iacet.
Quodq3 doles: populi moerent: superosq3 precant
Omnis vt a niueo corpore langor eat.
Nec cantus solitos: risusq3 effundere gaudent:
Virginee defunt longa chorea manus.
Non refero carum tua flentem aduersa nepotem:
Angitur: et pallet: et gemit vsq3 puer.
Quinetiam lapides: herbe moerere videntur.
Tristantur morbo cuncta elementa tuo.
Et tuus ante alios hac moeret sorte cataldus:
Cui dur: et sola es: ignea stella: comes.
At vos o morbi dominam dimittite nostram:
Istius plures continet vna salus.

¶ Ad eandem.

Calliope moesta est: nec dulcia carmina cantat:
Nisi valeas: iam iam mortua proorsus erit:

¶ Ad eandem.

Fama volat: tandem nunc te mea vita valere:
Estq3 mihi misero reddita prima salus.
Eia age te nostris oculis permittite videri:
Ne desiderio torquear: et peream.

¶ Ad eandem.

Qui nunquā potuit versum componere: si te
Vidisset forma hac: iam carmina mille notasset.
Ergo qui nouit versum componere: de te
Non solum totidem: sed centum milia condet.

¶ Ad eandem de susceptione egro-
tationis in se ipsum.

Westerno caterina die sermone benigno
Rettulit a domina carmina nulla legi.

Anxia propterea subita q̄ febre cubaret:
 Et quod vix fieret copia parua sui.
 Hac velut vnguento lenitus voce recessi:
 Atq; abij letus: qui modo tristis eram.
 O vtinam in mea mēbra tuos transferre dolores:
 Et possem morbi: lux mea quicquid habes.
 Promptus ego arriperem firmo q̄dcūq; fuisset:
 Corpore: de inualido corpore grande malum.
 Et ferrem robustus onus: tum si qua darentur
 ꝑ̄ocula: et illa forent toxica: mel saperent.
 Quod si forte salus contingeret: optima mecū
 Omnia: mi maior gratia: maior amor.
 Si morerer: multo multoq; beatior essem:
 Maxima de nostro funere fama foret.
 Quod pietate noua nate regisq; sorori
 Eripui letum contribuīq; dies.
 Tuq; mei curam caperes: tradiq; sepulchro
 Mandares hominum me sociante choro.
 Et quando aueris ferretur inane cadauer:
 Ad bustum misero compositum pheretro:
 Plorarent iuuenes: plorarent triste puellae:
 Clamarent: domine quā pius iste fuit.
 Inuicto solus contemnens pectore mortem:
 Sponte subit domine fata seuera sue.
 Que ve monasterio degit: tuq; humida: pro me
 Funderet ex alto pectore moesta preces.
 Ante meum interitū verbis expressa rogarem:
 Si possem mentem testificare meam.
 Illud supplicibus manibus genibusq; reflexis:
 Orarem tremulis vocibus exanimis.
 Filia nata mihi vix hinc trieteride: que nunc
 Nescio si hoc nostrum an regna superna colat.
 Hanc cōmendaret solum postrema voluntas:
 Edita cum partu est orba parente fuit.
 Si nescis sicula tellure moratur alumna
 Illa tibi cure: si tibi cura mei

Epigramatum

¶ Ad eandem.

Ecce iaces iterum nostre spes certa salutis.
Plus solito crescit iam mihi triste malum.
In te de nostris vtinam transferre liceret
Longior vt merite sit tibi vita: dies:
Spōte meos (quicūq;) dies tibi primus et annos:
Uxorq; nepos doner: cunctaq; turba suos.
In primis totos clara et caterina sorores
Bauderent annis accumulare tuis.
At tu non cesses te febre leuare iacentem;
Quisq; valente valet teq; dolente dolet.

¶ Ad eandem.

Hoc mihi solue precor lux o clarissima regni:
Audiat eternus sic tua vota deus.
Cum loqueris mecū fio letissimus: idem
Quod nequeo vultum cernere: moestus agor.
Dic mihi: quam capio verbis maior ne voluptas?
An dolor: aspectu non fruar ipse tuo?

¶ Ad eandem.

Scripsimus: et nondum que sit sententia dixi:
Ade miserum: nostri non memor esse potes.
Egrotum corpus: mihi mens est egrior: at te
Lux mea cum primum videro: sanus ero.

¶ Ad eandem de tuendo
a frigoribus georgio.

Consumit rigidum durissima robor a frigus:
Humanis obsunt frigora corporibus.
Matus aquis gelidis piscis mala frigora vitat:
Res penetrat glacies cum niue marmoreas.
Quanto plus glacies puero teneroq; nocebit:
In quo sit firmum nil: nisi spiritulus.
Hac re vitata (veraci credite vati)
Semper erit regis filius incolumis:

¶ Ad eandem.

Cum sis docta nimis: cū sis virtutis amatrix
Cum teneas alte palladis ingenium.

Nescio cur placidas non vis admittere musas:
 Adoze nec assueto porrigere aurículas.
 Altera iam poterit de causis esse duabus:
 Quarum (subdubito) sit minus vtra velim.
 Seu quod displiceant velut absque lepore camenes:
 Siue quod ex imo corde tibi excidimus.

¶ Secum ipse.

De miserum: lacero: laceri miserescite gentes:
 Ledit ab afflicto corpore vulsa anima.
 Eripit ante diem sicut mors atra cataldum:
 Scribere qui regis ceperat arma sui.
 Plura pericla soli: qui ponti strenuus undas:
 Vulneraque euasit: que sibi fecit amor.
 Nunc foeda opprimitur scabie miserabilis: heu heu
 Ex tantis nescis que tibi fors veniat.

¶ Ad iohannem norognam.

Solus oliuifero sacroque in monte relictus
 Ecce iacet moestus gratia parisius.
 Jam non calliope: iam non solatur apollo:
 Afflictus miseris concutitur tenebris.
 Quando aderas (quaque nimum fortuna premebat
 Fundebas lepidis aurea verba modis.
 Lenibas leso conceptum corde dolorem:
 Pellebas omnem carmine tristitiam.
 Teque frui contentus eram: ditissima regna:
 Vel pro te poteram spernere pene iouem.
 Nunc quid agam ignoro: tota vago: anxius urbe:
 Conspicio nec te: qui mea vera salus.
 Alter abest: nostri damni cureque leuamen:
 Quique voluptatis vnicus autor erat.
 Huc ego credebam per tanta pericula vectus:
 His aliqua in terris posse quiete frui.
 O spes o curas o falsi gaudia mundi:
 In medijs iactor turbine tiphys aquis.
 Gratia bina meum torquet sine verbere pectus:
 Altera maior adest: altera sorte minor.

Epigramatum

Maior contendit propere depellere regno:
At certat contra me retinere minor.
Vincet amor (quoniam melior maiore) minoris:
Sic vivat felix secula plura minor.

Ad caualerium.

Adio nescio quem deformi vertice tōsum:
Auricumq; mihi bella parare asinum
Est qui nodoso baculo venturus vt aiunt:
Quo miserum turpi verberare me feriat.
Quid faciam? dubio fortissime consule miles:
Expectem an potius dem mea terga fuge?

Ad petrum comitem.

Perlege lux nostre spes et certissima vite
Que vidi hesternis gaudia nocte precor.
Presbiter ille domum senis aduentavit amici:
(Quo cum erat antiqua iunctus amicitia)
Atq; vbi consperit sponsam dormire cubantem:
Repit amor mentem: repit et ipse furor.
Ascendit: tumidūq; feror vix continet inguen:
Illa virum sentit: nec videt esse suum.
Quid faciat? clamare vetat pudor: inguē ad vnguē
Et placet: horrendum miscet vterq; femur.
Ecce super turpis veniens vetulusq; maritus:
Conspicit externum coniugis in gremio.
Obstupuit: casuq; nouo tremefactus: et ira
Percitus: hunc stricto corniger ense petit.
Ille fugit: pingues stillans ex inguine guttas:
Et quid agat nescit: sed fugit attonitus.
Fit strepitus clamorq; ingens: ad talia somno
Excitor: et mecum nil nisi risus erat.
Fac somnos ergo contempnas petre: nec illis
(Quauis sepe monent ardua) habeto fidem.

Ad eundem

Gratia didacus est: et gratia didac' ipse est:
Dic quare hec mecum est: et pcul alter abest?

¶ Ad didacum.

Quicumq; in sacra sit religione futurus:
 Bis senis se se mensibus ille probat.
 At ego sum totidem menses: ultraq; probatus:
 Hac vestra nec sum religione sacer.

¶ Ad eundem.

Adortuus et vetulus: vel presbiter asper vterq;
 Inspiciunt toruis carmina luminibus.
 Coguntur laudare quod odere: inclyta virtus:
 Et faciles mores: et ratio ipsa iubet.

Ergo diu verum nemo reticere malignus:
 Nec poterit contra fasq; piumq; loqui

¶ Ad eundem.

Adortuus: elatus: vetulusq; et presbiter in me
 Ananimes: istis didace solus abes.
 Omnibus insudant horis me ponere ab arce:
 Tu contra: nitens ponere in arce studes

¶ Ad eundem.

Contra presbiteros: seniozem: mortiferumq;
 pro me iusta diu didace bella geris.
 Nec ego dum scribo: credis me forte iocari:
 Spero leget chartis illita: posteritas:

¶ Ad eundem.

Presbiter ille tumens: et presbiter inuidus alter:
 Adortuus incedens: iunctaq; turpis anus:
 Coniurant trepidi siculum depellere regnos:
 Ille tamen ridet: ridiculosq; vocat.
 Iidem omnes: si forte suas remearet ad oras:
 Clamarent magnum mirificumq; virum.
 Aspice quantus obest liuor dementibus: vno
 Adomento mutant didace propositum.

¶ In inuidum.

Si siculum vates istis cessisset ab oris:
 Quamquam caperes inuide letitiam

Vere aliū vatem rex augustissime regū:
 Heroo versu qui tua gesta canat:
 Nam mihi iosephus pilulas cum tradidit atrae:
 Armavit seuam seuior arte necem.
 Quippe nouem elegit: quales non taurus inisset;
 Que vacuant terno me laniantq3 die.
 Nec valet alphonfus solitā reparare salutem:
 Erigui custos assiduusq3 loci.
 Huc itali galliq3 truces balbiq3 britanni:
 Adiliaq3 huc hominum foemina masq3 ruunt.
 Aduena se claudū fingens noua balnea querit:
 At struit ad furtum pessimus insidias.
 Hinc mecum leo fortis adest: qui dente minaci:
 Que mea sunt seruat qualiacunq3 vigil.
 Undiq3 paupertas miserabilis vndiq3 morbus:
 Nil nisi tristitiam: nil habet iste locus.
 Jam stygis horrendas video: penetrasse paludis:
 Infernas video: nasse acherontis aquas.
 Hic gemit ob foedā scabiem: dolet ille podagrā:
 Hunc vexat laterum discruciatq3 dolor.
 Atq3 senex aliquis grauior sene nestore: credit
 In iuuenem thermas vertere posse senem
 Hic tremit hic tussit tonat ille ex gutture raucū:
 Heu peccata miser sic sua quisq3 luit.
 Hic tremulis digitis citharam pulsare videtur:
 Autantiq3 alius fronte minatur auus.
 Infans sollicite matris gestatus in vlnis
 Agit: et ad mammas porrigere ora negat.
 A dextra hi gemitus: sed sunt peiora sinistra:
 Clamor vbi et murmur et muliebze melos
 Abbatissa frequens ouibus balantibus astat:
 Que nisi refrenet arua aliena petant.
 Vix tantum mugie placidis letatus in agris
 Oppidulo hoc quantum moesticie capio.

Non scurre: mimi: nebulones: scorta qz defunt:

Huc sceleratorum conuolat omne genus.

Inter tot miseras animi curasqz molestas:

Arripient vitam tristia fata meam.

Est tamen euentus dubius mihi mortis acerbe:

Si noxiar: pro me dic miserere mei.

Verum iudeo pie rex ignosce fidelis:

Non peccat: nulli qui studet vt noceat.

Filius interea non pretermittat horati

Quotidie centum carmina construere.

Si curabor: aquas scribam virtute calentes:

Nec leuibus numeris hec loca sacra canam.

¶ Ad iohannem regem.

Dum canibus lepores cursu sectabar inanis:

Hesterno mundi maxima stella die:

A canibus natura capi negat ipsa volucres:

Dixi: quod statim percipis et reseras.

O rem celestem: solus tu auis illa iohannes:

Que terrena premis sub pede et astra volas.

Air dū labra mouēt homines: z protinus hauris

Quecunqz in ceco condita corde latent

Ledat alexander: cesarqz octavius: hos tres

Fama canit: tactum te manibus colimus.

¶ Ad eundem.

Horrendam nuper lepores fecere podagram:

Hec eadem leporem dissipat ecce nouum.

Parce precor: sum forte tuo venatus asylo:

E celo diuos attrahat iste locus.

¶ Ad eundem.

Adhestus ego interdum contendo cernere gemam

Letitiam que dat tristitiamqz fugat.

Nec finit excelsæ crudelis ianitor aule:

Eiectus repeto moestior inde domum.

Dumqz illam hesterna tentassem luce videre:

Castaneus clamans clausit in ora fores

Qua re quid faciam: sapientia consule supplex

Obsecro: phoebeum es tu mihi consilium.

Epigramatum

Ad eundem.

Priscorum regum rex prudentissime: et horum
Quos claros mundo secula nostra ferunt:
Filius ingenio plusq̄ mirandus: et arte:
Cum doctis grauius disputat: et loquitur:
Cum venit ante tuum conspectū: multa rogatus:
Contemplans alto plurima corde: tacet.
Et monitus totiens a preceptore cataldo:
Quicquam non profert (vt solet) eloqui.
Tu qui sub magno nosti existentia celo:
Que velatent medio: vel super est aliud:
Scis cur id faciat: sensum tamen accipe nostrū:
Quāuis imprudens dicar: et improbulus.
Quod tua maiestas sapientem terreat omnem:
Promereq̄ amisso verba vigore nequit.
Vel quod natus idem pater est: personaq̄ vterq̄:
Vna: ideo secum negligit ipse loqui.

Ad georgium menesium.
Leucus: merito quē possis dicere tristem:
Ecce iterum solito fortius ore tonat.
Unde hoc eueniat: menesi aduerte georgi:
Periurus lingua grande foramen habet.
Iudeus fuerat: nunc vero neophytus: inter
Christicole sacras nomen adeptus aquas.
Ergo rex fieri complura foramina lingue:
Adandet: vt hinc tanq̄ tibia lingua sonet.

Ad radaritū nō soluentē diaria.
A darite scias geminos me scribere libros
Huic coruū posui nomē: et illi aquilam.
Virtutes aquila: argentū celebramus: et aurū:
Portugalensum crimina coruus habet.
Soluere si non vis quodcūq̄ iuberis honeste:
Tincta meo coruo iam tua facta legent.

De ethiope: regio doctore.
Doctor eram: licet indoctus niger aulicus: auri
Abde cecauit amor: quisquis es: adde preces.

Logere non potuit lardum nec cera fateri:
 Lozaq3: nec varijs verbera seu a minis.
 Qui timui furcas: heu maxima damna reporto:
 Perpetuus domini pelloz ab ore mei.
 Non habuit maius clementia cesaris in me:
 Quam cui rem rapui dedere: supplicium.
 At vos ethiopes nostri miserescite casus:
 Disciteq3 huic nunquam displicuisse deo.

S Ad grimaldum genuen
 sem inter nauigandum.

Quantu valeat vires nostreaq3 camene:
 Non es adhuc certus: et dubitare refers.
 Et que conscripsi de rege volumina versu:
 Tu maiora meis viribus illa putas.
 Et que liberioz pedibus diuersa peregi:
 Ingenio nostro fortioz acta negas.
 Atq3 ita preclarum quicquam me denuo cogis
 Condere: quo veri maior habenda fides.
 Dura quidem petis: officio contraria nostro:
 Nam studium placidum iura seuera fugant.
 Ex quo agito in patria causas patronus: et idem
 Justiciam trepidis sede ministro reis:
 Barbara facta mea est: quin rustica facta thalia
 Difficile ad prisca nouit adire sonos.
 Hinc heliconis amor cecidit cecidere sorores.
 Corruptis a deo legibus implicito.

Si tamen audenti mihi fors arriserit: aut si
 Quisquam alius tepidum fouerit ingenium:
 Quales iterum caperet mea musa vigores:
 Antiquum caneret dulcius omne melos.

C De duobus iocannibus apud
 regem gratiosis.
 Illoquijs caris iunges se gratia duplex:
 plurima per virides aurea sparsit agros.
 Par animis: par ingenijs: virtuteq3 et annis.
 Quivificet (dubium est) illa: vel illa magis.

*Quid tibi tu curra quid in pueris
 hanc manu molis
 uoluntate dimitte sup for
 Felix via pmanet pmanet vally*

Epigramatum

Utraq; si fuerit pro me complexa tonantem:
Jam iam diuino numine plenus ero.

Epigramatum liber secundus.

Ad lianoram reginam.

Mandaſti quotiens: totiens regina negaui
Aſſuetum nullis moribus obſequium.
At doceam pulchram matura etate puellam:
Blandaq; cui roſeo ridet in ore venus.
Ignem cum ſtuppa vis admiſcere furentem:
Perſpice quid iubeas: culpa futura tua eſt.
Sim quanuis conſtans et ad omnia grandia fortis
Lomburet miſerum: vertet et in cinerem.

Ad georgium regis filium.

Si te fortunent patrē: fratremq; georgi:
Fortunent etiam mens tua quanta cupit.
Non ceruus ſed taurus erat pleniffimus annis:
Confixum miſit quem tibi cara parens.
Moui ego tale animal facinus portendere maius:
Manq; tuo memini ſic cecidiſſe patri.
Seruitium hoc ceruo mulier dico futurum:
Non ego cum cecini talia: falſa tuli.

Ad eundē de eius ſubita egrotatione.

Nescio quis morbus teneros tibi repleat artus:
Veſterna o noſtri maxima nocte ſalus.
Fundebat iuſtas lachrymas cariffima mater:
Ipreq; dolore amita fundere ſicca nequit.
Conſobrina venit ſubito confuſa furore:
Altera: quam vocitas nomine mater adeſt.
Orabant ſanctis precibus cū virgine chriſtum:
Pollicite ſummo grandia vota patri.
Audiit ex alto tantarum vota preceſq;
Queq; erat exanimis: illico leta fuit.
Reſtituit primo nam te deus ipſe vigori:
Et pepulit toto pectore quicquid erat.

Interea nostras peruenit nunciū aures:
 Et mea terribilis concutit ossa metus.
 Protinus exilio: voluens vestemq; pedesq;
 Percurro solito sordidiora luto.
 Nunc hunc: nunc illū furibundus scitor: et heu heu:
 Exieram villam non memor ipse mei.
 Ut me collegi: celer ad tua limina veni:
 Est te responsū conualuisse datum
 Viue precor felix: quia te egrotante nequimus
 Vivere: tu multis vita superstes eris.

Ad didacum solum.
 Quersis quāto magis est oppressus amic?
 Hoc magis intrepido pectore fortis adest
 Seu foueat fortuna virum: seu deprimat illum:
 Constantem telis frangere acerba nequit.
 Non nisi magna cupit viventis munera fame:
 Tantum conatur ire per ora virum.
 Cetera fallacis fortune lubrica temnit:
 Et bona virtutis anteferenda putat.
 Didace: tot solitus nostros dissoluere nodos:
 Qua fiat causa discute amice precor.

Ad eundem.
 Nescio cur nunquā nostris vis credere verbis:
 Nec factis ipsis didace habere fidem.
 Sed credes nostros: vel post data fata: recessus:
 Ah dices: quantus: qualis et ille fuit.

Ad eundem.
 Presbiter ille ferox: auidus: timidusq; precatur:
 Sublimi siculus cedat ab arce tuus.
 Rumpantur potius: rumpantur corda malorū:
 Quam tentet regem linquere parisius.

Ad eundem.
 Aspice quanta tuo consistat pectore virtus:
 Et quantus leto sit tibi in ore lepos.
 Proposito fortem potuisti flectere vatem.
 Et placidis verbis vertere marmoreum.

Epigramatum

¶ Ad eundem.

Didace te nostris musis tam sepe vocabo:
Quod mea vox aliud nesciet exprimere.

¶ Ad eundem.

Adortuus est: quē scis: et ego quoq; mortu⁹: at tu
Es magis ambobus mortuus exanimis.

¶ Ad eundem.

Perdita que fuerat: mihi reddita vita videtur:
Quod mulam rex est didace pollicitus.
Sed vereor: ne dona suo pro more retardet:
Et det pro tardo munere supplicia.
Sit tamen vt cunq; officio tu functus amicus es.
At mihi erunt celeres: optima mula: pedes.

¶ Ad eundem.

Si rex det mulam: parce appellare cataldum:
Sed mortuiuiū dicere me poteris.

¶ Ad eundem.

Didace: didace: didace: didace: didace: clamans:
Ex mortuiuiuo didacus alter ero.

¶ Ad eundem.

Westerno vidisse die te didace credo:
In me sit putide quā bona mens vetule.
Vidisti erecta et calua ceruice tumentem:
Vidisti in mensa dicere presbiterum.
Orem diuersam: dignam salibusq; iocisq;
Et duratura ponier historia.
Presbiter assistit fortis: dum gausape tollant:
Illa autem nunquā mala moratur ouis.

¶ Ad eundem.

Anius in minimo caperetur cortice lentis.
Totum: quod magna didace voce canis.
Sit tua sedulitas: et paruo tempore disces:
Quod non conciperet integra castanea.
Atq; ita tu maior tantum distabis ab illo:
Quam lens castanea dissidet horrifera.

¶ Ad iohannem regem.

Qualis in arboribus viuā si forte requiris:
Accipe que molli carmine pauca fero.

Lata fuit de me misero sententia nuper:

Protinus hec eadem iam reuocata fuit.

Et modo ad herodem mittunt: atq; inde pilatū:

Alter soluatur: hic moriatur ait.

Inter scombrinos versatus mensibus octo:

Non potui tales fallere pisciculos.

Ipse met alcalauum iussu doctoris adiui:

Facturum leta fronte spondit opus.

Nescio quid fiet: vereor crucifigite dicant:

Et dira insontem morte perire velint.

¶ Ad petrum alcalauū.

Petre vir insignis: merito cui pectora cesar:

Et sua plus alijs credere facta solet:

Cuiq; dedit clauēs paradisi iuppiter alti:

(Laudere quis celos et reserare potes)

Solue precor rigidi detentum carcere montis:

Carcere quo nullus soluit adhuc miserum.

Si solues: operi de te noua carmina ponam:

Si minus: horrendi tu mihi causa mali.

¶ Ad eundem.

Petrus es: et super hanc petrā rex condere templū

Baudet: q̄ cunctis aptior vnus ades:

Es grauis: et mitis (fama est) perq; omnia cautus:

Talis es: et talem te reor esse virum.

At si mercedem: et mulam mihi tempore tardo

Aut nullo (quod non te duce credo) dabit.

Nec grauis: aut mitis: cautus ve videbere nobis:

Sed piger: immitis: durior et lapide.

¶ Ad auditores.

Tu quicumque bibis nostro de fonte liquorem:

Hi de fonte tuo sparseris: haustus obest.

¶ In quendam.

Durior es saro: mi daq; tenacior ipso:

Cum te non moueat lingua latina: fera es.

Epigramatum

¶ Ad auditores.

Augustus panes cum pro mercedibus auxit:
Istoris natum rettulit esse maro.
Vos si pro factis dabit mihi verba: putabo
Ex vento: verbis: aere vos genitas.

¶ Ad iohannem regem.

Quapide dudū subtractū mortuus ibam:
Inspecto viuus maxime cesar eo.

¶ Ad eundem.

Adirabar cur tristis eram: cur eger agebam:
Et cur atra foret: et sine luce dies.
Ignarum stupidumq; latens me causa premebat:
Adoesticiam nec qui pelleret vllus erat.
Nunc vnde eueniat cesar (mihi parce) videmus:
Tanti solus ades vnica causa mali.
Nanq; tuo reditu ex moesto letissimus adsum:
Que nebulosa fuit: reddita clara dies.
Quare fac tecum semper me viuere supplex
Dro: mihi nunq; sit tenebrosa dies.

¶ Ad eundem.

Non tot perdices habuere in corpore plumas:
Ipro dono mittam quot tibi versiculos.
Atq; ita: si post hac tam pingues sepe ferentur:
De te: de que auibus grande volumen agam.

¶ De quodam arrogante.

Grecta quidam pergit ceruice supinus:
Confertus famulis vndiq; ridiculus.
Idq; facit: possit sapiens magnusq; videri:
Stulticiam reserat sed tamen ipse suam.

¶ Ad iohannē regem.

Uct^o eq^o niueo (sic vidi hac nocte) tenebas
Ursum sub pedibus robore: et ore trucē.
Portendit somnus bellum cum strage sypaci:
Corporeus visus mi solet esse sopor.

¶ Secum.

Adortuus ille quidem: quē scis peragrare superbū:
Es tamen ignotus: mortuus ipse magis.

S De se ipso ad se ipsum.
 Epe mihi dico: quorsus furibunde catalbe
 Lōcuteris: tecum qđ cupis intus habes.
 Diuitijs multi: sed pauci helicone replentur:
 Tu tamen ex magno diuite factus inops.
 Non es inops: cum tu de tot sis vatibus vnus:
 Iocundum est paucos carmine habere pares.

Ad lianoram reginam.
 Non tā magnifico: nec tāto ornata triūpho
 Ibat foemineo pantefilea choro:
 Quantus magnorum coetus generosaq; turba
 Hoc regina fuit te comitata die.
 Quippe equitans mediūq; forū mediāq; per urbē:
 Ex alto visa es a ioue missa polo.
 Rexq; tibi leuam: sed natus pone subibat:
 Spectandi causa foemina masq; ruunt.
 Hispanae cedunt domine galleq; potentes:
 Teq; nihil toto dignius orbe ferunt.
 Innumeras inter dominas: qui nescius esset:
 Is te reginam diceret: haud aliam.
 Viue precor: meritisq; faue studiosa poetis:
 Eternam facient per celebremq; deam.

Ad eandem.
 Que magnas inter reginas vnica fulges
 Inter et eternas annumeranda deas;
 Ebbura dimissam te: promissamq; viana
 Postulat: vtrum sit iustius: ipsa vide.

Ad alphonsum principem:
 Aicus in toto princeps amplissime mundo
 Diceris: et priscis antefendus auis:
 Adoribus: ingenio: forma: pietate: fideq;
 Viribus: atq; animo solus et eloquio.
 Quinetiam in terras si dijs descendere fas sit:
 Delapsum tecto te rear ethereo.
 Eia age te nostris facilem concede camenis:
 Ingenium tu das: tu rapis ingenium.

Epigramatum

Ad reginam.

Solue mihi regina precor: quo nescius erro
Inq3 dies tracta fronte stupesco magis.
Siue tibi nigram vestem siue induis albam:
Conuenit iste color: conuenit ille color
Ponere purpuream candenti in corpore pallā:
Seu vis ardentem ponere coccineam:
Purpureus cuncta arte color prestantior in te est.
At vero coccus te probat esse deam.
Si cupias velare caput pro tempore vitta:
Byrata exornat que modo longa fuit:
Deniq3 tā pulch: o cum quicquā corpore ponis:
Dicimus in mundo dignius esse nihil.

Ad ducem emanuelem.

Puero dux lacte nouem nutriti sororum:
Quem deus ingenio fecit apollineo:
Quiq3 die noctuq3 vigil quā plurima voluis:
Primus et ante alios sanguine et arte duces:
Accipe iocundus quod mitto ac fronte serena
Perlege que dubius discutienda peto:
Est natura grauis semper splendere smaragdi:
Sardonycus lucet: fulgida iaspis: ebur.
Multaq3 gēma nitet vario distincta colore:
Quas preciosus arabs mittit et indus opes.
Fulgozem argenti quisnam comprehendit: et auri:
Et que sub celo non numerare queam.
Cur totiens verum mutant perduntq3 nitorem:
Regine quotiens corpore sunt posita:
An q3 perpetuis mortalia iungere iniquum est:
An vim splendore his surripit illa suo?

Ad poetas de iohanne rege.

Adite o vates nostri miracula regis:
Taliaq3 altisonis concelebtrate modis.
Nunquam rex italos equitandi nouerat vsus:
Contracto in sellam doctus adire pede.

Sed quia inexpertā nullā ex virtutibus optat:
 Regale audaci pectore sumpsit onus.
 Aureo fulgentem loriam: armatus et hastam:
 En niueo insueto more cucurrit equo.
 Bis quater exercens validis hastile lacertis:
 Longe italo melius strenuus egit opus.
 Cuncta qz turba suum regem mirata: probauit
 Dignius esse nihil: fortius esse nihil.
 Quin sustentator ludi dum currit equestris:
 Fregit in aduersi ter fera pila caput.
 Adagnus alexander: de quo speciosa poete:
 Et cesar: de quo maxima gesta canunt:
 Non id gessissent melius licet illa ferantur
 Facta diu: hec nostre iam tetigere manus.

¶ De eodem rege.

Hastarum ludo vidi concurrere regem:
 In bello qualis maximus hector erat.
 Hunc ipsum vidi certantem mox pede docto
 Qualem te cithara phoebe fuisse puto.
 Ignoro tamen vtrum sit preclarius ex his:
 An chorea: an forti lancea ducta manu?

¶ De agnileone.

Quoniam natus est animal mūdo excellētū vnū:
 Quod deus etherea misit ab arce deum.
 Agnileo nomen: cuncto preciosic 2 auro:
 Est niue candidior: comis et effigie.
 Virtutes preter: quibus enitet: emicat his sex.
 Quis nihil in terris celsius esse reor.
 Egrotos sanat: sanos conseruat: edacem
 Ad oesticiam pellit: letitiam qz serit.
 Quo ve magis spectas: magis hoc spectat laboras
 Aspectu vitam dat qz rapit qz suo.
 Prima agnus: postrema leo pars corporis: agnus
 Integer interdum est: integer ille leo.
 Sequz bonis agnum prebet prauisqz leonem.
 Dignum vitam viuere perpetuam.

Epigramatum

Sic deus esse solet iustis mitissimus agnus:
In iustis crude fit leo seuitie.
Quisquis es ergo caue quicquid committere: ne mor
Utraque horrendus sit tibi parte leo.
Si nescis illum qui sit: bene concipe tecum:
Virtutes nostri cesaris angelicas.
Hic hic agnileo: regum iustissimus vnus:
Optimus et regum maximus emanuel.

C De hercule et agnileone.
Herculis inuicti laus est vicisse leonem:
Nec minor est hydram perdomuisse trucem.
Herculis id facinus credis tu maius: an ipsi
Pacanti clauam surripuisse manu?
Maius ego et dignum maiori laude putarem:
Tollere tam forti qualibet arte decus.
Agnileo noster tam solers tamque benignus
Ingenio vires contudit herculeas.
Inde tulit clauam domino cedente potentem:
O dignum vita: laudibus: imperio.

C De hospita surda: vetula: deformi:
rixosa: enixa: pistrice.
Spera me miserum nostro fortuna marino
Obiecit: paucos implicuitque dies.
Belua terribili fertur cognomine pistris:
Flectitur ad nullas prodigiosa preces.
Impia non audit quenquam surda aure precantem
Tam bene quam vatum sanguine non alitur.
Hanc ego sirenum praua de stirpe putarem:
Si qua lyra in manibus: tibia si qua foret.
Vel foret armatus telis cum tristibus arcus:
Visa mihi proorsus iam libitina foret.
Tres putrescentes nati circum vbera matris
Non bene firmatis vocibus insiliunt.
Sanguinis hec nostri carnem siccarat et ossa:
In scabiem et maciem iam resolutus eram.
Et cum me vinctum manicis: ac fune teneret:
At sibi sim pastus horridus: utque suis:

*in uoluntate
Laqueum hunc
et non libitina*

Agnileo magnus: qui vitam datq; rapitq;
His infelicem morsibus eripuit.

Atq; ita nostre aquile conitar ponere pennas:

Altius integris viribus illa volet.

Et ferat eternum sublimemq; agnileonem:

Quem meritis terre nouimus esse deum.

Et ludouicus rerum plena arca bonarum:

Non vanus nostre sollicitator opis:

Omni carminibus cantetur tempore nostris:

Postulat id ratio preter amicitiam.

¶ Ad petrum hominem de
pistrice iam mansuefacta.

Petre heliconi adū nympharū semp amatoꝝ
(Quāuis cor teneat cesar ubiq; tuum)

Quid mihi cū seua nuper pistrice dolenti,

Contigerit: paucis accipe queso notis.

In mōstrum incideram fortuna vrgente marinū:

Protinus infelix dilaniandus eram:

Sed tamen a morsu liber nutu agnileonis:

Horrifera euasi tabificamq; necem.

Postmodo nescio quo fato compulsus: eundem

Pistricis recidi perditus in laqueum.

Antea seua quidem: nunc longe seuior artus

Jam semel erepti mandit et ossa mei.

Clamo miser: resonis reboat clamoribus ether:

Non aderat solitam qui mihi ferret opem.

Nec quid agam noui exanimis: succurrit apollo:

Dixit opem tecum si sapis ipse tenes.

Pallidulo memor inspersi de puluere: quo me

Adunere donarat optimus agnileo.

O miram: et cuncta rem tempestate canendam:

Que modo tam fuerat cordeq; et ore feror:

Pulvere lenita hoc: velut vnguento vncta: quieuit.

Aamboq; concordēs vnanimēsque sumus.

Hinc ego viuus ago grates soli agnileoni:

Et vitam ipse suis et sua res reparat.

Epigramatum

Ad fertorium.

Fuchoat emanuel rem nullam: perficit omnes:
Dic bone fertori tu ne: vel hic melius.

Ad petrum comitem.

Hinc ludouicus me cedit: nonius illinc
Deseruit rapidis iam fugitiuus aquis.
Ab eoz capistratum duxit carillus: et aspris
Cessauit dudum cedere verberibus.
Istorum melius quem tu fecisse putabis?
Quem tingi nostro carmine petre iubes.

Ad didacum sousam.

Alma uolat: iam ia cingeris tepora mitra:
O laus: o gentis flosqz decusqz tue.
Et merito: quoniam sapientia tanta meretur:
Ut caput exornet pontificale decus.
Ista legas: relegasqz precor: si singula magnū
Pondus habent: cunctis quid rationis inest.
Ignis in angusto quicquid circū tenet: urit:
Cum nihil est: se se destruit: et moritur.
Sic: quem tu nosti: simili consumitur isto:
Si nil dent quid agat: iam resolutus erit.
Ingenium feruet: feruet modo flāmea bilis:
Scribendi indomitis ignibus ardet amor.
Isti si stomachū faciant: fortasse videbis
Sumere barbarici iurgia longa fori.
Adusa: nihil refert: de culta barbara fiat:
Postulat id tempus: postulat idqz locus.
Et cum materias tam longo tempore dixit:
Et tribui multa non sine posse mora:
Nocte mihi sparsis muse venere capillis:
Fuderunt lachrymas: moestaqz verba: pias.
O si vidisses laniantes vnguibus ora:
Et niuea horrendas vertere in effigies:
Plorasses: quanqz constans et fortis haberis:
Adouissent ipsos deniqz cauidicos.

*Francis affluens
Hinc uel aratur
in eum si indispung
gram habet ager*

Tandem me tenuit luctus miserabilis: et me

Continuit moeror: continuitq; decore.

Verum materias si multo tempore tardant:

Damnatum tristes aggrediemur opus:

Ad iohannem regem.

Solue tuo dubium rex inuictissime seruo:

Quod nisi tu soluas: soluere nemo potest

num fieri possit: q; quis non discat: et idem

plura sciat: si scit unde venire putas.

Cur sine doctrina quisquam esse geographus: esse

Cosmogrus magnus: historicusq; queat?

Adde: sit et iuuenis: sapiens: pulcherrimus: equus:

Sitq; potens dominus: sit quoq; magnanimus.

Maxime rex: aliquem: talem: tantumq; videres:

Adortalem: an potius dixeris ethereum?

Ad lianoram reginam.

Ia terras regina polo delapsa sereno:

Astrozum causas quam didicisse scio:

Si libet ignaro causam hanc expone cataldo:

Quo tibi debebit nostra camena magis.

Cur deus interdum pluias demittere ab alto

Denegat: et nullis roribus arua rigat?

Illaq; deplorat moestus semusta colonus:

Et querulus multo murmure sicca dolet.

Postmodo multifluis et crebris irrigat undis:

Et siccam nimis imbribus implet humum.

Colligit et letus sparso de semine fruges:

Et sibi centeno foenore reddit ager.

Causa grauis latet hec: doctis soluenda vetustis:

Perpicuam quam tu reddere sola potes.

Sola licet talem valeas dissoluere nodum:

Rex tamen id tecum fac precor vt videat.

Ad alphonsum principem.

Qui tot reges concedunt regia proles:

Quo cui plus alijs lingua latina placet:

Epigrammatum

O qui spes populis: qui spes es utriq; parenti:

Leta fronte precor: hoc epigramma legas.

Inuicto regi dubium quod fecimus: illud

Sponte semel lectum protinus exposuit.

Sic tu iocundus mores imitare paternos:

Solue tuo sensu tale mihi dubium

Si quis equum clarum semperq; per ardua fortem

possideat: quo non dignior alter eat.

Qui ve sit assuetus cursu: qui vincere bello

Novit: et in nulla repperit arte parem

An ne bonum in stabulis depasci pabula censes?

Ducere marcentes ocia longa moras?

Et cupidum retinere diu: retinere ferocem?

Quecunq; inclusus tempora lesus agat?

Nec non consuetos cursus camposq; peroptet?

Feruidus horrendo calcibus ore fremat?

An melius ducis solitos permittere cursus?

Et sinere ad strepitus: quos cupit ire suos?

B

Ad alphonsum principē.

Acephalus nullū robustis traditur armis

Preter alexandrū: sustinuisse ducem.

Si tamen hoc nostrum fato remearet in eum:

Sentiretq; pij principis ingenium:

Sentiret magnas vires: animiq; vigorem:

Illius in dorso sponte subiret onus.

N

Ad ioannem regem.

Adasti in ceruos et apros venabula nuper

In mauros forti nunc capis arma manu.

Id mea portendi magnum presaga videbat:

Id mea non frustra mens meditata fuit.

Non ita romanus letus traiecerat olim:

Ut tua gens alacris ad fera bella venit.

O me felicem: cui te sub principe nasci

Contigit: hoc tanto glorior officio.

Glorior: et mecum tacitus ventura reuoluo:

Dum tua gesta canam: non mihi paruus honor.

Notus es in terris: per me notissimus ibis
 Gaudebit proprio quisq; fouere sinu:
 Interea supplex: tibi dent ad prelia palmam:
 Et natum: et matrem monte eremita precor.

¶ Ad eundem.

Gratia dat vitam cunctis: si gratia desit:
 Dic qua re in terris omnia non pereant?

¶ Ad iohannem regem de
 victoria aphyrica.

Non frustra rex diue fuit mea musa locuta:
 En tibi palmifere premia militie:
 Vicisti tandem infidos maurosq; feroces:
 Non aliter regi debuit esse pio.
 Quondā fusca tuos timuit nimis aphyrica patres:
 Nunc magis horrendus omnibus vnus ades.
 Felix principium felicia cetera monstrat:
 Aptior hec etas ad meliora venit.
 Et tua laus tanto predarum maior habenda est:
 Quanto cum mauris per freta maius iter.
 Quinetiam multo laus hec prestantior omni
 Quod citius iussu preda recepta tuo.
 Gratantur populi: gratatur gens bona christi:
 Ast ego pre nimia gestio letitia.
 Bestio (cum nullum deceat gestire virilem)
 Quod valere preces: quodq; ea gesta canam.
 Adde modo felicem: vere modo clamo beatum:
 Vertice iam video: tangere summa poli.
 Nunc nunc qui fuerat fortis: fortissimus hinnit:
 Currereq; in campum seuior ardet equus.
 Jam capies tali plures ductore triumphos:
 Lujus magna fuit vincere semper opus.
 Hic est: cui totiens palmas post terga reuinctas
 Certauit quotiens: hostis vbiq; dedit.
 Classe rhodon repetens: maurū: qui dicit albus:
 Tyrrheno pugnans equore perdomuit.
 Sepe ducem tantum teucris sensere prophani:
 Cum teucris sensit india: sensit arabs.

Epigramatum

Et: quoniam miris mundū virtutibus ornas:
Dij tibi felices dant numerare dies.
Ergo pares iterum bello rex maxime vires:
Ad maiores sperans hostibus exuias.

Ad iohannem regem.
Sto cuncta solent humana senescere mūdo
Et fieri longa deteriora die.
Flores: inq; dies ultra iuuenescere quicquā
Si videas: quidnam dic mihi grande latet?
Rursum: spectantes ea res iuuenescere cogat:
Humano nūquid roboze maius habet?

Ad didacum.
Quid agam: me forte rogas hoc tpe: dicā
Londimus imensum didace regis opus.
Idq; ego perficiam volucris velocior euro:
Si pateat nostro pinguis agellus equo.
Quod si currenti magnū: macra pabula dentur:
Vix medio fessus tramite portet onus.
Anius arbitrio regitur res clara duorum:
Si cessem: cuius damna minora putes?

Ad eundem.
Sepe iaces tristis: potes hanc nec noscere causam:
Ignote faciunt didace litterule.
Inter opes multas: hoc tu si muneris addes:
Omnibus excultus clarior ibis auis.
Temporis interdum frustra te poenitet acti:
Quod non perdideris effice ne doleas.

Ad eundem.
Regia supplicium merces tam lenta videtur:
Talem ego mercedem si peto: dispeream.
Hoc infelices cruciantur tormine vates:
Unde nouū genus hoc dic mihi supplicij?

Ad eundem.
Andreas venit romana nuncius vrbe:
Et tamen: vt fuerat: res mea nulla manet:

Didace: quē credo nonisse malumq3 bonūq3
Et totum totiens scribe quid hoc faciat.

¶ Ad eundem.

Quositos habeo multos clarosq3 sodales:
At tu de multis hic mihi solus ades.
Non rebus non ore iuuant: non gaudia sumo;
Qualia vincit amor poscit amicicie.
Ergo tibi soli mea cum cōmittere cogar:
Non ne mihi plus q3 cetera turba vales?
Ligna sagax et saxa loqui natura negavit:
Et penitus nullo murmure muta tulit;
Si tamen in magnum catulos latrare leonem:
Atq3 illum rapido dixeris ore rapi:
Jam sensu capto clament hululatus ipsum
Ipsum de celi sedibus esse iouem.

¶ Ad eundem.

Cui comes est virtus: mores: facundia: non ne hic
Ad armorea turri fortior esse solet?
Id puto bessario se se testante probaret:
Si non iecissent fata seuera manus

¶ Ad eundem.

Quere nouū tibi: qui rhetor tāta abdita pandat:
Laraq3 regine dicta poesis agat.
Comprehensum tenet alter amor: vincitūq3 catena:
Ad quenq3 dominus non sinit ire nouus:
Quid facies? vario versabis pectore curas:
Aut venias: aut vt didace soluar: agas.

¶ Ad eundem.

Adusa dolet: nullaq3 canit dulcedine versus:
Adusa nec a primo cedere proposito.

¶ Ad eundem.

Adulta refert: sed pauca facit: mihi didace parcas:
Non hoc excelsos: magnanimosq3 decet.

¶ Ad eundem.

Illa seges: quam tu speras: nisi decidat imber:
Florida que fuerat: sicca iacebit humi.

Epigramatum

Ad eundem.

Maui: arator: equus: quando sibi debita defunt:
Non tranat: nec arat: nec bene currit iter.

Ad iohannem norognam.

Esterno norogna die: cū virginis edem
Nostra petiturus limina: purus adis:
Tota domus letata fuit: leteq; camene:
Gauisa in primis calliopea fuit.
Quinetiam mons ipse sacris confertus oliuis:
Aduentu cepit gaudia summa tuo.
Psallere coeperunt dryades: longasq; choreas
Ducere cum musis instituere meis.
Quiq; erat obductis obscurus nubibus aer:
Effulsit toto candidus ille die.
Et modo plaudentes palmis (nec falsa) canebant:
Te iuuenum firmis vocibus esse decus.
Te modo nobilium certabant sanguine primū:
Et fore: cui cingant pilea rubra caput.
Atq; ita per totam noctemq; diemq; vagate:
Adolli instaurantes accubuere toro.
Mei mihi: q; nimio dilectus amore videris:
Non meus has nymphas: sed tuus angit amor.
Destituent montem: desertum meq; relinquent:
Hoc illud fuerat: hoc pietatis opus.
Visere virgineum templum: te visere amicū
Factasti varijs proditor insidijs.
Deniq; capta suum si turba sequetur amantem:
Ipse quoq; inuitis dentibus vsq; sequar.

Ad eundem.

Non hyemare mihi frondoso in monte molestū.
Estuo nam medijs sudoq; frigoribus.

Ad eundem.

Da mihi te facilem: faciles da versibus aures:
O spes: o vite durq; comesq; mee.
Quis gemmas: aurumq; bono preponat amico?
Diuitias: solas iudico amicitias.

Ille autem: quem scis; alium sibi querat amicum:
 Totum etenim posthac te decet esse meum.
 Tali ego damnavi poena: et torquebo merentem:
 Horrendas quod me iecerit in tenebras.
 Verum si binos errores corriget: ultro
 Concedam partem forsitan ipse tui.
 Ergo mone: si forte velit commissa fateri:
 Si velit: ignoscam: si neget: acta sequar.

C Ad Joannem regem.
Quam vago preciosa pij mihi principis istat:
 Sed vereor medio deserat aura salo.
 Fonte tuo quotiens nitida nos hausimus unda:
 Excitat arenam tum magis illa sicim.
 Adaxima terrarum: et rerum fultura labantum:
 Solue quid interius res habet ista: precor.
 Si solues: merfas reuocabis ab equore musas:
 Si minus: induces tu mihi moesticiam.

C Ad neapolitanos de con-
 trario stigmoso.
Queritis vnde habeat laceras contrari⁹ aures
 Undeque sint vultu stigmata foeda suo.
 Nota fuit multis causa hec: et sepe recepta:
 Non aliter faceret fabula nostra fidem.
 Forte per insolitos ibat contrarius hortos.
 Atque suo minimū more legebat olus.
 Illi moris erat pellem vestire lupinam:
 Sub qua illum vere dixeris esse lupum.
 Jam dudum croceis surgens auroa capillis:
 Lurrere phoebeos pone videbat equos:
 Huc crispinus apros venatum venerat: et cum
 Prospicit hunc: socijs en lupus inquit adest.
 Currit equo: celeresque canes: cupidosque ferarum
 Conuocat: et forti ducitur hasta manu.
 Ille fugit: fugiensque cacat: quos gestat amictus:
 Et miser ingenti voce petebat opem.

Epigramatum

Nec mora: preda fuit: nam ariontus dentibus illū
Vulnerat: et raptum terq; quaterq; quatit.
Tunc dominus clamat canibus: dimittite predā:
Vade retro: occisam pone arionte feram.
Eripit hunc tandem laceratū et sanguine foedū:
Quem vel lupum credit: carus amicus erat.
Inde miser laceras habuit contrarius aures:
Indeq; stant vultu stigmata foeda suo.

¶ In carolum.

Quare mille deū dic qua re numina poscis?
Principium vt toto corpore maius eat?
An non vidisti ceruicem pictor equinam?
An tibi tam durum quod monet ille putas?

¶ In musephilum.

Dic mihi mutasti qua re musephile nomen?
Id puero (dicunt) non tibi nomen erat.
An quia sis musis omnino deditus: an quod
Figatur gladio musca tenella tuo?

¶ In lippum.

In mihi lippe velis nūeratos rōdere nūmos
Omnia que de te sentio: iam referam.
Ergo tue noli nūmos preponere fame:
Si tu vis nostram pessime amicitiam!

¶ Ad angelum.

Agele restituat lipposum sepe moneto:
Que mihi blandidula sustulit era prece.
Si mihi tam gratum facies hoc munus amico:
E nostra nullo tempore mente cades.

¶ De ceco nomine lippo.

Aper vt est solit^o dū lipp^o obambulat urbē:
Forte via in media pauper asellus erat.
Trudit vterq; caput: parce inquit lipp^o asello:
Parce o frater: nil lumina nostra vident.

¶ De lippo et marullo.

Quare erat lippus cerebroso forte marullo:
Est tamē amborū nūc male fracta fides.

Phoebe mihi faueas istorum bella canenti:
 Et mihi da faciles calliopea sonos.
 Dic: tibi quod mecum est ait vnus: at alter ineptus
 Sed tibi quid mecum? ve tibi ni taceas.
 Sit paris hic aliquis qui nos modo iudicet abos:
 Et qui victor erit premia certa ferat.
 Ad summam: gallum petit hic: petit ille catullum:
 Atque interdum suscitatur ira faces.
 Nunc aduerte: faceta est res: et digna notatu:
 Quanta infelix verbera vterque tulit.
 Duriter oppugnant: oculos ubi perdidit vnus:
 Dente petit nasum durius alterius.

¶ De avaro et coruo.

Ore cibum meritum coruo subduxit auarus:
 Sed merita ingrato poena soluta fuit.
 Effodit domino sopito lumen vtrunque:
 Quod dignum facinus: quae bene fecit auis.

¶ Aliud.

Credite et alitibus sunt sensus: coruus auaro
 Quod cupido meritos tolleret ore cibos:
 In medijs rostrum somnis iniecit et vngues:
 Vindicat et raptis hunc fera luminibus.

¶ Aliud.

Coruus auare tibi non pastus lumina pauit
 Quid sit disce tuis tollere praue cibum.

¶ De hercule maluicio.

Quis in hercules fabiorum non fuit olim:
 Fortiter ad cremeram cum cecidisse ferunt
 Qualis in herculeo prefulsit pectore virtus:
 Pro christo in teucros dum pia bella gerit.
 Et si fata suo nocuerunt impia marti:
 Hinc tamen eterne premia laudis habet.
 Namque nihil mirum est: alienis rupibus vnum
 Turba canum instantem maxima fragat aprum
 Quod ni pacta fides sedasset prelia: multo
 Inuicta caderent corpora plura manu.

Epigramatum

De vita lenonum.

Destima lenonū: quā vel rex ipse timeret:
Bens est: deterius qua nihil esse reor.
Et subita: iracunda: vorax: temeraria: et exlex:
Que nunc vnanimis nunc inimica fera est.
Et quo quo vnus ait: si forte sit obuius alter:
Est ne aliquid: quod pro te hic meus ensis agat?
O bene res se habet: expector iā iā hic prope muros
Expectaris: eas ocyus: ipse sequor.
Ad loca conueniunt ceu sint ad pocula ducti:
Ipsonit et ex humeris pallia quisq3 suis.
Stringe ensem hic cornute inquit: iudee mihi ne?
Horrendis clamat seuior ille minis. |
Alcius oppugnant: certatū vbi tā bene vtrinq3 est:
Hic nasum: ille oculum colligit: iste manum.
Sic sua felicem ducunt per secula vitam:
Tale nisi peius viuere morte foret.

De lippo et marullo.

Gat sua quatriujs alienaq3 carmina lippus
Nulla domi soleat cur recitare refer
Limicibus fetidis et demptis muribus illic
Ipplaudere quod possit nouit habere nihil.
Quid ve marullus agit: reboat per cōpita nugas:
Quas tamen esse suas foede catulle negas.
Iudiciumq3 grauis cunctis de vatibus affert:
Hic minor est illo: doctior hic alijs.
Et nunc barbarie vallam vocat iste parentem:
Nunc pater est inquit: ipsaq3 barbaries.
Est vbi constrictus verum hic expromere: dicit
Clari sunt omnes: optimus ipse feroz.
Ipontanū: totiens nigro quem dente momordit:
Ipresentem: vatum iam decus esse canit.
Improbe cum soleas doctos lacerare: bonosq3:
Ipacces ipsos dilaniare deos:
Ipurelium dimitte: nequis: tibi frena reponam:
Iteq3 capistratum dure caballe feram.

In neapolitanos: magnificien-
tes quendā pseudo poetam.

Uenerat aurata mirandus veste poeta:
Bellus homo: sed habens nescio quod vitij:

Lurritur auditum lasciuia voce tumentem:

Leca es: nec verum parthenopea vides.

Hic ubi conscendit pluteū: venerandus ad omnes

Lumina conuertens: ista pudenda canit.

Ille ego sum vates (preclari aduertite ciues)

Qui sua gorgoneis tempora merfit aquis.

Fama mea est ingens: spatiosum quod occupat orbem:

Exornat meritum laurea sacra caput.

Sum quoque (credatis) generoso sanguine natus:

Maioresque patrum gloria summa fuit.

Talia narranti vir quidam dixit: amice

Non ne ego te noui: num scio qui fueris?

Impulit huc quo te vento fortuna nocentem?

Tyrrhena pulsus diceris e patria.

Palluit: et soliti vultum liquere colores:

Et quid agat: nescit: sed magis inde stupet.

Turba rapit talem cupientem vera fateri.

Hic pugnis petit hunc: ille vel ense petit.

Verberat insane gens hunc dum stulta iacentē:

Addit et ad se uas: ni tacet: arma: minas:

Ecce vir huc senio: plebi: populoque timendus

Venit: et hec sano pectore firma refert.

Quid facis o ignara boni: quo labere preceps?

Alh misera: innocuum: veridicumque necas.

Manque tuo hic verum dixit de vate: quod ille

Exul ab antiqua venerit hec truria.

Qui licet aspectu censeo: videatur honestus:

Et sua verba licet verba catonis agant:

Est tamen ipse grauis fraudū: scelerūque magister:

Cui breuis hora ferum deteget ingenium.

Insanas cohibere manus: dimittite iustum:

Quin veniam manibus poscite supplicibus.

Epigramatum

Ipse ab eo: quid vos decet et nunc vos quod oportet

Moscite: ne facti postmodo poeniteat.

Inuisus nautis cum turbat aquarius equos

Tempus erat: virides cum ciet eurus aquas.

Nec dum purpureo ver sparserat arua colore:

Certa tamen senis est verba secuta fides.

Multa hic commisit sceleratus crimina vates:

Que mea virgineo musa pudore tacet.

Postquam subtraxit nummos turbamque sefellit

At solet hinc celeres arripit ille fugas.

Musus et uxorem dulcesque relinquere natos:

Nec tener illozum flectere quiuit amor.

Et quia sic tantus discessit ab urbe poeta:

Hinc puer: hincque senex: balbaque ridet anus.

Inunc et tales venereris credula mimos:

Leca es: nec verum parthenopea vides.

Ad georgium regis filium.

Ille etate puer: senior: mature sophia:

Lui sapere ex alta contulit arce deus.

Succurras patri: possim succurrere patri:

Expectat sicco gutture paulus aquam.

Quam nisi tu mittas: nulli fas mittere: solus

Perfundis quemuis roibus oceani.

Incipe magne cato veros discernere vates

Arbitrio pendet docta thalia tuo.

In edibus pomarij.

petri hominis.

Non hec alcinoi: non hec pomaria tullii:

Hesperidum credas nec geniale nemus.

Finxit: quem muse: charites comitantur et ales:

Al forti petrus pectore dictus homo.

Aliud.

Ad oesticiam quicumque studes propellere: tende huc.

Bina ter in pario lumina fonte laua.

Letus eris: gratesque deo petroque secundas

Solue homini tanti qui tibi causa boni.

¶ Aliud.

Collibus his quicquā humanū si videris vltra:
 Ne stupeas: mirum disce quis egit opus.
 Ars natura suas vires posuere: deusq;
 Assensit: petri pro meritis hominis.

¶ Aliud.

Hunc natura situm posuit lymphasq; scatentes:
 Sed: que digna vides principe: petrus homo.
 Regius hec solito regalia more peregit:
 Atrum maius opus: hic polit: illa facit.

¶ Aliud.

Fer male retro pedē: aut palmas prius ablue: fas sit
 Aurea iam lota sumere poma manu.
 Nympharum sedes: et apollinis: aonidumq; est.
 Petrum hominē: autorem turba secuta ducem.

¶ Aliud.

Artifices vis scire loci: dominumq; beati:
 Petrus homo dominus: tres tamen artifices.
 Jam natura situm: fontesq; hortos ve: domū ve
 Orpheus: et querula fixit apollo lyra.

Epitaphium cataldi.

Q Rator: vates: consultus iure: cataldus
 Hic iacet: et secum calliopea iacet.
 Dum celebrat reges: equites: tot regna: triumphos:
 Ad aesticia perijt: frigore: febre: fame.

¶ Ad iannē regem.

Q uod mea musa tibi cecinit nil tēpore lōgo:
 Causam: qua se se: meq; tuetur: habet.
 Ad aestus eras: varijs circūdatus vndiq; curis.
 Casu moerebant orbis: et astra tuo.
 Hinc ego perdideram mentem versusq; canoros:
 Alterius factus conditionis eram.
 Nunc duce magne deo redeunt argentea cesar:
 Aurea quin redeunt secula te incolumi.
 Talis ades qualis quondam speciosus apollo:
 Ad ortalem excedit pectoris iste vigor.

Epigramatum

Eia age per totum rex laudatissime mundum
Da placidum vultum iam dabis ingenium.
Sic opus heroo peragam modo carmine coeptum:
Longa mora audenti sepe nocere solet.

Ad eundem.

Pastorum cum tu pastor sis optimus: hedus
Fac ne pro cytisis absinthia linquat amara.

Ad aurelium.

Aureli nostra quondam cantate camena:
Hec precor ut solita carmina fronte legas

Hic tu cognosces quanta est inscitia rerum:
Et quam sit veri nescia mens hominum.

O curue in terris anime: et celestium inanes
Unus ait: talis quam bene vox tonuit.

Alter ut aduertit scelerate crimina romae:
Difficile est clamat scribere non satyram.

Qui mecoenatem fidibus cantauit amicum:
Quam bene cantando crimina multa notat.

Num satyram tales merito scripsere poete?
Hos utinam vates tempora nostra darent.

Nunquam tam seuos habuisti roma nerones:
Quam seuos vrbs hec parthenopea parit.

Ecce iterum seculi iam surrexere tyranni:
Et modo nescio que belua maior adest.

En quid ais: nunquid: caueas: hic contrahe remos
Nescio quos vomitus dira charybdis habet.

Istud verum ne est: placidas cito solue per vndas:
Nam volo sis tuto nostra carina sinu.

Non varium lector nostrum mirabere carmen:
Hec quia materies tale petebat opus.

In quendam.

Quam mihi tam faciles veniant ex tempore versus
Num fieri nullo numine posse putas?

Hec tria non sapiunt tibi carmina: quod: bona non sunt:
Hoc melius: quippe et nempe nimisq; satis.

Ad iohannem regem de
medico et egroto.

Siquis erit: qui rem dignā luctuq; iocoq;
Mosse cupit: cautus hoc epigrāma legat.
Tradiderat medicus medicinam sedulus egro:
Ille nihil duri corporis euacuat.
En aliam magnā: tum septem pocula tradit:
Purgat adhuc multo stercozis ille minus.
Ex hac infelix medicus subit arte dolorem:
Ipse quoq; egrotat: semianimisq; iacet.
Te rogo: conditio medici peior ne iacentis?
An miseri egroti nil vacuantis erit?

Ad eundem.

Grata iubes sperem: sed ego ingratissima cerno:
Et fore famosis illa linenda notis.

In quendam.

Uxorem pulchram turpis vis ducere coniung
Scindenda occultis frondibus arbor eris.

Ad ferdinandum cotinum.

Uiuim⁹: atq; agim⁹ grates ex corde tonāti
Sic faueant posthac numina scā precor:
Uidimus antiquā septam: tingenq; superbam.
Antheiq; domos: herculeumq; specum.
Montibus admissum geminis tranauim⁹ equor.
Ihei mihi: quot mens hic fluctibus icta fuit.
Huc illuc iactati tandem has prendimus oras:
Et manet in nobis qui fuit ante vigor.
Inuide pestiferam linguam compesce monemus:
Si secus: ardentes experieris aquas.

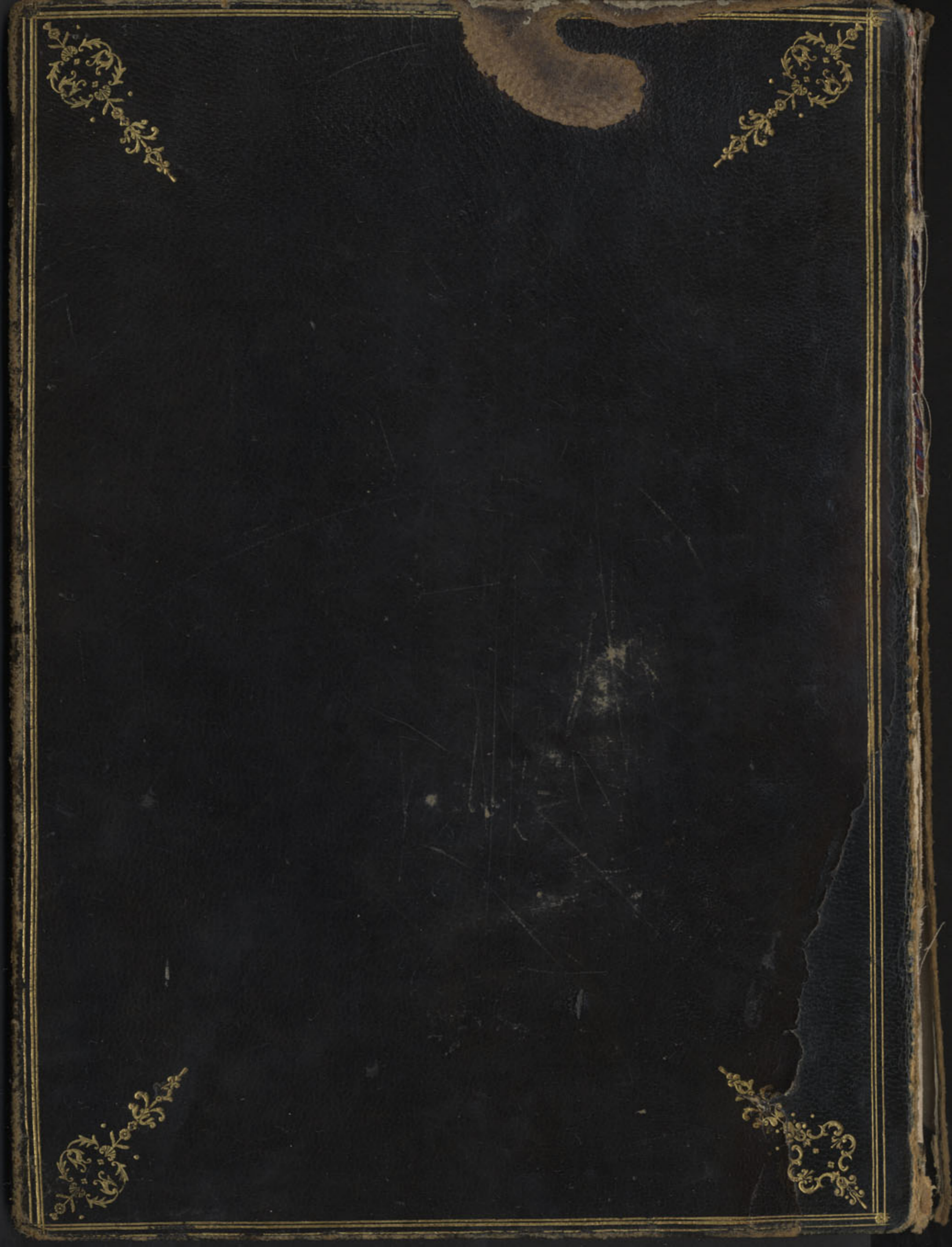
...metastis.
...naurozū strage.
...regio sanguinis: sed le
...is: et in magnū premi
...nrit vtozem. ex qua duo
...omode: decēterq3 partito
...semper p fide cesarissime te
...ge: et latrantes tua sola taciti
...stabis deo et vtriq3 hesperie
...u erfus sycophantas animū d
...licto parnaso castalioq3: sarda

¶ Comes alcorini

Dacet mihi ista tua in
quādam sapiat: q̄ mi
cōfideres alūnis. post
pā trāfferēt. Ad ea q̄ petis
tāto digna nomie. s3 m
rib^o ānis ipe
stuni v

Da ultimate fl.
des Epistolae, l. 19
Nol. f. 12. n. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200.

CAT. AQVILE
POEMATA
ET
EPISTOLE

VAL. FERD.

VLYXBONE

M. D.

R
37
10

F. D.